

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΜΜΕ
ΠΜΣ, ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ «ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ & ΝΕΑ ΜΕΣΑ»

Διαφορετικότητα και ΜΜΕ: η Κάλυψη των
Διώξεων κατά της Σεξουαλικής Ετερότητας στην
Τσετσενία από Διεθνή ΜΜΕ

**ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΟΤΣΩΝΗ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ-ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗ (ΑΜ: 228)**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
(Επίκουρος Καθηγητής)

ΕΞΕΤΑΣΤΕΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ,
ΦΡΑΓΚΟΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Α. (Καθηγητής),
ΒΕΓΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (Καθηγητής)

Θεσσαλονίκη, Σεπτέμβριος 2019

**Στην ΛΟΑΤΚΙ ακτιβίστρια Yelena Grigoriyeva, που δολοφονήθηκε στην Αγία Πετρούπολη
τον Ιούλιο του 2019.**

Ευχαριστίες:

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια, τους φίλους και τον επιβλέποντα καθηγητή μου,
κ. Νικόλαο Παναγιώτου, για τη στήριξη και την ενθάρρυνσή τους καθ' όλη τη διάρκεια
ολοκλήρωσης της διπλωματικής μου εργασίας, αλλά και των μεταπτυχιακών μου σπουδών
γενικότερα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μέχρι και τη δεκαετία του 1950, η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα παγκοσμίως στερούνταν εκπροσώπησης στα κυρίαρχα έντυπα ΜΜΕ, για αυτό και ανέπτυξε από ωρίς τον δικό της Τύπο. Από τη δεκαετία του 1950 ως και τη δεκαετία του 1980 τα μέλη της παρουσιάζονταν από τα κυρίαρχα έντυπα ως απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια υγεία και τα κοινωνικά πρότυπα. Από τη δεκαετία του 1990 και μέχρι σήμερα, αυτή η εκπροσώπησή της βελτιώθηκε ποσοτικά και ποιοτικά, τουλάχιστον στο δυτικό κόσμο, χωρίς, ωστόσο, να εκλείψουν εντελώς τα στερεότυπα. Η παρούσα διπλωματική εργασία μελέτησε το πώς ένα σύνολο ηλεκτρονικών ΜΜΕ από την Ελλάδα και τον κόσμο κάλυψε τις συνεχιζόμενες διώξεις εις βάρος της σεξουαλικής ετερότητας (sexual otherness), και πιο συγκεκριμένα της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, στη Δημοκρατία της Τσετσενίας, στη Ρωσία. Συγκεκριμένα, διερεύνησε την έκταση που αφιερώθηκε στο ζήτημα, τις λέξεις με τη συχνότερη εμφάνιση στη σχετική αρθρογραφία και τα μοτίβα νοηματικής πλαισίωσης (framing) που χρησιμοποίησαν οι δημοσιογράφοι για τη σεξουαλική ετερότητα. Για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε μια μικτή ερευνητική προσέγγιση. Το δείγμα αποτελούνταν από ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, η έκταση των ρεπορτάζ για τις διώξεις μειώθηκε ραγδαία μέσα σε έναν μόλις μήνα κάλυψης. Υπήρξε μία έντονη ροπή προς επίσημες πολιτικές πηγές και λέξεις φορτισμένες με αρνητική συνδήλωση. Η σεξουαλική ετερότητα πλαισιώθηκε κυρίως μέσα από τις αναφορές στις διώξεις και τις πολιτικές συνέπειες που είχε η συγκεκριμένη κρίση ανθρώπινων δικαιωμάτων. Ταυτόχρονα, τα ΜΜΕ απέφυγαν να «κανονικοποιήσουν» ενεργά τις ΛΟΑΤΚΙ ταυτότητες ως κάτι φυσιολογικό, αλλά και στο να αναζητήσουν τα βαθύτερα κοινωνικά-πολιτισμικά αίτια που οδήγησαν στις διώξεις. Δεν υπήρξαν ιδιαίτερες

διαφοροποιήσεις ως προς τον τρόπο κάλυψης ανάμεσα στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ.

ABSTRACT

Until the 1950s, the LGBTQI community worldwide was lacking representation in the mainstream Press, thus resorting to self-made Press Media early on. Since the 1950s and until the 1980s, LGBTQI people were portrayed by the mainstream Press as a threat to public order, public health and socially acceptable standards. Since the 1990s and until today, LGBTQI representation has improved both quantitatively and qualitatively, at least in the West, yet without stereotypes disappearing completely. On this Master's dissertation I studied how a number of digital Media from Greece and abroad covered an ongoing persecution against sexual otherness, more specifically against the LGBTQI community, in the Republic of Chechnya in Russia. I researched to what extent this piece of news was covered, the words appearing most frequently in related articles, as well as the patterns of Media framing used for sexual otherness by journalists. A mixed research method was used for the analysis of data. The sample consisted both of mainstream Media and LGBTQI Media. The results demonstrated a rapid decrease of reporting intensity after only one month of coverage. There was a clear proneness to official political sources and words with a negative connotation. Sexual otherness was mostly framed through referrals to the persecution and the political impact that this human rights crisis had. At the same time, the Media avoided actively "normalizing" LGBTQI identities, as well as investigating the deeper sociocultural factors that led to the persecution. There were not any significant coverage differences between mainstream Media and LGBTQI Media.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

ετερότητα, ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, ΛΟΑΤΚΙ σπουδές, Κουήρ σπουδές, σεξουαλικές μειονότητες, διεθνής δημοσιογραφία, ανθρώπινα δικαιώματα, κρίση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, νοηματική πλαισίωση (framing), θεωρία των νοηματικών πλαισίων/ της πλαισίωσης (framing theory), πλαισίωση στα ΜΜΕ (Media framing)

KEYWORDS

otherness, LGBTQI community, LGBTQI studies, Queer studies, sexual minorities, international journalism, human rights, human rights crisis, framing, framing theory, Media framing

ENGLISH TITLE

“Diversity and Mass Media: The Coverage of Persecutions against Sexual Otherness in Chechnya by International Mass Media”

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Η ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΑΤΚΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ	12
1.1 Τύπος ευρείας κυκλοφορίας (εφημερίδες και περιοδικά)	13
1.1.1 Από τη δεκαετία του 1950 ως και τη δεκαετία του 1970	13
1.1.2 Η δεκαετία του 1980	20
1.1.3 Η δεκαετία του 1990	27
1.1.4 Οι δεκαετίες του 2000 και του 2010	31
1.2 Περιοδικά της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας	40
1.2.1 Από τη δεκαετία του 1950 ως και τη δεκαετία του 1970	40
1.2.2 Οι δεκαετίες του 1980 και του 1990	45
1.2.3 Οι δεκαετίες του 2000 και του 2010	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ, ΔΕΙΓΜΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	50
2.1 Ερευνητικά Ερωτήματα	50
2.2 Δείγμα	51
2.3 Μεθοδολογία έρευνας	58
2.3.1 Η Ποσοτική Ανάλυση	60
2.3.2 Η Ποιοτική Ανάλυση	64
2.4 Περιορισμοί Έρευνας	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	70
3.1 Η Έκταση της Κάλυψης	70
3.2 Οι Λέξεις με Τη Μεγαλύτερη Εμφάνιση στην Κάλυψη Των Γεγονότων	76
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	88
4.1 Τα νοηματικά πλαίσια σχετικά με την σεξουαλική ετερότητα που κυριάρχησαν κατά την κάλυψη των διώξεων	88
4.1.1 Απρίλιος	88
4.1.2 Μάιος	103
4.1.3 Ιούνιος	113
4.1.4 Ιούλιος	118
4.1.5 Αύγουστος	123

4.1.6 Σεπτέμβριος.....	130
4.1.7 Οκτώβριος	137
4.2 Η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή οι πολιτικές συνέπειες ως βασικός γνώμονας για την κάλυψη των διώξεων στην Τσετσενία.....	142
4.3 Διαφοροποίηση στην κάλυψη των διώξεων στην Τσετσενία ανάμεσα στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και στα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ.....	144
4.4. Δημοσιογραφική κάλυψη των διώξεων στην Τσετσενία: μία επίφαση προοδευτικότητας ή ένα ειλικρινές ενδιαφέρον για τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα;.....	148
ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ	152
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	159
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΑΠΑΡΤΙΖΟΥΝ ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	191
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ΒΑΣΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	238

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία μελετά το πώς ένα σύνολο εγχώριων και διεθνών ΜΜΕ κάλυψε δημοσιογραφικά μία κρίση παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πρόκειται για τις διώξεις εις βάρος της «σεξουαλικής ετερότητας» (sexual otherness), και πιο συγκεκριμένα εις βάρος των μελών της ΛΟΑΤΚΙ¹ κοινότητας στη Δημοκρατία της Τσετσενίας, στη Ρωσία.

Σύμφωνα με τον Staszak:

Η ετερότητα είναι το αποτέλεσμα μίας διαδοχικής διαδικασίας με την οποία μία κυρίαρχη εσω-ομάδα δημιουργεί μία ή περισσότερες υποτελείς εξω-ομάδες (“Αυτοί”, Άλλοι) στιγματίζοντας μία διαφορά –πραγματική ή επινοημένη– η οποία παρουσιάζεται ως αναίρεση κάποιας ταυτότητας [της εσω-ομάδας] και άρα σαν κίνητρο για πιθανή διάκριση. [...] Η δημιουργία της ετερότητας (ονομάζεται επίσης “ετεροποίηση”) συνίσταται στην εφαρμογή μίας αρχής η οποία επιτρέπει στα άτομα να κατηγοριοποιούνται σε δύο ιεραρχικές ομάδες: αυτούς και εμάς. (2009, σ. 43)

Πιο συγκεκριμένα, στο επίκεντρο της έρευνας θα βρεθεί μία σειρά επιλεγμένων ηλεκτρονικών ΜΜΕ από ολόκληρο τον κόσμο και θα μελετηθεί:

α) η έκταση που αυτά αφιέρωσαν στις διώξεις κατά της σεξουαλικής ετερότητας στη Δημοκρατία της Τσετσενίας

β) οι λέξεις που εμφανίστηκαν συχνότερα στην κάλυψη του συμβάντος

¹ Ελληνική μετάφραση του αρκτικόλεξου LGBTQI. Το αρκτικόλεξο περιλαμβάνει τις λέξεις Lesbian (=λεσβία, ομοφυλόφιλη), Gay (=γκέι, ομοφυλόφιλος), Bisexual (=Αμφιφυλόφιλος/-η), Transgender(=διεμφυλικός/-ής, τρανς), Queer (=κουήρ), Intersex (=ίντερσεξ, μεσοφυλικός/-ή). Περαιτέρω επεξήγηση των όρων παρέχεται στο Παράρτημα 2.

γ) οι τρόποι με τους οποίους πλαισιώθηκε νοηματικά η σεξουαλική ετερότητα κατά την κάλυψη του συμβάντος.

Οι διώξεις εις βάρος της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας στη Δημοκρατία της Τσετσενίας ξεκίνησαν στα τέλη του 2016, σύμφωνα με κάποια ΜΜΕ (« “Το κελί μύριζε σαν σάπιο κρέας” -Συγκλονιστικές μαρτυρίες ομοφυλοφίλων που βασανίστηκαν στην Τσετσενία», 2017). Ωστόσο, το ζήτημα έγινε γνωστό κυρίως από τον Απρίλιο του 2017 και μετά, χάρη στο ρεπορτάζ μίας ανεξάρτητης ρωσικής εφημερίδας, της Novaya Gazeta. Το ρεπορτάζ, που βασιζόταν σε επίσημα έγγραφα και μαρτυρίες αξιωματούχων, έκανε λόγο για συλλήψεις αντρών ηλικίας 16 ως 50 ετών, φυλακίσεις και εκτελέσεις χωρίς δίκη (Kramer, 2017). Ο επικεφαλής της Δημοκρατίας, Ramzan Kadyrov, αρνήθηκε τα πάντα μέσω του κυβερνητικού του εκπροσώπου, υποστηρίζοντας, μάλιστα, ότι δεν υπάρχουν ομοφυλόφιλοι στην περιοχή του (Palazzo, 2017). Την ίδια στιγμή, το προσωπικό της Novaya Gazeta και πιο συγκεκριμένα η δημοσιογράφος Elena Milashina, που έκανε το ρεπορτάζ, δέχθηκαν ανοικτά απειλές από θρησκευτικούς ηγέτες (Walker, 2017b).

Υπήρξε μεγάλη κινητοποίηση από μη κυβερνητικές οργανώσεις σε ολόκληρο τον κόσμο. Σε μεγάλες ρωσικές πόλεις έλαβαν χώρα διαδηλώσεις που συχνά κατέληξαν σε συλλήψεις από την αστυνομία («LGBTQ Activists Protesting Alleged Chechen Abuse Arrested In Russia», 2017). Αρκετοί ακτιβιστές προσπάθησαν να μεταφέρουν με μυστικότητα τα θύματα στη Μόσχα και από εκεί σε κάποια χώρα της Δύσης (Walker, 2017a). Κάποιες από αυτές τις χώρες, όπως ο Καναδάς, άνοιξαν και επίσημα τα σύνορά τους για τα θύματα της Τσετσενίας (Gilchrist, 2017).

Σε πολιτικό επίπεδο, έγιναν διαβήματα και καταδικαστικές δηλώσεις από πολλούς ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ. Σε αυτούς

συμπεριλαμβάνονται η Γερμανίδα Καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ (Corner, 2017), ο Γάλλος Πρόεδρος Εμμανουέλ Μακρόν (Burrows, 2017), η πρώην Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ Χίλαρι Κλίντον (Martosko, 2017) και η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας Φεντερίκα Μογκερίνι («EU's Mogherini tells Russia to protect its own citizens' human rights», 2017). Ταυτόχρονα, το Κρεμλίνο ανακοίνωσε ότι θα διεξάγει έρευνες για το θέμα, μετά από πρωτοβουλία της επιτρόπου για τα ανθρώπινα δικαιώματα Tatyana Moskalkova (Villarreal, 2017).

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού η κάλυψη του ζητήματος συνεχίστηκε με τον Καδγρον να αρνείται και πάλι την ύπαρξη ομοφυλόφιλων σε τηλεοπτική συνέντευξη (Evans, 2017). Το ίδιο έκανε σε μία άλλη συνέντευξη και ένας επικεφαλής του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας, ο Ayub Kataev (Dearden, 2017).

Τον Οκτώβριο του 2017 το ενδιαφέρον των ΜΜΕ στράφηκε στον Maxim Larunov, τον πρώτο ομοφυλόφιλο που κατήγγειλε ανοικτά τα βασανιστήρια εις βάρος του (Carroll, 2017), αλλά και στο φημολογούμενο θάνατο του αγνοούμενου τραγουδιστή Zelim Bakaev, ο οποίος ενδεχομένως να ήταν αποτέλεσμα των διώξεων κατά της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας (Farand, 2017).

Το Μάιο του 2019 το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποκάλυψε νέο κύκλο διώξεων από τις αστυνομικές δυνάμεις της Δημοκρατίας. Όπως φάνηκε από τις συνεντεύξεις που έκανε με τέσσερις συλληφθέντες ομοφυλόφιλους άντρες, η αστυνομία χρησιμοποίησε παρόμοιους τρόπους βασανιστηρίων και κακοποίησης με εκείνους που χρησιμοποιούσε το 2017. Η κυβέρνηση της Τσετσενίας αρνήθηκε και πάλι τα πάντα («Russia: new anti-gay crackdown in Chechnya», 2019).

Το θέμα της εργασίας επιλέχθηκε τον Οκτώβριο του 2017 λόγω προσωπικού ερευνητικού ενδιαφέροντος για τη σεξουαλική ετερότητα, τις κρίσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη διεθνή δημοσιογραφία. Με αυτά τα ερευνητικά πεδία είχα την ευκαιρία να ασχοληθώ και σε άλλες εργασίες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Δημοσιογραφία Και Νέα Μέσα».

Η εστίαση συγκεκριμένα στο ζήτημα της σεξουαλικής ετερότητας εκπορεύθηκε από την επιθυμία μου να συνεισφέρω στο αντίστοιχο ερευνητικό κενό που παρατηρείται σε αυτό το πεδίο στην Ελλάδα.

Παρά τη μεγάλη ανάπτυξη που γνώρισε αυτό το πεδίο στο εξωτερικό τις τελευταίες δεκαετίες, ιδίως με τις λεγόμενες ΛΟΑΤΚΙ σπουδές (LGBTQ Studies) και την Κουήρ Θεωρία (Queer Theory) (Stein & Plummer, 1994· Halperin, 2003), η Ελλάδα εξακολουθεί να υστερεί. Υπήρξαν και υπάρχουν, βέβαια, κάποιες αξιόλογες έρευνες (πρβ. Βέβη & Σαμούρη, 2018· Γαλανού, 2014· Θερμός 2015· Καραθανάση, 2013· Μακρή-Τσιλιπάκου, 2014· Παπαθανασίου & Αποστολίδης, 2013· Πολίτης, 2006· Τζαμαλούκα, 2002· Χατζητρύφων & Παπαζήση, 2007). Ωστόσο, η υστέρηση σε σχέση με τις ΗΠΑ και τη δυτική Ευρώπη παραμένει.

Εκτός από την κάλυψη του παραπάνω κενού, η εργασία επιθυμεί και να διαφοροποιηθεί από τους συνηθισμένους τρόπους με τους οποίους ερευνάται η σχέση της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας με τα ΜΜΕ. Η πλειοψηφία των ερευνών που έγιναν μέχρι στιγμής μελέτησαν το θέμα με αφορμή κάποιο πολιτικό ή κοινωνικό γεγονός σε χώρες του δυτικού κόσμου.

Αντίθετα, εδώ θα βρεθεί στο επίκεντρο σε μία ανθρωπιστική κρίση που έλαβε χώρα στη Ρωσία και προκάλεσε το ενδιαφέρον ολόκληρου του πλανήτη. Το μοναδικό παραπλήσιο παράδειγμα έρευνας που έχω υπόψιν μου είναι η έρευνα των Jenicek,

Wong και Lee (2009). Αυτή η έρευνα μελέτησε την αναπαράσταση από τα τοπικά ΜΜΕ των ΛΟΑΤΚΙ προσφύγων που ζήτησαν άσυλο στον Καναδά μετά την τρομοκρατική επίθεση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001.

Με άλλα λόγια, υπάρχει η προσδοκία ότι αυτή η εργασία θα αναδείξει μία σχετικά ανεξερεύνητη πτυχή της σχέσης ανάμεσα στη σεξουαλική ετερότητα και τα ΜΜΕ.

Στο Κεφάλαιο 1 γίνεται η βιβλιογραφική ανασκόπηση της εργασίας και περιγράφεται με χρονολογική σειρά η εξέλιξη της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας μέσα στον Τύπο από τη δεκαετία του 1950 μέχρι και σήμερα. Στο Κεφάλαιο 2 αναγράφονται τα ερευνητικά ερωτήματα, τα χαρακτηριστικά του δείγματος, ο τρόπος συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων και οι περιορισμοί της έρευνας. Στα Κεφάλαια 3 και 4 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας. Η εργασία ολοκληρώνεται με έναν τελικό επίλογο-συζήτηση σχετικά με τα αποτελέσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 Η ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΑΤΚΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

Η εκπροσώπηση της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας στα έντυπα ΜΜΕ έχει περάσει από μεγάλες αλλαγές κατά την τελευταία πενήκονταετία. Αυτές οι αλλαγές δεν αφορούν μόνο την έκταση που οι δημοσιογράφοι αφιερώνουν στη συγκεκριμένη μειονότητα αλλά και τον τρόπο με τον οποίο την παρουσιάζουν στο ευρύ κοινό.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα πραγματοποιηθεί μία ανασκόπηση των τρόπων με τους οποίους οι ΛΟΑΤΚΙ άνθρωποι παρουσιάστηκαν στον παγκόσμιο Τύπο από τη δεκαετία του 1950 ως και σήμερα. Το Υποκεφάλαιο 1.1 θα εστιάσει σε εφημερίδες και περιοδικά ευρείας κυκλοφορίας (mainstream Press) ενώ το Υποκεφάλαιο 1.2 θα σκιαγραφήσει τις προσπάθειες της ίδιας της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας για εκπροσώπηση μέσα από δικά της έντυπα Μέσα (ΛΟΑΤΚΙ Τύπος-LGBTQ Press).

Η καταγραφή θα έχει ως κύριο αλλά όχι αποκλειστικό επίκεντρο τις ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Κεντρική ή Βόρεια Ευρώπη. Η έμφαση στις συγκεκριμένες περιοχές του πλανήτη δεν εκπορεύεται από κάποια προσωπική προτίμησή μου αλλά από το ότι:

α) Οι συγκεκριμένες γεωγραφικά και πολιτισμικά προσδιορισμένες περιοχές γνώρισαν ραγδαία βελτίωση όσον αφορά την αποδοχή της ομοφυλοφιλίας από τη δεκαετία του 1980 και μετά (Ayoub & Garretson, 2015). Συνεπώς, η παρουσία των ομοφυλόφιλων στον Τύπο αυτών των χωρών είναι πλουσιότερη και μεγαλύτερης ποικιλίας σε σχέση με άλλες χώρες.

β) Σε αυτές αναπτύχθηκε κυρίως ένα σημαντικό corpus ΛΟΑΤΚΙ Τύπου.

γ) Αυτές αποτελούν το εφαλτήριο για την πλειοψηφία των επιστημονικών μελετών που ασχολούνται με το θέμα.

Στο σημείο αυτό θα ήταν καλό να γίνει μία διευκρίνιση σχετικά με τους όρους «δημοφιλής Τύπος/Τύπος ευρείας κυκλοφορίας» και «ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ/ΛΟΑΤΚΙ Τύπος», οι οποίοι χρησιμοποιούνται κατά κόρον στις επόμενες σελίδες. Με τις λέξεις «δημοφιλής Τύπος» και «Τύπος ευρείας κυκλοφορίας» έγινε προσπάθεια να μεταφραστεί η αγγλική λέξη «mainstream». Ο όρος «ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ/ΛΟΑΤΚΙ Τύπος» χρησιμοποιείται για να περιγράψει το σύνολο των εντύπων που απευθύνονται σχεδόν αποκλειστικά στη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα και έχουν αντίστοιχη θεματική.

Όπως θα φανεί ξεκάθαρα αμέσως παρακάτω, η πλειοψηφία των ΜΜΕ, είτε της μίας κατηγορίας, είτε της άλλης, απευθύνεται και ασχολείται σχεδόν αποκλειστικά με τους ομοφυλόφιλους άντρες, αποκλείοντας τα υπόλοιπα μέλη της κοινότητας (π.χ. αμφιφυλόφιλα, διεμφυλικά ή ίντερσεξ άτομα). Αυτό, φυσικά, συμπαρασύρει και την αντίστοιχη βιβλιογραφία, η οποία περιορίζεται σχεδόν πάντα στους ομοφυλόφιλους άντρες.

1.1 Τύπος ευρείας κυκλοφορίας (εφημερίδες και περιοδικά)

1.1.1 Από τη δεκαετία του 1950 ως και τη δεκαετία του 1970

Μολονότι οι πρώτες οργανωμένες κοινότητες ΛΟΑΤΚΙ ατόμων στα αμερικανικά αστικά κέντρα (λ.χ. Mattachine Society, Daughters of Bilitis) ξεκίνησαν να εμφανίζονται ήδη από τις δεκαετίες του 1940 και του 1950, μέχρι και τη δεκαετία του 1960 η ομοφυλοφιλία σπανίως αναφερόταν ρητά στην ειδησεογραφία των ΗΠΑ (d'Emilio, 2007· Streitmatter, 1995).

Σε γενικές γραμμές, οι σεξουαλικές μειονότητες βρίσκονταν «έξω από το [δημοσιογραφικό] κανόνα» (Gross, 1991, σ. 19) και βίωναν έναν «συμβολικό αφανισμό» (symbolic annihilation) από την πραγματικότητα που κατασκεύαζαν τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (Gross, 1991, σ. 21). Είναι χαρακτηριστικό ότι, ακόμα και τις λίγες φορές που υπήρχε ρητή αναφορά στην ομοφυλοφιλία, η αφορμή ήταν κάποια εγκληματική ενέργεια στην οποία εμπλέκονταν ομοφυλόφιλοι άντρες. Η σεξουαλική και ρομαντική έλξη προς το ίδιο φύλο αντιμετωπιζόταν ως «αρρώστια, ανωμαλία, ή έγκλημα» (Steiner, Fejes & Petrich, 1993, σ. 402).

Το παραπάνω αφήγημα προσπάθησε να αντιστρέψει το 1948 ο βιολόγος Alfred Kinsey, μαζί με τους συναδέλφους του Wardell Pomeroy and Clyde Martin. Συγκεκριμένα, οι τρεις ειδικοί επιτόνησαν μεταξύ άλλων μία τακτική κλίμακα Likert η οποία ταξινομούσε την αντρική σεξουαλική συμπεριφορά (αποκλειστικά ετεροφυλόφιλη/ομοφυλόφιλη, κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά ετεροφυλόφιλη/ομοφυλόφιλη κ.α.). Με αυτόν τον τρόπο επιθυμούσαν να δείξουν ότι η σεξουαλική συμπεριφορά των αντρών δεν είναι απαραίτητα μόνο ετεροφυλόφιλη ή μόνο ομοφυλόφιλη, αλλά ότι τοποθετείται σε ένα ευρύ φάσμα πρακτικών και ενδιαφέροντος. Ήταν μία από τις πρώτες προσπάθειες της επιστημονικής κοινότητας για αντιμετώπιση της σεξουαλικότητας ως ποικίλης και ρευστής (Galupo, Mitchell, Gryniewicz & Davis, 2014).

Παρά τις αναμενόμενες αντιδράσεις που ανέκυψαν, οι απόψεις του Kinsey είχαν τεράστια απήχηση στο κοινό. Το βιβλίο του *Sexual Behavior in the Human Male*, στο οποίο και περιλαμβανόταν η κλίμακα, πούλησε πάνω από 200.000 αντίτυπα σε λιγότερο από δύο μήνες (Morantz, 1977). Ταυτόχρονα, ο ίδιος ο επιστήμονας προκάλεσε το ενδιαφέρον των ΜΜΕ με τις εφημερίδες να αφιερώνουν άρθρα στην έρευνά του και τα περιοδικά να τον τοποθετούν στα εξώφυλλά τους (Bullough, 2004,

σ. 277). Ωστόσο, τα ευρήματά του αγνοήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από τους επαγγελματίες γιατρούς της εποχής και ο επιστημονικός στιγματισμός της ομοφυλοφιλίας συνεχίστηκε (Faderman, 1981).

Ανάλογη ήταν η συνέχεια και τα επόμενα χρόνια, εξαιτίας της κινδυνολογίας του Μακαρθισμού και του αντικομμουνιστικού κλίματος που επακολούθησε. Στις 19 Απριλίου του 1950 οι *The New York Times* δημοσίευσαν την εξής δήλωση του επικεφαλής της Εθνικής Ρεπουμπλικανικής Επιτροπής (Republican National Committee), Guy George Gabrielson: «οι σεξουαλικά διαστροφικοί που εισχώρησαν στην Κυβέρνηση κατά τα τελευταία έτη [είναι] ίσως τόσο επικίνδυνοι όσο και οι [...] Κομμουνιστές» (Perverts Called Government Peril; Gabrielson, G.O.P. Chief, Says They Are as Dangerous as Reds, 1950). Η ομοφυλοφιλία δεν θεωρούνταν απόκλιση μόνο από τη σεξουαλική κανονικότητα αλλά και από τη διατήρηση της εθνικής ασφάλειας (Serykh, 2017).

Την ίδια περίοδο, οι εφημερίδες στο Ηνωμένο Βασίλειο φαίνεται ότι είχαν μία αυτολογοκριτική στάση απέναντι στην ομοφυλοφιλία, μην κάνοντας παρά ελάχιστες αναφορές. Σταδιακά αυτό άλλαξε και οι συντάκτες ξεκίνησαν να μιλούν πιο ανοιχτά για αυτήν, αντιμετωπίζοντάς την, όμως, ως «κοινωνικό πρόβλημα» (Buckle, 2012, σ. 65).

Η συναινετική σεξουαλική επαφή μεταξύ δύο ανδρών αποποινικοποιήθηκε μερικώς μόλις το 1967 και μόνο στην Αγγλία και την Ουαλία. Όμως, έτσι άνοιξε ο δρόμος για τη μεγαλύτερη εκπροσώπηση της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας από τον Τύπο (Buckle, 2012). Πάντως, μέχρι και το τέλος της δεκαετίας του 1960, οι δημοσιογράφοι εξακολουθούσαν να χρησιμοποιούν τα ομοφυλόφιλα άτομα για να ενισχύσουν την ηθική κανονικότητα της βρετανικής κοινωνίας. Οι ομοφυλόφιλοι/-ες αντιμετωπίζονταν

ως ο παράξενος, αποξενωμένος «Άλλος» (Pearce, 1973, όπ. αναφ. στο Steiner, Fejes & Petrich, 1993).

Πίσω στις ΗΠΑ, η δεκαετία του 1960 χαρακτηρίστηκε από τις συχνές συγκρούσεις μελών της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας με την αστυνομία. Οι συγκρούσεις αυτές προκύπταν συνήθως μετά από επιδρομές τις αστυνομίας σε χώρους όπου σύχναζαν τα μέλη αυτά (λ.χ. μπαρ) και αποτέλεσαν την πρώτη αφορμή για την οργάνωση του γκέι κινήματος. (Armstrong & Crag, 2006).

Παρά τη σφοδρότητα και τη συχνότητα των συγκρούσεων, τα ΜΜΕ δεν αφιέρωναν παρά ελάχιστα άρθρα για την κάλυψή τους (Armstrong & Crag, 2006). Και όταν το έκαναν, συχνά δημοσίευαν τα ονόματα και τις διευθύνσεις των ατόμων που συλλαμβάνονταν προκειμένου να τα διαπομπεύσουν (Fetner, 2001).

Εξαίρεση στον παραπάνω κανόνα αποτέλεσε μία συγκεκριμένη επιδρομή της αστυνομίας: αυτή στο μπαρ Stonewall Inn στις 27 Ιουνίου του 1969. Τα γεγονότα καλύφθηκαν εκτεταμένα από τις τοπικές εφημερίδες, κυρίως με αισθηματισμό και ομοφοβική πλαισίωση (Alwood, 1996, όπ. αναφ. στο Armstrong & Crag, 2006). Σε κάθε περίπτωση, όμως, ήταν η πρώτη φορά που η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα κατάφερε να εκμεταλλευτεί τόσο έντονα το ενδιαφέρον των εφημερίδων ευρείας κυκλοφορίας για να αυξήσει την ορατότητά της και να αρθρώσει πολιτικό λόγο.

Αρχής γενομένης το 1969 ξεκίνησαν να εμφανίζονται και κάποια δημοσιεύματα τα οποία χειρίζονταν το ζήτημα της ομοφυλοφιλίας με λιγότερο επικριτική διάθεση (λ.χ. περιοδικό *Time*, Οκτώβριος 1969· περιοδικό *Look*, Δεκέμβριος 1969). Πλέον ο αγώνας των ομοφυλόφιλων για περισσότερα δικαιώματα είχε ενταχθεί στην ειδησεογραφική ατζέντα των μεγάλων έντυπων Μέσων της Αμερικής (Armstrong & Crag, 2006).

Η κάλυψη από τον Τύπο ενισχύθηκε ακόμα περισσότερο την επόμενη δεκαετία, κατά την οποία έλαβαν χώρα γεγονότα-σταθμοί στην κινηματική και πολιτική των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων. Ανάμεσα σε αυτά περιλαμβάνεται η ίδρυση του κινήματος Gay Liberation Front το 1970 (Tatchell, 2010, 12 Οκτωβρίου), η πρώτη παρέλαση περηφάνειας στο Λονδίνο το 1972 (Buckle, 2012), και η εκλογή του ανοιχτά ομοφυλόφιλου πολιτικού Harvey Milk στο Συμβούλιο Εποπτών του Σαν Φρανσίσκο (San Francisco Board of Supervisors) το 1978 («The official Harvey Milk biography», χ.η.).

Όλα αυτά άλλαξαν μερικώς τον τρόπο με τον οποίο οι ομοφυλόφιλοι αντιμετωπίζονταν από τον Τύπο. Μερικές βρετανικές εφημερίδες ξεκίνησαν να καλύπτουν τις διαδηλώσεις τους πιο αντικειμενικά, βοηθώντας έτσι στην εξάπλωση της αντίληψης ότι, πρώτον, το να είναι κανείς ομοφυλόφιλος δεν συνεπάγεται αυτομάτως ντροπή, και δεύτερον, ότι τα ζητήματα σεξουαλικότητας συζητιούνταν πλέον ανοικτά στην κοινωνία (Buckle, 2012).

Παράλληλα, κομμάτι της αμερικανικής ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας έστρεψε τους αγώνες του στον ίδιο τον Τύπο με αίτημα μία θετική και λιγότερο στερεοτυπική ή ομοφοβική εκπροσώπηση (Steiner, Fejes & Petrich, 1993).

Μία σημαντική απόδειξη για τη μεγαλύτερη πλέον κάλυψη της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας από τα Μέσα παρέχει και η ομιλία που πραγματοποίησε ο Harvey Milk στις 25 Ιουνίου του 1978, ημέρα εορτασμού της California Gay Freedom Day. Η ομιλία έγινε ένα χρόνο μετά την κατάργηση τοπικής νομολογίας η οποία παρείχε προστασία από τις διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού (sexual orientation). Υπέρ της κατάργησης τάχθηκε από νωρίς ο οργανισμός Save Our Children με επικεφαλής την τραγουδίστρια Anita Bryant (Fetner, 2001).

Συγκεκριμένα, ο Milk δήλωσε:

Το 1977, οι ομοφυλόφιλοι άνθρωποι είδαν τα δικαιώματά τους να [χάνονται] στο Μαϊάμι. Αλλά πρέπει να θυμάστε ότι την εβδομάδα πριν το Μαϊάμι και την εβδομάδα μετά από αυτό η λέξη «ομοφυλόφιλος» ή «γκέι» εμφανίστηκε σε κάθε εφημερίδα σε αυτή τη χώρα σε άρθρα και υπέρ και κατά. Σε κάθε ραδιοφωνικό σταθμό, σε κάθε τηλεοπτικό σταθμό (1997).

Την ίδια χρονιά, ο Γερουσιαστής John Briggs συνέταξε μία νομοθετική πρόταση (proposition) η οποία απαγόρευσε την προώθηση της ομοφυλοφιλίας από τους εκπαιδευτικούς. Σύμφωνα με τον Adams (2013), πέντε θεματικά/δημοσιογραφικά πλαίσια (frames) κυριάρχησαν στην κάλυψη του ζητήματος από τον Τύπο:

- α) Η ομοφυλοφιλία είναι σεξουαλική επιλογή και τρόπος ζωής (lifestyle).
- β) Οι ομοφυλόφιλοι μπορεί να είναι και παιδεραστές.
- γ) Η ομοφυλοφιλία μπορεί να διδαχθεί/διαδοθεί. Άρα, όλοι οι ομοφυλόφιλοι είναι εξ αρχής αρνητικά πρότυπα για τα παιδιά.
- δ) Οι επικριτές της πρότασης διστάζουν —δικαιολογημένα— να τοποθετηθούν δημοσίως.
- ε) Οι δημόσιες δηλώσεις υπέρ των ομοφυλόφιλων ατόμων ή της ομοφυλοφιλίας εν γένει είναι ανύπαρκτες.

Στη βόρεια Ευρώπη η ιστορική πορεία των πραγμάτων ήταν παρόμοια. Η λήξη του ΄Β Παγκοσμίου Πολέμου βρήκε τους ομοφυλόφιλους της Γερμανίας να ζητούν την κατάργηση του άρθρου 15 του Ποινικού Κώδικα, το οποίο μεταξύ άλλων αντιμετώπιζε τις ομοφυλοφιλικές πράξεις μεταξύ αντρών ως έγκλημα. Εξαιτίας αυτής της

παραγράφου δεκάδες χιλιάδες άντρες κρίθηκαν ένοχοι και πολλοί από αυτούς φυλακίστηκαν κατά τις δεκαετίες του 1940, του 1950 και του 1960 (Moeller, 2010).

Στη Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας (εναλλ: Ανατολική Γερμανία) η διατήρηση του άρθρου από το Ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα Γερμανίας έγινε με το σκεπτικό ότι η ομοφυλοφιλία είναι δείγμα του εκφυλισμού της καπιταλιστικής κυρίαρχης τάξης, όπως και ότι η υγιής ανάπτυξη της μεταπολεμικής νεολαίας και οικογένειας κινδυνεύει από αυτήν (Grau, 1999). Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (εναλλ: Δυτική Γερμανία) η διατήρηση του άρθρου έγινε με πρόφαση την προάσπιση των ηθικών αξιών και την αποφυγή ανάπτυξης μίας γκέι αντικοουλτούρας και προπαγάνδας (Moeller, 2010). Όλοι οι επίσημοι θεσμοί —ανάμεσά τους και τα ΜΜΕ— χαρακτήριζαν τις ετερόφυλες πυρηνικές οικογένειες ως το θεμέλιο λίθο του μεταπολεμικού δημοκρατικού πολιτεύματος, σε αντίθεση με το «διεφθαρμένο ομοφυλόφιλο» και ό,τι αυτός συμβόλιζε (Whisnant, 2012, όπ. αναφ. στο Moeller, 2010, σ. 542).

Τελικά η αποποινικοποίηση της αντρικής ομοφυλοφιλίας έγινε το 1968 στην Ανατολική Γερμανία και ένα χρόνο αργότερα στη Δυτική Γερμανία (Grau, 1999· Moeller, 2010), ανοίγοντας νέους δρόμους στην έκφραση της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας.

Ομοίως, και στη Σλοβενία η ομοφυλοφιλία από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι και τη δεκαετία του 1970 απασχολούσε ελάχιστα τους δημοσιογράφους και θεωρούνταν ποινικό αδίκημα. Αυτό άρχισε να αλλάζει από το 1974 και μετά, όταν η εφημερίδα ITD φιλοξένησε τις απόψεις ενός Ανώτατου Δικαστή και ενός ψυχιάτρου για το θέμα (Kuhar, 2003).

Στη Νότια Ευρώπη οι ανάλογες αλλαγές ήρθαν ακόμα πιο αργά εξαιτίας των δικτατορικών καθεστώτων που επικρατούσαν. Στην Πορτογαλία η ομοφυλοφιλία

θεωρούνταν έγκλημα μέχρι και το 1982, επτά χρόνια μετά τη λήξη της δικτατορίας του Antonio Salazar (Santos, 2016) ενώ στην Ισπανία μέχρι το 1975, όταν και πέθανε ο δικτάτορας Francisco Franco (Sotelo, 2000). Εξάιρεση αποτέλεσε Ελλάδα, όπου η ομοφυλοφιλία αποποινικοποιήθηκε από το 1951 (Fleischmann & Petrakis, 2019).

1.1.2 Η δεκαετία του 1980

Κατά τη δεκαετία του 1980 η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα –και ιδίως οι ομοφυλόφιλοι άντρες– συνδέθηκε ιδιαίτερα έντονα με το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοεπάρκειας (Acquired Immune Deficiency Syndrome/AIDS) και του ιού της ανθρώπινης ανοσοεπάρκειας (Human Immunodeficiency Virus/HIV) που το προκαλεί. Το συγκεκριμένο σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα (ΣΜΝ) θεωρείται ακόμα και σήμερα μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα στα ζητήματα δημόσιας υγείας, ειδικά στις αναπτυσσόμενες χώρες (World Health Organization, 2017, Νοέμβριος).

Η πρώτη διάγνωση του Συνδρόμου έγινε στις αρχές της δεκαετίας στις ΗΠΑ, όταν αρκετοί νεαροί ομοφυλόφιλοι άνδρες χωρίς ιστορικό ασθενειών εμφάνισαν ξαφνικά συμπτώματα Πνευμονίας, Πνευμονοκύστης και Σαρκόματος Καπόσι (Younai, 2013). Πολύ σύντομα το Σύνδρομο έγινε γνωστό ως «η πανούκλα των γκέι» (the gay plague) και ταυτίστηκε στο μυαλό του μεγαλύτερου μέρους της κοινωνίας με τον τρόπο ζωής (lifestyle) της συγκεκριμένης μειονότητας (λ.χ. εναλλαγή πολλών ερωτικών συντρόφων) (Greene, 2007). Δεν είναι τυχαίο ότι ο όρος που είχε προταθεί αρχικά για το Σύνδρομο ήταν Ομοφυλοφιλική Ανοσοεπάρκεια (Gay-related Immune Deficiency/GRID) (Jones, 1992).

Αυτή η αυθαίρετη ταύτιση συνέχισε να επικρατεί και μετά το 1983, όταν καταγράφηκαν τα πρώτα κρούσματα του ιού σε ετεροφυλόφιλες γυναίκες (Younai, 2013). Είναι χαρακτηριστική η δήλωση που έκανε δύο χρόνια αργότερα η Margaret Heckler, τότε επικεφαλής του Υπουργείου Υγείας και Ανθρωπίνων Υπηρεσιών των ΗΠΑ: «Πρέπει να νικήσουμε το AIDS πριν [αυτό] προσβάλλει τον ετεροφυλόφιλο πληθυσμό... το γενικό πληθυσμό» (Nunokawa, 2013, σ. 311).

Το 1985 μία ομάδα συγγραφέων ίδρυσε την ομάδα Gay And Lesbian Alliance Against Defamation (GLAAD). Ήταν ουσιαστικά ένα παρατηρητήριο του τρόπου με τον οποίο τα ΜΜΕ μιλούσαν για τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα (Mertus, 2007). Στόχος ήταν να υπάρξει αντίλογος σε αυτή τη δαιμονοποίηση των ομοφυλόφιλων.

Πάντως, από το 1986 όλες οι δημοφιλείς αμερικανικές εφημερίδες ξεκίνησαν να δημοσιεύουν εκτενή ρεπορτάζ με σωστές επιστημονικές λεπτομέρειες. Εξακολουθούσαν, ωστόσο, να ρέπουν προς τον πουριτανισμό φοβούμενες μην αποξενώσουν το αναγνωστικό τους κοινό ή μην παρεκκλίνουν από την επίσημη γραμμή των Αρχών. Πολλές φορές προωθούσαν τη μονογαμία και τη σχεδόν ολοκληρωτική αποχή από τη σεξουαλική επαφή ως μέτρο πρόληψης αντί, παραδείγματος χάρη, για τη χρήση προφυλακτικού (Nelkin, 1991). Ακόμα και τα πιο φιλελεύθερα μέσα προσπάθησαν να προωθήσουν τη μονογαμία ως τη μόνη ηθικά αποδεκτή στάση ζωής (Seidman, 1988).

Σύμφωνα με την Clarke, πολλές επιστημονικές έρευνες έχουν αποκαλύψει τη στήριξη των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας στις κυρίαρχες ιδεολογίες, με το χώρο της υγείας να μην αποτελεί εξαίρεση (2006). Η κάλυψη των εξελίξεων πάνω στο ζήτημα του AIDS είναι ένα από τα χαρακτηριστικότερα παραδείγματα. Παρά τις αποδείξεις για το αντίθετο, πολλά παραδοσιακά Μέσα συνέχισαν να παρουσιάζουν το AIDS ως

μία ομοφυλοφιλική ασθένεια, ως τον «ομοφυλοφιλικό καρκίνο» ή την «επιδημία των γκέι». Στις περισσότερες περιπτώσεις η μετάδοση του ιού θεωρούνταν απλά το αποτέλεσμα της λεγόμενης «ομοφυλοφιλικής συμπεριφοράς», η οποία σύμφωνα με τα Μέσα περιστρεφόταν γύρω από τη «σεξουαλικά αχαλίνωτη» (promiscuous) συμπεριφορά (Seidman, 1988, σσ. 189-190). Όπως υποστήριξε και η Butler, η υστερική και ομοφοβική αντίδραση των δημοσιογράφων ενάντια στην ασθένεια δημιούργησε στο συλλογικό ασυνείδητο της κοινωνίας μία συνεκτική σχέση ανάμεσα στη «μιαρή» κατάσταση του να είσαι ομοφυλόφιλος και στην ασθένεια καθαυτή (1990).

Ο Watney έκανε λόγο για ένα προσεκτικά σχεδιασμένο «υπερθέαμα του AIDS» από το δημοσιογραφικό κόσμο της Μεγάλης Βρετανίας, ο οποίος εκπροσωπούσε το «Εμείς» του γενικού πληθυσμού που βρισκόταν σε κίνδυνο (1987, σ. 80). Χαρακτήρισε τα ρεπορτάζ που γράφθηκαν για το Σύνδρομο εκείνη την εποχή ως ένα «τελετουργικό κάθαρσης», στο οποίο οι ομοφυλόφιλοι παρουσιάζονται πάντα ως τιμωρούμενοι, ενώ η παραδοσιακή ετερόφυλη οικογένεια επιβιώνει και ενισχύει την κεντρική της θέση στην κοινωνία (1987, σ. 80).

Η Epstein (1992) και ο Myrick (1998) κινήθηκαν σε ανάλογο μήκος κύματος με τον Watney, προσθέτοντας ότι το βάρος του στίγματος σήκωσαν, εκτός από τους ομοφυλόφιλους, και άλλες ομάδες υψηλού κινδύνου (τοξικομανείς, εκδιδόμενες γυναίκες, μετανάστες, αιμοφιλικοί κτλ.). Αυτές οι ομάδες παρουσιάζονταν από τους δημοσιογράφους της Δύσης ως απειλή για τη λευκή, μεσοαστική, «καθώς πρέπει» και, πάνω από όλα, ετεροφυλόφιλη πλειοψηφία (Epstein, 1992).

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της παραπάνω αντίληψης δίνει και η Gadsend. Μέσα από τη μακρόχρονη έρευνά της σε δύο περιοδικά με γυναικείο κοινό

συμπέρανε ότι πολύ συχνά οι αμφι/ομοφυλοφιλικές τάσεις και πρακτικές των αντρών παρουσιάζονταν ως πιθανός κίνδυνος για την υγεία των ετεροφυλόφιλων γυναικών (2002).

Δύο άλλες μελετήτριες, η Nelkin και η Lupton, συνέδεσαν τη δημοσιογραφική κάλυψη της επιδημίας με την έννοια του ρίσκου (risk).

Η Nelkin εξηγεί ότι, λόγω της σχεδόν αποκλειστικής σύνδεσης με τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, το AIDS δεν τύχαινε μεγάλης δημόσιας προσοχής αρχικά (1991). Είναι χαρακτηριστικό ότι οι The New York Times, μία από τις εφημερίδες με τη μεγαλύτερη επιρροή στη διαμόρφωση της δημοσιογραφικής ατζέντας παγκοσμίως (agenda setting), δημοσίευσε μόλις έξι άρθρα για το ζήτημα το 1982, ενώ ταυτόχρονα αρνούσαν να τυπώσει τη λέξη «gay» στα φύλλα της. Ένα χρόνο αργότερα, όταν και διαγνώστηκε το πρώτο κρούσμα σε ετεροφυλόφιλη, ο αριθμός των άρθρων εκτοξεύτηκε, φτάνοντας τα 126. Το AIDS θεωρούνταν πλέον ρίσκο για όλη την κοινωνία (Nelkin, 1991).

Η Lupton, πάλι, ξέφυγε από την αμερικανική πραγματικότητα εστιάζοντας στον αυστραλιανό Τύπο. Εδώ οι εφημερίδες υπενθύμιζαν εξ αρχής στο αναγνωστικό τους κοινό ότι το AIDS είναι μία ασθένεια που αφορά όλο τον κόσμο. Σε αυτό το πλαίσιο δημοσίευαν πολύ συχνά προσωπικές ιστορίες «συνηθισμένων» ετεροφυλόφιλων ασθενών, ιδίως γυναικών που στάθηκαν «άτυχες» και συννευρέθηκαν με το «λάθος» άτομο (1993, σσ. 322-323). Η «κανονικότητα»-ετεροφυλοφιλία των ασθενών τονιζόταν πολύ συχνά και οι εφημερίδες μετέδιδαν με έκπληξη ότι δεν είναι αναγκαίο να είναι κανείς τοξικομανής, εκδιδόμενος ή ομοφυλόφιλος για να κολλήσει τη θανατηφόρο ασθένεια (Lupton, 1993).

Εκτός από τις προσωπικές, δραματοποιημένες ιστορίες, οι εφημερίδες της Αυστραλίας δημοσίευαν και προωθητικές εκστρατείες της κυβέρνησης κατά του

AIDS. Σε αυτές κυριαρχούσε έντονα η κινδυνολογία, η αναφορά στο θάνατο και η μεταφορική λειτουργία της γλώσσας και της εικόνας (Lupton, 1993). Ταυτόχρονα, πολλοί δημοσιογράφοι τάχθηκαν υπέρ των εκστρατειών μέσα από editorials και άρθρα γνώμης, χαρακτηρίζοντάς τες ως «αναγκαίο σοκ» (Lupton, 1993, σ. 313).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η επιρροή που άσκησε το AIDS στην εικόνα αρκετών χωρών για της ΗΠΑ. Στη Γαλλία η ασθένεια θεωρήθηκε απότοκο των ομοφυλοφιλικών πολιτισμικών επιρροών της Αμερικής. Στη Σοβιετική Ένωση αντιμετωπίστηκε ως αιτιατό του (αμερικανικού) καπιταλισμού (Nelkin, 1991).

Παρομοίως, στη Δυτική Γερμανία το πρώτο άρθρο του γνωστού περιοδικού Der Spiegel για το Σύνδρομο δημοσιεύτηκε το 1982 με τίτλο «Τρόμος από το εξωτερικό» (Jones, 1992, σ. 441). Και σε αυτή τη χώρα κυριάρχησε η δραματοποίηση και η παρουσίαση των ομάδων υψηλού κινδύνου ως παραδομένων στις επιθυμίες τους (Jones, 1992).

Επίσης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει ο διαχωρισμός που έκανε συχνά το Der Spiegel ανάμεσα σε προσεκτικούς, σεμνούς, «καλούς» ομοφυλόφιλους και σε ακόλαστους, «κακούς» ομοφυλόφιλους (Jones, 1992, σ. 445). Για το Der Spiegel, στους «κακούς» ομοφυλόφιλους συμπεριλαμβάνονταν οι Αμερικάνοι που μετέδιδαν την ασθένεια ενώ επισκέπτονταν τη Γερμανία (Jones, 1992).

Αρκετοί εκπρόσωποι της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας επιτέθηκαν στο περιοδικό για τη στερεοτυπικά αρνητική παρουσίασή τους. Ωστόσο, μερικοί συμφώνησαν ότι πράγματι ένα υπολογίσιμο ποσοστό ομοφυλόφιλων αντρών ασκούσε επικίνδυνες σεξουαλικές πρακτικές. Άλλοι ανέδειξαν τον κίνδυνο του να επιστρέψουν οι ομοφυλόφιλοι στην αφάνεια του δημόσιου διαλόγου, αν το AIDS πάψει να θεωρείται μία ασθένεια που αφορά πρωτίστως εκείνους. (Jones, 1992).

Ακόμα ένα παράδειγμα πλαισίωσης του AIDS ως εισαγόμενης απειλής είναι η Γιουγκοσλαβία. Στα μέσα περίπου της δεκαετίας, μία εβδομαδιαία εφημερίδα του Σεράγεβου δημοσίευσε άρθρο με τίτλο «Αδελφές; Όχι, ευχαριστώ». Το άρθρο συνοδευόταν από μία φωτογραφία τραβηγμένη σε κάποια συνάντηση Αμερικανών ομοφυλόφιλων (Kuhar, 2003). Άλλα άρθρα της εποχής έδωσαν μία ηθική χροιά στο ζήτημα, παρουσιάζοντας το AIDS ως θεία δίκη προερχόμενη από το εξωτερικό (Kuhar, 2003).

Ολοκληρώνοντας το Υποκεφάλαιο, αξίζει να αναφερθούν τέσσερις περιπτώσεις οροθετικών ανδρών και του τρόπου με τον οποίο τα MME της εποχής κάλυψαν την προσωπική τους ιστορία.

Η πρώτη περίπτωση αφορά το δημοφιλή Αμερικανό ηθοποιό Rock Hudson, ο οποίος πέθανε από επιπλοκές σχετιζόμενες με το AIDS τον Οκτώβριο του 1985. Ο θάνατός του αποτέλεσε την αφορμή για τη δημοσιοποίηση της ομοφυλοφιλίας του από δημοσιογράφους και άτομα που τον γνώριζαν προσωπικά (Topping, 2015).

Το γεγονός προκάλεσε μεγάλη σύγχυση στην κοινωνία, η οποία αδυνατούσε να κατανοήσει πώς ένας ηθοποιός τόσο προσαρμοσμένος στα πρότυπα της ετεροφυλόφιλης αρρενωπότητας χάθηκε από τη συγκεκριμένη ασθένεια ή, ακόμα περισσότερο, πώς ήταν δυνατόν να είναι ομοφυλόφιλος (Meyer, 1991). Το περιοδικό Life έγραψε ότι «στο AIDS δόθηκε ένα πρόσωπο που ο καθένας θα μπορούσε να αναγνωρίσει» (Meyer, 1991, σ. 274). Την ίδια περίπου περίοδο, ένας συνεντευξιαζόμενος δήλωσε στην εφημερίδα USA Today: «Νόμιζα ότι το AIDS ήταν μία ομοφυλοφιλική ασθένεια αλλά, αν ο Rock Hudson είναι νεκρός [εξαιτίας του, τότε] μπορεί να σκοτώσει τον οποιονδήποτε» (Treichler, 1987).

Πολλά από τα ρεπορτάζ που αποκάλυπταν τη σεξουαλικότητα του Hudson παρέθεταν φωτογραφίες του εμφανώς καταπονημένου σώματός του. Όπως έγραψε ο Meyer, «οι σωματικές επιπτώσεις του AIDS εμποτίζονται εδώ με έναν βαρύ (και έντονα ομοφοβικό) συμβολισμό, τέτοιο που το ετοιμοθάνατο σώμα του Hudson γίνεται τόσο σημαίνον όσο και σύμπτωμα της [...] ομοφυλοφιλίας του» (1991, σ, 275).

Οι υπόλοιπες περιπτώσεις αφορούν τρεις γνωστούς αθλητές: το μπασκετμπολίστα Earvin «Magic» Johnson, τον επαγγελματία μποξέρ Tommy Morrison και τον ολυμπιονίκη καταδύτη Greg Lougaris. Ο Johnson και ο Morrison είναι ετεροφυλόφιλοι. Ο Lougaris είναι ομοφυλόφιλος.

Οι προσωπικές ιστορίες των δύο πρώτων αθλητών καλύφθηκαν από τον Τύπο με παρόμοιο τρόπο. Κυριάρχησε η έκπληξη για την οροθετικότητά τους, με λέξεις όπως «σοκ», «έκπληξη», «εντυπωσιακό» και «γελοίο» (Dworkin & Wachs, 1998, σ. 6). Αρκετές φορές έγινε αναφορά στη συχνή εναλλαγή ερωτικών συντρόφων, η οποία, όμως, παρουσιαζόταν ως φυσιολογική λόγω της δημοφιλίας των δύο αντρών και, κυρίως, λόγω της έλξης τους προς το αντίθετο φύλο (Clarke, 2006· Dworkin & Wachs, 1998).

Εκ διαμέτρου αντίθετα χαρακτηριστικά είχε η ιστορία του Lougaris. Σχεδόν κανένα μέσο δεν αποκάλυψε το πώς έγινε η μετάδοση του ιού ούτε προσπάθησε να αιτιολογήσει τον τρόπο ζωής του Lougaris. Η ομοφυλοφιλία του έμοιαζε να είναι αρκετή για να εξηγήσει το πώς απέκτησε τον ιό στο σώμα του (Dworkin & Wachs, 1998).

1.1.3 Η δεκαετία του 1990

Όπως αναφέρει και ο Kuhar, κατά τη δεκαετία του 1990 η ομοφυλοφιλία άρχισε να παρουσιάζεται λιγότερο ως κάτι παθολογικό και περισσότερο ως μία ιδιορρυθμία. Παράλληλα, για πρώτη φορά άρχισε να εντάσσεται τόσο δυναμικά στην ατζέντα των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Ως αποτέλεσμα, διεκδικήσεις όπως η σύναψη αναγνωρισμένων από το κράτος σχέσεων (γάμος, σύμφωνο συμβίωσης) και η τεκνοθεσία αποτέλεσαν θέματα ενός μεγάλου διαλόγου, στον οποίο πήραν μέρος και τα ΜΜΕ (2003).

Αυτή η αυξημένη, πρωτόγνωρη ορατότητα (visibility) της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας την μετέτρεψε σε ένα πολλά υποσχόμενο αγοραστικό κοινό. Σύμφωνα με τον Branchik, κατά τη συγκεκριμένη δεκαετία υπήρξε «έκρηξη στη στόχευση της γκέι αγοράς από δημοφιλείς οργανισμούς ποικίλων πεδίων όπως η τεχνολογία, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, οι τηλεπικοινωνίες, τα ταξίδια, ακόμα και τα έπιπλα» (2002, σ. 92). Μεγάλο μέρος αυτής της στόχευσης έγινε μέσα και από το ΛΟΑΤΚΙ Τύπο (βλ. Υποκεφάλαιο 1.2).

Για ακόμα μία φορά οι ΗΠΑ αποτέλεσαν επίκεντρο στις εξελίξεις. Η Αμερικανική Ένωση Συντακτών Εφημερίδων (American Society of Newspaper Editors) εξέδωσε μία έκθεση το 1990 που αναδείκνυε τις διακρίσεις και την υποεκπροσώπηση της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας τόσο εντός των ίδιων των ΜΜΕ όσο και στην κοινωνία γενικότερα (Steiner, Fejes & Petrich, 1993). Ένα χρόνο αργότερα, το 1991, ο αριθμός των άρθρων που αφιέρωνε η The New York Times στην κοινότητα αυξήθηκε κατά 65% ενώ η πιο επίσημη λέξη «ομοφυλόφιλος» άρχισε να αντικαθίσταται σταδιακά από την καθημερινή «γκέι» (Steiner, Fejes & Petrich, 1993).

Κατά την περίοδο 1991 με 1995 δημοσιεύτηκαν αρκετά επιστημονικά άρθρα που εξερευνούσαν τη συσχέτιση της ομοφυλοφιλίας με γενετικούς παράγοντες. Όλες αυτές οι έρευνες έλαβαν μεγάλη προσοχή από τα ΜΜΕ, με αποκορύφωμα τις δύο έρευνες του Dean Hamer και των συνεργατών του (Conrad & Markens, 2001).

Όπως απέδειξαν οι Conrad και Markens, πολλές σημαντικές εφημερίδες, τόσο στις ΗΠΑ (π.χ. The New York Times, Boston Globe, Washington Post, San Francisco Chronicle) όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο (π.χ. The Times, The Telegraph, The Independent, The Guardian) κάλυψαν το παρασκήνιο και τα ευρήματα των ερευνών του Hamer (2001).

Στον αμερικανικό Τύπο κυριάρχησε η συγκρατημένη αισιοδοξία. Εκφράστηκε η ελπίδα ότι η σύνδεση της ομοφυλοφιλίας με τη γενετική θα μειώσει τα ποσοστά ομοφοβίας στην κοινωνία και θα αποδείξει δια παντός ότι ο ομόφυλος/αμφίφυλος σεξουαλικός προσανατολισμός προκύπτει εκ φύσεως και όχι από επιλογή. Εκφράστηκαν, όμως, και φόβοι για το ενδεχόμενο ευγονικής, μέσω της ανάπτυξης, λόγου χάρη, ειδικών βιομετρικών τεστ που θα αποκαλύπτουν τους ομοφυλόφιλους (Conrad & Markens, 2001).

Στη Μεγάλη Βρετανία οι ανησυχίες των δημοσιογράφων για τις πιθανές αρνητικές συνέπειες της ανακάλυψης ήταν εντονότερες. Σε γενικές γραμμές επικράτησε ο σκεπτικισμός, τόσο για τη βαρύτητα της έρευνας όσο και για τις συνέπειές της (Conrad & Markens, 2001).

Ένα άλλο θέμα που προσέλκυσε το ενδιαφέρον του Τύπου ήταν η δέσμευση το 1992 του –τότε υποψηφίου– Προέδρου των ΗΠΑ Bill Clinton να καταργήσει τη νομοθεσία που απαγόρευε στα ομοφυλόφιλα άτομα να υπηρετούν στο στρατό (Meyers, 1994).

Σύμφωνα με καταμετρήσεις της εποχής, εκείνη την περίοδο στον αμερικανικό στρατό υπηρετούσαν εκατό με διακόσιες χιλιάδες ομοφυλόφιλα άτομα, τα περισσότερα από τα οποία δεν αποκάλυπταν το σεξουαλικό τους προσανατολισμό (Meyers, 1994). Μετά από εκτεταμένες συζητήσεις και αντιδράσεις, θεσμοθετήθηκε τελικά το 1993 η συμβιβαστική πολιτική (policy) «Μην ρωτάς, Μην Λες» (Don't Ask, Don't Tell), η οποία απαγόρευσε τις διακρίσεις εις βάρος των ομο-/αμφιφυλόφιλων εντός του στρατού με τον όρο να μην μιλούν ανοιχτά για τη σεξουαλική τους ταυτότητα (Bowling, Firestone & Harris, 2005).

Η έρευνα που έκανε η Meyers για την κάλυψη των εξελίξεων από την εφημερίδα Washington Post ανέδειξε έναν δημοσιογραφικό λόγο γραμμένο από και για ετεροφυλόφιλους άντρες, έντονα διανθισμένο με στερεότυπα και μιλιταρισμό (1994).

Πολύ σύντομα τα ρεπορτάζ μετατοπίστηκαν από το πεδίο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πεδίο της πολιτικής αντιπαράθεσης. Το μονοπώλιο στις δηλώσεις κατείχαν σχεδόν αποκλειστικά οι επίσημες πηγές (Λευκός Οίκος, Κογκρέσο, Στρατός), με τα ίδια τα μέλη της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας να παραγκωνίζονται ή να παρουσιάζονται ως οργανωμένο λόμπι και όχι ως απλοί πολίτες. Πολλές από αυτές τις πηγές, ιδίως από την πλευρά του Ρεπουμπλικανικού κόμματος, εξέφραζαν τους φόβους τους για πιθανό πλήγμα στο ηθικό και την ομοψυχία των στρατιωτών (Meyers, 1994). Οι γυναίκες, ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού, εκπροσωπήθηκαν πολύ λιγότερο από τους άντρες μέσα στα άρθρα (Meyers, 1994).

Πάντως, τα «σοβαρά» δημοσιογραφικά είδη (hard news) δεν ήταν τα μόνα στα οποία οι ομοφυλόφιλοι είχαν θέση κατά τη δεκαετία του 1990. Στα τέλη της δεκαετίας ο αμερικανικός Τύπος κάλυψε έντονα την απόφαση της γνωστής τηλεοπτικής παρουσιάστριας και ηθοποιού Ellen DeGeneres να αποκαλύψει δημοσίως ότι είναι

ομοφυλόφιλη. Η αποκάλυψη έγινε τον Απρίλιο του 1997 με μία εκτεταμένη συνέντευξη στο περιοδικό Time (Rothman, 2017). Είχε προηγηθεί, βέβαια, μία παρόμοια αποκάλυψη από την ηρωίδα που ενσάρκωνε η DeGeneres στην τηλεοπτική σειρά Ellen.

Σε κάθε περίπτωση, η φημολογία σχετικά με τη σεξουαλικότητα της DeGeneres είχε αναπτυχθεί έντονα και πριν την αποκάλυψή της. Σύμφωνα με τη Reed, «[η σεξουαλικότητα της DeGeneres] ήταν ένα διακειμενικό δημοσιογραφικό γεγονός» (2005, σ. 24). Η Hubert, με τη σειρά της, πρόσθεσε: «Η συζήτηση γύρω από το επεισόδιο με την αποκάλυψη της Ellen ήταν σε μεγάλο βαθμό ένα γεγονός κατασκευασμένο από τα ΜΜΕ» (1999, σ. 31).

Η όλη φημολογία για την DeGeneres είναι χαρακτηριστικό παράδειγμά του πώς οι σεξουαλικές μειονότητες άρχισαν πλέον να «κανονικοποιούνται» και να εμφανίζονται πιο ανοιχτά στην ποπ κουλτούρα. Αυτό ίσχυσε κυρίως για την τηλεόραση (τηλεοπτικές σειρές) και δευτερευόντως για τον κινηματογράφο (Shugart, 2003).

Ωστόσο, η μεγαλύτερη ορατότητα δεν επέφερε σε καμία περίπτωση ειλικρινή αποδοχή της διαφορετικότητας. Μπορεί να μην θεωρούνταν πλέον κίνδυνος για την κοινωνία, ωστόσο, οι ομοφυλόφιλοι συνέχισαν να παρουσιάζονται ως στερεοτυπικές ανάπαυλες ανοικειότητας και «εξωτισμού» στον ετεροφυλοφιλικό κανόνα (Gross, 2001· Walters, 2001).

Αυτό είναι εμφανές ιδίως στην παρουσίαση των ομοφυλόφιλων γυναικών. Όπως γράφει η Ciasullo, «υπάρχει πράγματι μία αυξημένη ποσότητα λεσβιακής εκπροσώπησης [στα ΜΜΕ], αλλά μίας εκπροσώπησης που χαρακτηρίζεται από χτυπητή ομοιογένεια, από μία ξεκάθαρη αίσθηση του ακίνδυνου» (2001, σ. 605). Αυτή

η ομοιογένεια αφήνει ελάχιστο χώρο εκπροσώπησης σε ομοφυλόφιλες που δεν είναι στερεοτυπικά θηλυκές, ελκυστικές, λευκές και μεσοαστές ή αστές (Ciasullo, 2001).

1.1.4 Οι δεκαετίες του 2000 και του 2010

Από τη δεκαετία του 2000 μέχρι και σήμερα, η αναπαράσταση της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας στα ΜΜΕ άλλαξε έντονα, αφού τα λεγόμενα Νέα Μέσα της προσέφεραν νέους τρόπους για να εκφραστεί και να παρουσιαστεί στην κοινωνία (Sender, 2012). Σε αυτό συνείσφερε έντονα το φαινόμενο της λεγόμενης «κουλτούρας της σύγκλισης». Σύμφωνα με τον ευρετή του όρου, Henry Jenkins:

Με [τον όρο] σύγκλιση εννοώ τη ροή περιεχομένου ανάμεσα σε πολλαπλές μιντιακές πλατφόρμες, τη συνεργασία μεταξύ πολλών μιντιακών βιομηχανιών, και την αποδημητική συμπεριφορά του μιντιακού κοινού, το οποίο θα κατευθυνθεί σχεδόν οπουδήποτε αναζητώντας τα είδη των εμπειριών ψυχαγωγίας που θέλει (2006, σ. 2).

Με άλλα λόγια, εδώ και περίπου δύο δεκαετίες ο χώρος των ΜΜΕ έχει γίνει πολύ πιο ρευστός, εναλλασσόμενος και συνδυαστικός. Ενδεικτικά παραδείγματα είναι η είσοδος της ψηφιακής τεχνολογίας σε παραδοσιακά αναλογικά μέσα (π.χ. ραδιόφωνο, τηλεόραση), η έντονη πολυμεσικότητα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και η δημιουργία υπερ-εταιρειών μέσα από εξαγορές και συνενώσεις (λ.χ. εξαγορά της πλατφόρμας βίντεο YouTube από τη Google το 2006).

Όπως έκανε πάντα στην ιστορία της, η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα προσπαθεί να εκμεταλλευτεί τις νέες τεχνολογίες για να εκπροσωπηθεί στην κοινωνία. Σε αυτό το πλαίσιο δημιουργεί τα δικά της Μέσα Επικοινωνίας με επίκεντρο πλέον το διαδίκτυο και στόχο την κερδοφορία σε μία ανταγωνιστική και αναπτυσσόμενη ακόμη αγορά (βλ. Υποκεφάλαιο 1.2.3) (Sender, 2012). Ωστόσο, σε μεγάλο βαθμό εξακολουθεί να

εξαρτάται από τα παραδοσιακά Μέσα και να αποζητά το χώρο της σε μία μιντιακή πραγματικότητα φτιαγμένη από και για την ετεροφυλόφιλη πλειοψηφία (Gross, 1991· Sender, 2012).

Σε συνέχεια του διαλόγου που είχε ανοίξει στο δυτικό κόσμο ήδη από τη δεκαετία του 1990, ολοένα και μεγαλύτερη μερίδα του Τύπου ξεκίνησε να εντάσσει ζητήματα όπως ο γάμος και η τεκνοθεσία από ομόφυλα ζευγάρια στην ειδησεογραφική της ατζέντα.

Φυσικά, σε αυτό βοήθησαν και οι πολιτικές ή κοινωνικές εξελίξεις. Από το 2000 μέχρι και το 2019 συνολικά τριάντα χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο νομιμοποίησαν το γάμο ομοφυλόφιλων (Tang, 2019), ενώ μέχρι και το 2014 δεκαπέντε ευρωπαϊκές χώρες είχαν αναγνωρίσει το δικαίωμα στην τεκνοθεσία από ομόφυλα ζευγάρια (Takács, Szalma & Bartus, 2016). Την ίδια στιγμή, η ομοφοβία άρχισε να μετριάζεται ακόμα και σε πεδία στα οποία το ιδεώδες του ετεροφυλόφιλου, ηγεμονικού ανδρισμού (hegemonic masculinity) κυριαρχεί. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα είναι ο αθλητισμός και τα αθλητικά ρεπορτάζ (Billings, Moscovitz, Rae, & Brown-Devlin, 2015· Cleland, 2014· Kian & Andeson, 2009· Magrath, Cleland & Andeson, 2014· Schallhorn & Hempel, 2017).

Εναρμονισμένη με τα παραπάνω δεδομένα, η λεκτική και οπτική αναπαράσταση ομόφυλων οικογενειακών σχέσεων αυξήθηκε σημαντικά στα αμερικανικά mainstream έντυπα ήδη από τα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας (Landeau, 2009). Σε αυτές τις αναπαραστάσεις τα παιδιά των ομόφυλων γονέων βρίσκονται στο επίκεντρο και αποτελούν το «μέτρο σύγκρισης με το οποίο οι ομοφυλόφιλοι, ως γονείς, αξιολογούνται» (Landeau, 2009, σ. 85). Αξιοσημείωτη έμφαση δίνεται στο αν τα παιδιά δηλώνουν ετεροφυλόφιλα ή ομοφυλόφιλα, στο αν και

πώς αποκαλύπτουν την ομόφυλη σχέση των γονιών τους στον κοινωνικό τους περίγυρο, καθώς και στο ότι δεν ήρθαν στον κόσμο με τον «παραδοσιακό» τρόπο της ετεροφυλοφιλικής σεξουαλικής επαφής (Landeau, 2009). Με άλλα λόγια, η ομόφυλη γονεϊκότητα κρίνεται αυστηρά από τους άγραφους κοινωνικούς κανόνες που θέτει η πλειοψηφία (Landeau, 2009· Shugart, 2005).

Όσον αφορά το γάμο μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου, στις ΗΠΑ αυτός παρουσιάστηκε μέσα από το διχαστικό δίπολο «παραδόση/θρησκευτική ελευθερία VS ισότητα για όλους» (Adams, 2012· Panm, Meng & Zhou, 2010· Rodriguez & Blumell, 2013). Δύο επιστημονικές έρευνες (Hackl, Galupo & Boyer, 2012· Rodriguez & Blumell, 2013) που έγιναν σε άρθρα της The New York Times πριν τη νομιμοποίηση του γάμου ομοφυλόφιλων στις ΗΠΑ το 2015 ανέδειξαν ότι:

α) Αυτοί οι δύο πόλοι επικράτησαν και στη συγκεκριμένη εφημερίδα αλλά συχνά επικάλυπταν ο ένας τον άλλο. Πλέον ο διαχωρισμός ανάμεσα σε απόλυτους υπέρμαχους και απόλυτους πολέμιους του γκέι γάμου δεν ήταν το ίδιο ευδιάκριτος σε σχέση με το παρελθόν (Rodriguez & Blumell, 2013).

β) Οι περισσότερες δημοσιογραφικές πηγές ήταν για ακόμα μία φορά επίσημες (κυβερνητικές, νομικές, θρησκευτικές). Δεν δόθηκε συχνά βήμα στους ίδιους τους ενδιαφερόμενους, τα ομοφυλόφιλα άτομα (Rodriguez & Blumell, 2013).

γ) Επιστρατεύτηκαν από τους συντάκτες τα πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα που αποδεικνύουν ότι τα παιδιά ομόφυλων και ετερόφυλων οικογενειών εμφανίζουν τα ίδια επίπεδα ευημερίας και αυτοεκτίμησης (Rodriguez & Blumell, 2013).

δ) Σύμφωνα με τα ρεπορτάζ, η αμερικανική κοινωνία ήταν πλέον αρκετά έτοιμη για να δεχτεί το γάμο ομοφυλόφιλων (Rodriguez & Blumell, 2013).

ε) Η παρουσίαση των ΛΟΑΤΚΙ οικογενειών εστίασε γλωσσικά μόνο στους ομοφυλόφιλους άντρες, μέσα από την κυριαρχία της λέξης «γκέι» και τις ελάχιστες αναφορές σε ομοφυλόφιλες γυναίκες, αμφιφυλόφιλους/-ες ή διεμφυλικούς/-ές γονείς (Hackl, Galupo & Boyer, 2012).

Μία άλλη ενδιαφέρουσα έρευνα υλοποιήθηκε από τον Jowett στον Τύπο της Μεγάλης Βρετανίας, η οποία νομιμοποίησε το γάμο μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου το 2014 (Roberts, 2018). Η έρευνά του εστίασε στα βασικά επιχειρήματα που εξέφρασαν οι πολέμιοι της ισότητας στο γάμο, δύο χρόνια πριν τελικά αυτή νομιμοποιηθεί. Και εδώ τα επιχειρήματα κινήθηκαν γύρω από την παράδοση, την αναπαραγωγή, την ηθική και τη θρησκευτική ελευθερία, ιδίως στα συντηρητικά έντυπα (Jowett, 2014). Με άλλα λόγια:

α) Ο γάμος αφορά παραδοσιακά και εξ ορισμού τη σύνδεση ενός άντρα με μία γυναίκα. Ο γάμος δύο ομοφυλόφιλων είναι οξύμωρος ως έννοια (Jowett, 2014).

β) Ο γάμος είναι το πλαίσιο για την αναπαραγωγή και τη δημιουργία πυρηνικής οικογένειας, κάτι που οι ομοφυλόφιλοι δεν μπορούν να κάνουν επιτυχημένα. Μία οικογένεια με ομόφυλους γονείς θα είναι ζημιογόνα και για τα ίδια τα παιδιά (Jowett, 2014).

γ) Η νομιμοποίηση του γάμου ομοφυλόφιλων θα ανοίξει το δρόμο για τη νομιμοποίηση των πολυγαμικών σχέσεων και της αιμομιξίας. Η κοινωνική ηθική θα διασαλευτεί (Jowett, 2014).

δ) Ο γάμος των ομοφυλόφιλων θα περιορίσει την ελευθερία της [χριστιανικής] θρησκευτικής συνείδησης πολλών ανθρώπων. Η υλοποίησή του θα είναι αντιδημοκρατική γιατί θα παρακάμψει την εκδηλωμένη εναντίωση πολλών πολιτών, αν όχι της πλειοψηφίας αυτών (Jowett, 2014).

ε) Οι ομοφυλόφιλοι έχουν ήδη ίσα δικαιώματα με τους ετεροφυλόφιλους μέσω του συμφώνου συμβίωσης που βρίσκεται σε ισχύ. Η κυβέρνηση θα πρέπει να εστιάσει σε πιο σημαντικά ζητήματα (Jowett, 2014).

Το τελευταίο επιχείρημα συγκρούεται με τα ευρήματα παλιότερης έρευνας, σύμφωνα με την οποία η μειωμένη νομική αναγνώριση του συμφώνου συμβίωσης σε σχέση με το γάμο σχολιάστηκε σε αρκετά μεγάλο μέρος της τότε αρθρογραφίας (Jowett & Peel, 2010).

Μία άλλη όψη του πώς οι ομόφυλες σχέσεις παρουσιάζονται στον ευρωπαϊκό Τύπο έδωσε ο Carratalá, διερευνώντας την κάλυψη περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας μεταξύ ομοφυλόφιλων σε ισπανικές εφημερίδες. Σύμφωνα με τα συμπεράσματά του, ο ισπανικός Τύπος παρουσίασε τα περιστατικά με τρόπο περιορισμένο, ξεπερασμένο και στερεοτυπικό. Ως βασικός χαρακτηρισμός χρησιμοποιούνταν ο όρος «εγκλήματα πάθους», ο οποίος αυτομάτως αφαιρεί την πολιτική και κοινωνική βαρύτητα των γεγονότων. Ταυτόχρονα, κυριάρχησε ο κιτρινισμός και η ποιητική λειτουργία της γλώσσας (2016).

Αφήνοντας πίσω τη δυτική εμπειρία, αξίζει να αναφερθούν μερικές έρευνες που επικεντρώθηκαν στην εμπειρία χωρών της Αφρικής και της Ασίας. Οι δύο αυτές ήπειροι εμφάνιζαν μέχρι και πρόσφατα ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά μη αποδοχής της ομοφυλοφιλίας (Pew Research Center, 2013). Συνεπώς, μπορεί να αναμένει κανείς ότι η στάση του Τύπου σε πολλές αφρικανικές και ασιατικές χώρες θα είναι ανάλογη.

Πράγματι, στην Ουγκάντα κάποια έντυπα έχουν επανειλημμένα διαπομπεύσει ομοφυλόφιλα άτομα δημοσιοποιώντας τα ονόματά τους. Άλλες φορές έχουν κοινοποιήσει βαθιά ομοφοβικές δηλώσεις και έχουν καθυβρίσει ή αγνοήσει τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα. Αυτή η αρνητική στάση κορυφώθηκε με αφορμή την ψήφιση

νόμου που ποινικοποιούσε την ομοφυλοφιλία το 2009 (Strand, 2012). Για τους δημοσιογράφους, όπως και για την κοινωνία εν γένει, η ομοφυλοφιλία είναι ένα προϊόν δυτικών αποικιοκρατικών επιρροών που απειλεί τη θρησκευτική ηθική και τη δημόσια τάξη (Adamczyk, Kim & Paradis, 2015).

Στη Νότιο Αφρική, η μεγάλη οικονομική ανάπτυξη και οι στενότεροι δεσμοί με τη Δύση δεν αφήνουν πολύ χώρο για την πλαισίωση της ομοφυλοφιλίας ως κάτι ξενόφερτου (Adamczyk, Kim & Paradis, 2015). Έτσι, οι αναφορές στην ομοφυλοφιλία γίνονται συχνά με αφορμή κάποιον φανταστικό χαρακτήρα (λ.χ. ήρωα ταινίας) ή διασημότητα, θυμίζοντας τους αμερικανικούς τρόπους πλαισίωσης που αναφέρθηκαν παραπάνω (Adamczyk, Kim & Paradis, 2015).

Ερχόμενοι στην Κίνα, η ομοφυλοφιλία αφαιρέθηκε από τον επίσημο κατάλογο ψυχικών ασθενειών μόλις το 2001, ενώ οι ομοφυλόφιλοι εξακολουθούν να στερούνται δικαιωμάτων και νομικής αναγνώρισης (Chang & Ren, 2017). Ταυτόχρονα, το κυβερνών Κομμουνιστικό Κόμμα ελέγχει οικονομικά όλες τις εφημερίδες επιβάλλοντας μία ατζέντα που σχεδόν απαλείφει την ομοφυλοφιλία από τη δημόσια ατζέντα, χωρίς όμως και να την διώκει ευθέως (Chang & Ren, 2017).

Σύμφωνα με τους Chang και Ren, τα άρθρα του δημοφιλούς κινεζικού Τύπου που έστω αναφέρονται στην ομοφυλοφιλία είναι ελάχιστα και γεμάτα στερεότυπα (2017). Πολλά από αυτά παρουσιάζουν τη ρομαντική/σεξουαλική έλξη προς το ίδιο φύλο ως ψυχική ασθένεια και τους ομοφυλόφιλους ως απειλές για την παράδοση και την κοινωνική σταθερότητα (Chang & Ren, 2017).

Κάπως διαφορετική εικόνα δίνει ο Huang. Με έρευνα που έκανε στην επίσημη εφημερίδα του Κομμουνιστικού Κόμματος (The People's Daily) επιβεβαιώνει την πολύ μικρή εκπροσώπηση των ομοφυλόφιλων από τους δημοσιογράφους.

Ταυτόχρονα, όμως, υποστηρίζει ότι αυτή η εκπροσώπηση έχει κάπως θετικότερο τόνο από ό,τι στο παρελθόν, τότε που οι ομοφυλόφιλοι θεωρούνταν οι βασικοί υπαίτιοι για το AIDS και χαρακτηρίζονταν ως η ζωντανή απόδειξη ενός διεφθαρμένου καπιταλισμού (2018).

Στη Σιγκαπούρη οι πρώτες ανοιχτές αναφορές των ΜΜΕ στον ομοερωτισμό ξεκίνησαν μόλις το 2003, όταν ο τότε Πρωθυπουργός Goh Chok Tong ανακοίνωσε σε τοπικό περιοδικό τη χαλάρωση των διακρίσεων εις βάρος των ομοφυλόφιλων (Goh, 2008). Ως αποτέλεσμα, πολλές εφημερίδες της χώρας μίλησαν πιο ανοιχτά για την τοπική γκέι κοινότητα (Goh, 2008).

Όλα αυτά, ωστόσο, άλλαξαν ένα χρόνο αργότερα. Το 2004 ο τότε Υπουργός Υγείας συνέδεσε τον κίνδυνο εμφάνισης επιδημίας του AIDS με την αυξημένη ορατότητα των ομοφυλόφιλων και των εκδηλώσεών τους, που προσέλκυαν ανθρώπους και από το εξωτερικό. Κατά τους επόμενους μήνες, ακολούθησε εκτεταμένη κάλυψη του θέματος από τον Τύπο (Goh, 2008).

Η δημοφιλέστερη εφημερίδα της Σιγκαπούρης (The Straits Times) συσχέτισε τις σεξουαλικές πρακτικές των ομοφυλόφιλων με την αύξηση των κρουσμάτων του AIDS στη χώρα. Την ίδια στιγμή, τους παρουσίασε ως μία ομάδα που καταστρατηγεί τις παραδοσιακές οικογενειακές αξίες, που οφείλει να διατηρεί ένα χαμηλό προφίλ και που πρέπει να παρακολουθείται στενά από την Κυβέρνηση (Goh, 2008). Το ζήτημα πλαισιώθηκε, δηλαδή, με τρόπους ανάλογους με εκείνους των δυτικών μέσων κατά τη δεκαετία του 1980.

Στην Ιαπωνία η στάση της κοινωνίας –και κατ’ επέκταση των ΜΜΕ– απέναντι στην ομοφυλοφιλία διαφέρει από τη Δύση ως προς δύο βασικά χαρακτηριστικά. Πρώτον, η ομοφυλοφιλία συγγέεται έντονα με την παρενδυσία (cross-dressing) ή τις

διεμφυλικές (transgender) ταυτότητες. Δεύτερον, θεωρείται απλά μία εναλλακτική ερωτική συμπεριφορά και όχι μία συγκροτημένη σεξουαλική-πολιτικοποιημένη ταυτότητα. (McLelland, 2000). Όπως εξηγεί ο Lunsing, «[στην Ιαπωνία] η σεξουαλικότητα δεν υπολογίζεται τόσο πολύ με όρους του τι είναι σωστό ή λάθος όπως συμβαίνει στα Αγγλο-Αμερικανικά πλαίσια, αλλά περισσότερο σαν παιχνίδι, σαν κάτι στο οποίο οι άνθρωποι μπορούν να εμπλακούν, αν το θέλουν» (1999, όπ. αναφ. στο McLelland, 2000, παρ. 32).

Πρακτικά, οι ομοφυλόφιλοι άντρες παρουσιάζονται μη ρεαλιστικά από τα ιαπωνικά έντυπα: είτε ως ιδανικοί φίλοι για τις καταπιεσμένες από την πατριαρχική κοινωνία γυναίκες, είτε ως στερεοτυπικά θηλυπρεπείς άνθρωποι με διαφορετικές από την πλειοψηφία ερωτικές προτιμήσεις. Σε καμία περίπτωση δεν υπολογίζονται ως απλοί πολίτες οι οποίοι κάνουν ό,τι και οι υπόλοιποι: ζουν καθημερινές, «κανονικές» ζωές (McLelland, 2000).

Το παρόν Υποκεφάλαιο ολοκληρώνεται με μία αναφορά στη χώρα που αποτελεί και το επίκεντρο της διπλωματικής διατριβής: τη Ρωσία. Η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα εκεί έχει επανειλημμένα βρεθεί στο επίκεντρο από το 2006 και εξής, όταν η διοργάνωση της πρώτης παρέλασης υπερηφάνειας στη Μόσχα συνοδεύτηκε από μεγάλες αντιδράσεις και επεισόδια (Finn, 2006). Επτά χρόνια αργότερα, το 2013, η κυβέρνηση ποινικοποίησε δια νόμου «την προπαγάνδα υπέρ των μη παραδοσιακών σεξουαλικών σχέσεων» σε ανήλικους (Persson, 2015, σ. 257), με αιτιολογία την προστασία της ηθικής και της υγείας των παιδιών (Chan, 2017). Με βάση αυτό το νόμο, η έκθεση ανηλικών σε δημόσιες συζητήσεις για τα δικαιώματα ή τις σχέσεις των ομοφυλόφιλων είναι παράνομη (Smith-Spark & Black, 2013).

Η νομοθεσία αφορά, φυσικά, και τα ΜΜΕ, τα οποία υπό τον έλεγχο του νυν Ρώσου Προέδρου, Βλαντιμίρ Πούτιν, έχουν χάσει μεγάλο μέρος της ανεξαρτησίας και του δημοκρατικού τους ρόλου (Gehlback, 2010· Jackson, 2016). Σύμφωνα με τον Persson, κατά την περίοδο ψήφισης του νόμου, τα δημοφιλή ρωσικά μέσα εξίσωσαν την ομοφυλοφιλία με τη στειρότητα και κατ' επέκταση τη δημογραφική επιβάρυνση του έθνους. Με αυτόν τον τρόπο, οι ομοφυλόφιλοι παρουσιάστηκαν ως εμπόδιο στην ίδια τη συνέχιση του ρωσικού έθνους (2013).

Τέλος, αρκετά άρθρα παρουσίασαν τη γκέι κοινότητα ως μία μικρή αλλά πανίσχυρη μειονότητα που επιβάλλει τις αξίες της στην ανυπεράσπιστη πλειοψηφία. Σύμφωνα με τους υποστηρικτές του νόμου, πίσω από τους ομοφυλόφιλους κρύβεται μία καπιταλιστική ελίτ που θέλει να προσελκύσει νέους πελάτες μέσω της μεγαλύτερης ορατότητας ή να εγκαθιδρύσει μία «δικτατορία φιλελεύθερων αξιών» (Persson, 2013, σ. 264). Σε όλα αυτά, συνεχίζουν, η Δύση έχει τον κυρίαρχο ρόλο. Προσπαθεί να ασκήσει μία ιδιότυπη ιμπεριαλιστική πολιτική επιβάλλοντας τις συνήθειες και τις αξίες της στην Ανατολή (Persson, 2013). Η Ρωσία ακολουθεί, λοιπόν, το παράδειγμα πολλών άλλων χωρών της Ασίας και της Αφρικής, τα οποία αντιμετωπίζουν τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων ως μέσο επιβολής της ατζέντας της Δύσης.

Βεβαίως, η εφαρμογή του νόμου δεν απέκλεισε τελείως τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα από την ειδησεογραφία της χώρας. Όπως δείχνει η πρόσφατη έρευνα της Semykina, η θεσμοθέτηση του γάμου μεταξύ ομοφυλόφιλων στην ΗΠΑ καλύφθηκε από κάποιες ρωσικές εφημερίδες (2017). Μολαταύτα, εκφράστηκαν και πάλι έντονες ανησυχίες για την κατάλυση της κοινωνικής και χριστιανικής ηθικής από τις «δυτικές αξίες», ενώ πολλοί δημοσιογράφοι διατήρησαν έναν ουδέτερο τόνο και απέφυγαν να πάρουν ξεκάθαρη θέση (Semykina, 2017).

1.2 Περιοδικά της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας/ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ

Μία ανασκόπηση σαν αυτή που επιχειρείται στην παρούσα διπλωματική εργασία θα ήταν ελλιπής χωρίς τη συμπερίληψη των εντύπων που δημιουργήθηκαν από και για την ίδια τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα. Αυτά τα έντυπα αποτελούν ένα πολύ σημαντικό κεφάλαιο στην ιστορία της συγκεκριμένης κοινότητας αλλά και της δημοσιογραφίας γενικότερα. Μέσα από αυτά οι ομοφυλόφιλοι επιχειρούν να δώσουν το πολιτικό τους στίγμα και να ανακαλύψουν ή να αναδείξουν τα δικά τους κοινωνικά πρότυπα (Dhoest & Simons, 2012).

1.2.1 Από τη δεκαετία του 1950 ως και τη δεκαετία του 1970

Τα τρία πρώτα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ γεννήθηκαν μέσα στη συντηρητική αμερικανική κοινωνία της δεκαετίας του 1950. Ήταν μηνιαία και είχαν όλα ως έδρα κάποια πόλη της Δυτικής Ακτής των ΗΠΑ. Πρόκειται για το One (Λος Άντζελες, έτος ίδρυσης: 1953), το Mattachine Review (Σαν Φρανσίσκο, έτος ίδρυσης: 1955) και το The Ladder (Σαν Φρανσίσκο, έτος ίδρυσης: 1956) (Streitmatter, 1995). Η έκδοσή τους πραγματοποιούνταν από τις οργανώσεις ONE Inc., Mattachine Society και Daughters of Bilitis/DOB αντίστοιχα (d'Emilio, 1983).

Στόχος των περιοδικών ήταν να παράσχουν εκπαιδευτικές πληροφορίες για την ομοφυλοφιλία και να μετριάσουν την εχθρική στάση των Αρχών ή της κοινωνίας απέναντι σε αυτή (d'Emilio, 1983). Σε αντίθεση με την πιο ριζοσπαστική ONE Inc., η Mattachine Society και η DOB προσπάθησαν εξ αρχής να προσαρμόσουν την εικόνα και τη συμπεριφορά των ομοφυλόφιλων στα πρότυπα της κοινωνίας. Μέσα από αυτή την πρακτική ήλπιζαν ότι θα άλλαζαν την αρνητική προδιάθεση της πλειοψηφίας και ότι θα άνοιγαν το δρόμο για τη διεκδίκηση δικαιωμάτων (d'Emilio, 1983).

Όσον αφορά την ύλη, δημοσιεύονταν ρεπορτάζ, αφιερώματα στη λεσβιακή λογοτεχνία και γράμματα ή άρθρα αναγνωστών (d'Emilio, 1983).

Σύμφωνα με τον d'Emilio, «η πρωτοπόρος προσπάθεια να εκδοθούν περιοδικά σχετικά με την ομοφυλοφιλία επέφερε στο [αμερικανικό] γκέι κίνημα τη μόνη του σημαντική νίκη κατά τη δεκαετία του 1950» (1983, σ. 115). Αναμφίβολα, οι προκλήσεις ήταν πολλαπλές. Εκτός από τη διάχυτη ομοφοβία, οι συντάκτες των περιοδικών ήρθαν αντιμέτωποι με δικαστικές διαμάχες, έλλειψη πηγών χρηματοδότησης και μία απαρχαιωμένη νομοθεσία, η οποία απαγόρευε τη δημόσια έκθεση και πώληση εντύπων με ερωτική θεματολογία. Έτσι, ο μόνος διαθέσιμος διάυλος διανομής ήταν οι συνδρομές (d'Emilio, 1983· Streitmatter, 1995).

Όπως αναφέρθηκε και στο Υποκεφάλαιο 1.1.1., το ψυχροπολεμικό κλίμα της εποχής συνείσφερε στο να αντιμετωπιστούν οι ομοφυλόφιλοι ως απειλή για την εθνική ασφάλεια (Serykh, 2017). Υπό αυτό το πρίσμα, εντύπωση παρουσιάζουν τα ευρήματα της Dasha Serykh σχετικά με την παρουσίαση της Σοβιετικής Ένωσης στα παραπάνω ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ. Σε γενικές γραμμές οι Αμερικανοί ομοφυλόφιλοι συντάχθηκαν με τις απόψεις της κοινωνίας στην οποία ζούσαν, εφευρίσκοντας έναν εχθρό στο πρόσωπο του Κομμουνισμού και της Ανατολικής Ευρώπης (2017). Περιέγραφαν το Καθεστώς ως ιδιαίτερα κακόβουλο, άδικο και απολίτιστο. Άλλες φορές ταύτιζαν τους «κομφορμιστές, συστημικούς» ετεροφυλόφιλους με την ανελευθερία του Κομμουνισμού ενώ ταυτόχρονα ανακήρυσσαν τους εαυτούς τους ως πραγματικούς πρεσβευτές των φιλελεύθερων αμερικανικών αξιών (ελευθερία βούλησης και δράσης, ατομικότητα) (Serykh, 2017). Επιβεβαιώνεται και έτσι, λοιπόν, η προσπάθεια σύμπλευσής τους με την ετεροκανονική πραγματικότητα.

Σε αυτό το σημείο είναι αναγκαία η επεξήγηση του όρου «ετεροκανονικός» (heteronormative). Σύμφωνα με τους Perlesz, Brown, Lindsay, McNair, De Vaus και Pitts, η ετεροκανονικότητα είναι «η χωρίς καμία αμφισβήτηση υιοθέτηση της ετεροφυλοφιλίας σαν της κυρίαρχης κανονικότητας ή προτύπου» (2006, σ. 183). Ο Jones, με τη σειρά του, ορίζει την ετεροκανονικότητα ως την «πολιτισμικά ηγεμονική ετεροφυλοφιλία» (2006, σ. 451).

Κατά τις δεκαετίες του 1960 και του 1970 κυρίαρχο έντυπο στις ΗΠΑ ήταν το περιοδικό *The Advocate* (αρχικά: *The Los Angeles Advocate*). Ξεκίνησε από την ακτιβιστική ομάδα PRIDE με στόχο την κάλυψη των σημαντικών ειδήσεων που αφορούσαν την τοπική ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα (Hitchcock, 2017).

Πέραν του *The Advocate*, ο Τύπος της κοινότητας παρέμενε ιδιαίτερα περιορισμένος, αριθμώντας λιγότερους από είκοσι τίτλους καθ' όλη τη δεκαετία του 1960. Οι σημαντικότεροι από αυτούς ήταν το *Vector* (Σαν Φρανσίσκο), το *Drum* (Φιλαδέλφεια) και το *Homosexual Citizen* (Ουάσινγκτον) (Armstrong & Crage, 2006). Εξαίρεση αποτέλεσε το 1969, όταν και τα επεισόδια στο Stonewall Inn προκάλεσαν την έκδοση μερικών ακόμα βραχύβιων περιοδικών (Armstrong & Crage, 2006).

Ένα χρόνο αργότερα, το *The Advocate* εξαγοράστηκε από τους Dick Michaels και Bill Rand (Hitchcock, 2017). Οι δύο νέοι ιδιοκτήτες ήρθαν πολύ γρήγορα σε επαφή με διαφημιστές, εξασφαλίζοντας την οικονομική βιωσιμότητα του εγχειρήματος. Έτσι, σταδιακά το *The Advocate* έγινε το πρώτο περιοδικό που αντιμετώπισε τους ομοφυλόφιλους ως υποψήφιους καταναλωτές με μεγάλη αγοραστική δύναμη και εύκολη στόχευση (Sender, 2001).

Το 1974 το περιοδικό μεταβιβάστηκε για ακόμα μία φορά. Ο νέος του ιδιοκτήτης, David Goodstein, έδωσε ακόμα μεγαλύτερη έμφαση στην προώθηση ενός

συγκεκριμένου καταναλωτικού προφίλ με αποδέκτες λευκούς, ελκυστικούς και εκλεπτυσμένους ομοφυλόφιλους άντρες. Αυτό είχε προφανώς επιπτώσεις στην ύλη του εντύπου, η οποία μετατοπίστηκε από την καθαρή ειδησεογραφία στα πιο ανάλαφρα θέματα (Sender, 2001).

Την ίδια εποχή, η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα της Αγγλίας προσπάθησε επίσης να κατασκευάσει μία διακριτή πολιτισμική ταυτότητα μέσα από τα περιοδικά της (Buckle, 2012). Το 1964 η λεσβιακή οργάνωση Minorities Research Group (MRG) ξεκίνησε το περιοδικό Arena Three, το οποίο εκδιδόταν ως και το 1972. Το 1967, μετά την αποποινικοποίηση της σεξουαλικής επαφή μεταξύ ανδρών, δημιουργήθηκαν τα περιοδικά Jeremy, Timm και Spartacus. Τα περιοδικά αυτά είχαν σχεδόν αποκλειστικά αντρικό κοινό και ήταν πιο απενοχοποιημένα ως προς την απεικόνιση σεξουαλικού περιεχομένου (Buckle, 2012).

Το 1972 το Gay Liberation Front δημιούργησε το πρώτο επαγγελματικό γκέι περιοδικό του Ηνωμένου Βασιλείου με τον τίτλο Gay News (Buckle, 2012). Το περιοδικό είχε σαν κύριο στόχο την ενημέρωση κυρίως των μελών της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας που βρίσκονταν εκτός των αστικών κέντρων. Για αυτό, είχε έντονα ειδησεογραφικό χαρακτήρα. Εκδιδόταν μέχρι και το 1983 (Buckle, 2012).

Ακολουθώντας τις τάσεις που δημιούργησαν όλες οι παραπάνω εκδοτικές προσπάθειες, μία σειρά συλλογικοτήτων από την Αυστραλία ξεκίνησε να εκδίδει τα δικά της περιοδικά. Το Νοέμβριο του 1970 ξεκίνησε η έκδοση του Camp Ink από τους John Ware και Christabel Poll. Σκοπός του ήταν να επανακαθορίσει τις κυρίαρχες απόψεις για την ομοφυλοφιλία (Calder, 2015).

Εννέα χρόνια αργότερα κυκλοφόρησε και το Gay Community News μετά από πρωτοβουλία του National Homosexual Conference (Calder, 2015). Και τα δύο

περιοδικά στηρίζονταν σε μεγάλο βαθμό στην αφοσίωση εθελοντών-ακτιβιστών και λειτουργούσαν ως αντίβαρο σε επαγγελματικά γκέι έντυπα όπως το William & John ή το Campaign (Calder, 2015).

Στη Δυτική Γερμανία, πριν την αποποινικοποίηση της αντρικής ομοφυλοφιλίας το 1969 (βλ. Υποκεφάλαιο 1.1.1), τα πρώτα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ (λ.χ. Amigo) τυπώνονταν στη Δανία για να ελαχιστοποιηθεί το ενδεχόμενο σύλληψης των συντελεστών τους. Ωστόσο, μετά το 1969 ξεκίνησε η ελεύθερη παραγωγή και διανομή περιοδικών όπως το Du & Ich, το DON, το him και το Pikkube (Ewing, 2016).

Την ίδια εποχή ξεκίνησε η άνθηση του ΛΟΑΤΚΙ Τύπου και στη Σουηδία, με περιοδικά όπως το HOMO, το Viking και το Revolt να κάνουν την εμφάνισή τους (Bertilsdotter-Rosqvist & Andersson, 2016). Μέσα από τις σελίδες τους ξεκίνησε μία ανταλλαγή ιδεών και ειδήσεων με τον υπόλοιπο δυτικό κόσμο. Ταυτόχρονα, έκαναν συχνά διακρίσεις ανάμεσα σε «καλές/αποδεκτές» σεξουαλικές πρακτικές (good sex) και «κακές/μη αποδεκτές» πρακτικές (bad sex) (Bertilsdotter-Rosqvist & Andersson, 2016). Οι καλές πρακτικές συνδέθηκαν με τη μονογαμία και τη βαθιά επικοινωνία που μπορεί να αναπτυχθεί μεταξύ δύο αντρών-ερωτικών συντρόφων. Οι κακές πρακτικές συνδέθηκαν με την έλλειψη σταθερού ερωτικού συντρόφου και την αποσύνδεση της σεξουαλικής πρακτικής από τα ρομαντικά συναισθήματα (Bertilsdotter-Rosqvist & Andersson, 2016). Με άλλα λόγια, έγινε μία προσπάθεια σύγκλισης των ομόφυλων σχέσεων με τις προσδοκίες της υπόλοιπης κοινωνίας.

1.2.2 Οι δεκαετίες του 1980 και του 1990

Τα γκέι έντυπα ανταποκρίθηκαν ποικιλοτρόπως στο ιδιαίτερα εχθρικό για τους ομοφυλόφιλους κλίμα που διαμόρφωσε η έξαρση του AIDS (βλ. Υποκεφάλαιο 1.1.2),

Στις ΗΠΑ η έξαρση της επιδημίας ανέκοψε το ολοένα και μεγαλύτερο κύμα διαφημίσεων που φιλοξενούνταν εντός αυτών των εντύπων. Όπως εξηγεί η Sender, η αντρική ομοφυλοφιλία είχε και πάλι παθολογικοποιηθεί, κάτι που φόβισε πολλές από τις διαφημιζόμενες εταιρείες (2001). Ωστόσο, το 1987 ξεκίνησε ένα νέο διαφημιστικό κύμα, αυτή τη φορά προσανατολισμένο προς το AIDS (διαφημίσεις για φαρμακευτική αγωγή, προγράμματα περίθαλψης και συμβουλευτικής κτλ.) (Sender, 2001).

Το The Advocate δημοσίευσε το πρώτο του άρθρο για το θέμα μόλις το 1984 με τίτλο «Ήρθε το τέλος του πάρτι;». Το άρθρο εστίασε σε ζητήματα υγείας και ασφαλούς σεξουαλικής επαφής (Sender, 2001).

Τα επόμενα ρεπορτάζ του περιοδικού για το AIDS υιοθέτησαν μία ατομικιστική και μη πολιτικοποιημένη γραμμή. Τα γεγονότα γύρω από την επιδημία πλαισιώθηκαν απλά ως ενδιαφέρουσες ειδήσεις και όχι ως αφορμή για κοινωνική διαμαρτυρία και διεκδίκηση δικαιωμάτων (Sender, 2001). Επίσης, στην πλειοψηφία τους δεν ασχολήθηκαν με τα προβλήματα των οροθετικών ομοφυλόφιλων γυναικών ή ομοφυλόφιλων έγχρωμων αντρών, οι οποίοι έπρεπε να στηριχθούν σε περιοδικά μικρότερης εμβέλειας (BLK, On Our Backs) για την ενημέρωσή τους. Για ακόμα μία φορά οι λευκοί άντρες ήταν το βασικό ακροατήριο στο οποίο απευθυνόταν το The Advocate (Sender, 2001).

Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι κάποια αμερικανικά ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ αναπαρήγαγαν το πουριτανικό αφήγημα των εφημερίδων ευρείας κυκλοφορίας, αφού συνέδεσαν τις «ριζοκίνδυνες» σεξουαλικές πρακτικές με την ασθένεια (Nelkin, 1991).

Πιο ριζοσπαστική στρατηγική φαίνεται να ακολούθησαν τα αντίστοιχα περιοδικά στην Αυστραλία (λ.χ. Sydney Star Observer, OutRage, Campaign). Σύμφωνα με την Ware, οι εκδότες τους αμφισβήτησαν τη στερεοτυπική αναπαράσταση των οροθετικών ομοφυλόφιλων αντρών μέσα από τον Τύπο ευρείας κυκλοφορίας. Επίσης, προσπάθησαν να μεταδώσουν στους αναγνώστες τους την ελπίδα ότι η ζωή συνεχίζεται ακόμα και μετά την εκδήλωση του ιού. Για αυτό το λόγο παρείχαν πολύτιμες πρακτικές συμβουλές και ψυχολογική στήριξη (2017).

Η ύλη καλυπτόταν με ρεπορτάζ από Αυστραλιανούς ή Αμερικανούς ρεπόρτερ, μόνιμες στήλες, καθώς και με προσωπικές μαρτυρίες οροθετικών ομοφυλόφιλων αντρών. Συχνά μέσα από τις μαρτυρίες αμφισβητήθηκε το διαδεδομένο στερεότυπο που θεωρούσε αποκλειστικά τους ομοφυλόφιλους υπαίτιους για τη μετάδοση του AIDS (Ware, 2017).

Στο Ηνωμένο Βασίλειο το βάρος της ενημέρωσης των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων εκείνη την περίοδο ανέλαβε κυρίως το Capital Gay. Ιδρύθηκε το 1982 και εκδιδόταν ως και το 1995. Ήταν ένα περιοδικό με έντονα αριστερή πολιτική ατζέντα (Buckle, 2012).

Η δεκαετία του 1990 βρήκε τα αμερικανικά ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ σε μία νέα φάση, την οποία ο Michael Hitchcock χαρακτηρίζει ως «αναγέννηση» και ως «έκρηξη του γκέι Τύπου» (2017, σ. 82). Θύμα αυτής της αναγέννησης ήταν, σύμφωνα με το Streitmatter, η ριζοσπαστικότητα και η έντονη σεξουαλική έκφραση που χαρακτήριζε τα πρώιμα περιοδικά (1995, όπ. αναφ. στο Hitchcock, 2017).

Πρωτεργάτης για ακόμα μία φορά ήταν το Advocate. Άλλοι τίτλοι που εμφανίστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας ήταν το Out, το Genre, το Deneuve, το Instinct και το Metrosource (Hitchcock, 2017· Sender, 2001). Το 1996 ιδρύθηκε και το XY Magazine, ένα περιοδικό που απευθυνόταν σε ομοφυλόφιλους εφήβους και προσπαθούσε να ισορροπήσει ανάμεσα στη ριζοσπαστικότητα των προκάτοχών του και στην κανονικότητα των υπόλοιπων περιοδικών της εποχής (Hitchcock, 2017).

Σε αντίθεση με το XY Magazine, το The Advocate και το Out συνέχισαν να «εξευγενίζουν» την ύλη τους και να συνδιαμορφώνουν το πρότυπο του ιδανικού ομοφυλόφιλου άντρα αναγνώστη, ένα πρότυπο που μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από την κατανάλωση πολύ συγκεκριμένων υλικών και πολιτισμικών αγαθών (Sender, 2001). Στο Ηνωμένο Βασίλειο το ρόλο αυτό ανέλαβε το περιοδικό The Attitude, το οποίο ξεκίνησε να εκδίδεται στα μέσα της δεκαετίας του 1990 (Padva, 2002).

1.2.3 Οι δεκαετίες του 2000 και του 2010

Οι αλλαγές που επέφερε το διαδίκτυο και η κουλτούρα της σύγκλισης (βλ. Υποκεφάλαιο 1.1.3) στη δημοσιογραφία δεν άφησαν ανεπηρέαστα τα γκέι έντυπα των δύο τελευταίων δεκαετιών. Αντίθετα, τα περισσότερα προσαρμόστηκαν ιδιαίτερα γρήγορα σε αυτήν τη νέα πραγματικότητα. Ένα από τα πιο ενδεικτικά παραδείγματα είναι η συγχώνευση του The Advocate και του Out το 2006. Δύο χρόνια αργότερα τα δύο ιστορικά περιοδικά αγοράστηκαν από τη Here Media, έναν όμιλο που προσέφερε συνδυαστικό πολυμεσικό περιεχόμενο (έντυπο, τηλεοπτικό και διαδικτυακό) στα μέλη της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας (Hitchcock, 2017).

Όσα περιοδικά αρνήθηκαν ή δεν μπόρεσαν να προσαρμοστούν στη νέα πραγματικότητα βρέθηκαν αντιμέτωπα με την πτώση των εσόδων τους και, εν τέλει,

την παύση της λειτουργίας του. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν το Genre και το XY Magazine (Hitchcock, 2017).

Αντίθετα, καμία ιδιαίτερη αλλαγή δεν φάνηκε να έγινε στο πεδίο της θεματολογίας. Τα δημοφιλή ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ εξακολούθησαν να προάγουν τον καταναλωτισμό και να απευθύνονται σχεδόν αποκλειστικά σε λευκούς, μεσοαστούς, ομοφυλόφιλους άντρες (Bérubé, 2001).

Όπως έδειξε η έρευνα των Saucier και Caron, στα δημοφιλή αμερικανικά ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ της δεκαετίας του 2000 κυριαρχούσαν τα άρθρα ή οι διαφημίσεις που αφορούσαν την εξωτερική εμφάνιση-φροντίδα και την ψυχαγωγία των αναγνωστών (2008). Η ανοιχτά πολιτικοποιημένη ταυτότητα των πρώτων περιοδικών ανήκε πλέον στο παρελθόν.

Ταυτόχρονα, οι ερευνητές επιβεβαίωσαν την αδυναμία των συγκεκριμένων περιοδικών να αποτυπώσουν την ποικιλομορφία της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, καθώς η συντριπτική πλειοψηφία των διαφημίσεων που μελέτησαν απεικόνιζε λευκούς, καλοσχηματισμένους και νέους άντρες (Saucier & Caron, 2008).

Τα ευρήματα επιβεβαιώνονται και από μία πιο πρόσφατη έρευνα με επίκεντρο το Κεμπέκ (Καναδάς) και δείγμα 328 τεύχη τοπικών ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ. Η πλειοψηφία των μοντέλων που εμφανίζονταν στα εξώφυλλα αυτών των περιοδικών ήταν λευκοί άντρες (Roy, 2012). Αντίθετα, μη λευκοί άντρες (κυρίως Αφρικανικής και Λατινοαμερικανικής καταγωγής) φιλοξενούνταν μόλις στο 8.8% των εντύπων και γυναίκες—λευκές και μη—στο 11.6% (Roy, 2012). Στις λίγες, μάλιστα, περιπτώσεις, που τα εξώφυλλα φιλοξενούσαν κάποιον μη λευκό άντρα, χρησιμοποιούσαν συχνότερα αισθησιακές φωτογραφίες σε σχέση με τις περιπτώσεις που φιλοξενούσαν λευκά μοντέλα (Roy, 2012). Γίνεται φανερό, λοιπόν, η ύπαρξη ενός οξύμωρου, στο οποίο οι

μη λευκοί άνθρωποι υποεκπροσωπούνται και ταυτόχρονα παρουσιάζονται με μία έντονη δόση σεξουαλικού εξωτισμού.

Αυτή η οξύμωρη αντιμετώπιση των εθνικών μειονοτήτων φαίνεται ότι δεν είναι κάτι καινούργιο στο δυτικό Τύπο, ομοφυλοφιλικό και μη (βλ. για παράδειγμα: Collins, 2004· Han, 2008· Nölke, 2018). Ωστόσο, θα περίμενε κανείς μία έντονα καταπιεσμένη κοινότητα όπως τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα να αποφεύγει τη διαίωνη στερεοτύπων και μηχανισμών καταπίεσης άλλων ανθρώπων μέσα από τα περιοδικά της. Το ότι αυτό δεν συμβαίνει είναι από μόνο του αφορμή για προβληματισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ, ΔΕΙΓΜΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή, η διπλωματική εργασία μελετά το πώς καλύφθηκαν δημοσιογραφικά οι διώξεις κατά της σεξουαλικής ετερότητας, και πιο συγκεκριμένα της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, στη Δημοκρατία της Τσετσενίας.

Στο συγκεκριμένο Κεφάλαιο θα παρουσιαστούν τα εξής:

- α) τα ερευνητικά ερωτήματα της έρευνας
- β) το δείγμα που επελέγη και το πώς συλλέχθηκαν τα δεδομένα.
- γ) η μεθοδολογία έρευνας που εφαρμόστηκε για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων.

2.1 Ερευνητικά Ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν πριν την υλοποίηση της έρευνας ήταν:

Q1: Πόση έκταση αφιερώθηκε από τα ΜΜΕ στη δημοσιογραφική κάλυψη των διώξεων;

Q2: Ποιες λέξεις κυριάρχησαν στη δημοσιογραφική κάλυψη των διώξεων;

Q3: Ποια νοηματικά πλαίσια (frames) σχετικά με τη σεξουαλική ετερότητα, και συγκεκριμένα την ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, κυριάρχησαν στην κάλυψη των διώξεων;

Q4: Τα ΜΜΕ έδωσαν μεγαλύτερη έμφαση στην παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή στις πολιτικές συνέπειες των διώξεων;

Q5: Υπήρξε διαφοροποίηση στην κάλυψη των διώξεων ανάμεσα στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και στα ΜΜΕ ΛΟΑΤΚΙ θεματικής (ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ);

Q6: Η κάλυψη των διώξεων από τα ΜΜΕ έγινε για την ειλικρινή στήριξη των ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένων ή απλώς για να δοθεί μια επίφαση προοδευτικότητας στην ειδησεογραφία τους;

2.2 Δείγμα

Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από ρεπορτάζ και άρθρα γνώμης αναγνωρισμένων ηλεκτρονικών ΜΜΕ. Ανάμεσα σε αυτά ιστοσελίδες εφημερίδων, περιοδικών, αλλά και δικτυακές ειδησεογραφικές πύλες (news portals) στην αγγλική και την ελληνική γλώσσα.

Πρώτος στόχος μου ήταν η πραγματοποίηση μίας διαπολιτισμικής (cross-cultural) έρευνας, η οποία θα μπορούσε να αναδείξει διαφορές στην παρουσίαση του θέματος από ΜΜΕ ανά τον κόσμο. Ανάλογη ερευνητική προσέγγιση έχει επιλεγεί και στο παρελθόν σε μελέτες για τη δημοσιογραφική κάλυψη διεθνών ανθρωπιστικών κρίσεων όπως ο πόλεμος του Ιράκ (Aday, Livingston & Hebert, 2005· Dimitrova & Conolly-Ahern, 2007).

Δεύτερος στόχος ήταν η όσο το δυνατόν ισόποση εκπροσώπηση όλων των πολιτικών τάσεων. Για αυτό το λόγο, το δείγμα περιλαμβάνει ΜΜΕ που ρέπουν τόσο προς μία φιλελεύθερη ή σοσιαλδημοκρατική ρητορική, όσο και ΜΜΕ που έχουν κατά καιρούς χαρακτηριστεί ως συντηρητικά ή «εναλλακτικά δεξιά» (alternative right, alt-right).

Οι χώρες που επιλέχθηκαν για την έρευνα είναι οι εξής:

α) ΗΠΑ

β) Ηνωμένο Βασίλειο

γ) Καναδάς

δ) Ρωσία

ε) Ελλάδα

Οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο επιλέχθηκαν αφενός λόγω της προοδευτικής στάσης που τηρούν σε θέματα σεξουαλικής ετερότητας και αφετέρου λόγω της παγκόσμιας απήχησης των ΜΜΕ τους. Συμπληρωματικά εντάχθηκε και ο Καναδάς, επειδή είναι μία από τις λίγες δυτικές χώρες που υποδέχτηκε και στήριξε ανοιχτά τους ομοφυλόφιλους άντρες από την Τσετσενία.

Η Ρωσία, από την άλλη, επιλέχθηκε αφενός ως χώρα τέλεσης των γεγονότων και αφετέρου ως το «αντίπαλο», συντηρητικό δέος στην προοδευτική στάση των δυτικών χωρών.

Η Ελλάδα εντάχθηκε στο δείγμα ως ο ενδιάμεσος πόλος μεταξύ των προοδευτικών δυτικών χωρών και της συντηρητικής Ρωσίας σε ό,τι αφορά την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων.

Εκτός από τις χώρες που μόλις αναφέρθηκαν, στο δείγμα προστέθηκαν και τρία ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ: ένα από τις ΗΠΑ, ένα από το Ηνωμένο Βασίλειο και ένα από την Ελλάδα. Έτσι, ήταν δυνατή η ανίχνευση τυχόν διαφορών στην κάλυψη σε σχέση με τα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας. Η εύρεση ενός ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ με προέλευση από τη Ρωσία για συμπερίληψη στο δείγμα δεν στάθηκε δυνατή.

Λαμβάνοντας υπόψιν όλα τα παραπάνω, η τελική λίστα των ΜΜΕ στα οποία +βασίστηκε η διπλωματική εργασία είναι η εξής:

1) ΗΠΑ

[*The Huffington Post \(US Edition\)*](#): Ειδησεογραφική ιστοσελίδα. Ιδρύθηκε το 2005 από την Arianna Huffington («The Huffington Post: The Story of How they Got to Where they are Today», 2016). Αυτή τη στιγμή διαθέτει διεθνείς εκδόσεις σε δεκαέξι χώρες, ανάμεσά τους και η Ελλάδα. Πρόκειται για μια ιστοσελίδα που ασχολείται έντονα με ζητήματα μειονοτήτων. Η αμερικανική έκδοσή της διαθέτει μία ολόκληρη ενότητα αφιερωμένη σε ζητήματα σεξουαλικής ετερότητας με τον τίτλο «[Queer Voices](#)».

[*Breitbart News*](#): Ειδησεογραφική ιστοσελίδα. Δημιουργήθηκε το 2007 από τον Andrew Breitbart (Bromwich, 2016). Είναι μια ιστοσελίδα με σαφή ιδεολογικό προσανατολισμό προς την (ακρο)δεξιά (Mark, 2016). Είχε στηρίξει έντονα την υποψηφιότητα του συντηρητικού Προέδρου των ΗΠΑ Donald Trump (Mark, 2016). Αυτοχαρακτηρίζεται ως το αντίπαλο δέος στα συστημικά ΜΜΕ (Mark, 2016).

[*The New York Times*](#): Μία από τις μακροβιότερες και γνωστότερες εφημερίδες των ΗΠΑ. Ιδρύθηκε το 1835 από τον James Gordon Bennett Sr. («The New York Times», 2018) και σήμερα διαθέτει 3.2 εκατομμύρια συνδρομητές σε ολόκληρο τον κόσμο («Our History, χ.η.»). Πρόκειται για μία εφημερίδα που επενδύει στην τεχνολογία προκειμένου να αυξήσει την αναγνωσιμότητά της (The Editors of Encyclopedia Britannica, χ.η.ε). Πολιτικά στρέφεται στην κεντροαριστερά και το Δημοκρατικό κόμμα («New York Times, χ.η.ε»).

[*Associated Press \(AP\)*](#): Το μεγαλύτερο και παλιότερο ειδησεογραφικό πρακτορείο των ΗΠΑ, με έτος ίδρυσης το 1846. Διαθέτει συνολικά 263 γραφεία σε ολόκληρο τον κόσμο και ασχολείται έντονα με τις διεθνείς ειδήσεις («Our Story, χ.η.ε»).

2) Ηνωμένο Βασίλειο

[The \(Daily\) Telegraph](#): Ιδρύθηκε το 1855 από τον Arthur B. Sleigh («A rich and unique history», χ.η.). Συγκαταλέγεται στις πιο δημοφιλείς ημερήσιες εφημερίδες του Ηνωμένου Βασιλείου, με πάνω από είκοσι πέντε εκατομμύρια συνδρομητές («A rich and unique history», χ.η.). Πολιτικά κλίνει προς την κεντροδεξιά και απευθύνεται κυρίως σε ένα κοινό συντηρητικό και μεσοαστικό (The Editors of Encyclopedia Britannica, χ.η.α).

[The Guardian](#): Ιδρύθηκε το 1821 από τον John Edward Taylor («History of the Guardian», 2017) Αυτοχαρακτηρίζεται ως μία φιλελεύθερη ημερήσια εφημερίδα (Ruddick, 2017), ενώ έχει αναδειχθεί ως η «πιο αριστερή εφημερίδα της Βρετανίας» σε σχετικά πρόσφατη έρευνα της βρετανικής εταιρείας ερευνών YouGov (Smith, 2017).

[The Daily Mail](#): Ιδρύθηκε το 1896 από τους αδερφούς Alfred και Harold Harmsworth («The Daily Mail: 1896-1940, χ.η.). Είναι η δεύτερη μεγαλύτερη σε κυκλοφορία εφημερίδα του Ηνωμένου Βασιλείου («Circulation of newspapers in the United Kingdom (UK) as of June 2018», 2018). Πολιτικά κινείται στο χώρο της δεξιάς και της ακροδεξιάς ενώ στην παραπάνω έρευνα της YouGov το 44% του δείγματος την χαρακτήρισε «πολύ δεξιόστροφη» (Smith, 2017). Το 2017 η γνωστή ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Wikipedia απαγόρευσε της χρήσης της ως πηγής για τα λήμματά της, χαρακτηρίζοντάς την «αναξιόπιστη» (Kircher, 2017).

[The Independent](#): Ιδρύθηκε το 1986 από τους Andreas Whittam Smith, Matthew Symonds, and Stephen Glover («The Editors of Encyclopedia Britannica, χ.η.β). Το 2016 ανέστειλε την κυκλοφορία της έντυπης έκδοσής της και πλέον είναι διαθέσιμη μόνο διαδικτυακά («The Independent becomes the first national newspaper to embrace

a global, digital-only future», 2016). Η πολιτική της κατεύθυνση φαίνεται να είναι προς το χώρο της κεντροαριστεράς, κάτι που επιβεβαιώνεται και από την έρευνα της YouGov που προαναφέρθηκε (Smith, 2017).

3) Καναδάς

Toronto Star: Ιδρύθηκε το 1892 από μία ομάδα τυπογράφων και μαθητευόμενων δημοσιογράφων («History of the Toronto Star», χ.η.). Είναι μία από τις δημοφιλέστερες εφημερίδες του Καναδά, καθώς και η εφημερίδα με τη μεγαλύτερη κυκλοφορία στην Επαρχία του Οντάριο (Rody-Martha, 2018). Πολιτικά κλίνει προς την κεντροαριστερά και στηρίζει ανοιχτά την κοινωνική δικαιοσύνη, τις ατομικές ελευθερίες και τα δικαιώματα των εργαζομένων («About the Toronto Star», 2018).

4) Ρωσία

Sputnik (Russia English Edition): Πρακτορείο ειδήσεων με έτος ίδρυσης το 2014. Παράγει περιεχόμενο σε περισσότερες από τριάντα γλώσσες –ανάμεσά τους και τα ελληνικά– και δίνει μεγάλη έμφαση στη διεθνή ειδησεογραφία («About Us», χ.η.α). Έχει υποστεί κριτική ότι ελέγχεται από το Κρεμλίνο και προωθεί την ατζέντα του, κάποιες φορές διασπείροντας ψευδείς πληροφορίες (Alandete, 2018· de Pedro & Iriarte, 2017) ή αγνοώντας σημαντικές ειδήσεις («Disinfo News: Why Does Sputnik Ignore Top Russian News?», 2018).

The Moscow Times: Αγγλόφωνη ρωσική εφημερίδα. Ξεκίνησε την πορεία της το 1992. Απευθύνεται σε ξένους επισκέπτες και Ρώσους ομιλητές της αγγλικής με ενδιαφέρον

για τα διεθνή γεγονότα («About Us», χ.η.β). Το 2015 μετατράπηκε από καθημερινή σε εβδομαδιαία (Luhn, 2015b) ενώ το 2017 κατήγγησε τελείως την έντυπη έκδοσή της (Fletcher, 2017). Αρκετά δυτικά MME την χαρακτηρίζουν ως «ανεξάρτητη» (Luhn, 2015b· Fletcher, 2017). Αντίθετα, στη Ρωσία έχει δεχτεί πυρά από υποστηρικτές του Προέδρου της χώρας, Βλαντιμίρ Πούτιν, για την κριτική που του ασκεί (Luhn, 2015a).

5) Ελλάδα

Η Εφημερίδα των Συντακτών: Συνεταιριστικό έντυπο που δημιουργήθηκε από πρώην εργαζομένους της εφημερίδας Ελευθεροτυπία. Σύμφωνα με τους δημιουργούς της απευθύνεται και ασκεί κριτική σε ολόκληρο το πολιτικό φάσμα, ενώ πραγματεύεται θέματα που αποσιωπώνται από πολλά άλλα MME («Η ιστορία της “Εφ.Συν.», χ.η.).

LIFO: Free press περιοδικό ποικίλης ύλης που κυκλοφόρησε πρώτη φορά το 2005. Ασχολείται συχνά με θέματα σεξουαλικής ετερότητας. Όλη η ύλη του περιοδικού, μαζί με επιπλέον υλικό, αναρτάται και στον ιστότοπο του Μέσου, ο οποίος είναι ο έκτος μεγαλύτερος σε αναγνωσιμότητα στην Ελλάδα («Top Sites in Greece», χ.η.).

Πρώτο Θέμα: Εβδομαδιαία εφημερίδα που ιδρύθηκε το 2005 από τους Θέμο Αναστασιάδη και Μάκη Τριανταφυλλόπουλο. Το 2008 έθεσε σε λειτουργία και τον ιστότοπό της («Αποχωρεί από την εφημερίδα Πρώτο Θέμα ο Θέμος Αναστασιάδης;», 2018). Κατά καιρούς έχει προσελκύσει αρνητική κριτική για τη φρασεολογία που χρησιμοποιεί («Ο ΣΥΡΙΖΑ ζητά πολιτική καταδίκη για τον “φασιστικό οχετό” του Θέμου Αναστασιάδη», 2018), τον τρόπο που παρουσιάζει το νεοναζιστικό κόμμα Χρυσή Αυγή («Έτσι στήθηκε το ρεπορτάζ με τις γριούλες», 2013) και τον τρόπο που χειρίστηκε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα («Αποδοκιμασία για τη δημοσίευση φωτογραφίας του Φύσσα την ώρα που ξεψυχά», 2013· «Τσέκου: Έχω μετανοιώσει

οικτρά για το βίντεο με τον Ζαχόπουλο», 2013). Το 2018 συγκαταλεγόταν ανάμεσα στις πιο δημοφιλείς εβδομαδιαίες της χώρας ως προς τον αριθμό των πωλήσεων [«Δελτία Κυκλοφορίας Ημερήσιων Εφημερίδων (Πανελλαδικό)», 2018].

6) ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ

The Advocate: Το παλιότερο ΛΟΑΤΚΙ περιοδικό των ΗΠΑ, με έτος ίδρυσης το 1967 (Higleyman, 2007). Η ύλη του περιλαμβάνει θέματα πολιτικής, σεξουαλικότητας, σεξουαλικής υγείας και lifestyle.

The Gay Times: Βρετανικό ΛΟΑΤΚΙ περιοδικό με έτος ίδρυσης το 1984. Θεωρείται το μακροβιότερο περιοδικό του είδους του στην Ευρώπη (Diva Staff, 2018). Η ύλη του περιστρέφεται γύρω από το «γκέι τρόπο ζωής» και περιλαμβάνει στήλες για ταξίδια, μόδα. Ωστόσο, περιλαμβάνει και ειδησεογραφία σχετικά με κοινωνικά και πολιτικά γεγονότα που σχετίζονται με τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα.

Antivirus Magazine: Το μοναδικό ΛΟΑΤΚΙ περιοδικό της Ελλάδας. Δημιουργήθηκε το 2003 και απευθύνεται «σ' όλα εκείνα τα άτομα που πολύ συχνά αποκλείονταν από τα mainstream μέσα, λόγω κοινωνικού ρατσισμού» («About Antivirus», χ.η.). Η ύλη του περιλαμβάνει ειδησεογραφία σχετική με τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα και άρθρα σεξουαλικής υγείας, lifestyle και πολιτισμού.

Όλα τα άρθρα αντλήθηκαν από τους επίσημους ιστοτόπους των αντίστοιχων ΜΜΕ για μεγαλύτερη ευκολία στην ανάκτηση και την επεξεργασία. Η αναζήτηση των άρθρων έγινε με τις λέξεις κλειδιά «ομοφυλόφιλος-homosexual», «ομοφυλοφιλία-homosexuality», «ΛΟΑΤ/ΛΟΑΤΚΙ-LGBT/LGBTQ» και «Τσετσενία-Chechnya».

Ως χρονική περίοδος της δειγματοληψίας ορίστηκε η περίοδος από τις αρχές Απριλίου ως τις αρχές Νοεμβρίου 2017, το πρώτο επτάμηνο, δηλαδή, μετά την αποκάλυψη των διώξεων (από τα δημοσιεύματα της Novaya Gazeta μέχρι και την εξαφάνιση του τραγουδιστή Zelim Bakaev). Σε αυτό το χρονικό διάστημα περιλαμβάνονται όλα τα βασικά γεγονότα των διώξεων, από τα πρώτα δημοσιεύματα μέχρι και τις δηλώσεις του Maxim Larunov, του μοναδικού θύματος που προέβη σε επώνυμη καταγγελία.

Το τελικό δείγμα περιλαμβάνει 321 άρθρα.

2.3 Μεθοδολογία έρευνας

Εκπορευόμενος από τα ερευνητικά ερωτήματα, αποφάσισα να ακολουθήσω μία ποιοτική μέθοδο έρευνας, εμπλουτισμένη, όμως, με ποσοτικά στοιχεία. Με άλλα λόγια, ακολούθησα μία *μικτή μέθοδο ανάλυσης των δεδομένων*. Όπως εξηγεί ο Creswell, «οι μικτές μέθοδοι συνεπάγονται το συνδυασμό ή την ενσωμάτωση ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας και δεδομένων σε μία ερευνητική μελέτη» (2014, σ. 43).

Μία ποιοτική μέθοδος έρευνας χαρακτηρίζεται από:

α) τα «ελαφρά» δεδομένα (soft data). Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις, οι προτάσεις, οι φωτογραφίες, τα σύμβολα (Neuman, 2014).

β) την υιοθέτηση της λεγόμενης ερμηνευτικής προσέγγισης (interpretivism) (Κυριαζή, 1999). Όπως, γράφει ο Goldkuhl, στόχος της ερμηνευτικής προσέγγισης είναι «να γίνουν κατανοητά τα υποκειμενικά νοήματα των ανθρώπων [που εμφανίζονται/εμπλέκονται] στα υπό μελέτη πεδία» (2012). Αντιστοίχως, η Κυριαζή

γράφει ότι για τους υποστηρικτές της ερμηνευτικής προσέγγισης «η κοινωνική πραγματικότητα κατασκευάζεται μέσα από τα νοήματα που αποδίδουν τα υποκείμενα στη δική τους συμπεριφορά και στη συμπεριφορά των άλλων» (1999, σ. 31).

γ) το μικρό αριθμό δείγματος, ο οποίος δεν μπορεί να αποκαλύψει γενικές τάσεις για το υπό εξέταση θέμα αλλά μπορεί, αντίθετα, να δώσει εις βάθος πληροφορίες για αυτό (Κυριαζή, 1999).

Αντίθετα, η ποσοτική έρευνα εστιάζει στα «σκληρά» δεδομένα (hard data), αντιμετωπίζει τα κοινωνικά φαινόμενα σαν ένα σύνολο από μετρήσιμες ιδιότητες, τις μεταβλητές, και προσπαθεί να ταξινομήσει όλες τις περιπτώσεις του δείγματος σε διακριτές κατηγορίες (Κυριαζή, 1999).

Η μικτή μέθοδος έρευνας επιλέχθηκε προκειμένου το υπό εξέταση ζήτημα να φωτιστεί από διαφορετικές πλευρές. Το ποσοτικό σκέλος της έρευνας προηγήθηκε του ποιοτικού. Αυτό έγινε προκειμένου να συγκεντρωθούν κάποια ποσοτικά στοιχεία τα οποία θα μου έδιναν μία πιο ξεκάθαρη εικόνα των λεξιλογικών μοτίβων που υπάρχουν μέσα στα άρθρα. Όπως επιβεβαιώνει και ο Creswell, στις μικτές μεθόδους έρευνας η μία βάση αποτελεσμάτων μπορεί να βοηθήσει στην εξήγηση της άλλης (2014).

Κεντρική θέση σε ολόκληρη την υλοποίηση της έρευνας είχε η έννοια του *δημοσιογραφικού νοηματικού πλαισίου (media frame)*. Ένα δημοσιογραφικό πλαίσιο είναι μια «κεντρική οργανωτική ιδέα του περιεχομένου των ειδήσεων, η οποία παρέχει ένα γενικό πλαίσιο και δηλώνει ποιο είναι το ζήτημα μέσα από τη χρήση της επιλογής, της έμφασης, της παράλειψης και της επεξεργασίας» (σ. 3, 1991, όπ. ανάφ στο Weaver, 2007). Δίπλα σε αυτόν τον ορισμό αξίζει να παρατεθούν και δύο ακόμα χαρακτηρισμοί. Οι Gamson και Modigliani μιλούν για μία κεντρική οργανωτική ιδέα, η οποία καθορίζει το πώς θα παρουσιαστεί η εκάστοτε είδηση στο κοινό (1989). Οι Παπαθανασόπουλος,

Καραδημητρίου και Γιαννούλη κάνουν λόγο για έναν τρόπο στησίματος της είδησης, «ο οποίος εκφράζει την τάση των μέσων να ερμηνεύουν τα γεγονότα σύμφωνα με συγκεκριμένα πρότυπα» (2014, σ. 92). Ο Entman ορίζει την πλαισίωση ως «το να επιλέγει κανείς μερικές όψεις της αντιληπτής πραγματικότητας και να τις κάνει πιο σαφείς μέσα σε ένα γραπτό κείμενο επικοινωνίας» (1993, σ. 51).

Ορμώμενος από τους παραπάνω ορισμούς, προσπάθησα να ανιχνεύσω τα νοηματικά πλαίσια για τη σεξουαλική ετερότητα που χρησιμοποιήθηκαν κατά την κάλυψη.

2.3.1 Η Ποσοτική Ανάλυση

Η ποσοτική ανάλυση είχε σαν στόχο τη μέτρηση της έκτασης που αφιέρωσαν τα ΜΜΕ του δείγματος στις διώξεις (ερευνητικό ερώτημα Q1). Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να γίνει εύκολη απεικόνιση του πόσο σημαντικό ή ασήμαντο θεωρήθηκε το ζήτημα ανάλογα με την προέλευση, το είδος και την πολιτική κατεύθυνση του κάθε ΜΜΕ.

Επίσης, είχε σαν στόχο την εύρεση των λέξεων που εμφανίζονται πιο συχνά στο δείγμα ανά χώρα (ερευνητικό ερώτημα Q2). Για μεγαλύτερη ευκολία κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων, επιλέχθηκε η ταξινόμηση των λέξεων σε τέσσερις βασικές κατηγορίες: Α) *Πρόσωπα Που Κυριαρχούν Στα Άρθρα* Β) *Τόποι* Γ) *Νοηματική Πλαισίωση* Δ) *Άλλες Λέξεις*.

Για την απάντηση του ερευνητικού ερωτήματος Q1 έγινε καταμέτρηση του συνολικού αριθμού άρθρων και λέξεων ανά ΜΜΕ και απεικόνιση των αποτελεσμάτων σε ένα γράφημα στηλών. Παράλληλα, έγινε υπολογισμός και των συνολικών λέξεων

που έγραψαν όλα τα ΜΜΕ του δείγματος για κάθε μήνα κάλυψης. Έτσι, φάνηκε και το αν το ενδιαφέρον των δημοσιογράφων για τις διώξεις παρέμεινε σταθερό ή κάμφθηκε με το πέρασμα του χρόνου.

Για την απάντηση του ερευνητικού ερωτήματος Q2 έγινε χρήση του προγράμματος λογιστικών φύλλων Microsoft Excel. Αρχικά, δημιουργήθηκαν Λογιστικά Φύλλα για όλα τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ του δείγματος σε ένα κοινό αρχείο (Βιβλίο Εργασίας). Έπειτα, έγινε αντιγραφή και επικόλληση όλων των άρθρων κάθε ΜΜΕ, το ένα κάτω από το άλλο, στο αντίστοιχο Λογιστικό Φύλλο. Κάθε άρθρο επικολλήθηκε ως απλό κείμενο μέσα σε ένα δικό του, ξεχωριστό κελί.

Πριν την επόμενη ενέργεια, έγινε αυτόματη απαλοιφή όλων των αριθμητικών και μη εκτυπώσιμων χαρακτήρων με τη χρήση ενός επιπρόσθετου λογισμικού plug-in, του Kutools. Το Kutools προσφέρει επιπλέον επιλογές παραμετροποίησης στα δεδομένα ενός λογιστικού φύλλου Microsoft Excel.

Έπειτα, με τη λειτουργία «Κείμενο σε στήλες» του προγράμματος, τα κείμενα όλων των Λογιστικών Φύλλων «έσπασαν» από νοηματικά σύνολα λέξεων σε μεμονωμένες λέξεις, κάθε μία από τις οποίες καταλάμβανε το δικό της κελί κατά μήκος του οριζόντιου άξονα (βλ. Εικόνα 1). Πλέον, τα άρθρα κάθε Λογιστικού Φύλλου είχαν μετατραπεί σε ένα μεγάλο εύρος από αυτοτελείς λέξεις μέσα σε κελιά.

Εικόνα 1: Στιγμιότυπο από τη μετατροπή του κειμένου σε στήλες. Κάθε σειρά αντιστοιχεί σε ένα άρθρο.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	A	Chechen	pokesman	denied	the	report,	saying,	"You	cannot	arrest	or	repress
2	Is	there	any	hope	to	end	these	atrocities?	It's	well	known	that
3	Over	100	gay	men	are	said	to	have	been	detained	and	tortured.
4	Celebrities	wasted	no	time	in	decrying	the	anti-gay	violence	in	hnya.Ellen	eGeneres,
5	The	U.S.	overnment	needs	to	publicly	condemn	the	Chechen	attacks	as	an
6	And	local	officials	have	made	no	effort	to	investigate	the	troubling	claims.
7	"Imprisoning	people	because	of	who	they	love	is	inhuman,"	he	said.	Andy
8	We	are	not	a	blight	on	our	family's	name.	We	are	not
9	Turn	anger,	fear,	grief	into	action.	I	drove	to	work	crying	the
10	About	17	people	are	reported	to	have	been	detained.	Russian	police	arrested
11	The	German	Chancellor	discussed	the	alarming	reports	during	a	joint	news	conference.
12	It	keeps	getting	worse.	The	families	of	gay	men	allegedly	being	held
13	"We	can	read	about	their	story,	but	it's	not	the	same	as
14	These	men	are	facing	torture	and	even	death	because	of	their	sexuality.
15	A	bipartisan	group	blasted	the	"human	rights	atrocities"	taking	place	in	the
16	Transgender	rights	are	near	onexistent	in	the	United	States.	The	Russian	overnment
17	They're	since	fled	the	region,	but	fear	being	hunted	down.	Two	men
18	On	June	27	2017	the	U.S.	House	of	sentatives	passed	H.	Res.
19	Donald	Trump,	Jr.'s	excuse	that	"Russia	mania"	only	just	began	last	year
20	You	have	to	see	this	interview	to	believe	it.	President	of	the
21	#EyesOnChechnya	aims	to	spread	awareness	of	the	alleged	rsecution.	Jussie	Smollett,	Tituss
22	"When	people	are	being	rounded	up,	tortured,	and	murdered	for	who	they
23	This	week,	Maxim	Lapunov	became	the	first	gay	man	to	come	forward

Στη συνέχεια, οι λέξεις κάθε Λογιστικού Φύλλου μπήκαν με το Kutools σε μία μόνο στήλη και κατατάχθηκαν σε αύξουσα αλφαβητική σειρά για μεγαλύτερη ευκολία διαχείρισης (βλ. Εικόνα 2).

Εικόνα 2: Στιγμιότυπο οθόνης από την κατάταξη των λέξεων ενός Λογιστικού Φύλλου σε αύξουσα αλφαβητική σειρά.

	A	B	C	D	E	F
1	Data					
2	#welcometocanada					
3	abductions					
4	abhorrent					
5	able					
6	able					
7	able					
8	able					
9	abroad					
10	absolute					
11	absolute					
12	absolutely					
13	abuse					
14	abuse					
15	abuse					
16	abuse					
17	abuse					
18	abuse					

Σε όλες τις στήλες πραγματοποιήθηκε απαλοιφή των λέξεων που δεν προσέφεραν κάποιο στοιχείο στην έρευνα. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονταν τα οριστικά και αόριστα άρθρα, οι αντωνυμίες, οι σύνδεσμοι, τα μόρια, καθώς και λέξεις τις οποίες έκρινα ως νοηματικά ουδέτερες (λ.χ. News, πρόσθεσε, today, ομάδες).

Από αυτό το τελικό δείγμα λέξεων δημιουργήθηκε σε κάθε Λογιστικό Φύλλο μία αριθμητική κατάταξη με βάση τη συχνότητα εμφάνισης. Για αυτό το σκοπό χρησιμοποιήθηκε η λειτουργία «Συγκεντρωτικός Πίνακας» του Microsoft Excel. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα φαίνεται στην Εικόνα 3.

Εικόνα 3: Στιγμιότυπο οθόνης με το Συγκεντρωτικό Πίνακα ενός Λογιστικού Φύλλου στα δεξιά.

	A	B	C	D	E	F	G
1	Data					Ετικέτες γραμμής	Καταμέτρηση από Data
2	abandon					gay	219
3	abandoned					russia	194
4	abandoned					men	156
5	abducted					chechnya	147
6	abducted					rights	101
7	abducted					chechen	92
8	abducted					lgbt	80
9	abducted					human	71
10	abducted					kadyrov	65
11	abducted					republic	60
12	abducted					putin	50
13	abducted					reports	50
14	abducted					government	47
15	abducted					leader	46
16	abduction					authorities	45
17	abduction					torture	44
18	abductions					gazeta	42
19	abductions					novaya	41
20	abductions					tortured	40
21	abductions					police	40
22	abductions					killed	36
23	abductions					detained	35
24	abductions					international	34
25	abhorrent					ramzan	33

Προκειμένου να μειωθεί ακόμα περισσότερο ο αριθμός των χρήσιμων λέξεων, διέτρεξα τις αριθμητικές κατατάξεις σε όλα τα Λογιστικά Φύλλα και σημείωσα χειρόγραφα μόνον όσες λέξεις:

- α) εμφανίζονταν τουλάχιστον δέκα (10) φορές στο σύνολο του δείγματος
- β) φανέρωναν μία ξεκάθαρη νοηματική πλαισίωση (framing) των γεγονότων
- γ) αφορούσαν τα βασικά πρόσωπα και τους τόπους στους οποίους εξελίχθηκε η συγκεκριμένη δημοσιογραφική ιστορία.

Έτσι, δημιουργήθηκε μία τελική λίστα από 58 λέξεις, που επαναλαμβάνονταν σε όλα τα Λογιστικά Φύλλα.

Τέλος, διέτρεξα ξανά όλα τα Λογιστικά Φύλλα και μέτρησα πόσες φορές εμφανίζεται αθροιστικά κάθε μία από αυτές τις 58 λέξεις στα ΜΜΕ κάθε χώρας. Αυτό έγινε με τη λειτουργία «Εύρεση και Αντικατάσταση», η οποία εντοπίζει μία λέξη ή φράση και μετρά πόσες φορές αυτή εμφανίζεται σε ένα Λογιστικό Φύλλο ή σε ολόκληρο το Φύλλο Εργασίας.

Τα αποτελέσματα του ποσοτικού σκέλους της έρευνας παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 3.

2.3.2 Η Ποιοτική Ανάλυση

Μετά την ολοκλήρωση της ποσοτικής ανάλυσης, προχώρησα στο ποιοτικό σκέλος της έρευνας. Στόχος του ποιοτικού σκέλους ήταν να φανεί:

- α) ποια νοηματικά πλαίσια (frames) σχετικά με τη σεξουαλική ετερότητα και συγκεκριμένα την ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, κυριάρχησαν στην κάλυψη των διώξεων στην Τσετσενία (ερευνητικό ερώτημα Q3).

β) Αν τα ΜΜΕ έδωσαν μεγαλύτερη έμφαση στην παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή στις πολιτικές συνέπειες των διώξεων στην Τσετσενία (ερευνητικό ερώτημα Q4).

γ) αν υπήρξε διαφοροποίηση στην κάλυψη των διώξεων στην Τσετσενία ανάμεσα στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και στα ΜΜΕ ειδικού ενδιαφέροντος (ΛΟΑΤΚΙ Τύπος) (ερευνητικό ερώτημα Q5).

δ) αν η κάλυψη των διώξεων στην Τσετσενία από τα ΜΜΕ έγινε για την ειλικρινή στήριξη των ομοφυλόφιλων ή απλώς για να δοθεί μια επίφαση προοδευτικότητας στην ειδησεογραφία τους (ερευνητικό ερώτημα Q6).

Εδώ χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της ανάλυσης περιεχομένου. Πρόκειται για μία «τεχνική εξέτασης του περιεχομένου ή της πληροφορίας και των συμβόλων που περιέχονται σε γραπτά έγγραφα ή άλλα μέσα επικοινωνίας (π.χ., φωτογραφίες, ταινίες, στίχοι τραγουδιών, διαφημίσεις)» (Neuman, 2014, σ. 49).

Η Κυριαζή προσθέτει ότι «η ανάλυση περιεχομένου είναι [...] μία τυποποιημένη μέθοδος που οδηγεί στη συστηματική κωδικοποίηση του γραπτού και του προφορικού λόγου» (1999, σ. 284-285). Αντιστοίχως, ο Stemler γράφει ότι «η ανάλυση περιεχομένου εκτείνεται πολύ πιο μακριά από τις απλές καταμετρήσεις λέξεων. Αυτό που κάνει τη συγκεκριμένη τεχνική πλούσια [σε αποτελέσματα] και ουσιαστική είναι η στήριξή της στην κωδικοποίηση και την κατηγοριοποίηση των δεδομένων» (2001, σ. 3). Με άλλα λόγια, γίνεται προσπάθεια να χωριστούν οι λέξεις ενός κειμένου ή ενός συνόλου κειμένων σε ομάδες με παρόμοιο νόημα ή χροιά (Stemler, 2001).

Σε αυτό το σημείο να σημειωθεί ότι, παρά τον ποιοτικό της χαρακτήρα, η ανάλυση περιεχομένου συχνά συνοδεύεται από μία ποσοτικοποιημένη παρουσίαση των δεδομένων, για μεγαλύτερη ακρίβεια (Κυριαζή, 1999· Wimmer & Dominick, 2011).

Η κωδικοποίηση των δημοσιογραφικών άρθρων βασίζεται μερικώς στις έρευνες του Roman Kuhar (2003) και της Kseniia S. Semykina (2018). Οι δύο έρευνες επιλέχθηκαν λόγω θεματικής εγγύτητας με την παρούσα εργασία αλλά και επειδή φαίνεται να περιλαμβάνουν όλους τους πιθανούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να καλυφθεί δημοσιογραφικά η ομοφυλοφιλία σήμερα.

Ο Kuhar, ο οποίος εστίασε στα έντυπα ΜΜΕ της Σλοβενίας, υποστήριξε ότι υπάρχουν πέντε βασικοί μηχανισμοί για τη δημοσιογραφική αναπαράσταση της ομοφυλοφιλίας: τα στερεότυπα (stereotyping) η παθολογικοποίηση/εύρεση των αιτιών της ομοφυλοφιλίας (medicalization/causes of homosexuality), η σεξουαλικοποίηση (sexualization), η μυστικότητα (secrecy) και η κανονικοποίηση (normalization) (2003).

Η Semykina ερεύνησε τους τρόπους κάλυψης των ΛΟΑΤΚΙ παρελάσεων υπερηφάνειας (LGBTQ pride parades) στη Ρωσία. Για την υλοποίηση της έρευνάς της βασίστηκε σε τέσσερα νοηματικά πλαίσια: το πλαίσιο της ισότητας (equality frame), το πλαίσιο του θύματος (victim frame), το πλαίσιο της ηθικής (morality frame) και το πλαίσιο της προπαγάνδας της ομοφυλοφιλίας (propaganda of homosexuality frame) (2018).

Έχοντας ως πρότυπο τους παραπάνω ερευνητές και λαμβάνοντας υπόψιν τα ερευνητικά μου ερωτήματα, κατέληξα στα εξής νοηματικά πλαίσια:

α) *Πλαίσιο της αναφοράς στις διώξεις*: οι ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένοι και όσοι τους υποστηρίζουν διώκονται και υφίστανται αρνητικές συνέπειες (λ.χ. φυλάκιση, βασανιστήρια, θανάτωση).

β) *Πλαίσιο της ρητορικής μίσους*: οι ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένοι γίνονται αποδέκτες μειωτικών χαρακτηρισμών από τις Αρχές της χώρας τους λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού. Σύμφωνα με το Nockleby, ρητορική μίσους ονομάζεται κάθε επικοινωνιακός λόγος ο οποίος «υποτιμά ένα άτομο ή ομάδα ατόμων στη βάση κάποιου χαρακτηριστικού όπως η φυλή, το χρώμα του δέρματος, η εθνικότητα, το φύλο, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η εθνικότητα, η θρησκεία ή κάποιο άλλο χαρακτηριστικό» (2000, όπ. ανάφ. στο Warner & Hirschberg, 2012).

γ) *Πλαίσιο του ταμπού*: η ομοφυλοφιλία απειλεί τη θρησκευτική και πολιτισμική ηθική ή παράδοση της Τσετσενίας. Για αυτό, καταπιέζεται, αποκρύπτεται και τιμωρείται.

δ) *Πλαίσιο της αλληλεγγύης*: οι διώξεις κατά των ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένων δημιουργεί αντιδράσεις και εκδηλώσεις στήριξης, τόσο σε επίπεδο κοινωνίας των πολιτών, όσο και σε επίπεδο κρατών.

ε) *Πλαίσιο της κανονικοποίησης*: οι ΛΟΑΤΚΙ ταυτότητες προωθούνται ενεργά από τα ΜΜΕ και τους αρθρογράφους ως κάτι το φυσιολογικό. Οι ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένοι παρουσιάζονται ως άνθρωποι με ανάγκες και δικαιώματα στην αξιοπρέπεια, την αγάπη ή τη συντροφικότητα, όπως όλοι.

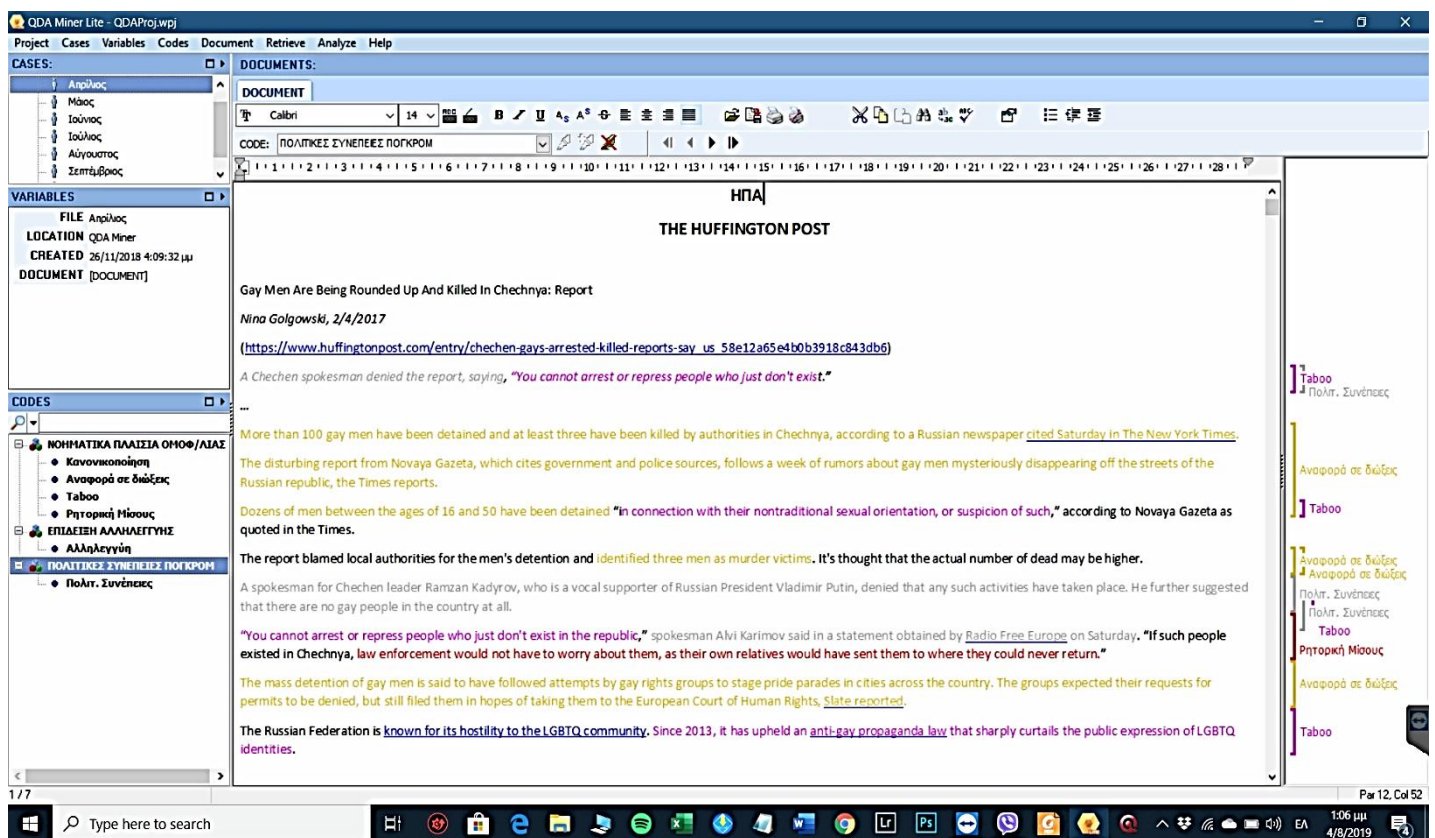
στ) *Πλαίσιο των πολιτικών συνεπειών*: οι διώξεις κατά των ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένων προκαλούν εξελίξεις σε πολιτικό επίπεδο παγκοσμίως.

Για την υλοποίηση της κωδικοποίησης χρησιμοποιήσα ένα λογισμικό εξειδικευμένο στην ανάλυση ποιοτικών δεδομένων, το QDA Miner Lite. Το

συγκεκριμένο λογισμικό επιτρέπει στο χρήστη την εισαγωγή κειμένου προς ανάλυση, τη σημείωση με διαφορετικό χρώμα των διαφόρων μεταβλητών και την εύκολη εξαγωγή ποσοτικών δεδομένων σχετικά με αυτές (βλ. Εικόνα 4).

Τα αποτελέσματα του ποιοτικού σκέλους της έρευνας παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 4.

Εικόνα 4: Το Περιβάλλον Χρήστη του QDA Miner Lite. Με διαφορετικά χρώματα σημειώνεται η κωδικοποίηση του κειμένου με βάση τα νοηματικά πλαίσια.

2.4 Περιορισμοί Έρευνας

Ο μεγαλύτερος περιορισμός της έρευνας αφορά το δείγμα. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των καναδικών και ρωσικών ΜΜΕ που συμμετείχαν είναι αισθητά μικρότερος

σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες. Στην περίπτωση του Καναδά υπήρξε το εμπόδιο της γλώσσας –πολλά ΜΜΕ είναι γαλλόφωνα– και της ύπαρξης συνδρομών, το κόστος των οποίων ήταν ασύμφορο. Στην περίπτωση της Ρωσίας υπήρχε το εμπόδιο της γλώσσας και του μικρού αριθμού ΜΜΕ που ασχολήθηκαν με το θέμα σχετικά σταθερά.

Ένας άλλος περιορισμός αφορά το χρονικό διάστημα της έρευνας. Ιδεατά η έρευνα θα μπορούσε να συμπεριλάβει τα άρθρα ολόκληρου του έτους μετά την αποκάλυψη των διώξεων και όχι μόνο του πρώτου επτάμηνου. Ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση ο όγκος θα ήταν πολύ μεγαλύτερος και η έγκαιρη ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας θα ήταν μάλλον αδύνατη.

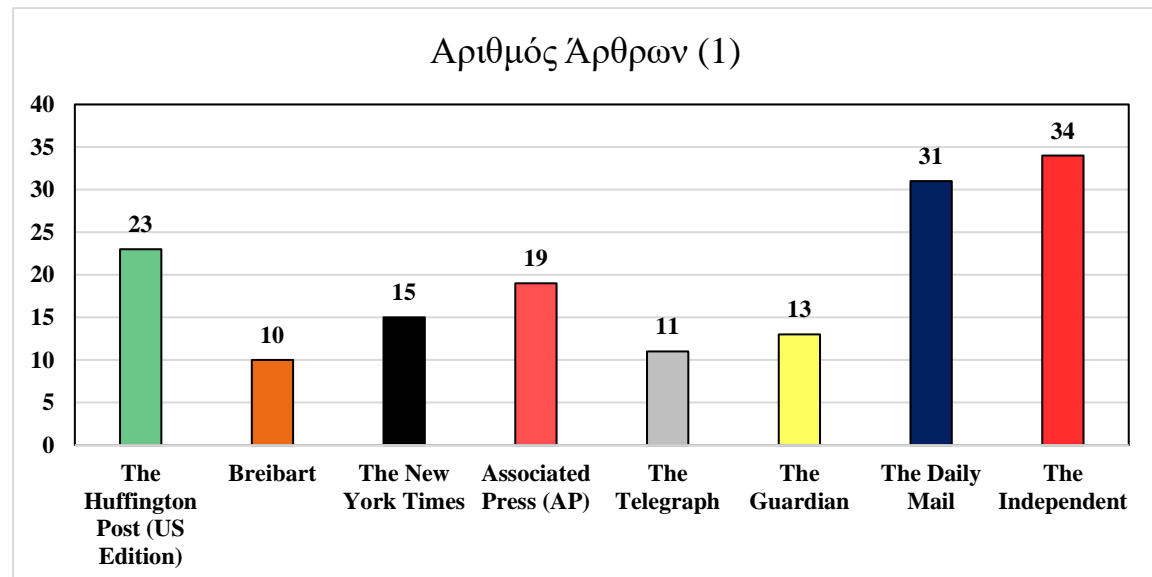
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Σε αυτό το κεφάλαιο παρατίθενται ποσοτικά δεδομένα σχετικά με την έκταση που αφιέρωσαν τα ΜΜΕ του δείγματος στις συλλήψεις των ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένων (ερευνητικό ερώτημα Q1). Επίσης, παρουσιάζονται σε πίνακες οι λέξεις που κυριάρχησαν στα ΜΜΕ κάθε χώρας ως προς την κάλυψη των γεγονότων (ερευνητικό ερώτημα Q2).

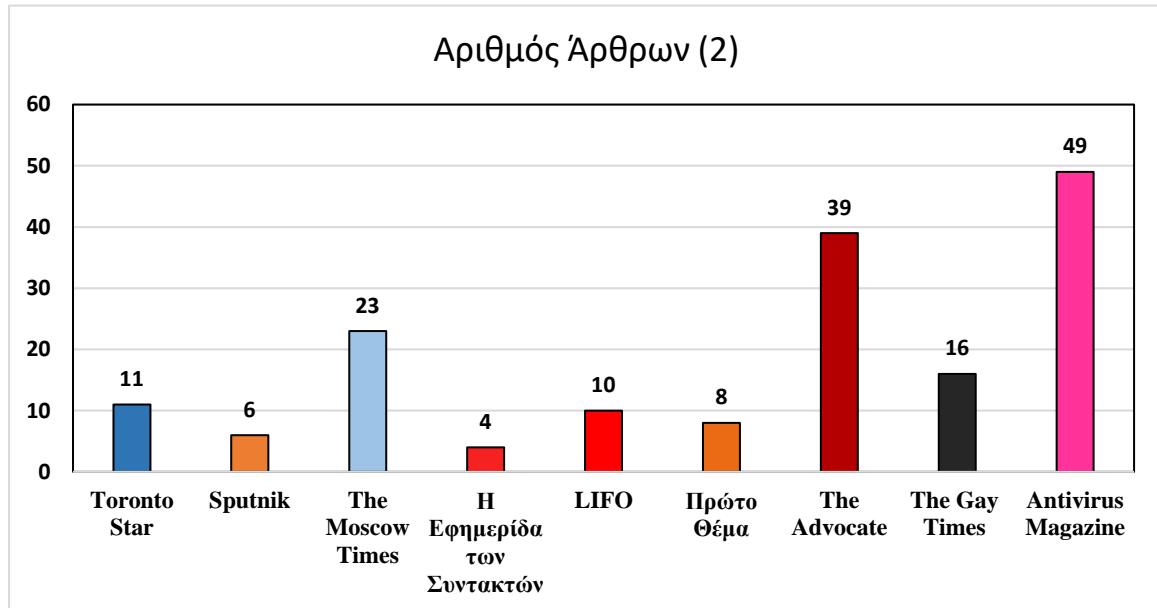
3.1 Η Έκταση της Κάλυψης

Στα Γραφήματα 1.1 και 1.2 παρουσιάζεται ο συνολικός αριθμός των άρθρων που δημοσίευσε κάθε ΜΜΕ για την κρίση ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τσετσενία:

Γράφημα 1.1: Ο αριθμός άρθρων που δημοσίευσε το κάθε ΜΜΕ του δείγματος (1).

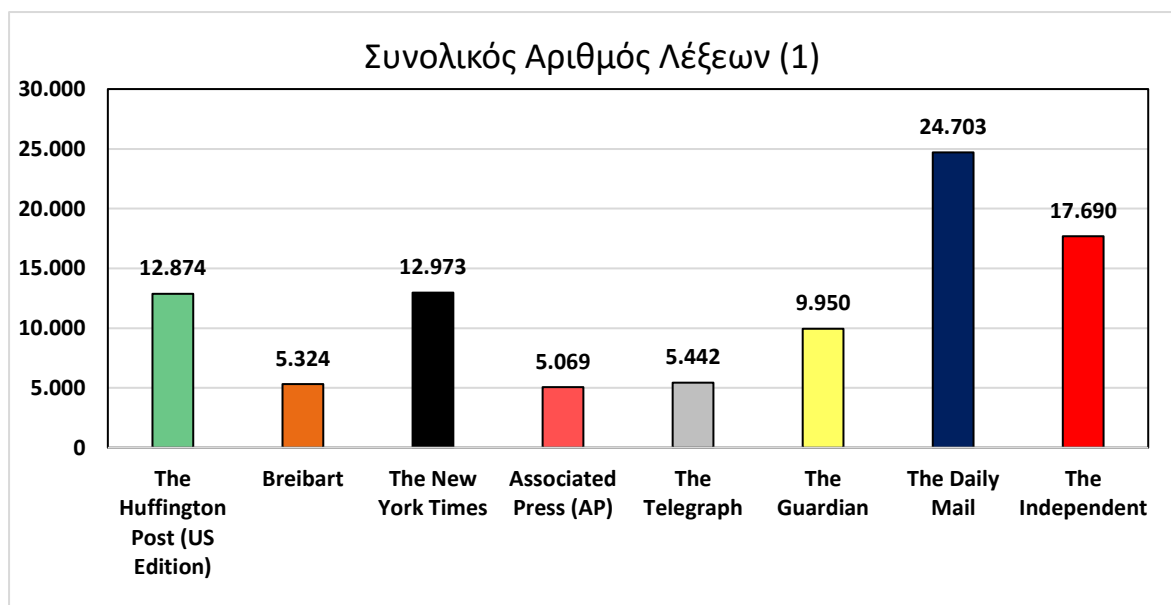

Γράφημα 1.2: Ο αριθμός άρθρων που δημοσίευσε το κάθε ΜΜΕ του δείγματος (2).

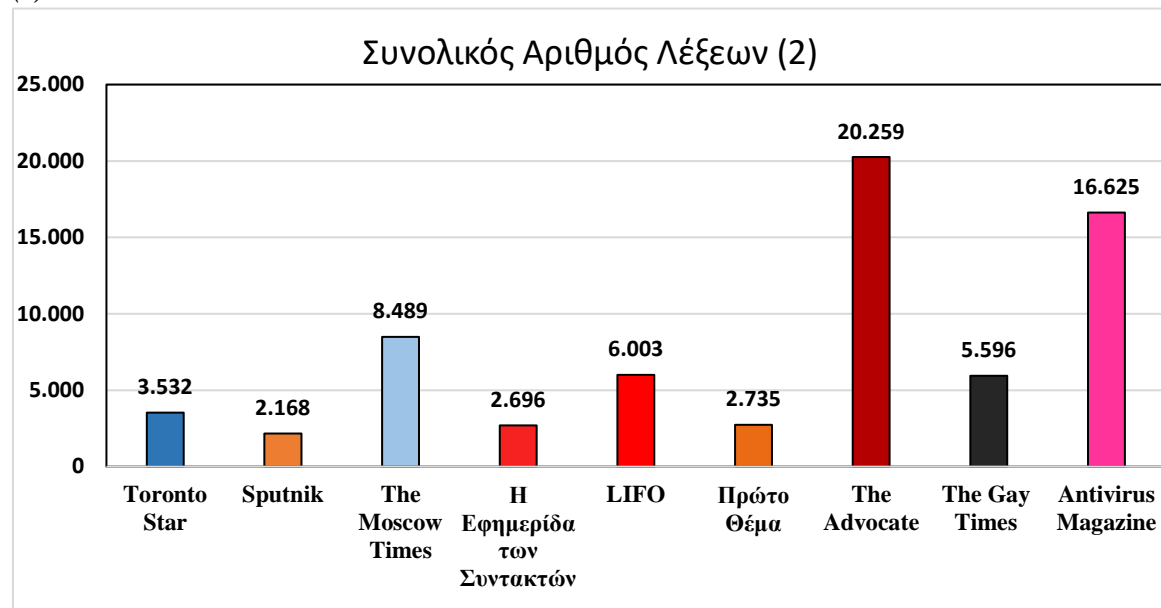

Στα Γραφήματα 2.1 και 2.2 παρουσιάζεται ο συνολικός αριθμός λέξεων που αφιέρωσε κάθε ΜΜΕ στις διώξεις:

Γράφημα 2.1: Ο συνολικός αριθμός λέξεων που αφιέρωσε κάθε ΜΜΕ του δείγματος στις διώξεις (1).

Γράφημα 2.2: Ο συνολικός αριθμός λέξεων που αφιέρωσε κάθε ΜΜΕ του δείγματος στο διώξεις (2).

Ξεκινώντας από τη χώρα στην οποία έλαβαν χώρα τα γεγονότα, τη Ρωσία, είναι φανερό ότι το πρακτορείο ειδήσεων Sputnik έδωσε μικρή έκταση στο ζήτημα. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι έτσι το πρακτορείο συντάσσεται με την επίσημη κυβερνητική γραμμή, η οποία αμφισβήτησε τα δημοσιεύματα για τις συλλήψεις και δεν προέβη ποτέ σε συστηματική έρευνα για τα όσα προέκυψαν από τα ρεπορτάζ.

Αντίθετα, στην αγγλόφωνη εφημερίδα The Moscow Times οι συντάκτες έγραψαν σχεδόν τρεις φορές περισσότερα άρθρα για το θέμα. Αυτό ίσως συνέβη λόγω του ότι απευθύνεται σε δυτικούς επισκέπτες ή στο πλαίσιο της κριτικής απέναντι στην πολιτική του προέδρου Πούτιν για το θέμα αυτό.

Αξιοσημείωτος είναι, επίσης, ο μικρός αριθμός άρθρων και οι ελάχιστες λέξεις που αφιερώθηκαν στο θέμα από την Toronto Star. Δεδομένου ότι ο Καναδάς ήταν μια χώρα υποδοχής για τα θύματα, θα περίμενε κανείς ότι η συγκεκριμένη εφημερίδα θα έκανε πιο εκτεταμένο ρεπορτάζ.

Τα ελληνικά ΜΜΕ αφιέρωσαν μάλλον μικρή έκταση στο θέμα. Συγκεκριμένα, φαίνεται ότι αντιμετώπισαν τις διώξεις ως ένα ακόμα γεγονός της διεθνούς επικαιρότητας, παραθέτοντας απλά τα γεγονότα και αποφεύγοντας το σχολιασμό ή την έρευνα σε βάθος. Αυτό είναι κάτι αναμενόμενο, δεδομένου ότι η Ελλάδα δεν είχε άμεση ανάμειξη στο συγκεκριμένο ζήτημα και ότι η ομοφυλοφιλία παραμένει ταμπού για ένα σημαντικό κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας (Τι πιστεύουν οι Έλληνες, 2018). Ωστόσο, θα περίμενε κανείς ότι η LIFO θα αφιέρωνε μεγαλύτερη έκταση, δεδομένου ότι ο ιστότοπός της διαθέτει ειδική [ενότητα](#) για τη κοινότητα. Το ίδιο ισχύει και για την Εφημερίδα των Συντακτών, λόγω της κεντροαριστερής πολιτικής της κατεύθυνσης.

Στις ΗΠΑ μεγαλύτερη έκταση αφιερώθηκε από τα κεντροαριστερά ΜΜΕ The Huffington Post και The New York Times. Ειδικά για τη The Huffington Post επιβεβαιώνονται οι ερευνητικές προσδοκίες ότι θα κάλυπτε εκτεταμένα τις διώξεις λόγω της ενότητας «Queer Voices» που διαθέτει. Ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι ο ιστότοπος του Associated Press δημοσίευσε περισσότερα άρθρα από τους The New York Times αλλά ο συνολικός αριθμός λέξεων είναι πολύ μικρότερος. Αυτό ίσως δείχνει ότι παρέμεινε σταθερό στην απλή καταγραφή της πληροφορίας, όπως υπαγορεύει ο ρόλος του ως πρακτορείου ειδήσεων.

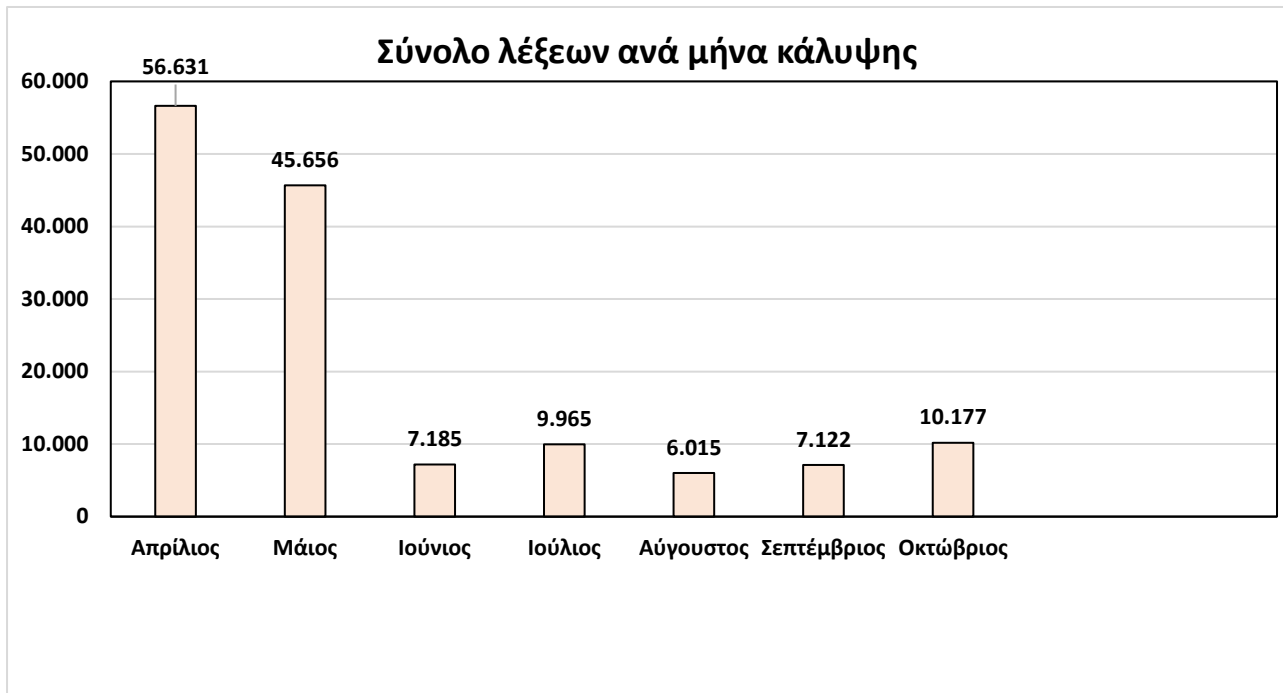
Στο Ηνωμένο Βασίλειο αξιοσημείωτη είναι η περίπτωση της δεξιόστροφης εφημερίδας The Daily Mail, αφού αφιέρωσε στη συγκεκριμένη κρίση ανθρώπινων δικαιωμάτων το μεγαλύτερο αριθμό λέξεων από όλα τα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας στο δείγμα. Βέβαια, πρέπει να σημειωθεί ότι σε μεγάλο βαθμό τα άρθρα της αποτελούν ουσιαστικά «ανακύκλωση» των ίδιων ειδήσεων ή αναδημοσιεύσεις από άλλα ΜΜΕ.

Ακόμα, αναπάντεχη θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η μικρή έκταση που αφιέρωσε η κεντροαριστερή εφημερίδα The Guardian, σε σχέση με άλλα ΜΜΕ. Αντίθετα, η εφημερίδα The Independent, που έχει τον ίδιο πολιτικό προσανατολισμό με την The Guardian, δημοσίευσε τα περισσότερα άρθρα από όλα τα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας στο δείγμα.

Όσον αφορά τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ, ο αριθμός των άρθρων και των συνολικών λέξεων που αφιέρωσαν είναι μεγάλος. Αυτό είναι κάτι αναμενόμενο, δεδομένου ότι οι αναγνώστες των συγκεκριμένων ιστοσελίδων θα ενδιαφέρονταν ενδεχομένως περισσότερο για τις διώξεις σε σχέση με το μέσο αναγνώστη, αφού μπορούν να ταυτιστούν ευκολότερα με τα θύματα. Ωστόσο, το βρετανικό περιοδικό The Gay Times αφιέρωσε συγκριτικά πολύ λιγότερη έκταση σε σχέση με τα άλλα δύο ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι και τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ ανακυκλώνουν συχνά τα ίδια στοιχεία στα άρθρα τους, ενώ το Antivirus συγκεκριμένα αναδημοσιεύει άρθρα και από άλλα ΜΜΕ.

Ερχόμενοι στο σύνολο των λέξεων που αφιέρωσαν τα ΜΜΕ του δείγματος για κάθε μήνα κάλυψης, παρατηρείται μία ραγδαία μείωση ενδιαφέροντος ήδη ένα μήνα μετά τις αποκαλύψεις της Novaya Gazeta. Ο ακριβής αριθμός λέξεων για κάθε μήνα παρουσιάζεται αμέσως παρακάτω, στο Γράφημα 3.

Γράφημα 3: Ο συνολικός αριθμός λέξεων που αφιέρωσαν όλα τα ΜΜΕ του δείγματος ανά μήνα κάλυψης (2).

Ειδικά από το Μάιο του 2017 και εξής η ποσότητα της κάλυψης περιορίστηκε δραματικά. Αρκετά ΜΜΕ σταμάτησαν εντελώς την κάλυψη ή την διέκοψαν για κάποιους μήνες και επανήλθαν το Σεπτέμβριο ή τον Οκτώβριο.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι ΜΜΕ είδαν το ζήτημα με επικαιρική σκοπιά. Όταν έγιναν οι αποκαλύψεις της Novaya Gazeta, το ζήτημα βρέθηκε στην κορυφή της δημοσιογραφικής τους ατζέντας. Όμως, φαίνεται ότι σύντομα προχώρησαν σε άλλα επίκαιρα θέματα και δεν επένδυσαν στη μακρόχρονη, εις βάθος έρευνα για τις συλλήψεις, τα βασανιστήρια και τις δολοφονίες.

3.2 Οι Λέξεις με Τη Μεγαλύτερη Εμφάνιση στην Κάλυψη Των Γεγονότων

Στους Πίνακες 1.1, 1.2, 1.3 και 1.4 παρουσιάζονται οι 58 λέξεις που:

- α) εμφανίζονται τουλάχιστον δέκα φορές στο σύνολο του δείγματος
- β) φανερώνουν μια ξεκάθαρη νοηματική πλαισίωση (framing) των γεγονότων
- γ) αφορούν τα βασικά πρόσωπα και τους τόπους στους οποίους εξελίχθηκε η συγκεκριμένη δημοσιογραφική ιστορία.

Συγκεκριμένα παρουσιάζεται η συχνότητα εμφάνισης αυτών των λέξεων στο σύνολο των άρθρων κάθε χώρας και στο σύνολο των άρθρων των τριών ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ. Έτσι, είναι εύκολο να γίνουν συγκρίσεις σχετικά με το ποια επιμέρους πρόσωπα ή γεγονότα της κρίσης απασχολήσαν κάθε χώρα και το αν υπήρχαν διαφορές ανάμεσα στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ.

Οι λέξεις χωρίστηκαν σε τέσσερις κατηγορίες για ευκολότερη μελέτη:

- α) Πρόσωπα
- β) Τόποι
- γ) Νοηματική Πλαισίωση
- δ) Άλλες Λέξεις.

Για την καλύτερη κατανόηση των αποτελεσμάτων πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

- α) κατά την καταμέτρηση στους «Συγκεντρωτικούς Πίνακες» (πρβ. Κεφάλαιο 2) λήφθηκαν υπόψιν μόνο τα επίθετα των Προσώπων και όχι τα μικρά ονόματα.

Μοναδική εξαίρεση ήταν τα θύματα, των οποίων τα αληθινά ονόματα δεν αποκαλύφθηκαν μέσα στο ρεπορτάζ. Οι ιδιότητες του κάθε Προσώπου αναγράφονται αμέσως παρακάτω.

β) στην καταμέτρηση των λέξεων που αναφέρονται στις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο, αθροίστηκαν μαζί όλες οι πιθανές λέξεις με τις οποίες αναγράφονταν αυτές οι χώρες (π.χ. Αμερική, Μεγάλη Βρετανία/Αγγλία κτλ.).

γ) στις λέξεις όπου ήταν δυνατόν λήφθηκαν υπόψιν στην καταμέτρηση και όλα τα παράγωγα ρήματα, ουσιαστικά, επίθετα ή επιρρήματα, καθώς και ο πληθυντικός αριθμός (π.χ. «freedom»-«free», «kill»-«killing(s)», «dead»-«death(s)»).

δ) στα ελληνικά άρθρα η καταμέτρηση έγινε με βάση την ακριβή μετάφραση των αντίστοιχων αγγλικών λέξεων (λ.χ. «Putin»-Πούτιν, «Moscow»-«Μόσχα», «abuse»-«κακοποιώ/κακοποίηση», «danger»-«κίνδυνος»).

Πρόσωπα Που Κυριαρχούν Στα Άρθρα

Adam: Τσετσένος ομοφυλόφιλος άντρας, θύμα των διώξεων. Το συγκεκριμένο όνομα τού δόθηκε από τα ΜΜΕ για τις ανάγκες του ρεπορτάζ, καθώς δεν ήταν σε θέση να αποκαλύψει το πραγματικό του όνομα

Joe Biden: πρώην Αντιπρόεδρος των ΗΠΑ

Hilary Clinton: πρώην Υπουργός εξωτερικών των ΗΠΑ

Magomed Daudov: εκπρόσωπος της κυβέρνησης της Τσετσενίας

Niki Haley: Πρέσβειρα των ΗΠΑ στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών

Ramzan Kadyrov: επικεφαλής της Δημοκρατίας της Τσετσενίας

Alvi Karimov: εκπρόσωπος του Kadyrov

Igor Kothetkov: επικεφαλής της οργάνωσης Russian LGBT Network

Maxim Lapunov: Τσετσένος ομοφυλόφιλος άντρας, θύμα των διώξεων. Πρόκειται για το μοναδικό θύμα που κατήγγειλε επώνυμα τα βασανιστήρια που υπέστη στην Τσετσενία.

Leila: διεμφυλική γυναίκα από την Τσετσενία, θύμα των διώξεων

Tanya Lokshina: εκπρόσωπος του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη Μόσχα

Emmanuel Macron: Πρόεδρος της Γαλλίας

Angela Merkel: Καγκελάριος της Γερμανίας

Elena Milashina: Η δημοσιογράφος που αποκάλυψε πρώτη την ύπαρξη στοχευμένων συλλήψεων και δολοφονιών εις βάρος της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας στην περιοχή

Tatyana Moskalkova: Επίτροπος της Ρωσίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Dmitri Peskov: εκπρόσωπος του Προέδρου της Ρωσίας Βλαντιμίρ Πούτιν

Kimahli Powell: εκπρόσωπος της καναδική οργάνωσης Rainbow Railroad

Vladimir Putin: Πρόεδρος τη Ρωσίας

Rex Tillerson: πρώην Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ

Donald Trump: Πρόεδρος των ΗΠΑ

Πίνακας 1.1: Τα πρόσωπα με τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης στα άρθρα του δείγματος

<i>Λέξη</i>	<i>ΗΠΑ</i>	<i>Ηνωμένο Βασίλειο</i>	<i>Καναδάς</i>	<i>Ρωσία</i>	<i>Ελλάδα</i>	<i>LGBT Τύπος</i>
Adam	3	9	-	1	20	16
Biden	5	4	2	-	-	11
Clinton	3	11	-	-	-	12
Daudov	-	-	-	5	6	1
Haley	19	3	-	-	-	32
Kadyrov	164	220	4	88	29	99
Karimov	24	34	1	8	3	19
Kochetkov	9	8	-	3	4	7
Lapunov	27	29	-	4	9	14
Leila	-	-	-	6	-	6
Lokshina	15	18	5	1	-	7
Macron	28	33	18	5	27	7
Merkel	20	38	1	9	5	17
Milashina	1	10	1	2	1	9
Moskalkova	7	14	2	29	10	9
Peskov	11	24	1	17	1	6
Powell	3	11	3	-	-	12
Putin	128	137	22	41	34	80
Tillerson	4	-	-	-	-	23
Trump	33	16	2	-	-	58

Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα, τα επίσημα πολιτικά-θεσμικά πρόσωπα φαίνεται να μονοπωλούν το ενδιαφέρον όλων των ΜΜΕ. Συγκεκριμένα, συχνή είναι η αναφορά στον επικεφαλής της Δημοκρατίας της Τσετσενίας, Ramzan Kadyrov, και στον Πρόεδρο της Ρωσίας, Βλαντιμίρ Πούτιν. Αυτό είναι λογικό, καθώς ένα μεγάλο μέρος του ρεπορτάζ αφορούσε τις δηλώσεις τους σχετικά με τις διώξεις, αλλά και το πολιτικό παρασκήνιο στις σχέσεις των δύο ηγετών.

Παραμένοντας στους Ρώσους πρωταγωνιστές, όλα τα ΜΜΕ φαίνεται ότι κάλυψαν εκτενώς τις δηλώσεις των επίσημων κυβερνητικών πηγών και συγκεκριμένα του Alvi Karimov, του Dmitri Peskov και της Tatyana Mosalkova.

Ερχόμενοι στα πολιτικά πρόσωπα από την Ευρώπη, οι ηγέτες Άνγκελα Μέρκελ και Εμμανουέλ Μακρόν εμφανίζονται σχετικά συχνά στα ΜΜΕ όλων των χωρών.

Ωστόσο, η Άνγκελα Μέρκελ εμφανίζεται πολύ λιγότερες φορές από τον Εμμανουέλ Μακρόν στα καναδικά, και τα ελληνικά ΜΜΕ. Αυτό το εύρημα μπορεί ενδεχομένως να αιτιολογηθεί, αν λάβει κανείς υπόψιν την ιδιαίτερη σχέση Καναδά-Γαλλίας, καθώς και την αρνητική άποψη που επικρατεί στην Ελλάδα και τα ελληνικά ΜΜΕ για τη Μέρκελ (Margakidou & Boeselager, 2015· Giuliano, 2018).

Επιπρόσθετα, ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι οι Αμερικανοί πολιτικοί που ασχολήθηκαν με τις διώξεις δεν αναφέρονται καθόλου στα ρωσικά και ελληνικά ΜΜΕ. Στην πρώτη περίπτωση ίσως αυτό εξηγείται από τη διπλωματική κρίση που περνούν οι σχέσεις των δύο χωρών τα τελευταία χρόνια (Hamilton, 2018· Mangan, 2018). Από την άλλη, η αμεσότερη σχέση της Ελλάδα με την Ευρωπαϊκή Ένωση παρά με τις ΗΠΑ ίσως επηρέασε την ατζέντα των ελληνικών ΜΜΕ και σε αυτό το θέμα.

Αντίθετα, δόθηκε λίγος χώρος στους ακτιβιστές που στήριζαν τους ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένους, δηλαδή στην Tanya Lokshina και στον Igor Kotchetkov. Αυτή η αντίθεση, μάλιστα, είναι εντονότερη στα Ρωσικά ΜΜΕ. Κυρίως, όμως, είναι τα ίδια τα θύματα που στερήθηκαν κάλυψης στα ΜΜΕ σε σχέση με τις επίσημες πηγές, αφού μόνο τρία από αυτά είχαν κάπως μεγαλύτερα ποσοστά εμφάνισης στα ρεπορτάζ. Στις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο παρουσιάστηκε εκτενέστερα η επώνυμη καταγγελία του Maxim Larunov. Στην Ελλάδα τα ΜΜΕ ασχολήθηκαν περισσότερο με τις περιγραφές των βασανιστηρίων που υπέστη ο Adam.

Μάλιστα, εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι ακόμα και τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ εστίασαν περισσότερο στις επίσημες πηγές και λιγότερο στα θύματα των διώξεων και στις ιστορίες τους. Θα περίμενε κανείς ότι τα συγκεκριμένα ΜΜΕ θα έριχναν περισσότερο φως στην κακοποίηση των ομοφυλόφιλων, δεδομένου ότι το κοινό τους θα ταυτιζόταν ευκολότερα και θα αποζητούσε σε αυτά μία πιο «αληθινή» εκδοχή της ιστορίας, την οποία δεν θα μπορούσε να βρει αλλού.

Βέβαια, δεν μπορεί κανείς να εξετάσει την έλλειψη ανεπίσημων πηγών έξω από τις αντικειμενικές συνθήκες που επηρέαζαν το ρεπορτάζ. Η εύρεση θυμάτων, και μάλιστα θυμάτων διατεθειμένων να μιλήσουν, πρέπει να ήταν ιδιαίτερα δύσκολη. Οι πληροφορίες που έφταναν στα γραφεία των ειδησεογραφικών οργανισμών ήταν συνήθως αποσπασματικές και διασταυρώνονταν δύσκολα. Επιπλέον, ο φόβος και η ντροπή μάλλον έκαμψαν σημαντικά τη διάθεση πολλών θυμάτων να μιλήσουν δημοσίως. Ωστόσο, η διαφορά εξακολουθεί να φαίνεται έντονη.

Τόποι

Grozny: η πρωτεύουσα της Δημοκρατίας της Τσετσενίας

Πίνακας 1.2: Οι τόποι που εμφανίζονται περισσότερες φορές στα άρθρα του δείγματος.

Λέξη	ΗΠΑ	Ηνωμένο Βασίλειο	Καναδάς	Ρωσία	Ελλάδα	LGBT Τύπος
Canada	19	46	20	4	1	44
Chechnya	562	709	55	219	116	655
Europe	40	40	1	6	11	30
France	28	32	14	5	24	28
Germany	33	40	5	6	8	27
Grozny	11	16	1	5	5	14
Moscow	43	49	9	12	11	22
Russia	443	535	47	124	60	91
Syria	19	18	5	3	11	9
United Kingdom (εναλλ: England/Great Britain)	1	13	-	-	4	10
United States (εναλλ: America)	35	18	3	8	4	35
Versailles	6	3	2	-	10	4
Washington	5	4	1	3	-	5

Όπως είναι λογικό, οι τόποι που εμφανίζονται συχνότερα στα ΜΜΕ είναι η Τσετσενία, η Ρωσία και οι πρωτεύουσές τους. Με πολύ μεγάλη διαφορά ακολουθεί η λέξη «Ευρώπη».

Όσον αφορά τις επιμέρους χώρες πλην της Ρωσίας, οι δύο ευρωπαϊκές χώρες που αντέδρασαν στα τεκταινόμενα, η Γαλλία και η Γερμανία, έχουν μία σχετικά σημαντική παρουσία. Ανάλογη παρουσία έχει και ο Καναδάς λόγω της παροχής ασύλου σε θύματα, αλλά και της ειρωνικής δήλωσης του Ramzan Kadyrov σε συνέντευξή του: «Εμείς δεν έχουμε ομοφυλόφιλους εδώ. Αν υπάρχουν κάποιοι, πάρτε τους στον Καναδά» (πρβ. Κεφάλαιο 4). Λιγότερες αναφορές έχουν οι ΗΠΑ. Το Ηνωμένο Βασίλειο απέχει σχεδόν ολοκληρωτικά, ακόμα και στις δικές του εφημερίδες. Τέλος, όλα τα ΜΜΕ αναφέρθηκαν αρκετές φορές και στη Συρία, επειδή ήταν αντικείμενο της συζήτησης του Βλαντιμίρ Πούτιν με τον Εμμανουέλ Μακρόν και την Άνγκελα Μέρκελ.

Νοηματική Πλαισίωση

Πίνακας 1.3: Οι πιο συχνά εμφανιζόμενες λέξεις που υποδεικνύουν κάποια νοηματική πλαισίωση από τα ΜΜΕ του δείγματος.

Λέξη	ΗΠΑ	Ηνωμένο Βασίλειο	Καναδάς	Ρωσία	Ελλάδα	LGBT Τύπος
Abuse	48	78	11	3	3	57
Arrest	73	76	2	9	27	89
Blood	14	21	1	5	2	12
Crime	19	17	4	12	6	29
Crisis	10	5	1	2	1	7
Danger	14	28	2	3	8	27
Death	40	46	1	5	16	40
Fear	36	60	3	5	9	24
Freedom	16	12	1	2	4	23

Help	56	27	-	1	9	67
Hope	14	4	4	1	2	14
Kill	122	190	15	37	14	109
Murder	36	31	-	12	22	68
Persecution	77	100	9	25	50	112
Pride	18	13	5	1	-	13
Protect	24	46	4	2	2	21
Rights	181	258	20	51	44	153
Safety	30	36	7	3	6	62
Support	26	30	4	7	-	4
Torture	129	207	16	48	46	154
Violate	16	28	2	6	7	19

Το παραπάνω σύνολο λέξεων δείχνει αρκετά ξεκάθαρα το πώς πλαισιώθηκε νοηματικά η κρίση παραβίασης ανθρώπινων δικαιωμάτων που εξετάζω. Είναι φανερό, λοιπόν, ότι οι λέξεις που χρησιμοποιήθηκαν περισσότερο στα άρθρα όλου του δείγματος είναι οι λέξεις με αρνητική συνδήλωση. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται λέξεις που αφορούν τη δίωξη των ΛΟΑΤΚΙ αντρών (λ.χ. «arrest», «persecution»), τη σωματική-ψυχική κακοποίηση («abuse», «blood», «fear», «torture»), και το θάνατο («death», «kill», «murder»).

Αντίθετα, μόλις οκτώ από τις 21 λέξεις έχουν θετική συνδήλωση. Κυρίως αφορούν την ασφάλεια («protect», «safety»), την παροχή βοήθειας («help», «support») ή άλλες θετικές έννοιες όπως την ελευθερία («freedom»), την υπερηφάνεια («pride») και την ελπίδα («hope»). Τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης, όμως, έχει η λέξη

«rights», κάτι που είναι λογικό αν σκεφτεί κανείς ότι τα ρεπορτάζ αφορούσαν μία κρίση παραβίασης ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Οι λέξεις με αρνητική συνδήλωση υπάρχουν σε μεγάλη συγκέντρωση στα ΜΜΕ όλων των χωρών, αλλά και στα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ. Βλέπει, λοιπόν, κανείς ότι και αυτά προσπαθούν εξίσου με τα υπόλοιπα να προσελκύσουν το αναγνωστικό κοινό πλαισιώνοντας τα ούτως ή άλλως δυσάρεστα γεγονότα με αρνητική συνδήλωση. Ίσως αυτό οφείλεται σε λόγους αύξησης της αναγνωσιμότητας, σημαντικό παράγοντα σε όλα τα ΜΜΕ, ή στην προσπάθεια ευαισθητοποίησης του κοινού μέσω της επιπλέον «θυματοποίησης» των ΛΟΑΤΚΙ θυμάτων.

Εστιάζοντας σε κάθε χώρα ξεχωριστά, αξίζει να σημειωθεί ότι το ρωσικό πρακτορείο Sputnik απέφυγε εντελώς τη χρήση πολλών από τις παραπάνω λέξεις. Συγκεκριμένα, δεν χρησιμοποίησε καθόλου τις λέξεις με αρνητική συνδήλωση «abuse», «arrest», «blood», «death», και «fear», αλλά και τις λέξεις με θετική συνδήλωση «freedom», «hope», «pride», «safety» και «support».

Ανάλογα μοτίβα συνάντησα και σε άλλα ΜΜΕ. Το δεξιόστροφο/ακροδεξιό ΜΜΕ των ΗΠΑ Breitbart δεν έκανε καθόλου χρήση των «θετικών» λέξεων «freedom», «hope» και «pride». Επίσης, χρησιμοποίησε τη λέξη «rights» δύο με τρεις φορές λιγότερο από τα υπόλοιπα αμερικανικά ΜΜΕ του δείγματος. Η επίσης δεξιόστροφη εφημερίδα του Ηνωμένου Βασιλείου The Telegraph δεν χρησιμοποίησε καθόλου τις λέξεις «freedom» και «safety», ενώ η αριστερόστροφη The Independent τις λέξεις «help» και «hope». Εκτός αυτών, η λέξη «help» δεν εμφανίζεται καθόλου στην канаδική Toronto Star, η λέξη «violate» καθόλου στο The Gay Times και η λέξη «support» καθόλου στο The Advocate και στο Antivirus. Ακόμα, το Antivirus δεν χρησιμοποίησε καθόλου τη λέξη «hope».

Ειδικό ενδιαφέρον έχει η λέξη «murder», η οποία δεν χρησιμοποιήθηκε καθόλου από τους συντάκτες του αμερικανικού πρακτορείου Associated Press και της βρετανικής εφημερίδας The Guardian. Έτσι, αυτά τα ΜΜΕ τόνισαν λιγότερο το γεγονός ότι η θανάτωση των ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένων ήταν ουσιαστικά δολοφονία, αφού έγινε προμελετημένα και χωρίς επίσημη νομική κάλυψη. Πρόκειται για μία λέξη που όλα τα υπόλοιπα ΜΜΕ χρησιμοποίησαν.

Τέλος, τη μεγαλύτερη εντύπωση προκαλεί η πολύ μικρή συχνότητα εμφάνισης της λέξης «pride» στα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ. Μάλιστα, το The Gay Times δεν την χρησιμοποίησε καθόλου. Ως γνωστόν, πρόκειται για μία λέξη ιδιαίτερα φορτισμένη νοηματικά για τη κοινότητα. Άρα, φαίνεται ότι τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ έχασαν την ευκαιρία να μεταδώσουν στο κοινό τους το μήνυμα της αυτοαποδοχής ως απάντηση στις φρικαλεότητες που βιώνει ακόμα και σήμερα η κοινότητα σε πολλά μέρη του κόσμου.

Άλλες Λέξεις

Πίνακας 1.4: Άλλες λέξεις που εμφανίζονται συχνά μέσα στο δείγμα.

Λέξη	ΗΠΑ	Ηνωμένο Βασίλειο	Καναδάς	Ρωσία	Ελλάδα	LGBT Τύπος
Refugee	16	11	6	-	-	33
Asylum	20	12	2	-	2	24
Kremlin	47	60	3	28	11	32
Visa	16	25	6	-	-	28

Ολοκληρώνοντας το Κεφάλαιο 3, παραθέτω τέσσερις επιπλέον λέξεις που δεν μπόρεσα να εντάξω σε κάποιες από τις παραπάνω κατηγορίες.

Όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 1.4, οι τρεις από τις τέσσερις λέξεις («refugee», «asylum», «visa») αφορούν τη φυγή πολλών θυμάτων από την πατρίδα τους και την καταφυγή τους ως προσφύγων σε άλλες χώρες. Καμία από αυτές δεν είχε ιδιαίτερα μεγάλη συγκέντρωση, ούτε καν στον Καναδά που αποτέλεσε και μία από τις χώρες υποδοχής αυτών των ανθρώπων. Άρα, φαίνεται ότι τα ΜΜΕ δεν ασχολήθηκαν εντατικά με την τύχη όσων Τσετσένων κατάφεραν να διαφύγουν στο εξωτερικό.

Τέλος, η λέξη «Kremlin» εμφανίζεται αρκετές φορές σε όλες τις χώρες, αλλά και στα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ. Αυτό είναι κάτι λογικό, δεδομένου ότι μεγάλο μέρος των δημοσιευμάτων αφορούσε τις αντιδράσεις του πολιτικού κόσμου στις διώξεις, όπως ανέφερα και παραπάνω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

4.1 Τα νοηματικά πλαίσια σχετικά με την σεξουαλική ετερότητα που κυριάρχησαν κατά την κάλυψη των διώξεων

Σε αυτό το Υποκεφάλαιο γίνεται προσπάθεια να απαντηθεί το ερευνητικό ερώτημα Q3, και ειδικότερα ποια νοηματικά πλαίσια (frames) σχετικά με τη σεξουαλική ετερότητα, και συγκεκριμένα την ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα, κυριάρχησαν στην κάλυψη των διώξεων.

4.1.1 Απρίλιος

Πίνακας 2.1: Η συχνότητα εμφάνισης των νοηματικών πλαισίων στα άρθρα του Απριλίου

Νοηματικό Πλαίσιο	Αριθμός Περιπτώσεων	Ποσοστό επί Των Συνολικών Περιπτώσεων	Αριθμός Λέξεων	Ποσοστό επί Της Συνολικής Έκτασης Των Άρθρων
Αναφορά σε διώξεις	410	33,7%	25.442	39,8%
Αλληλεγγύη	103	8,5%	5.131	-8,0%
Κανονικοποίηση	14	1,1%	253	0,4%
Ρητορική Μίσους	74	6,1%	1.569	2,5%
Πολιτικές Συνέπειες	339	27,8%	14.168	22,2%

Ταμπού	278	22,8%	5.193	8,1%
--------	-----	-------	-------	------

Όπως φαίνεται και από τα παραπάνω αποτελέσματα, τον πρώτο μήνα κάλυψης των γεγονότων στην Τσετσενία κυριάρχησαν οι «αναφορές στις διώξεις» που υπέστησαν οι ομοφυλόφιλοι και οι υποστηρικτές τους (ποσοστό 33,7% επί των συνολικών περιπτώσεων).

Ειδικότερα, πολλά από τα άρθρα εισήγαγαν τον αναγνώστη στο γενικό κλίμα της υπόθεσης και στο πώς δόθηκε η αφορμή για τις διώξεις:

«Περισσότερο από 100 γκέι άντρες έχουν συλληφθεί και τουλάχιστον τρεις έχουν θανατωθεί από τις Αρχές στην Τσετσενία, σύμφωνα με μία ρωσική εφημερίδα που παρατέθηκε ως πηγή το Σάββατο από την The New York Times. [...] Δεκάδες αντρών ηλικίας 16 ως 50 ετών έχουν συλληφθεί» (*Gay Men Are Being Rounded Up And Killed In Chechnya: Report*, The Huffington Post, 2/4/2017).

«Η [εφημερίδα] Novara Gazeta υποστηρίζει ότι δύο γεγονότα οδήγησαν στη δίωξη. Αρχικά, τον περασμένο Φεβρουάριο, οι δυνάμεις ασφαλείας συνέλαβαν έναν χρήστη ουσιών και ανακάλυψαν γκέι πορνογραφία και τα στοιχεία επικοινωνίας δεκάδων ντόπιων ομοφυλόφιλων στο κινητό του τηλέφωνο. [...] Πηγές στα σώματα ασφαλείας της Τσετσενίας είπαν στη Novaya Gazeta ότι το δεύτερο κύμα [συλλήψεων] επήλθε ως απάντηση στη δραστηριότητα της GayRussia.ru, μίας ομάδας υποστήριξης των ομοφυλόφιλων. [...] Η ομάδα έχει καταθέσει αιτήματα για τη διοργάνωση παρελάσεων υπερηφάνειας σε διάφορες τοπικές Αρχές ανά τη Ρωσία» (*Detained, Tortured, Killed: How Chechnya Cracked Down on Gays*, The Moscow Times, 6/4/2017).

«Μάλιστα, η εφημερίδα αναφέρει ότι μεταξύ των συλληφθέντων περιλαμβάνονται τοπικές τηλεοπτικές προσωπικότητες και μουσουλμάνοι κληρικοί» (*Διεθνής κατακραυγή για την Τσετσενία - Αποκαλύψεις για «στρατόπεδο συγκέντρωσης», απαγωγές και δολοφονίες ομοφυλόφιλων*, Lifo, 12/4/2017).

Η πλειοψηφία των ΜΜΕ προχώρησε και σε αναλυτικές περιγραφές των βασανιστηρίων που υφίσταντο οι συλληφθέντες. Αυτές οι περιγραφές προέρχονται είτε από αναδημοσίευση των όσων είχε αποκαλύψει η εφημερίδα Novaya Gazeta, είτε από προσωπικές μαρτυρίες των ίδιων των συλληφθέντων, πάντα ανώνυμα.

«Τα βασανιστήρια περιλαμβάνουν ξυλοδαρμό πολλές φορές την ημέρα, ηλεκτροπληξία και εξαναγκασμό των ομοφυλόφιλων να κάτσουν πάνω σε μπουκάλια, αναφέρει η Novaya Gazeta» (*Russia's Chechnya Denies Report on Gay 'Prison Camps': Gay Chechens 'Just Don't Exist'*, Breitbart, 11/4/2017).

«Ο Ισμαήλ (όχι το πραγματικό του όνομα) είπε ότι συνελήφθη πρώτη φορά από τις αρχές της Τσετσενίας τον περασμένο Οκτώβρη. Είχε ανταλλάξει φωτογραφίες με έναν άντρα στα social media και ο άντρας συμφώνησε να συναντηθούν για ένα ραντεβού. Όταν βρέθηκαν, αντί να οδηγήσει τον Ισμαήλ στο εξοχικό του, όπως είχε υποσχεθεί, τον οδήγησε σε ένα ξέφωτο, όπου τρεις άντρες με στρατιωτικά τον έγδυσαν και τον χτύπησαν, ενώ ένας ακόμα μαγνητοσκοπούσε τη σκηνή. “Μου φώναζαν προσβολές, έσπασαν το σαγόνι μου και με άφησαν καλυμμένο στα αίματα”, είπε» (*Chechnya Leader Rejects Reports Of Anti-Gay Purge*, The Guardian, 21/4/2017).

«Οι Τσετσένοι διατάζονται να σκοτώσουν τους γκέι συγγενείς τους αφού αφηθούν ελεύθεροι από τα ναζιστικού τύπου στρατόπεδα συγκέντρωσης, σύμφωνα με νέες ενδείξεις. [...] Ένας γκέι άντρας που φέρεται να γνωρίζει πρώην εγκλείστους είπε:

“Κάποιοι από αυτούς ήταν ημιθανείς από τα χτυπήματα και επέστρεψαν στους συγγενείς τους σαν ένα σακί με κόκαλα”» (*Gay Men Are 'Murdered By Their Ashamed Families After Being Released From Nazi-Style Concentration Camps In Chechnya Where They Were Tortured, Beaten And Humiliated'*, The Daily Mail, 14/4/2017).

Επίσης, πολλά ΜΜΕ αναφέρθηκαν ειδικά και στις δημόσιες απειλές που δέχτηκαν οι δημοσιογράφοι της εφημερίδας. Οι απειλές εκφράστηκαν ανοιχτά από μερίδα Μουσουλμάνων κληρικών και ανάγκασαν την εφημερίδα να ζητήσει την προστασία του Κρεμλίνου:

«Η Novaya Gazeta δήλωσε την Παρασκευή ότι φοβάται για την ασφάλεια των δημοσιογράφων της μετά την αποκάλυψη της δίωξης των ομοφυλόφιλων στην Τσετσενία» (*Kremlin: No 'Reliable Information' On Chechen Gay Killings*, Associated Press, 14/4/2017).

«Η Novaya Gazeta, η οποία έχει πάρει τα εύσημα για την ανεξαρτησία της από το Κρεμλίνο, προειδοποίησε ότι “φανατικοί θρησκόληπτοι” παροτρύνονταν να “σφαγιάσουν τους δημοσιογράφους”» (*Chechen 'Fanatics Threaten Entire Staff' Of Russian Newspaper After It Alleges Abuse Of Gay Men*, The Telegraph, 14/4/2017).

«Την περασμένη εβδομάδα περισσότερα από 15.000 άτομα συγκεντρώθηκαν στο κεντρικό τζαμί στο Γκρόνζι (πρωτεύουσα της Τσετσενίας), ζητώντας την τιμωρία της εφημερίδας. Αυτή την εβδομάδα, η αίθουσα σύνταξης της Novaya έλαβε δέματα με λευκή σκόνη ενώ η ιστοσελίδα της έπεσε μετά από επίθεση που δέχθηκε (*Γνωρίστε Τη Δημοσιογράφο Που Αποκάλυψε Τους «Gay Διωγμούς» Στην Τσετσενία*, Antivirus, 24/4/2017).

Δεύτερο σε συχνότητα νοηματικό πλαίσιο είναι οι ποικίλες «πολιτικές συνέπειες» που είχαν οι διώξεις (ποσοστό 27,8% επί των συνολικών περιπτώσεων).

Ήδη από τον πρώτο μήνα όλα τα ΜΜΕ αναφέρθηκαν στην κατηγορηματική διάψευση των γεγονότων από τον Ramzan Kadyrov, μέσω του εκπροσώπου του Alvi Karimov.

«Τα ρεπορτάζ, ωστόσο, αμφισβητήθηκαν άμεσα ως “απίστευτα ψέματα και παραπληροφόρηση” από έναν εκπρόσωπο του ηγέτη της Τσετσενίας, Ramzan Kadyrov» (*Alleged Gay ‘Concentration Camps’ In Chechnya Spark Global Outrage*, The Huffington Post, 11/4/2017).

Παράλληλα, όλα τα ΜΜΕ του δείγματος έκαναν λόγο για τη μετριοπαθή στάση που κράτησε το Κρεμλίνο. Ο Πρόεδρος Πούτιν δεν καταδίκασε ποτέ τις φημολογίες, αλλά ανακοίνωσε απλά μέσω του Υπουργού Εξωτερικών ότι το ζήτημα θα διερευνηθεί. Παράλληλα, φάνηκε να παρέχει κάλυψη στον Kadyrov, αναφέροντας ότι δεν είχε απτές αποδείξεις για το ότι οι διώξεις έλαβαν πράγματι χώρα:

«Ο εκπρόσωπος του κ. Πούτιν είπε ότι το Κρεμλίνο “δεν είχε καμία αξιόπιστη πληροφορία” σχετικά με τις φημολογούμενες διώξεις» (*Chechen Killing And Torture Of Gay Men ‘Cannot Be Ignored’, Says Nikki Haley*, The Independent, 19/4/2017).

«Ο Ρώσος Υπουργός Εξωτερικών Sergey Lavrov είπε τη Δευτέρα ότι οι αρχές δεν έχουν βρει καμία απόδειξη ότι γκέι άντρες στην Τσετσενία διώκονται, αλλά ότι η χώρα ενδιαφέρεται για “οποιαδήποτε παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων”» (*Russian Foreign Minister Denies Persecution Of Gay Men In Chechnya*, The Advocate, 24/4/2017).

Αρκετά ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι το κρατικό πρακτορείο ειδήσεων της Ρωσίας Sputnik News δημοσίευσε μόνο ένα άρθρο τον Απρίλιο. Σε αυτό το άρθρο αναφέρεται πολύ επιγραμματικά στο χρονικό των διώξεων. Το υπόλοιπο άρθρο εμμένει στη διάψευση του Kadyrov και στις επίσημες δηλώσεις του εκπροσώπου του Κρεμλίνου, Dmitry Peskov:

«Ο Ρώσος Υπουργός Εσωτερικών θα διερευνήσει τα ρεπορτάζ που αφορούν τη φημολογούμενη δίωξη των ΛΟΑΤΚΙ αντρών στην Δημοκρατία της Τσετσενία στο Βόρειο Καύκασο, δήλωσε τη Δευτέρα ο εκπρόσωπος του Κρεμλίνου Dmitry Peskov. [...] “Το περιβάλλον του Προέδρου δεν γνωρίζει αν τα ρεπορτάζ ευσταθούν”, πρόσθεσε» (*Russian Interior Ministry to Look Into LGBT Persecution Reports in Chechnya*, Sputnik News, 3/4/2017).

Αντίθετα, οι αντιδράσεις που επεφύλασσαν διεθνείς Οργανισμοί και κυβερνήσεις δυτικών χωρών ήταν πολύ πιο σφοδρές και καταδικαστικές. Αυτό ήταν κάτι που φάνηκε αρκετά ξεκάθαρα μέσα από τη δημοσιογραφική κάλυψη όλων των ΜΜΕ του δείγματος:

«Οι ειδικοί των Ηνωμένων Εθνών απαίτησαν την Πέμπτη από την Τσετσενία να σταματήσει τις απαγωγές, τον ξυλοδαρμό και τη θανάτωση των γκέι και αμφιφυλόφιλων αντρών» (*U.N. Experts Condemn Killing And Torture Of Gay Men In Chechnya*, The New York Times, 13/4/2017).

«Στην Ουάσιγκτον, ο πρώην Αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Joe Biden εξέδωσε ανακοίνωση την Παρασκευή, με την οποία καταδίκασε τη δίωξη και κακοποίηση των γκέι αντρών στην Τσετσενία» (*Kremlin: No ‘Reliable Information’ On Chechen Gay Killings*, Associated Press, 14/4/2017).

«Η Ύπατη Εκπρόσωπος για θέματα εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Federica Mogherini, δήλωσε τη Δευτέρα ότι η Ρωσία είχε καθήκον να προστατέψει τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των πολιτών της» (*The European Union's Foreign Policy Chief, Federica Mogherini, Said On Monday That Russia Had A Duty*, The Daily Mail, 24/4/2017).

«Η [εκπρόσωπος των ΗΠΑ στα Ηνωμένα Έθνη] Nikki Haley δήλωσε “ενοχλημένη” από τις φήμες ότι οι αρχές, κάτω από τις διαταγές του Τσετσένου ηγέτη Ramzan Kadyrov, φυλακίζουν δεκάδες άντρες με την υποψία της ομοφυλοφιλίας» (*Chechen Killing And Torture Of Gay Men 'Cannot Be Ignored', Says Nikki Haley*, The Independent, 19/4/2017).

«Οι Βρετανοί βουλευτές συζήτησαν για την απάνθρωπη επιχείρηση στη Βουλή των Κοινοτήτων την Πέμπτη, με την Κυβέρνηση να ωθείται στο να στείλει το “ισχυρότερο δυνατό σήμα συναγερμού” στη Ρωσία» (*Russia Backs Chechnya Government's Denials Over Killing And Torture Of Gay Men*, The Independent, 20/4/2017).

Τρίτο σε κατάταξη, με λίγο μικρότερο ποσοστό από το πλαίσιο των πολιτικών συνεπειών, είναι το πλαίσιο του «ταμπού» (ποσοστό 22,8% επί των συνολικών περιπτώσεων).

Διατρέχοντας τα άρθρα του δείγματος για αυτό το μήνα, βρέθηκαν αρκετά σημεία όπου αναδεικνύεται ο συντηρητισμός και η ομοφοβία της τσετσενικής κοινωνίας:

«Όμως, οι ακτιβιστές που προσπαθούν να βοηθήσουν τα θύματα αντιμετωπίζουν ένα σχεδόν αξεπέραστο πολιτισμικό ταμπού» (*Detained, Tortured, Killed: How Chechnya Cracked Down On Gays*, The Moscow Times, 6/2/2017).

Συχνά γίνεται αναφορά στις λεγόμενες «δολοφονίες τιμής» με τις οποίες είναι αντιμέτωπα τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα της Τσετσενία:

«Οι ΛΟΑΤΚΙ άνθρωποι κινδυνεύουν όχι μόνο να διωχθούν από τις Αρχές, αλλά και να πέσουν θύματα “δολοφονιών τιμής” από τους συγγενείς τους, επειδή αμαύρωσαν την τιμή της οικογένειας» (*Russia’s Chechnya Denies Report On Gay ‘Prison Camps’: Gay Chechens ‘Just Don’t Exist’, Breitbart, 11/4/2017*).

«Η τσετσενική κοινωνία είναι εξαιρετικά συντηρητική και ομοφοβική και υπάρχουν φόβος ότι ορισμένοι μπορεί να έχουν δολοφονηθεί από τις ίδιες τις οικογένειές τους» (*Απαγωγές, Βασανισμοί, Ακόμη Και Δολοφονίες, Η Εφημερίδα Των Συντακτών, 14/4/2017*).

Άλλες φορές τα ΜΜΕ μετέφεραν τις δηλώσεις επισήμων, οι οποίοι είτε αρνούνται παντελώς την ύπαρξη ομοφυλόφιλων είτε εξισώνουν την υποστήριξη των ομοφυλόφιλων με προδοσία απέναντι στο Ισλάμ και την πατρίδα:

«Ένας εκπρόσωπος του κ. Καδυρον εξέδωσε μια ανησυχητική δήλωση άρνησης στη 1 Απριλίου, αφότου βγήκαν στο φως τα πρώτα ρεπορτάζ. “Δεν μπορείς να συλλάβεις ή να καταπιέσεις ανθρώπους που απλά δεν υπάρχουν στη Δημοκρατία μας”» (*U.N. Experts Condemn Killing And Torture Of Gay Men In Chechnya, The New York Times, 13/4/2017*).

«Η Επιτροπή Προστασίας Δημοσιογράφων σημειώνει ότι υπήρχαν πάνω από δεκαπέντε χιλιάδες παρευρισκόμενοι στη συνάντηση στο τζαμί όπου και εκφράστηκε η απειλή για τιμωρία. Ένας από αυτούς ήταν ο σύμβουλος του προέδρου, Adam

Shahidov, ο οποίος χαρακτήρισε τους ρεπόρτερ της Novaya Gazeta “εχθρούς της πίστης και της πατρίδας μας” και ορκίστηκε “εκδίκηση” απέναντί τους» (*Russian Paper Asks Kremlin For Help After Chechen Islamic Clerics Threaten ‘Retribution’*, Breitbart, 17/4/2017).

Κάποια ΜΜΕ ξέφυγαν και από τα στενά γεωγραφικά όρια της Τσετσενίας και έκαναν λόγο για την ομοφοβική στάση της ρωσικής κοινωνίας γενικότερα. Αυτή η στάση, σύμφωνα με τα ρεπορτάζ τους, εκφράστηκε και νομοθετικά το 2013, όταν ψηφίστηκε ο αμφιλεγόμενος νόμος για την «γκέι προπαγάνδα σε ανήλικους» (βλ. Κεφάλαιο 1):

«Το 2013, η Ρωσία εισήγαγε έναν αμφιλεγόμενο νόμο για την “γκέι προπαγάνδα”, ο οποίος απαγόρευσε την προώθηση της ομοφυλοφιλίας στους ανήλικους. Η πρωτοβουλία δέχτηκε ευρεία αρνητική κριτική [και χαρακτηρίστηκε] ως θεσμοθετημένη ομοφοβία» (*Russia Asked To End Alleged Killings Of Gays In Chechnya*, The Telegraph, 14/4/2017).

Αν και σε πολύ μικρότερο ποσοστό σε σχέση με τα προαναφερθέντα νοηματικά πλαίσια (ποσοστό 8,5 επί του συνολικού δείγματος), σχεδόν όλα τα ΜΜΕ του δείγματος αναφέρθηκαν έστω σε μία εκδήλωση «αλληλεγγύης» προς τους ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένους.

Κυρίαρχη θέση στα αντίστοιχα αποσπάσματα είχε η αναφορά στις μη κυβερνητικές οργανώσεις που προσπάθησαν να βοηθήσουν έμπρακτα:

«Πολλές ΛΟΑΤΚΙ οργανώσεις έχουν εκφράσει την αλληλεγγύη τους με διαδηλώσεις, εράνους και, πάνω απ' όλα, βοηθώντας στην απομάκρυνση γκέι αντρών από την Τσετσενία» (*In Macho Chechnya, Being Gay Is An Act Of Intolerable Rebellion*, The Guardian, 22/4/2017).

«Φοβούμενος για τη ζωή του, ο Maksim στράφηκε σε μία οργάνωση γκέι δικαιωμάτων, το Russian LGBT Network με έδρα την Αγία Πετρούπολη, η οποία έχει στήσει μία εθελοντική ομάδα άμεσης, επείγουσας επέμβασης για να βοηθήσει γκέι άντρες να αποδράσουν από την περιοχή» (*'They Starve You. They Shock You': Inside The Anti-Gay Pogrom In Chechnya*, The New York Times, 21/4/2017).

Ο Igor Kochetkov, ένας ακτιβιστής υπέρ των δικαιωμάτων της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας, βοήθησε στη δημιουργία μίας γραμμής έκτακτης ανάγκης μέσω της οποίας οι γκέι της Τσετσενίας μπορούν να ζητήσουν την ασφαλή απομάκρυνσή τους από τη χώρα (*Απαγωγές, Ξυλοδαρμοί Και Βασανιστήρια Με Ηλεκτροσόκ: Συγκλονιστικές Μαρτυρίες Από Τις Διώξεις Κατά Των Ομοφυλοφίλων Στην Τσετσενία*, Lifo, 14/4/2017).

Άλλα ρεπορτάζ παρουσίασαν τις κινήσεις διαμαρτυρίας απλών πολιτών, αλλά και διασημοτήτων ανά τον κόσμο:

«Πολλές εκατοντάδες άνθρωποι διαμαρτυρήθηκαν το απόγευμα της Τετάρτης έξω από τη ρωσική Πρεσβεία στο Λονδίνο, ανεμίζοντας σημαίες του ουράνιου τόξου. Ένα πλακάτ έγραφε “Η αγάπη είναι αγάπη” στα ρωσικά» (*Russia Asked To End Alleged Killings Of Gays In Chechnya*, Associated Press, 14/4/2017).

«Οι διασημότητες δεν έχασαν χρόνο στο να καταδικάσουν την αντι-γκέι βία στην Τσετσενία. Η Ellen DeGeneres, ο Matt Bomer και ο Billy Eichner είναι μόνο τρεις από τους ΛΟΑΤΚΙ διάσημους που μιλούν δημοσίως ενάντια στις φήμες ότι γκέι άντρες

συλλαμβάνονται, δέχονται επιθέσεις και δολοφονούνται» (*Ellen DeGeneres And Others Call For End To Gay 'Concentration Camps'*, The Huffington Post, 13/4/2017).

Προτελευταίο ως προς τη συχνότητα νοηματικό πλαίσιο είναι αυτό της «ρητορικής μίσους» (ποσοστό 6,1% επί των συνολικών περιπτώσεων).

Εδώ πρέπει να τονιστεί ότι κανένα από τα ΜΜΕ του δείγματος, ούτε ακόμα τα πιο συντηρητικά, δεν χρησιμοποίησε το ίδιο μειωτικούς χαρακτηρισμούς για τους ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένους. Όλα τα αποσπάσματα που κωδικοποιήθηκαν με το συγκεκριμένο πλαίσιο αφορούν την απλή αναδημοσίευση χαρακτηρισμών που χρησιμοποίησαν οι αρχές και η κυβέρνηση της Τσετσενίας για τους συλληφθέντες. Αυτό δείχνει και τη μεγάλη πρόοδο που έχει συντελεστεί στη δημοσιογραφική εκπροσώπηση της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας σε σχέση με παλιότερα (πρβ. Κεφάλαιο 1).

Ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα που αναπαρήγαγαν σχεδόν όλα τα ΜΜΕ αφορά την εξής δήλωση του κυβερνητικού εκπροσώπου Alvi Karimov:

«‘‘Αν τέτοιοι άνθρωποι υπήρχαν στην Τσετσενία, οι εκπρόσωποι του νόμου δεν θα χρειαζόταν να ανησυχούν για αυτούς, γιατί οι ίδιοι τους οι συγγενείς θα τους είχαν στείλει εκεί όπου δεν υπάρχει επιστροφή’’» (*The UK, US And Germany Have Called On Russia To Investigate A Gay Purge*, The Independent, 10/4/2017).

Με αυτόν το χαρακτηρισμό ο Karimov έδειξε ότι η κυβέρνηση του δεν θεωρεί την ανθρώπινη ζωή των συλληφθέντων ως άξια προστασίας, αφού αναγνωρίζει ανοιχτά σαν μια κανονικότητα τις δολοφονίες τιμής.

Λιγότερα ΜΜΕ αναπαρήγαγαν και μία αντίστοιχη δήλωση της Kheda Saratona, μέλους του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Δημοκρατίας της Τσετσενίας:

«Η συμμετέχουσα στο Συμβούλιο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων της Τσετσενίας Kheda Saratona δήλωσε ότι οι πολίτες της Δημοκρατίας “θα έδειχναν μία ανεκτική στάση” στους ανθρώπους που δολοφόνησαν τους γκέι συγγενείς τους, εξηγώντας αργότερα ότι αυτό θα συνέβαινε λόγω της “διαταραγμένης κατάστασης” των ομοφυλόφιλων» (*Crackdown On Gays In Chechnya: A Vicious Circle Of Law And Disorder*, The Moscow Times, 10/4/2017).

Αντίστοιχη αντιμετώπιση δείχνουν και άλλοι όροι που χρησιμοποίησε η κυβέρνηση. Η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα αντιμετωπίστηκε ως μία ασθένεια από την οποία η χώρα πρέπει να προστατευτεί:

«Η Novaya Gazeta ισχυρίστηκε ότι οι αρχές στην ημιαυτόνομη, συντριπτικά μουσουλμανική Δημοκρατία της Τσετσενία διέταξαν μία “προφυλακτική” εκκαθάριση των γκέι αντρών» (*Russian Paper Asks Kremlin For Help After Chechen Islamic Clerics Threaten ‘Retribution’*, Breitbart, 17/4/2017).

«Ο Kadyrov έχει περιγράψει παλιότερα την ομοφυλοφιλία σαν “δηλητήριο”» (*Chechnya 'Is Attempting To Eliminate Its Gay Community By The Start Of The Muslim Holy Month Of Ramadan', It Is Claimed Following Reports Of Torture Camps For Homosexuals In The Country*, The Daily Mail, 25/4/2017).

Το συγκεκριμένο νοηματικό πλαίσιο εμφανίστηκε και μέσα στις αφηγήσεις των συλληφθέντων:

«“Μας αποκαλούσαν ζώα, μη ανθρώπους, μας έλεγαν ότι θα πεθάνουμε εκεί”, είπε ο Adam» (*Chechens Tell Of Prison Beatings And Electric Shocks In Anti-Gay Purge: ‘They Called Us Animals’*, The Guardian, 13/4/2017).

«Σύμφωνα με την μαρτυρία του Adam, οι πρώην δεσμώτες (sic) είπαν στην οικογένειά του: «“Ο γιος σου είναι αδερφή. Τι τον χρειάζεσαι;”» (*Απαγωγές, Ξυλοδαρμοί Και Βασανιστήρια Με Ηλεκτροσόκ: Συγκλονιστικές Μαρτυρίες Από Τις Διώξεις Κατά Των Ομοφυλοφίλων Στην Τσετσενία*, Lifo, 14/4/2017).

Μέσα από την πλαισίωση των γεγονότων τα MME συμβάλλουν καθοριστικά στο δημόσιο λόγο και διαμορφώνουν τις πολιτισμικές αναφορές του κοινού τους για τα ζητήματα τα οποία πραγματεύονται (Entman, 1993). Από αυτή την άποψη, το πολύ μικρό ποσοστό ακραίου ομοφοβικού λόγου που υπάρχει στο δείγμα μπορεί να χαρακτηριστεί ως κάτι θετικό. Από την άλλη, ενδέχεται το μικρό ποσοστό να οφείλεται απλά στο ότι τα MME δεν είχαν πρόσβαση σε επιπλέον ακραίες δηλώσεις των κυβερνώντων, και όχι στο ότι αποφάσισαν συνειδητά να αναπαράγουν μόνο ένα πολύ μικρό μέρος από αυτές.

Το νοηματικό πλαίσιο της «κανονικοποίησης» έχει συντριπτικά τη μικρότερη παρουσία μέσα στο δείγμα (ποσοστό 1,1% επί των συνολικών περιπτώσεων). Εκφράζεται με δύο τρόπους. Ο πρώτος είναι η αναδημοσίευση δηλώσεων οι οποίες μιλούν για την ομοφυλοφιλία ως κάτι που υπάρχει διαχρονικά και που δεν είναι τίποτα παραπάνω από την ερωτική έκφραση από άνθρωπο προς άνθρωπο, όπως και η ετεροφυλοφιλία:

«“Το να φυλακίζεις τους ανθρώπους με γνώμονα το ποιους ερωτεύονται είναι απάνθρωπο”, είπε [ο Αμερικανός παρουσιαστής Andy Cohen]» (*Andy Cohen Calls Out Chechen Leader Over Gay ‘Concentration Camps’*, The Huffington Post, 20/4/2017).

«“Υπάρχουν πολλά gay άτομα παντού. Υπήρχαν πολλά ιστορικά πρόσωπα, που ήταν gay. Υπάρχουν gay άνθρωποι που δουλεύουν για σένα, υπάρχουν gay άτομα μεταξύ των 2.6 εκατομμυρίων ανθρώπων που σε ακολουθούν στο Instagram. Πιθανόν να υπάρχουν gay άτομα μέσα στην οικογένειά σου”» (*Το Δυνατό Μήνυμα Του Cumming Προς Τον Αρχηγό Της Τσετσενίας*, Antivirus Magazine, 18/4/2017).

Ο δεύτερος τρόπος είναι η δημοσίευση κάποιων άρθρων γνώμης μέσα στα ΜΜΕ. Σε αυτά οι αρθρογράφοι, πήραν δημοσίως θέση και εξέφρασαν την οδύνη τους για το ότι σε άλλα μέρη του κόσμου οι ΛΟΑΤΚΙ άνθρωποι κινδυνεύουν.

Ένας ανοιχτά ομοφυλόφιλος αρθρογράφος προσπάθησε να εξηγήσει τους ιδεολογικούς μηχανισμούς που οδηγούν σε απάνθρωπες ενέργειες όπως οι διώξεις στην Τσετσενία:

«Η απανθρωπιά επιτυγχάνεται μόνο με το να αποστερείς μια ομάδα από την ανθρώπινη υπόστασή της. Εν τέλει, αισθάνεσαι συμπόνοια για αυτούς που τους νιώθεις ανθρώπινα πλάσματα σαν εσένα. Να πως οι άνθρωποι που σε άλλες περιπτώσεις νιώθουν συμπόνοια και αγάπη και ζεστασιά μπορούν να γίνουν ικανοί για τις πιο ανείπωτες κτηνωδίες. [...] «Ναι, η Τσετσενία είναι μία ξεκάθαρα συντηρητική κοινωνία, της οποίας η μισαλλοδοξία νομιμοποιείται από τον εξτρεμιστικό Ισλαμισμό. Όμως, όσο ακραία και αν είναι η εκδήλωσή του σε αυτή τη Δημοκρατία της Ρωσίας, η ομοφοβία παντού πηγάζει από το ίδιο μέρος. Πάνω απ’ όλα, αφορά την περιφρούρηση του τι

σημαίνει να είναι άντρας. [...] Στην Τσετσενία –και σε όλο τον κόσμο– η πάλη για τα ΛΟΑΤΚΙ δικαιώματα θα επιτευχθεί μόνο με την απελευθέρωση των γυναικών. Το καθεστώς της Τσετσενίας έχει το θράσος να ισχυριστεί ότι δεν υπάρχουν γκέι στην Τσετσενία. Μου θυμίζει έναν άλλο τύραννο, τον Robert Mugabe. [...] Η ομοφυλοφιλία ήταν ένα εισαγόμενο προϊόν της δύσης, ισχυρίστηκε: ένας ισχυρισμός γεμάτος ειρωνεία δεδομένου ότι η ομοφοβία στην Αφρική και στην Ινδία είναι τόσο στενά συνδεδεμένη με το βικτωριανό κοινωνικό συντηρητισμό που εισήγαγαν οι αποικιοκράτες [...] Σε κάθε περίπτωση, μπορώ να διαβεβαιώσω το καθεστώς της Τσετσενίας ότι υπάρχουν χιλιάδες ΛΟΑΤΚΙ άνθρωποι που μαραζώνουν εκεί. Θέλουν να αγαπήσουν, όπως όλοι οι άλλοι, χωρίς διώξεις, και ανεξαρτήτως του πόσο βασανίζονται τώρα και συλλαμβάνονται και εξαφανίζονται και δολοφονούνται, στο τέλος θα νικήσουν» (*Let's Answer Chechen Brutality With A Global Uprising Against Homophobia*, The Guardian, 14/4/2017).

Ένας δεύτερος αρθρογράφος, επίσης ανοιχτά ομοφυλόφιλος, αντιπαρέβαλλε τα δικαιώματα που απολαμβάνει ο ίδιος ως πολίτης της προηγμένης, προοδευτικής Δύσης με τις απάνθρωπες συνθήκες στις οποίες ζουν τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα σε χώρες της Αφρικής και της Ασίας:

«Νιώθω οδύνη για το ότι άντρες που ερωτεύονται άλλους άντρες (όπως εγώ ερωτεύομαι άλλους άντρες) ξυλοκοποούνται και δολοφονούνται. Δολοφονούνται! Μόνο και μόνο επειδή γεννήθηκαν γκέι. Επειδή διάλεξαν να ζήσουν τη ζωή που τους δόθηκε από τη γέννησή τους [...] Δεν υποτιμώ το ότι ζω στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Γνωρίζω πόσο ευλογημένος είμαι. Παρόλο που το μίσος και η ομοφοβία υπάρχουν εδώ, είμαι ελεύθερος να ζήσω, να αγαπήσω και να παντρευτώ» (*Process Of*

Elimination: How Do We Stop The Persecution Of Gay Men In Chechnya?, The Huffington Post, 24/4/2017).

Αυτή η δήλωση φανερώνει τη μεγάλη βελτίωση που έχει συντελεστεί στα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ πολιτών της Δύσης. Πριν από τριάντα ή σαράντα χρόνια θα ήταν τελείως παράλογο για έναν ανοιχτά ομοφυλόφιλο δημοσιογράφο να δηλώσει «ευλογημένος» επειδή κατοικεί στις ΗΠΑ και απολαμβάνει ίσα δικαιώματα.

4.1.2 Μάιος

Πίνακας 2.2: Η συχνότητα εμφάνισης των νοηματικών πλαισίων στα άρθρα του Μαΐου.

Νοηματικό Πλαίσιο	Αριθμός Περιπτώσεων	Ποσοστό επί Των Συνολικών Περιπτώσεων	Αριθμός Λέξεων	Ποσοστό επί Της Συνολικής Έκτασης Των Άρθρων
Αναφορά σε διώξεις	278	34,4%	15.726	32,7%
Αλληλεγγύη	110	13,6%	5.776	12,1%
Κανονικοποίηση	3	0,4%	173	0,4%
Ρητορική Μίσους	18	2,2%	328	0,7%
Πολιτικές Συνέπειες	254	31,5%	14.541	30,2%

Ταμπού	144	17,8%	1.894	3,9%
--------	-----	-------	-------	------

Και το Μάιο πρώτο σε συχνότητα είναι το πλαίσιο των «αναφορών στις διώξεις» (ποσοστό 34,4% επί του συνολικού δείγματος).

Τα αποσπάσματα που κωδικοποιήθηκαν με το συγκεκριμένο πλαίσιο είναι παρόμοια με τα αντίστοιχα του προηγούμενου μήνα. Αφού υπενθύμισαν στους αναγνώστες τους το χρονικό της υπόθεσης, τα περισσότερα άρθρα παρέθεσαν και πάλι με λεπτομέρειες τα βασανιστήρια και τη θανάτωση των ΛΟΑΤΚΙ ανθρώπων:

«Ένα θύμα [...] είπε: “Οι [αστυνομικοί] έφτυναν στα πρόσωπά μας, μας αποκαλούσαν με σιχαμερούς, προσβλητικούς χαρακτηρισμούς, μας χτυπούσαν με βουκέντρες. Όταν επιτέλους με αφήσαν ελεύθερο, κόντεψα να κρεμαστώ”. Ένας άλλος περιέγραψε πώς κακοποιήθηκε λεκτικά και ταπεινώθηκε μπροστά στην ίδια του την οικογένεια. Είπε ότι οι πατεράδες, οι αδερφοί, οι θείοι και οι συγκρατούμενοι παρατάχθηκαν και, ένας-ένας, κάθε κρατούμενος διατάσσονταν να παραδεχτεί ότι ήταν γκέι» (*Chechnya Gay Purge: Victims Tell Of Being Stripped Naked, Beaten With Pipes And Electrocuted*, The Independent, 26/5/2017).

«Το ρωσικό περιοδικό Snob ανέφερε ότι ένα 17χρονο αγόρι από την Τσετσενία σπρώχτηκε από το μπαλκόνι του ενάτου ορόφου και σκοτώθηκε από το θείο του, καθώς οι οικογένειες παροτρύνονται να “ξεπλύνουν την ντροπή” των γκέι συγγενών τους». (*Gay Teen In Chechnya Pushed From 9th Floor Balcony And Killed By His Family*, The Gay Times, 6/5/2017).

«Σύμφωνα μ’ έναν αυτόπτη μάρτυρα, η οικογένειά του τον πήγε στο δάσος και τον σκότωσε. Στη συνέχεια έθαψαν το σώμα του, χωρίς να το κηδέψουν» (*Τσετσενία: Οι*

Αρχές Πιέζουν Τους Γονείς Να Σκοτώσουν Τα -Gay- Παιδιά Τους, Antivirus Magazine, 2/5/2017).

Κάποια άρθρα μίλησαν και πάλι για τη γενικότερη ομοφοβία που χαρακτηρίζει πολλούς Ρώσους. Συχνά αυτή η ομοφοβία, εξήγησαν, μεταλαμπαδεύεται και στις κοινότητες Ρώσων μεταναστών που ζουν σε χώρες της Δύσης:

«Η αντιπάθεια απέναντι στην ομοφυλοφιλία είναι διαδεδομένη στη Ρωσία. Τα αιτήματα που καταθέτουν οι ακτιβιστές των γκέι δικαιωμάτων για τη διοργάνωση εκδηλώσεων διαμαρτυρίας απορρίπτονται κατά κανόνα από τους επίσημους» (*Chechen Gays Survive Torture, Flee To Moscow Safe Houses*, Associated Press, 2/5/2017).

«Ενώ όλο και περισσότεροι ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλοι και διεμφυλικοί εξόριστοι από τη Ρωσία μετακομίζουν στο Sheepshead Bay και σε άλλες γειτονιές του νότιου Brooklyn, πολλοί από αυτούς λένε ότι έχουν υποστεί έντονες διακρίσεις από ανθρώπους της παλιάς γενιάς, οι οποίοι προσκολλώνται στις έντονα συντηρητικές αξίες της πατρίδας τους» (*After Fleeing Bias At Home, Gay Russians Say It Persists In Brooklyn*, The New York Times, 21/5/2017).

Επιπλέον, σημαντικό μερίδιο έχει και η κάλυψη των αντίποινων που δέχτηκαν οι Ρώσοι υποστηρικτές των ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένων από την αστυνομία, κατά τη διάρκεια πορειών διαμαρτυρίας σε μεγάλες ρωσικές πόλεις:

«Η ρωσική αστυνομία συνέλαβε περίπου 20 διαδηλωτές για τα γκέι δικαιώματα, ενώ διαδήλωναν τη Δευτέρα στην Αγία Πετρούπολη ενάντια στην κακομεταχείριση των

ομοφυλόφιλων στη νότια δημοκρατία της Τσετσενίας, είπε στο Reuters ένας από τους συλληφθέντες ακτιβιστές» (*LGBTQ Activists Protesting Alleged Chechen Abuse Arrested In Russia*, The Huffington Post, 2/5/2017).

«Την προσαγωγή του Ιταλού ακτιβιστή για τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων Γιούρι Γκουιάνα αποφάσισαν σήμερα οι ρωσικές αρχές στη Μόσχα. Ο Γκουιάνα, 42 ετών, ανήκει στην οργάνωση Certi diritti (Βέβαια Δικαιώματα), η οποία πρόσκειται στο ιταλικό Ριζοσπαστικό Κόμμα» (*Ρωσία: Προσαγωγή Ιταλού Ακτιβιστή Για Τα Δικαιώματα Των Ομοφυλόφιλων*, Πρώτο Θέμα, 11/5/2017).

Όπως και κατά τον Απρίλιο, δεύτερο σε συχνότητα είναι το νοηματικό πλαίσιο των «πολιτικών συνεπειών» (ποσοστό 31,5% επί των συνολικών περιπτώσεων). Εδώ περιλαμβάνονται οι διαζώσης συστάσεις που έκαναν για το ζήτημα η καγκελάριος της Γερμανίας, Άνγκελα Μέρκελ, και ο –νεοεκλεγμένος τότε– πρόεδρος της Γαλλίας, Εμμανουέλ Μακρόν προς τον Βλαντιμίρ Πούτιν. Η Μέρκελ έκανε αυτές τις συστάσεις κατά τη διάρκεια επίσκεψής της στη Ρωσία, ενώ ο Μακρόν όταν υποδέχθηκε το Ρώσο Πρόεδρο στο παλάτι των Βερσαλλιών:

«Η Άνγκελα Μέρκελ ζήτησε να παύσουν οι διώξεις σε βάρος των ομοφυλόφιλων στην Τσετσενία και ο πρόεδρος της Ρωσίας να ασκήσει την επιρροή του ώστε να γίνουν σεβαστά τα δικαιώματα τους, καθώς έχουν καταγγελθεί πολλές περιπτώσεις συλλήψεων και βασανιστηρίων» (*Μέρκελ Και Πούτιν Σε Μία Τεταμένη Συνέντευξη*, Η Εφημερίδα Των Συντακτών, 2/5/2017).

«Τη Δευτέρα, μετά τις συνομιλίες του με το Ρώσο Πρόεδρο Βλαντιμίρ Πούτιν, ο Γάλλος Πρόεδρος Εμμανουέλ Μακρόν είπε στους δημοσιογράφους ότι είχε θέσει το ζήτημα αυτών των ρεπορτάζ στον Πούτιν. Ο ηγέτης της Τσετσενίας Ramzan Kadyrov

με μία δημοσίευση στα social media την Τρίτη κατηγορήσε τους Ευρωπαίους ηγέτες ότι βασίζονται σε “λανθασμένες πληροφορίες”. Ο Kadyrov είπε ότι η Γερμανίδα καγκελάρια ήταν ευπρόσδεκτη να επισκεφτεί την Τσετσενία “για να αναζητήσει την αλήθεια”» (*Chechnya's Leader Invites Macron, Merkel To Visit His Region*, The Daily Mail, 30/5/2017).

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι τα άρθρα που αναφέρθηκαν στις συγκεκριμένες συναντήσεις δεν εστίασαν τόσο στις συστάσεις που έγιναν για τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα στην Τσετσενία, αλλά κυρίως στα υπόλοιπα ζητήματα που συζητήθηκαν (π.χ. εξωτερική πολιτική, πόλεμος στη Συρία).

Από εκεί και πέρα, αρκετά άρθρα σχολίασαν και τη φαινομενική άγνοια του Προέδρου των ΗΠΑ, Ντόναλντ Τραμπ, για το ζήτημα:

«Η εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου δεν ήταν σε θέση να επιβεβαιώσει αν ο Τραμπ γνωρίζει [ότι] ομοφυλόφιλοι και αμφιφυλόφιλοι άντρες συλλαμβάνονται και διώκονται στην Τσετσενία» (*White House Staffer: Unaware If Trump Knows About Chechnya*, The Advocate, 10/5/2017).

«Η πρώην Υπουργός Εξωτερικών Χίλαρι Κλίντον έχει επίσης κάνει δηλώσεις δημοσίως και απαίτησε από τον Πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ να καταδικάσει τη δίωξη των γκέι Τσετσένων, την ίδια στιγμή που ο Αμερικανός ηγέτης συνεχίζει να παραμένει σιωπηρός για τα ρεπορτάζ» (*Chechen Authorities Allegedly Tell Parents: 'Kill Your Gay Sons Or We Will'*, The Huffington Post, 4/5/2017).

Επιπλέον, έγιναν και πάλι εκτεταμένες αναφορές στη δημόσια καταδίκη που εξέφρασαν χώρες της Δύσης:

«Οι υπουργοί Εξωτερικών πέντε χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με επιστολή τους προς τον Ρώσο υπουργό Εξωτερικών Sergey Lavrov, ζητούν από την ρωσική κυβέρνηση να προασπίσει τα δικαιώματα της κοινότητας των ομοφυλοφίλων στην Τσετσενία, μετά τις καταγγελίες που είδαν το φως της δημοσιότητας» (*Σεβασμό Στα Δικαιώματα Των Gay Στην Τσετσενία Ζήτησαν Πέντε ΥΠΕΞ*, Antivirus Magazine, 4/5/2017).

Τέλος, οι επίσημες αντιδράσεις του Κρεμλίνου είχαν για ακόμα μία φορά χώρο, τόσο σε δυτικά ΜΜΕ όσο και στο ρωσικό Sputnik:

«Ο Πρόεδρος της Ρωσίας Βλαντιμίρ Πούτιν είπε στην εκπρόσωπο ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ρωσίας ότι θα συνομιλήσει με τις αρχές εφαρμογής του νόμου για τα φημολογούμενα βασανιστήρια γκέι αντρών στην Τσετσενία» (*Putin Supports Plan To Investigate Reported Abuse Of Gays*, Associated Press, 5/5/2017).

«Η επίτροπος της Ρωσίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα Tatyana Moskalkova θα στείλει μία ομάδα εξειδικευμένη σε υποθέσεις εγκλημάτων για να διερευνήσει τις φημολογούμενες διώξεις των γκέι αντρών» (*Russian Rights Ombudsman To Send Team To Chechnya To Probe Gay Persecutions*, Sputnik News, 21/5/2017).

Μάλιστα, κάποια ΜΜΕ αναφέρθηκαν συγκεκριμένα και στον επικεφαλής της Επιτροπής Ερευνών της Ρωσίας (Investigative Committee of Russia), Igor Sobol. Το Κρεμλίνο ανέθεσε προσωπικά στον ίδιο την έρευνα για το αν τα δημοσιεύματα της

Novaya Gazeta αληθεύουν. Σύμφωνα με ορισμένα ΜΜΕ του δείγματος, αυτό ήταν κάτι θετικό, λόγω του επαγγελματισμού του Sobol:

«Ως δείγμα του ότι η [ρωσική] κυβέρνηση ενδέχεται να παίρνει τις φήμες σοβαρά υπόψιν, ο Igor Sobol, ο ομοσπονδιακός ανακριτής που είχε μετατεθεί στην Τσετσενία, προήχθη σε ένα υψηλό αξίωμα με μόνιμη παρουσία στην περιοχή» (*Rights Group Says Chechen Officials Humiliated Gay Detainees*, Associated Press, 26/5/2017).

«Ο κορυφαίος ντετέκτιβ Igor Sobol, συγκεκριμένα, είναι φημισμένος για τις “διεξοδικές” και “ατρόμητες” έρευνές του, λέει η Yekaterina Sokirianskaia, διευθύντρια του International Crisis Group για τη Ρωσία. “Ο Sobol αναλαμβάνει δύσκολες υποθέσεις», είπε η Sokirianskaia στην The Moscow Times. “Είναι κάπως πρωτόγνωρο το ότι μία τόσο υψηλά ιστάμενη ομάδα ανακριτών ανέλαβε να φέρεις εις πέρας το πρώτο στάδιο της έρευνας... ξεκάθαρα ο Kadyrov πέρασε μια κόκκινη γραμμή» (*Panic Mode: Moscow Probe Into Anti-Gay Purge Has Chechen Leaders Rattled*, The Moscow Times, 24/5/2017).

Ερχόμενοι στο νοηματικό πλαίσιο του «ταμπού» (ποσοστό 17,8% επί των συνολικών περιπτώσεων), αρκετά άρθρα περιέγραψαν τη διπλή ζωή που ζουν αναγκαστικά οι ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένοι, όπως και τον ακραίο φονταμενταλισμό που χαρακτηρίζει την πλειοψηφία του λαού και των ηγετών της Δημοκρατίας:

«Η ομοφυλοφιλία είναι ταμπού στη συντηρητική Τσετσενία και η γκέι κοινότητα εκεί ήταν συνηθισμένη στο να ζει μια διπλή ζωή, κάνοντας γάμους, αποκτώντας παιδιά και κρύβοντας τη σεξουαλικότητά της ακόμα και από τα πιο κοντινά μέλη της οικογένειάς της. Η μόνη περίπτωση που ένας γκέι στην Τσετσενία μπορούσε να είναι ο εαυτός ήταν όταν συναντιόταν με ένα άλλο γκέι άτομο, κατά κανόνα μέσω τον social media»

(*Chechen Gays Survive Torture, Flee To Moscow Safe Houses*, Associated Press, 2/5/2017).

«“Λένε στους γονείς να σκοτώσουν το παιδί τους”, δήλωσε στο France24 ένας από [τους συλληφθέντες], προσθέτοντας: “Λένε “Η εσύ θα το κάνεις ή εμείς”. Το αποκαλούν "αποκατάσταση της τιμής με αίμα"”» (*Survivor: Chechen Police Tells Parents ‘Kill Your Gay Children Or We’ll Do It For You’*, Breitbart, 6/5/2017).

«Όπως προβλέπουν και οι κανόνες του Ισλάμ [...] το να αποκαλύψεις δημοσίως ότι είσαι ομοφυλόφιλος “ισοδυναμεί με θανατική καταδίκη” στην Τσετσενία, ανέφερε η Novaya Gazeta» (*Survivor: Chechen Police Tells Parents ‘Kill Your Gay Children Or We’ll Do It For You’*, Breitbart, 6/5/2017).

«Ο κ. Kadyrov ισχυρίστηκε [...]: “Η τσετσενική κοινωνία δεν έχει αυτό το φαινόμενο που λέγεται μη παραδοσιακός σεξουαλικός προσανατολισμός. Εδώ και χιλιάδες χρόνια οι άνθρωποι ζουν με άλλους κανόνες, που τους υπαγορεύει ο Θεός”» (*Chechen Leader Ramzan Kadyrov Claims No Gay People Exist In Region Just Fake Chechens*, The Independent, 7/5/2017).

Το νοηματικό πλαίσιο της «αλληλεγγύης» εμφανίζεται αισθητά αυξημένο σε σχέση με τον Απρίλιο (ποσοστό 13,6% επί των συνολικών περιπτώσεων). Αυτό οφείλεται πιθανότατα στα ίδια τα γεγονότα. Το Μάιο οι ειδήσεις σχετικά με τις διώξεις είχαν πλέον διαδοθεί πια σε ολόκληρο τον κόσμο, με αποτέλεσμα να αυξηθούν οι διαμαρτυρίες και οι κινήσεις υποστήριξης από πολίτες και κράτη:

«Το Russian ΛΟΑΤΚΙ Network, μία ομάδα ΛΟΑΤΚΙ δικαιωμάτων που αφοσιώνεται στην πάλη για την αποδοχή και την προστασία των queer Ρώσων, ισχυρίζεται ότι έχει επιτυχώς βοηθήσει 42 γκέι άντρες να δραπετεύσουν από τις αντι-γκέι διώξεις στην

Τσετσενία» (*Russian Lgbt Network Claims To Have Saved 42 Chechen Gay Men*, The Huffington Post, 11/5/2017).

«Η Λιθουανία χορήγησε βίζα σε δύο άντρες. [...] Ο Υπουργός Εξωτερικών της χώρας Linas Linkevicius δήλωσε στους ρεπόρτερ του BBC: “Είναι πολύ σημαντικό να δράσουμε, γιατί υποφέρουν. Φροντίζουμε Ρώσους πολίτες [των οποίων] τα δικαιώματα καταπατήθηκαν”. Εφτά άλλοι άντρες έχουν πάρει βίζα σε χώρες που δεν κατονομάζονται». (*Chechen LGBT Activists Urge Governments To Help Them Flee Persecution In Their Russian Homeland*, The Independent, 20/5/2017).

Την Τρίτη το βράδυ εκατοντάδες άνθρωποι συγκεντρώθηκαν στην Πλατεία της Ομοσπονδίας της Μελβούρνης σε επαγρύπνηση για τα θύματα, κι ενημερώθηκαν από υποστηρικτές, καλλιτέχνες και πολιτικούς για το πώς θα μπορούσαν να βοηθήσουν (*Να Τι Μπορείτε Να Κάνετε Για Να Βοηθήσετε Τους Άνδρες Στην Τσετσενία*, Antivirus Magazine, 17/5/2017).

Πάνω από 250.000 δολάρια έχουν συγκεντρωθεί από εκστρατείες στο Facebook για τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό Rainbow Railroad, ο οποίος βοηθά σήμερα τα θύματα να ξεφύγουν από την Τσετσενία (*Δραματική Αύξηση Του Αριθμού Των Θυμάτων Στην Τσετσενία*, Antivirus Magazine, 24/5/2017).

Και το Μάιο τα δύο νοηματικά πλαίσια με τα χαμηλότερα ποσοστά είναι το πλαίσιο της «ρητορικής μίσους» (ποσοστό 2,2% επί των συνολικών περιπτώσεων) και της «κανονικοποίησης» (ποσοστό 0,4% επί των συνολικών περιπτώσεων).

Στην πρώτη περίπτωση περιλαμβάνονται και πάλι δηλώσεις του Kadyrov ή των αρχών της Τσετσενίας γενικότερα:

«Ο [Kadyrov] είπε: “Αυτά δεν είναι συνηθισμένα πράγματα, αυτές οι ψυχιατρικές ανωμαλίες. Δεν τις καταλαβαίνουμε. Ο λαός μας δεν τις καταλαβαίνει”». (*Russia Investigates 'Gay Purge' In Chechnya*, The Guardian, 26/5/2017).

«“Μετά τιμωρούν τα μέλη της οικογένειάς σου, τους λένε ότι ατίμασαν την οικογένεια αναθρέφοντας έναν ανώμαλο, ότι αυτό είναι μια τεράστια κηλίδα στην οικογενειακή τιμή, μία κηλίδα που πρέπει να καθαριστεί –δεν το έλεγαν ξεκάθαρα, αλλά όλοι ξέραμε τι εννοούσαν”» (*Chechnya Gay Purge: Victims Tell Of Being Stripped Naked, Beaten With Pipes And Electrocuted*, The Independent, 26/5/2017)

«Μέσα από τις μαρτυρίες γίνεται σαφές, ότι πρόθεση του καθεστώτος είναι “να καθαρίσει το έθνος απ’ την ομοφυλοφιλία”» (*Τσετσενία: Οι Αρχές Πιέζουν Τους Γονείς Να Σκοτώσουν Τα -Gay- Παιδιά Τους*, Antivirus Magazine, 2/5/2017).

Στη δεύτερη περίπτωση περιλαμβάνεται ένα άρθρο του ελληνικού ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ Antivirus, το οποίο περιγράφει τη φαινομενικά καλή ζωή –τουλάχιστον για τα δεδομένα της χώρας της– της Leila, μίας διεμφυλικής γυναίκας από την Τσετσενία:

«Η παιδική της ηλικία ήταν παραδόξως καλή, με την οικογένειά της να αποδέχεται την ταυτότητα φύλου της. “Ποτέ δε θα ξεχάσω την πρώτη μέρα στο σχολείο, όταν αρνήθηκα να φορέσω τ’ αγορίστικα ρούχα που ήθελε η μαμά μου”, δήλωσε η ίδια σε ρωσικό δίκτυο. “Εκείνη κάλεσε τον πατέρα μου να με πείσει, αλλά δεν έγινε τίποτα”. Οι δάσκαλοί της δεν είχαν πρόβλημα μαζί της, “όπως και κανείς άλλος”, τονίζει χαρακτηριστικά η Leila. “Δε ζούσα ακριβώς ανοιχτά ως γυναίκα, αλλά μπορούσα να τα καταφέρω ως ένας ανοιχτά ασυνήθιστος άνδρας”» (*Τρανς Γυναίκα Απ’ Την Τσετσενία Εξομολογείται Πώς Γλίτωσε Απ’ Τους Δολοφόνους Της*, Antivirus Magazine, 19/5/2017).

Επίσης, ένας αρθρογράφος υπενθυμίζει ότι η πρόοδος στα ΛΟΑΤΚΙ δικαιώματα είναι κυρίως κατάκτηση του δυτικού κόσμου και ότι πολλές άλλες χώρες υστερούν ακόμα σημαντικά:

«Στις ΗΠΑ δεν μπορούμε να χαλαρώσουμε και να γιορτάσουμε την ισότητα στο γάμο, ενώ τα αδέρφια μας σε 76 χώρες αντιμετωπίζονται σαν εγκληματίες εξαιτίας του ποιοι είναι και ποιους αγαπούν» (*Unchecked Homophobia Leads To Scenarios Like Chechnya*, The Advocate, 3/5/2017).

4.1.3 Ιούνιος

Πίνακας 2.3: Η συχνότητα εμφάνισης των νοηματικών πλαισίων στα άρθρα του Ιουνίου.

Νοηματικό Πλαίσιο	Αριθμός Περιπτώσεων	Ποσοστό επί Των Συνολικών Περιπτώσεων	Αριθμός Λέξεων	Ποσοστό επί Της Συνολικής Έκτασης Των Άρθρων
Αναφορά σε διώξεις	36	31,3%	1.852	24,5%
Αλληλεγγύη	20	17,4%	1277	16,9%
Κανονικοποίηση	-	-	-	-
Ρητορική Μίσους	2	1,7%	4	0,1%
Πολιτικές Συνέπειες	39	33,9%	1.971	26,1%

Ταμπού	18	15,7%	392	5,2%
--------	----	-------	-----	------

Τον Ιούνιο το νοηματικό πλαίσιο με το μεγαλύτερο ποσοστό εμφάνισης είναι αυτό των «πολιτικών συνεπειών» (ποσοστό 33,9% επί των συνολικών περιπτώσεων). Με αυτό το νοηματικό πλαίσιο κωδικοποίησα την πρωτοβουλία του Ayub Kataev, επικεφαλής του υπουργείου εσωτερικών της Τσετσενίας, να ξεναγήσει μία δημοσιογραφική ομάδα από τις ΗΠΑ σε ένα από τα φημολογούμενα κέντρα/ κράτησης ομοφυλόφιλων:

«Ο Ayub Kataev, επικεφαλής του υπουργείου εσωτερικών για την πόλη Argun, ξενάγησε μία ομάδα του Vice News σε ένα εγκαταλελειμμένο ακίνητο της αστυνομίας σε μία προσπάθεια να διαψεύσει τη φημολογούμενη κακοποίηση περισσότερων από εκατό αντρών. [...] Ο Kataev ισχυρίστηκε ότι οι φήμες σχετικά με τις αντι-γκέι διώξεις είναι μέρος μίας προσπάθειας να αποδυναμωθεί η Τσετσενία. [...] Υποστήριξε ότι αυτοί που ισχυρίζονται ότι επέζησαν από βασανιστήριο ψάχνουν τρόπο για να ‘‘πάρουν άσυλο, να φύγουν από τη χώρα και να αποκτήσουν δωρεάν ξένη υπηκοότητα’’» (*Chechnya Gay Purge: Footage Taken Inside Prison Shows Where Men Were 'Detained And Tortured'*, The Independent, 21/6/2017).

Φαίνεται ότι με πρωτοβουλίες σαν την συγκεκριμένη η κυβέρνηση του Kadyrov επιχείρησε να διαψεύσει ακόμα πιο ξεκάθαρα τις όποιες υποψίες των δυτικών ΜΜΕ σχετικά με την πραγματοποίηση των διώξεων.

Οι υπόλοιπες περιπτώσεις που κωδικοποίησα ως «πολιτικές συνέπειες» αφορούν για ακόμα μία φορά τις αντιδράσεις της Δύσης:

«Ο Evert Jan Jacobsen, γραμματέας του Intergroup του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα ΛΟΑΤΚΙ δικαιώματα, είπε ότι ο πιο συστηματικός τρόπος για να βοηθήσουν οι ευρωπαϊκές χώρες είναι το να υποδεχτούν πρόσφυγες παρά το να πραγματοποιήσουν συνομιλίες υψηλού επιπέδου» (*Gay Chechens, Attacked At Home, Find Doors Opening In Europe*, The New York Times, 9/6/2017).

«Ο πρόεδρος της Πολωνίας άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο διενέργειας δημοψηφίσματος για την υποδοχή προσφύγων στη χώρα, διευκρινίζοντας όμως ότι οι κάλπες θα πρέπει να στηθούν το 2019 μόνο αν το ζήτημα παραμένει “πρόβλημα” μέχρι τότε και χωρίς να διευκρινίζεται το περιεχόμενο του δημοψηφίσματος» (*Η Γερμανία Παρέχει Βίζα Σε Τσετσένους Gay Άνδρες*, Antivirus Magazine, 9/6/2017).

Δεύτερο σε συχνότητα νοηματικό πλαίσιο είναι η «αναφορά στις διώξεις» (ποσοστό 31,3% επί των συνολικών περιπτώσεων). Για ακόμα μία φορά επικρατούν οι αναφορές στα προηγούμενα δημοσιεύματα σχετικά με τα βασανιστήρια και τη θανάτωση κάποιων από τους συλληφθέντες. Επιπλέον, κάποια άρθρα αναφέρθηκαν στα όσα αποκάλυψε το ρεπορτάζ του Vice News:

«Το Vice News μπήκε σε ένα από τα αυτοσχέδια κέντρα κράτησης στην Τσετσενία, εκεί όπου φημολογείται πως γκέι και αμφιφυλόφιλοι άντρες τέθηκαν υπό κράτηση και βασανίστηκαν. [...] Το εγκαταλελειμμένο πλέον συγκρότημα στο Argun, βόρεια της πρωτεύουσας της Τσετσενίας, Grozny, βρίσκεται στο επίκεντρο της έρευνας του Human Rights Watch για την κακοποίηση των γκέι και αμφιφυλόφιλων Τσετσένων, σύμφωνα με ένα απόσπασμα που προβλήθηκε τη Δευτέρα στο Vice News Tonight του HBO» (*Vice Explores Chechen Prison, But Officials Still Deny Antigay Persecution*, The Advocate, 21/6/2017).

Στο τρίτο κατά συχνότητα εμφάνισης πλαίσιο, αυτό της «αλληλεγγύης» (ποσοστό 17,4% επί των συνολικών περιπτώσεων), περιέλαβα και πάλι αποσπάσματα αντίστοιχα με αυτά των προηγούμενων μηνών:

«Περισσότεροι από 600 διαδηλωτές εμφανίστηκαν ξαφνικά στη ρωσική πρεσβεία στο Τελ Αβίβ την Παρασκευή για να διαμαρτυρηθούν για τις διώξεις ομοφυλόφιλων αντρών στην Τσετσενία. Φωνάζοντας “ποτέ ξανά,” οι διαδηλωτές [...] έκλεισαν την οδό Hayarkon, μία κεντρική δίοδο στο Τελ Αβίβ» (*Israelis Protest At Russian Embassy Against Persecution Of Gay Men In Chechnya*, Breitbart, 7/6/2017).

«Ο [ηθοποιός] Sir Ian McKellen [...] συντάχθηκε με εκατοντάδες διαδηλωτών έξω από τη ρωσική πρεσβεία στο Λονδίνο, οι οποίοι εξέφρασαν το θυμό τους για την “εξολόθρευση” των ομοφυλόφιλων αντρών στην Τσετσενία» (*Sir Ian Mckellen Joins Russian Embassy Protest Over Chechnya Gay Men ‘Purge’*, The Daily Mail, 2/6/2017).

«Η Γερμανία ξεκίνησε να χορηγεί στους ομοφυλόφιλους από την Τσετσενία ειδικές βίζες για ανθρωπιστικούς λόγους, έπειτα από αναφορές ότι ομοφυλόφιλοι άντρες βασανίζονται και δολοφονούνται στη ρωσική δημοκρατία» (*Germany Starts Granting Humanitarian Visas To Chechen Gays*, The Daily Mail, 8/6/2017).

Στο νοηματικό πλαίσιο του «ταμπού» (ποσοστό 15,7% επί των συνολικών περιπτώσεων) εντάσσονται πάλι αποσπάσματα που αναφέρονται στο ρεπορτάζ του Vice News:

«Ο [Καταεν] ισχυρίστηκε ότι οι άντρες του “δεν θα ήθελαν ούτε να αγγίξουν τέτοιους ανθρώπους”» (*Chechnya Gay Purge: Footage Taken Inside Prison Shows Where Men Were 'Detained And Tortured'*, The Independent, 21/6/2017).

«Ένας άλλος γκέι άντρας, που διέφυγε από την Τσετσενία, είπε: “Από αρχαιοτάτων χρόνων, η [ομοφυλοφιλία] είναι μια ντροπή που ξεπλένεται μόνο με αίμα. Αν αρχίσεις να λες ανοιχτά ότι είσαι γκέι, είναι το ίδιο πράγμα με το να αυτοκτονείς» (*New Documentary Takes You Inside Chechnya's Alleged Anti-Gay Prison – Watch*, The Gay Times, 20/6/2017).

Τέλος, τα νοηματικά πλαίσια του Ιουνίου ολοκληρώνονται με τη «ρητορική μίσους» (ποσοστό 1,7% επί των συνολικών περιπτώσεων):

«Ένας από τους άντρες, που συστήθηκε ως Anzor, είπε ότι είχε τεθεί σε κράτηση από την αστυνομία ενώ οδηγούσε μαζί με άλλους άντρες από ένα τσετσενικό χωριό στην [πρωτεύουσα] Grozny το Φεβρουάριο. “Βρήκαν μερικά χάπια πάνω σε έναν από τους άντρες,” είπε στο Reuters Television. Βλέποντας τα δαχτυλίδια και τα βραχιόλια του, οι αστυνομικοί τον ρώτησαν αν ήταν “αδερφή” και τον χτύπησαν άσχημα» (*2 Gay Men Open Up About Alleged Torture In Chechnya*, The Huffington Post, 16/6/2017).

Όπως διακρίνεται και στον Πίνακα 2.3, στα άρθρα του Ιουνίου δεν εμφανίζεται καθόλου το νοηματικό πλαίσιο της «κανονικοποίησης».

4.1.4 Ιούλιος

Πίνακας 2.4: Η συχνότητα εμφάνισης των νοηματικών πλαισίων στα άρθρα του Ιουλίου.

Νοηματικό Πλαίσιο	Αριθμός Περιπτώσεων	Ποσοστό επί Των Συνολικών Περιπτώσεων	Αριθμός Λέξεων	Ποσοστό επί Της Συνολικής Έκτασης Των Άρθρων
Αναφορά σε διώξεις	43	26,2%	3.555	34%
Αλληλεγγύη	5	3,0%	421	4%
Κανονικοποίηση	-	-	-	-
Ρητορική Μίσους	13	7,9%	306	2,9%
Πολιτικές Συνέπειες	52	31,7%	1.591	15,2%
Ταμπού	51	31,1%	1.167	11,1%

Και στα άρθρα του Ιουλίου οι «πολιτικές συνέπειες» είναι το πρώτο σε συχνότητα νοηματικό πλαίσιο (ποσοστό 31,7% επί των συνολικών περιπτώσεων).

Αυτή τη φορά κεντρικό θέμα στην ειδησεογραφία ήταν η συνέντευξη του Ramzan Kadyrov σε έναν δημοσιογράφο του αμερικανικού τηλεοπτικού δικτύου HBO: «Κατά τη διάρκεια μίας συνέντευξης στο τηλεοπτικό δίκτυο HBO, ο κ. Kadyrov, ηγέτης της Δημοκρατίας της Τσετσενίας, συνέχισε να αρνείται κατηγορηματικά τα πάντα όταν ρωτήθηκε για την ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα» (*Ramzan Kadyrov Says There Are*

No Gay Men In Chechnya - But If There Are They Should Be Deported To Canada, The Independent, 16/7/2017).

Στο πλαίσιο αυτής της συνέντευξης ο Kadyrov αρνήθηκε για ακόμα μια φορά την ύπαρξη ομοφυλόφιλων στη χώρα του και πρόσθεσε ότι, αν τυχόν υπάρχουν κάποιοι, θα πρέπει να εξοριστούν στον Καναδά. Αυτές οι δηλώσεις προκάλεσαν την επίσημη αντίδραση του υπουργείου εξωτερικών στις ΗΠΑ:

«Ο εκπρόσωπος του State Department των ΗΠΑ Heather Nauert είπε στους δημοσιογράφους στην Ουάσιγκτον την Τρίτη ότι το State Department βρήκε τις δηλώσεις [ότι οι ομοφυλόφιλοι πρέπει να εξορίζονται στον Καναδά’'] ιδιαίτερα σημαντικές και ανησυχητικές» (*White House Says It’s Upset By Kadyrov’s Anti-Gay Remarks, Associated Press, 19/7/2017).*

«Οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται σε συζητήσεις υψηλού επιπέδου με τη Ρωσία σχετικά με τη μεταχείριση των λεσβιών, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων και διεμφυλικών ανθρώπων στην Τσετσενία, είπε στους δημοσιογράφους ο εκπρόσωπος του State Department Heather Nauert» (*US In Talks With Russia At Highest Level On LGBT Issues In Chechnya, Sputnik News, 18/7/2017).*

Το Κρεμλίνο αντέδρασε με τη συνηθισμένη του στρατηγική, παρέχοντας κάλυψη στον Kadyrov:

«“Όσον αφορά τη συνέντευξη του Kadyrov, ειλικρινά μιλώντας, πολύ συχνά τα λεγόμενά του απομονώνονται”, δήλωσε τη Δευτέρα στους δημοσιογράφους ο

εκπρόσωπος του Vladimir Putin, Dmitry Peskov» (*Kremlin Sees 'Nothing Unusual' In Kadyrov's Call For Gay Purge*, The Moscow Times, 17/7/2017).

Όπως είναι αναμενόμενο, οι δηλώσεις του Kadyrov πλαισιώθηκαν και με το νοηματικό πλαίσιο του «ταμπού» (ποσοστό 31,1% επί των συνολικών περιπτώσεων):

«“Δεν έχουμε τέτοιους ανθρώπους εδώ, δεν έχουμε ομοφυλόφιλους, αν υπάρχουν, να τους πάμε στον Καναδά, να τους πάμε μακριά από εμάς, να καθαρίσουμε τη φυλή μας αν υπάρχουν”» (*«Δεν Υπάρχουν Ομοφυλόφιλοι Στην Τσετσενία» Δηλώνει Ο Ηγέτης Της Τσετσενίας Που Κατηγορείται Για Τις Διώξεις Τους*), Lifo, 18/7/2017).

«“Οι [δυτικοί] δυσανεστούνται όταν προωθούμε έναν υγιή τρόπο ζωής και όταν αθούμε τους νέους να ζουν τις ζωές τους με βάση την πίστη και τα εθνικά συμφέροντα. Θέλουν το λαό μας να πέσει όσο πιο χαμηλά γίνεται και να μην σηκωθεί ποτέ”, είπε ο Kadyrov». (*US, Russia and Nukes: Chechen Leader Comments on His Interview With HBO*, Sputnik News).

Τρίτο σε συχνότητα νοηματικό πλαίσιο είναι εκείνο της «αναφοράς στις διώξεις» (ποσοστό 26,2% επί των συνολικών περιπτώσεων). Δεν υπάρχει κάποια επιπλέον πληροφορία άξια αναφοράς εδώ. Όλα τα MME του δείγματος συνεχίζουν να αναπαράγουν παλιές και νέες πληροφορίες σχετικά με τις διώξεις:

«Οι γκέι άντρες της περιοχής “σβήνουν” τα προφίλ τους στα social media, μετά από αναφορές ότι οι αρχές προσπάθησαν να παρασύρουν ομοφυλόφιλους σε ραντεβού και τους συνέλαβαν, σύμφωνα με τους The New York Times» (*'We Don't Have Any Gays': President Of Chechnya Says His Government Cannot Have Concentration Camps For*

Homosexuals As There Aren't Any In His Muslim Majority Republic, The Daily Mail, 15/7/2017).

Το νοηματικό πλαίσιο της «ρητορικής μίσους» εμφανίζεται αυξημένο τον Ιούλιο σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες (ποσοστό 7,9% επί των συνολικών περιπτώσεων). Αυτό οφείλεται και πάλι στην αναπαραγωγή των δηλώσεων που έκανε ο Kadyrov στο HBO:

«Ο [δημοσιογράφος του HBO] συνέχισε να πιέζει τον Kadyrov, λέγοντας: “Μα δεν προβληματίζεστε όταν διαβάζετε αυτές τις διηγήσεις νέων αντρών που λένε ότι βασανίζονταν για μέρες;”. Ο κ. Kadyrov απάντησε θυμωμένα: “Είναι διάβολοι. Είναι για πούλημα. Δεν είναι άνθρωποι. Ανάθεμά τους για αυτά που μας προσάπτουν. Θα λογοδοτήσουν στον Ύψιστο για αυτό”». (*Ramzan Kadyrov Says There Are No Gay Men In Chechnya - But If There Are They Should Be Deported To Canada*, The Independent, 16/7/2017).

«Όταν ρωτήθηκε για τις φημολογούμενες δολοφονίες τιμής, που είναι παράνομες στη Ρωσία και στη Δημοκρατία της Τσετσενίας, ο κ. Kadyrov είπε: [...] “Αν και είναι ποινικά κολάσιμες, [ωστόσο] θα τις επιδοκιμάζαμε» (*Chechnya Leader Ramzan Kadyrov Says He Condone Honour Killings Of Gay People*, The Independent, 19/7/2017).

Το νοηματικό πλαίσιο της «αλληλεγγύης» (ποσοστό 3% επί των συνολικών περιπτώσεων) είναι το τελευταίο σε συχνότητα εμφάνισης στα άρθρα του Ιουλίου. Με αυτό κωδικοποίησα και πάλι τη στήριξη διασημοτήτων στους συλληφθέντες, καθώς και τις δράσεις Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων για την απομάκρυνσή τους από την Τσετσενία:

«Ο Jussie Smollett, ο Tituss Burgess και ο Carson Kressley συγκαταλέγονται σε αυτούς που ανακινούν το θέμα της φημολογούμενης κακοποίησης γκέι και αμφιφυλόφιλων αντρών στη ρωσική δημοκρατία της Τσετσενίας» (*Jussie Smollett, Tituss Burgess And More Back MTV's Push To End Gay Abuse In Chechnya*, The Huffington Post, 17/7/2017)

«Εκπρόσωπος από το Russian LGBT Network δήλωσε ότι [το ίδιο] έχει γίνει πιο αποτελεσματικό στους τρόπους του, ώστε να βοηθήσει gay άνδρες να ξεφύγουν από την Τσετσενία: “Πρέπει να ξαναρχίσουμε την εκκένωση, την ξεκινήσαμε από το μηδέν. [...] Βγάζουμε ανθρώπους από την Τσετσενία, τους μεταφέρουμε σ' άλλες περιοχές της Ρωσίας και τους παρέχουμε όλα όσα χρειάζονται, όπως διαμονή, φαγητό, ιατρική υποστήριξη, ψυχολογική στήριξη, που σχεδόν όλοι τους χρειάζονται. Προσπαθούμε να τους μεταφέρουμε σ' άλλη χώρα”» (*Τσετσενία: Λεσβίες, Αμφί & Τρανς Άτομα Γίνονται Στόχος*, Antivirus Magazine, 12/7/2017).

Και αυτό το μήνα το νοηματικό πλαίσιο της «κανονικοποίησης» δεν εμφανίστηκε καθόλου μέσα στα άρθρα.

4.1.5 Αύγουστος

Πίνακας 2.5: Η συχνότητα εμφάνισης των νοηματικών πλαισίων στα άρθρα του Αυγούστου.

Νοηματικό Πλαίσιο	Αριθμός Περιπτώσεων	Ποσοστό επί Των Συνολικών Περιπτώσεων	Αριθμός Λέξεων	Ποσοστό επί Της Συνολικής Έκτασης Των Άρθρων
Αναφορά σε διώξεις	33	42,3%	2.796	44,9%
Αλληλεγγύη	11	14,1%	1.051	16,9%
Κανονικοποίηση	-	-	-	-
Ρητορική Μίσους	3	3,8%	62	1%
Πολιτικές Συνέπειες	19	24,4%	695	11,2%
Ταμπού	12	15,4%	279	4,5%

Το πρώτο σε συχνότητα νοηματικό πλαίσιο για τον Αύγουστο είναι αυτό της «αναφοράς στις διώξεις» (ποσοστό 42,3% επί των συνολικών περιπτώσεων). Κύριος λόγος για την επανάκαμψη του συγκεκριμένου πλαισίου είναι μία έκθεση της οργάνωσης Russian LGBT Network σχετικά με το πώς έχει διαμορφωθεί η κατάσταση τέσσερις μήνες μετά τις πρώτες αποκαλύψεις για την ΛΟΑΤΚΙ κρίση. Τα ευρήματά της καλύφθηκαν αρκετά εκτεταμένα από τα ΜΜΕ του δείγματος:

«Το Ρωσικό Δίκτυο για τα δικαιώματα της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας έδωσε τη Δευτέρα στη δημοσιότητα μία έκθεση για τις μαζικές απαγωγές και τις δολοφονίες ομοφυλόφιλων αντρών στην Τσετσενία. [...] Οι ίδιοι πιστεύουν, ακόμη, ότι οι διώξεις συνεχίζονται παρά το γεγονός πως οι αρχές της χώρας έχουν γίνει πιο προσεχτικές μετά την πίεση που δέχονται από τη διεθνή κοινή γνώμη. Οι περισσότερες από τις μαρτυρίες της έκθεσης, ακριβώς όπως και με την αντίστοιχη έκθεση του Διεθνούς Παρατηρητηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, επιβεβαιώνουν την παρουσία και τη συμμετοχή του προέδρου του τσετσενικού κοινοβουλίου, Magomed Daudon, στους βασανισμούς των ομοφυλοφίλων. Αλλά δεν ήταν ο μόνος πολιτικός που έδινε το παρών καθώς σχεδόν όλα τα θύματα αναγνώρισαν τόσο τον Aiub Kataev, υπουργό Εξωτερικών της Ρωσικής Ομοσπονδίας της πόλης Αργκούν [...] όσο και τον Abuzaid Vismuradon, επικεφαλής της ειδικής μονάδας κρούσης» («*Το Κελί Μύριζε Σαν Σάπιο Κρέας*» - *Συγκλονιστικές Μαρτυρίες Ομοφυλοφίλων Που Βασανίστηκαν Στην Τσετσενία*, Lifo, 1/8/2017).

Συμπληρωματικά με τα ευρήματα της έκθεσης, τα ΜΜΕ δημοσίευσαν τις συνηθισμένες «σκληρές» μαρτυρίες κάποιων από τους συλληφθέντες. Μάλιστα, αποκαλύπτονται και ορισμένες πληροφορίες που δεν είχαν ξαναδημοσιευτεί σε προηγούμενα άρθρα του δείγματος: παρόλο που θεωρητικά η ομοφυλοφιλία δεν συνιστά ποινικό αδίκημα στη Ρωσία (άρα και στην Τσετσενία), οι ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένοι όχι μόνο διώκονται, αλλά τυγχάνουν και χειρότερης μεταχείρισης από ανθρώπους που αντιμετωπίζουν κατηγορίες για πραγματικά ποινικά αδικήματα. Επιπλέον, και οι ομοφυλόφιλες γυναίκες διώκονται, όμως έχουν στα χέρια τους πολύ λιγότερες δυνατότητες διαφυγής:

«“Με έριξαν στο δάπεδο και με έδειραν”, ομολογεί ένα άλλο θύμα. “Με χτύπησαν στο στήθος και στο πρόσωπο με τα πόδια τους και μου κοπάνησαν το κεφάλι στο έδαφος. Ένας από αυτούς είπε: “Μην τον χτυπάτε μέχρις ότου περιέλθει σε κατάσταση σοκ γιατί σ' εκείνο το σημείο θα σταματήσει να νιώθει πόνο. Δεν το θέλουμε αυτό”. Με φώναζαν με γυναικεία ονόματα και προσφωνήσεις και απαιτούσαν να μάθουν τα ονόματα άλλων ομοφυλοφίλων που ήξερα. Με απείλησαν ότι θα με σκοτώσουν αν δεν το κάνω”. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας του δικτύου, όσοι κρατούνταν στις φυλακές αντιμετωπίζοντας κατηγορίες σχετικές με εμπόριο ναρκωτικών ή τρομοκρατία είχαν καλύτερη αντιμετώπιση απ' όσους κατηγορούνταν για ομοφυλοφιλία. Αυτή η καλύτερη μεταχείριση σήμαινε πιο θρεπτική διατροφή και κρεβάτια» (*«Το Κελί Μύριζε Σαν Σάπιο Κρέας» - Συγκλονιστικές Μαρτυρίες Ομοφυλοφίλων Που Βασανίστηκαν Στην Τσετσενία*, Lifo, 1/8/2017).

«Οι λεσβίες δέχονται κι αυτές επιθέσεις από τις οικογένειές τους και, σε αντίθεση με τους γκέι άντρες, δεν έχουν καμία νόμιμη διέξοδο για να φύγουν από την Τσετσενία χωρίς έναν σύζυγο ή γραπτή άδεια από τις οικογένειές τους» (*On Chechnya, Silence Is Complicity*, The Advocate, 9/8/2017).

Παράλληλα με τα παραπάνω, κάποια ΜΜΕ αναπαρήγαγαν και την είδηση του δημοσιογραφικού ιστοτόπου Crime Russia ότι οι αρχές της Τσετσενίας κατηγορούν τους ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένους για τρομοκρατία, έτσι ώστε να τους απαγορέψουν την έξοδο από τη χώρα.

«Η Crime Russia αναφέρει τώρα ότι οι δυνάμεις ασφαλείας της Τσετσενίας αναζητούν πολλούς ομοφυλόφιλους άντρες ως ύποπτους για τρομοκρατία» (*Chechnya Are*

'Charging Gay Men With Terrorism Claiming They Are Members Of ISIS', The Gay Times, 2/8/2017).

Το δεύτερο σε συχνότητα εμφάνιση νοηματικό πλαίσιο είναι οι «πολιτικές συνέπειες» (ποσοστό 24,4% επί των συνολικών περιπτώσεων). Με αυτό κωδικοποίησα αποσπάσματα που αναφέρονται στην άρνηση της κυβέρνησης της Τσετσενίας και του Κρεμλίνου για την ύπαρξη διώξεων. Μάλιστα, το ένα από αυτά αναφέρει κιόλας ότι ο έμπειρος ανακριτής Igor Sobol δεν ανέλαβε ποτέ τελικά την υπόθεση:

«Στα τέλη Μαΐου οι ρωσικές αρχές ανακοίνωσαν ότι ο Igor Sobol θα ηγούνταν μίας έρευνας [για τις διώξεις των ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένων]. Είχε χαρακτηριστεί “σχολαστικός”, “άφοβος” και “σεβαστός”. [...] Ένα ρεπορτάζ ανέφερε ότι οι αρχές της Τσετσενίας βρέθηκαν σε κατάσταση πανικού λόγω της έρευνας, καθώς και ότι πολλοί είχαν εκφράσει “πρωτόγνωρη ανεκτικότητα” στην ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα εκεί. [...] Δυστυχώς, η φήμη διαψεύστηκε γρήγορα στις αρχές Ιουλίου, όταν η Novaya Gazeta [...] ανέφερε ότι ο Sobol είχε απομακρυνθεί από την υπόθεση» (*On Chechnya, Silence Is Complicity*, The Advocate, 9/8/2017).

Την ίδια στιγμή, ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και ο Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ εξακολουθούσαν να παραμένουν αμέτοχοι:

«Ο [...] Λευκός Οίκος παραμένει ασυνείδητα σιωπηλός για όλα αυτά, παρά τις εκθέσεις σχετικά με αυτή την κλιμακούμενη κρίση ανθρώπινων δικαιωμάτων. [...] Ούτε ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος, ούτε ο Υπουργός Εξωτερικών εξέδωσαν έστω μία ανακοίνωση που να την αναφέρει, ούτε υπάρχει κάποιος λόγος να πιστέψουμε ότι έθεσαν επί τάπητος το ζήτημα σε κάποια από τις διμερείς συναντήσεις τους. [...] Την

ίδια στιγμή, ο Υπουργός Εξωτερικών Rex Tillerson παραδέχθηκε ενώπιον του Κογκρέσου ότι δεν είχε θέσει το ζήτημα στους Ρώσους ομόλογους του. [...] Αυτό, φυσικά, δεν προκαλεί έκπληξη, δεδομένου ότι ο Tillerson έχει ήδη δηλώσει ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι ένα “εμπόδιο” στα συμφέροντα των ΗΠΑ και έχει διατάξει το επιτελείο του να συντάξει μια νέα δήλωση αποστολής, η οποία αφαιρεί οποιαδήποτε αναφορά σχετικά με την προώθηση της δημοκρατίας στο εξωτερικό» (*On Chechnya, Silence Is Complicity*, The Advocate, 9/8/2017).

Πολιτικές συνέπειες είχε και η μονομερής πρωτοβουλία της Υπουργού Εξωτερικού του Καναδά, Chrystia Freeland, να συνδράμει στη μετεγκατάσταση Τσετσένων ΛΟΑΤΚΙ προσφύγων στον Καναδά. Όπως αναφέρω και παρακάτω, αυτή η πρωτοβουλία αλληλεγγύης χαιρετίστηκε από πολλούς, ωστόσο έπληξε τις διπλωματικές σχέσεις Καναδά-Ρωσίας. Αυτό ανάγκασε τον Καναδό Πρωθυπουργό, Justin Trudeau, να τηρήσει αποστάσεις:

«Αλλά, αντίθετα απ’ όταν ο κ. Trudeau αποφάσισε να συναντήσει Σύριους πρόσφυγες στο αεροδρόμιο του Τορόντο [...] και να παρελάσει σε διάφορες παρελάσεις γκέι περηφάνειας σε όλη τη χώρα, το πρωθυπουργικό του γραφείο παραμένει σιωπηλό για το πρόγραμμα που αφορά τους Τσετσένους, ενδεχομένως λόγω των διπλωματικών προεκτάσεων [του ζητήματος]» (*Ottawa Has Been Quietly Helping Gay Men And Lesbians Get Out Of Chechnya*, Toronto Star, 4/9/2017).

Το τρίτο σε συχνότητα εμφάνισης νοηματικό πλαίσιο είναι αυτό της «αλληλεγγύης» (14,1% επί των συνολικών περιπτώσεων). Με αυτό το πλαίσιο κωδικοποίησα τα αποσπάσματα που αναφέρονται στην πρωτοβουλία της Freeland:

«Η καναδική κυβέρνηση, δουλεύοντας με μία Μη Κυβερνητική Οργάνωση του Τορόντο, έχει σιωπηρά επιτρέψει τους τελευταίους τρεις μήνες σε γκέι άντρες και λεσβίες από τη ρωσική Δημοκρατία της Τσετσενίας να αναζητήσουν καταφύγιο στον Καναδά» (*Chechnya's Persecuted Gays Find Refuge In Canada*, The New York Times, 3/8/2017).

«Ο διευθυντής της [Οργάνωσης], Kimahli Powell, είπε ότι ο οργανισμός του ένωσε δυνάμεις με την Οτάβα προκειμένου να δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα για την εγγυημένη ασφαλή μετάβαση 22 γκέι αντρών και λεσβιών στον Καναδά. [...] “Η συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων που βοηθήσαμε είναι άντρες”, είπε ο Powell. “Είναι πιο δύσκολο για τις γυναίκες να διαφύγουν από την Τσετσενία”. [...] “Φαίνεται ότι ο Καναδάς είναι η μόνη χώρα που το έκανε αυτό σε τόσο μεγάλη κλίμακα”, είπε η Tanya Lokshina, διευθύντρια του ρωσικού παραρτήματος του Human Rights Watch». [...] Η Lokshina συμμετείχε τον Απρίλιο σε ένα πάνελ στην Αριζόνα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα στη Ρωσία. Στο πάνελ συμμετείχε επίσης η [Υπουργός Εξωτερικών του Καναδά] Chrystia Freeland. Η Lokshina είπε ότι αξιοποίησε την ευκαιριακή τους συνάντηση σαν μια δυνατότητα να πιέσει για τη χορήγηση ασύλου στους ομοφυλόφιλους άντρες» (*Ottawa Has Been Quietly Helping Gay Men And Lesbians Get Out Of Chechnya*, Toronto Star, 4/9/2017).

Με το νοηματικό πλαίσιο του ταμπού (ποσοστό 15,4% επί των συνολικών περιπτώσεων) κωδικοποίησα κάποια αποσπάσματα που αναφέρονται σε παλιότερες πληροφορίες για τις διώξεις (άρνηση του Kadyron, δολοφονίες τιμής κτλ.). Εκτός από αυτά, όμως, με το συγκεκριμένο πλαίσιο κωδικοποίησα και κάποια αποσπάσματα που αναφέρονταν στη διαταγή του Kadyron για αναγκαστική επανένωση των διαζευγμένων

ετεροφυλόφιλων. Αυτή η πρωτοβουλία του Kadyron καλύφθηκε μόνο από δύο ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ του δείγματος, το The Gay Times και το Antivirus:

«Ο Τσετσένος πρόεδρος Ramzan Kadyron έχει τόσο βαλθεί να εξασφαλίσει την προσκόλληση της ρωσικής δημοκρατίας του στις “παραδοσιακές αξίες”, ώστε πρόκειται τώρα να κάνει και τις ζωές των ετεροφυλόφιλων ανθρώπων ακόμα πιο μίζερες» (*Chechnya's Latest Plan To Defeat Gay People Is Absolutely Absurd*, The Gay Times, 24/8/2017).

«[Ο Kadyron] διέταξε τους διαζευγμένους ετεροφυλόφιλους να επανενωθούν –ακόμα κι αν ο σύζυγος έχει ξαναπαντρευτεί ήδη με άλλη γυναίκα. “Τα παιδιά από μονογονεϊκές οικογένειες είναι πολύ πιο ευάλωτα στην επιρροή των εξτρεμιστών, ειδικά όταν μένουν με τη μητέρα τους”, δήλωσε ο Kadyron προσθέτοντας: “Πρέπει να ξυπνήσουμε τον κόσμο, να μιλήσουμε και να εξηγήσουμε. Πρέπει να επιστρέψουμε τις γυναίκες, που εγκατέλειψαν τους συζύγους τους και να τις συμβιβάσουμε. Αυτό αποτελεί προτεραιότητα”. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο Kadyron εξέδωσε την εντολή αυτή τον Ιούλιο και πάνω από χίλιοι Τσετσένοι έχουν μέχρι σήμερα συμμορφωθεί» (*Το Πιο Πρόσφατο Σχέδιο Της Τσετσενίας Είναι Εντελώς Παράλογο*, Antivirus, 24/8/2017).

Τέλος, οι τρεις περιπτώσεις που κωδικοποιήθηκαν ως «ρητορική μίσους» (ποσοστό 3,8% επί των συνολικών περιπτώσεων) είναι απλές αναδημοσιεύσεις παλιότερων δηλώσεων του Kadyron και των υφιστάμενών του:

«Όλα είναι μέρος της «αποστολής» του Kadyron να εξαλείψει τις “μη παραδοσιακές” αξίες από τη χώρα του, αποκαλώντας τα gay άτομα “διαβόλους” και “όχι ανθρώπους” (*Το Πιο Πρόσφατο Σχέδιο Της Τσετσενίας Είναι Εντελώς Παράλογο*, Antivirus Magazine, 24/8/2017).

4.1.6 Σεπτέμβριος

Πίνακας 2.6: Η συχνότητα εμφάνισης των νοηματικών πλαισίων στα άρθρα του Σεπτεμβρίου.

Νοηματικό Πλαίσιο	Αριθμός Περιπτώσεων	Ποσοστό επί Των Συνολικών Περιπτώσεων	Αριθμός Λέξεων	Ποσοστό επί Της Συνολικής Έκτασης Των Άρθρων
Αναφορά σε διώξεις	29	23,8%	2.029	27,3%
Αλληλεγγύη	36	29,5%	3.038	40,8%
Κανονικοποίηση	4	3,3%	60	0,8%
Ρητορική Μίσους	5	4,1%	182	2,4%
Πολιτικές Συνέπειες	31	25,4%	1.084	14,6%
Ταμπού	17	13,9%	352	4,7%

Όπως φαίνεται και στον παραπάνω πίνακα, αυτού του μήνα, το μεγαλύτερο ποσοστό εμφάνισης καταλαμβάνει το νοηματικό πλαίσιο της «αλληλεγγύης» (ποσοστό 29,5% επί των συνολικών περιπτώσεων). Είναι η πρώτη φορά που το συγκεκριμένο νοηματικό πλαίσιο έχει το μεγαλύτερο ποσοστό εμφάνισης σε σχέση με τα υπόλοιπα.

Τα αποσπάσματα που κωδικοποιήθηκαν με το συγκεκριμένο πλαίσιο αναφέρθηκαν για ακόμα μία φορά σε κινήσεις διαμαρτυρίας πολιτών, αλλά και στην πρωτοβουλία της Υπουργού Εξωτερικών του Καναδά:

«Στις 14 Οκτωβρίου 2017, η Voices 4 Chechnya θα κάνει πορεία από το Stonewall Inn στον Πύργο του Donald Trump στην Πλατεία Ηνωμένων Εθνών, προκειμένου να απαιτήσει ανθρωπιστικές βίζες και να μαζέψει χρήματα για την αποκατάσταση των ΛΟΑΤΚΙ θυμάτων από την Τσετσενία. Το γκρουπ προσκαλεί με χαρά όλους να πάρουν μέρος, να εναντιωθούν στο μίσος και να μην αφήσουν την ιστορία να επαναληφθεί. Υπάρχει χώρος για όλους σε αυτή τη διαδήλωση» (*Voices 4 Chechnya' Speaks Out On Giving Voices To LGBTQ+ Chechens*, The Huffington Post, 25/9/2017).

«Ο Καναδάς έχει δεχθεί 22 gay άνδρες από την Τσετσενία ενώ αναμένεται να δεχθεί ακόμη περισσότερους τους επόμενους μήνες» (*Πώς Ο Καναδάς Παρέχει Κρυφά Άσυλο Σε Gay Άνδρες Από Την Τσετσενία*, Antivirus Magazine, 2/9/2017).

«Η Καναδή Υπουργός Εξωτερικών Chrystia Freeland, που είναι ουκρανικής καταγωγής, είχε ασκήσει ανοιχτά κριτική στο Ρώσο Πρόεδρο Βλαντιμίρ Πούτιν και είναι μία από τους 13 Καναδούς στους οποίους απαγορεύτηκε να ταξιδέψουν στη Ρωσία. Έπαιξε καθοριστικό ρόλο στο να μεταφερθούν οι ομοφυλόφιλοι στον Καναδά, είτε ο [εκπρόσωπος της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης Rainbow Railroad] κ. Powell. “Η Υπουργός Freeland επέδειξε μεγάλο ζήλο στο να βοηθήσει, και έχει συναντήσει όλους τους ανθρώπους που έφτασαν στη χώρα”, είπε» (*Canada Quietly Accepts Gay Refugees Escaping Violent Crackdown In Chechnya*, The Telegraph, 4/9/2017).

Δεύτερο ως προς τη συχνότητα εμφάνισης είναι το νοηματικό πλαίσιο των «πολιτικών συνεπειών» (ποσοστό 25,4% επί των συνολικών περιπτώσεων). Αρκετά από τα ΜΜΕ ανέτρεξαν για πολλοστή φορά σε πολιτικές εξελίξεις των προηγούμενων μηνών (π.χ. την άρνηση της κυβέρνησης Kadyrov για την ύπαρξη σχεδίου εξόντωσης των ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένων, τις δηλώσεις εκπροσώπων του ΟΗΕ κ.α.):

«Ο ειδικός των Ηνωμένων Εθνών για τα ΛΟΑΚΤΙ δικαιώματα, Vítit Muntarbhorn, είχε προηγουμένως ζητήσει από τις αρχές να βάλουν ένα τέλος στις διώξεις. “Όλα αυτά είναι εκδηλώσεις διωγμών και βίας σε πρωτόγνωρο βαθμό στην περιοχή και αποτελούν σοβαρές παραβιάσεις των υποχρεώσεων της Ρωσικής Δημοκρατίας απέναντι στο διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων. “Καλούμε τη Ρωσία να πάρει επείγοντα μέτρα για την προστασία της ζωής, της ελευθερίας και της ασφάλειας των ομοφυλόφιλων και των αμφιφυλόφιλων ανθρώπων στην Τσετσενία» (*Canada Quietly Gives Asylum To Gay People Fleeing Persecution In Russia*, The Independent, 3/9/2017).

Επιπρόσθετα, αρκετά άρθρα παρείχαν ενημέρωση για τις επίσημες δηλώσεις του Kirill Kalinin, εκπροσώπου της ρωσικής πρεσβείας στην Οτάβα. Ειδικότερα, ο Kalinin δήλωσε ότι η μονομερής πρωτοβουλία του Καναδά να συμβάλλει στη φυγάδευση Τσετσένων προσφύγων ενδέχεται να παραβιάζει αρχές του Διεθνούς Δικαίου:

«Ένας Ρώσος επίσημος επιβεβαίωσε ότι θα διερευνήσουν τις αναφορές πως ο Καναδάς βοήθησε 31 ομοφυλόφιλους άντρες να διαφύγουν από την Τσετσενία» (*Russia To Probe Canada For Saving 31 Gay Men From Chechnya*, The Gay Times, 6/9/2017).

«Οι “εκκενώσεις” αυτές, με επικεφαλής την Υπουργό Εξωτερικών Chrystia Freeland, δεν εμπίπτουν στις συμβάσεις του διεθνούς δικαίου και θα μπορούσαν να βλάψουν περαιτέρω τις ήδη τεταμένες σχέσεις μεταξύ Ρωσίας και Καναδά. Αλλά η φιλελεύθερη κυβέρνηση αποφάσισε να ενεργήσει ανεξάρτητα απ’ αυτό» (*Πώς Ο Καναδάς Παρέχει Κρυφά Άσυλο Σε Gay Άνδρες Από Την Τσετσενία*, Antivirus Magazine, 2/9/2017).

«Μιας και μέχρι τώρα κανένας εκπρόσωπος της καναδικής κυβέρνησης δεν έχει μιλήσει επίσημα για το πρόγραμμα διάσωσης των gay Τσετσένων στη Ρωσία, ο Kalinin δεν μπορεί να προβεί σε κάποιον επιπλέον σχόλιο, προσθέτοντας “δε σχολιάζουμε τις εκθέσεις των μέσων ενημέρωσης με αναφορά σε ανώνυμες επίσημες πηγές”» (*Με Κυρώσεις Προειδοποιεί Η Ρωσία Τον Καναδά Για Το Πρόγραμμα Διάσωσης Των Gay Τσετσένων*, Antivirus Magazine, 6/9/2017).

Αρκετό ενδιαφέρον έχει και μία είδηση που δημοσίευσε μόνο το ρωσικό ανεξάρτητο Μέσο The Moscow Times: την πρωτοβουλία των αρχών της Τσετσενίας να ξεκινήσουν εκ νέου αστυνομικές έρευνες σχετικά με την εξαφάνιση δεκαοκτώ ατόμων από την περιοχή.

«Οι αρχές της Τσετσενίας έχουν ξεκινήσει έρευνες για την εξαφάνιση 18 ανθρώπων στην [Τσετσενία], δήλωσε στο κρατικό πρακτορείο ειδήσεων TASS η εκπρόσωπος ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ρωσίας την Τετάρτη. [...] Η εκπρόσωπος ανθρωπίνων δικαιωμάτων Tatyana Moskalkova, κατά τη διάρκεια επίσκεψής της στην πρωτεύουσα της Τσετσενίας, Grozny, φέρεται να δήλωσε σύμφωνα με το [πρακτορείο ειδήσεων] TASS ότι υψηλόβαθμα στελέχη των Αρχών επιβολής του νόμου είχαν υποδείξει πως δύο άνθρωποι φερόμενοι ως νεκροί από τη Novaya Gazeta ήταν εν τέλει ζωντανοί. Πρόσθεσε ότι οι επίσημοι συμφώνησαν να την αφήσουν να τους δει. “Υπάρχουν πληροφορίες ότι πολλοί άλλοι άνθρωποι έχουν πεθάνει και ζήτησα [από τους επίσημους] να μου δείξουν τους τάφους τους”, είπε επιπλέον η Moskalkova στους δημοσιογράφους. Η Moskalkova είπε ότι σχεδιάζει επίσης να επιβεβαιώσει τους ισχυρισμούς των Αρχών ότι δύο άνθρωποι είχαν πεθάνει από φυσικά αίτια» (*Human Rights Official Moskalkova Says Chechnya Investigating 18 Kidnapping Cases*, The Moscow Times, 21/9/2017).

Οι αναφορές των ΜΜΕ στις διώξεις (ποσοστό 23,8% επί των συνολικών περιπτώσεων) κινήθηκαν και πάλι στα όσα υπέστησαν τα θύματα από τις Αρχές της χώρας τους ή τους ίδιους τους τους συγγενείς. Το μόνο ΜΜΕ που ξέφυγε κάπως από αυτό το μοτίβο είναι το ΛΟΑΤΚΙ περιοδικό *The Advocate*. Πιο συγκεκριμένα, σε ένα άρθρο του το *The Advocate* κάνει λόγο για την κακοποίηση που δέχεται από άλλους Τσετσένους μετανάστες ακόμα και στο φιλελεύθερο Καναδά:

«Ένας ομοφυλόφιλος πρόσφυγας στον Καναδά δέχτηκε σωματική βία και απειλές. Πηγές έχουν αναφέρει στην *The Globe and Mail* ότι το περιστατικό έλαβε χώρα τον Αύγουστο στο Τορόντο, αφότου ο πρόσφυγας συμφώνησε να συναντήσει έναν άντρα με τον οποίο συνομιλούσε σε μία εφαρμογή γνωριμιών. Όταν ο πρόσφυγας έφτασε στην περιοχή, δύο άντρες τον έβαλαν στο πίσω κάθισμα ενός αυτοκινήτου ενώ τον έβριζαν στα τσετσενικά» (*Chechens Find, Threaten Gay Refugee In Canada, The Advocate, 14/9/2017*).

Το τέταρτο κατά συχνότητα εμφάνισης νοηματικό πλαίσιο, αυτό του «ταμπού» (ποσοστό 13,9% επί των συνολικών περιπτώσεων), περιλαμβάνει τις τετριμμένες πλέον αναφορές στην απαξιοτική στάση των Τσετσένων και των Ρώσων γενικότερα απέναντι στην ομοφυλοφιλία:

«“Όταν ήμουν παιδί δεν υπήρχε καμία πληροφορία [σχετικά με το να είσαι ομοφυλόφιλος], και αντιμετωπιζόταν σαν να ήταν μία αρρώστια”» (*Voices 4 Chechnya’ Speaks Out On Giving Voices To LGBTQ+ Chechens, The Huffington Post, 25/9/2017*).

«Οι σεξουαλικές πρακτικές ανάμεσα σε άτομα του ίδιου φύλου δεν θεωρούνται έγκλημα στη Ρωσία, ωστόσο ένας νόμος που περιορίζει τη διάδοση πληροφοριών για

τα ΛΟΑΤΚΙ ζητήματα στους νέους έχει δώσει χώρο στους ανθρώπους για να εκφράζουν βία προς τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, αναφέρουν ακτιβιστές» (*LGBT Chechens Covertly Brought To Canada, Granted Asylum*, The Daily Mail, 8/9/2017).

«Του είπαν ότι η ταυτότητά του ως γκέι άντρα ήταν ντροπή για την πατρίδα του, και έπειτα τον απελευθέρωσαν χωρίς να τον πειράξουν» (*Chechens Find, Threaten Gay Refugee in Canada*, The Advocate, 8/9/2017).

Τα κωδικοποιημένα αποσπάσματα του Σεπτεμβρίου ολοκληρώνονται με τα νοηματικά πλαίσια της «ρητορικής μίσους» (ποσοστό 4,1% επί των συνολικών περιπτώσεων) και της «κανονικοποίησης» (ποσοστό 3,3% επί των συνολικών περιπτώσεων), που επανέρχεται μετά από τρεις μήνες δημοσιευμάτων.

Από τις μόλις πέντε περιπτώσεις που κωδικοποιήθηκαν ως «ρητορική μίσους», οι τρεις αφορούσαν παλιότερες δηλώσεις του Kadyron και του Karimov. Οι δύο τελευταίες προήλθαν από ένα άρθρο του Antivirus και αφορούν μαρτυρίες κάποιων από τα θύματα:

«“Με σταμάτησαν για έλεγχο. “Είσαι πούστης;”, μου φώναξαν. “Αν είσαι, θα σε πυροβολήσουμε αυτή τη στιγμή”», μαρτυρεί ένα άλλο θύμα. Σύμφωνα με την έκθεση, ο στόχος των αρχών της Τσετσενίας είναι η “εκκαθάριση του έθνους”. “Μας το έλεγαν ανοιχτά. “Σας φέραμε εδώ γιατί είστε πούστηδες. Φέρνετε ντροπή στους δικούς σας, δεν έπρεπε να υπάρχουν. Θα σας πιάσουμε όλους. Θα πολεμήσουμε την ομοφυλοφιλία στην Τσετσενία”. [...] Ένα άλλο θύμα, περιέγραψε τον τρόπο με τον οποίο τον συνέλαβαν. “Είχα λάβει ένα τηλεφώνημα από έναν φίλο μου για να τον συναντήσω. Όταν έφτασα κατάλαβα ότι ήταν παγίδα. Αυτοί που ήταν μαζί του φορούσαν στολές εργασίας. Μου είπαν πως θα με πάρουν μακριά. Άρχισαν να με

χτυπούν και να μου λένε ταπεινωτικά πράγματα. Μου είπαν ότι δεν είμαι άνθρωπος, αλλά ένα τίποτα. Ότι καλύτερα να ήμουν τρομοκράτης, παρά ομοφυλόφιλος. Ότι ένα κομμάτι βρώμικο ύφασμα αξίζει πιο περισσότερα από εμένα...» (Φάκελος Τσετσενία: Οι Μαρτυρίες Των Gay Θυμάτων Που Σοκάρουν, Antivirus Magazine, 9/9/2017).

Τέλος, το νοηματικό πλαίσιο της κανονικοποίησης περιλαμβάνει μόλις τέσσερις περιπτώσεις. Οι τρεις προέρχονται από ένα άρθρο της The Huffington Post, που προωθούσε τις δράσεις δύο ΛΟΑΤΚΙ οργανώσεων των ΗΠΑ. Στα αποσπάσματα τονίζεται ξεκάθαρα ότι ο ομόφυλος σεξουαλικός προσανατολισμός δεν είναι μία απλή επιλογή ή τρόπος ζωής. Αποτελεί φυσικό, δομικό στοιχείο του «είναι» κάποιων ανθρώπων:

«Ο ιδρυτής της Voices 4 Chechnya και ΛΟΑΤΚΙ ακτιβιστής Adam Eli όφειλε να κάνει κάτι. [...] «Όταν άνθρωποι φυλακίζονται, βασανίζονται και δολοφονούνται για αυτό που είναι, πρέπει κανείς να δρα»» (*'Voices 4 Chechnya' Speaks Out On Giving Voices To LGBTQ+ Chechens*, The Huffington Post, 25/9/2017).

«Η V4C πιστεύει ότι οποιοσδήποτε, ανεξαρτήτως του ποιος είναι ή ποιον αγαπά, έχει το δικαίωμα να ζήσει χωρίς φόβο» (*'Voices 4 Chechnya' Speaks Out On Giving Voices To LGBTQ+ Chechens*, The Huffington Post, 25/9/2017).

4.1.7 Οκτώβριος

Πίνακας 2.7: Η συχνότητα εμφάνισης των νοηματικών πλαισίων στα άρθρα του Οκτωβρίου.

Νοηματικό Πλαίσιο	Αριθμός Περιπτώσεων	Ποσοστό επί Των Συνολικών Περιπτώσεων	Αριθμός Λέξεων	Ποσοστό επί Της Συνολικής Έκτασης Των Άρθρων
Αναφορά σε διώξεις	76	55,1%	8.863	83.2%
Αλληλεγγύη	8	5,8%	399	3,7%
Κανονικοποίηση	-	-	-	-
Ρητορική Μίσους	4	2,9%	141	1,3%
Πολιτικές Συνέπειες	35	25,4%	1.203	1,3%
Ταμπού	15	10,9%	319	3%

Το δείγμα της παρούσας εργασίας ολοκληρώθηκε με τα άρθρα που γράφτηκαν για τις διώξεις τον Οκτώβριο του 2017, επτά μήνες μετά τα πρώτα δημοσιεύματα της Novaya Gazeta. Το νοηματικό πλαίσιο που εμφανίζεται περισσότερο σε αυτά τα άρθρα είναι με διαφορά εκείνο των «αναφορών στις διώξεις» (ποσοστό 55,1% επί των συνολικών περιπτώσεων).

Πέρα από αναδρομές σε παλιότερες μαρτυρίες ή γεγονότα, δύο περιστατικά της επικαιρότητας κυριάρχησαν στα άρθρα αυτού του μήνα. Το πρώτο αφορά τη –

μοναδική μέχρι στιγμής– δημόσια, επώνυμη καταγγελία ενός ομοφυλόφιλου για τα βασανιστήρια που υπέστη στην Τσετσενία:

«Ξυλοδαρμοί, εξευτελισμός και απειλές θανάτου: ένας Ρώσος ομοφυλόφιλος ακτιβιστής αφηγήθηκε σήμερα, για πρώτη φορά δημοσίως, αποκαλύπτοντας το πρόσωπο και το ονοματεπώνυμό του, την κόλαση που βιώνουν στην Τσετσενία τα μέλη της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας. [...] Ο Μαξίμ Λαπούνοφ είναι ο πρώτος που μίλησε δημοσίως και έχει καταθέσει μήνυση για τα βασανιστήρια που υπέστη. “Η βασική κατηγορία εναντίον μου ήταν ότι είμαι ομοφυλόφιλος”, διαβεβαίωσε, σε συνέντευξη Τύπου που παραχώρησε στα γραφεία της εφημερίδας Novaya Gazeta. [...] Υποστηρίζει ότι συνελήφθη στις 16 Μαρτίου από άνδρες με πολιτικά. Τον οδήγησαν σε ένα αστυνομικό τμήμα όπου παρέμεινε κρατούμενος σε ένα κελί για τις επόμενες 12 ημέρες» (*Ένας Ρώσος Ομοφυλόφιλος Μιλά Για Τα Βασανιστήρια Που Υπέστη Στη Τσετσενία: Ξυλοδαρμοί, Εξευτελισμός Και Απειλές Θανάτου*, Lifo, 16/10/2017).

«Στις αρχές Αυγούστου, φίλοι και συγγενείς του δημοφιλούς τραγουδιστή, Zelim Bakaev, ηλικίας 26 ετών, είχαν κάνει λόγο για την εξαφάνισή του κατά τη διάρκεια επίσκεψής του στην πρωτεύουσα της Τσετσενίας, Grzony, για να παρευρεθεί στο γάμο της αδερφής του. Είναι γνωστό ότι ο Bakaev διέμενε στη Μόσχα πριν την επίσκεψη. [...] Δυστυχώς, αρχίζουν να βγαίνουν νέες έρευνες στο φως, οι οποίες λένε ότι ο Bakaev συνελήφθη, βασανίστηκε και εν τέλει δολοφονήθηκε μέσα σε 10-13 ώρες παρουσίας του στην τσετσενική πρωτεύουσα. Η μητέρα του Bakaev τον είχε δηλώσει ως αγνοούμενο στην αστυνομία του Grozny στις 17 Αυγούστου, σχεδόν δύο βδομάδες μετά την εξαφάνισή του και ενώ το Instagram του τραγουδιστή διαγράφηκε ξαφνικά. Ωστόσο, το Σεπτέμβριο εμφανίστηκε ξαφνικά σε έναν προφανώς αυτοσχέδιο λογαριασμό στο YouTube και προβλήθηκε στο κρατικό κανάλι Grozny TV ένα βίντεο με έναν άντρα που έμοιαζε στον Bakaev. Το βίντεο απεικόνιζε το νεαρό άντρα να

δηλώνει ότι είχε μετακομίσει στη Γερμανία. [...] Ωστόσο, οι φίλοι του Bakayev αμφισβήτησαν την αυθεντικότητα του βίντεο, αναφέροντας ότι οι εκφράσεις που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με το χρόνο της υποτιθέμενης αναχώρησής του για τη Γερμανία ήταν περίεργα [...] συγκεκριμένες, ενώ ανέδειξαν και άλλα σκηνοθετημένα ή προδιαγεγραμμένα στοιχεία στην παραγωγή του βίντεο. Υπήρχαν άλλα στοιχεία του βίντεο που έμοιαζαν να δείχνουν ότι το υλικό είχε μαγνητοσκοπηθεί στην Τσετσενία» (*New Reports Of Gay Singer Abducted And Murdered In Chechnya*, The Huffington Post, 21/10/2017).

Υπενθυμίζεται ότι οι παραπάνω περιπτώσεις είναι οι μόνες κατά τις οποίες τα ΜΜΕ δημοσίευσαν τα ονοματεπώνυμα θυμάτων. Μέχρι εκείνη τη στιγμή όλες οι μαρτυρίες προέρχονταν από ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένους που επιθυμούσαν να παραμείνουν ανώνυμοι. Αυτό ενδεχομένως να βοήθησε στην ταύτιση κάποιων από τους αναγνώστες με τα θύματα.

Βέβαια, στον αντίποδα βρίσκονταν πάντα οι δεκάδες άλλοι ανώνυμοι πολίτες που συνέχισαν να κρατούνται ή θανατώθηκαν, όπως φρόντισε να υπενθυμίσει ένα άρθρο της The Huffington Post:

«Μέχρι στιγμής, πέρα από εκτιμήσεις που συγκεντρώθηκαν από τις ασφαλείς μαρτυρίες των επιζώντων και των θυμάτων, δεν υπάρχουν διαθέσιμα ακριβή στατιστικά σχετικά με τον αριθμό των αντρών που κρατούνται ως αποτέλεσμα των αντι-γκέι πογκρόμ στην Τσετσενία ή ένας ακριβής αριθμός του πόσες δολοφονίες έχουν γίνει» (*New Reports Of Gay Singer Abducted And Murdered In Chechnya*, The Huffington Post, 21/10/2107).

Οι «πολιτικές συνέπειες» καταλαμβάνουν και σε αυτό το μήνα τη δεύτερη θέση (ποσοστό 25,4% επί των συνολικών περιπτώσεων). Τα περισσότερα αποσπάσματα που κωδικοποιήθηκαν με το συγκεκριμένο πλαίσιο αφορούν γεγονότα των προηγούμενων μηνών. Κάποια άλλα, όμως, έκαναν λόγο για τις εξελίξεις που έφερε η επώνυμη καταγγελία του Larunov.

«Η Tatayana Moskalkova, εκπρόσωπος ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ρωσίας, έχει δεσμευτεί να εξασφαλίσει ότι οι ισχυρισμοί του θύματος θα διερευνηθούν κατάλληλα. Η Moskalkova είπε στους δημοσιογράφους την Τετάρτη ότι η ίδια προσωπικά επιθεώρησε υλικό της έρευνας στο αστυνομικό τμήμα του Βόρειου Καύκασου, λόγω της αργοπορημένης αντίδρασης –όπως την χαρακτήρισε εκείνη– των τοπικών αρχών. “Πιστεύω ότι υπάρχει περιθώριο για να ανοίξουμε την υπόθεση ποινικά και να προσφέρουμε κρατική προστασία στον Maxim Larunov”, είπε σύμφωνα με το κρατικό πρακτορείο ειδήσεων TASS» (*Investigators To Open Case Into Gay Chechen Purge*, The Moscow Times, 31/10/2017).

Το νοηματικό πλαίσιο του «ταμπού» (ποσοστό 10,9% επί των συνολικών περιπτώσεων) περιλαμβάνει τις αναμενόμενες πλέον αναφορές στο άκρως συντηρητικό θρησκευτικό περιβάλλον της Τσετσενίας:

«Απηχώντας τους κανόνες του Ισλάμ που εφαρμόζονται σε πολλές χώρες με πλειοψηφικό μουσουλμανικό πληθυσμό, το να δηλώσεις ανοιχτά ομοφυλόφιλος “ισοδυναμεί με θανατική καταδίκη” στην Τσετσενία, ανέφερε η Novaya Gazeta. Ο Τσετσένος Πρόεδρος Kadyrov εφαρμόζει του κανόνες του Ισλάμ στην περιοχή, σημείωσε η Daily Mail. Ο νόμος της Σαρία, οι αυστηροί δηλαδή ισλαμικοί κανόνες που καθορίζουν όλες τις όψεις της ζωής των Μουσουλμάνων, ζητά την εκτέλεση των

ανθρώπων που επιδίδονται σε ομοφυλοφιλικές σεξουαλικές πρακτικές» (*Russia: Authorities In Muslim-Majority Chechnya Investigating Torture Of Gay Man*, Breitbart, 5/11/2017).

Αντίστοιχα το νοηματικό πλαίσιο της «αλληλεγγύης» (ποσοστό 5,8% επί των συνολικών περιπτώσεων) αφορά αποσπάσματα που περιγράφουν δράσεις πολιτών στη Δύση υπέρ των θυμάτων:

«Το Σάββατο, μία πορεία διαμαρτυρίας έλαβε μέρος στη Νέα Υόρκη με σκοπό την έκφραση αλληλεγγύης προς τους ΛΟΤΑΚΙ ανθρώπους στην Τσετσενία. Διοργανώθηκε από την ακτιβιστική ομάδα πολιτών Voices 4 Chechnya. [...] Η πορεία ξεκίνησε από το Stonewall Inn και κατέληξε έξω τον Πύργο του Ντόναλντ Τραμπ στην Πλατεία των Ηνωμένων Εθνών. Είναι αξιοσημείωτο το ότι η πορεία ξεκίνησε από το Stonewall, την κοιτίδα του σύγχρονου κινήματος γκέι δικαιωμάτων, και ότι κατέληξε στο κατώφλι του Πύργου του προέδρου» (*Hundreds March In Protest Of Chechnya's Treatment Of LGBT+ People*, The Gay Times, 16/10/2017).

«Η καναδική φιλανθρωπική οργάνωση Rainbow Railroad αναφέρει ότι βοήθησε επιτυχώς 30 άντρες να ξεφύγουν από την Τσετσενία προμηθεύοντάς τους με έγγραφα έκτακτης επείγουσας μετακίνησης και με Βίζες για να έρθουν στον Καναδά. Η οργάνωση βρίσκεται, επίσης, σε επαφή με 140 περισσότερους ανθρώπους από την Τσετσενία, οι οποίοι ζητούν απεγνωσμένα άσυλο. Η Γερμανία, η Λιθουανία και η Ολλανδία έχουν επίσης χορηγήσει άσυλο σε Τσετσένους για ανθρωπιστικούς λόγους» (*Hundreds March In Protest Of Chechnya's Treatment Of LGBT+ People*, The Gay Times, 16/10/2017).

Ολοκληρώνοντας, ούτε σε αυτό το μήνα έγινε χρήση της «κανονικοποίησης» από τους δημοσιογράφους. Συνεπώς, τα κωδικοποιημένα αποσπάσματα του Οκτωβρίου ολοκληρώνονται με το νοηματικό πλαίσιο της ρητορική μίσους (ποσοστό 2,9% επί των συνολικών περιπτώσεων):

«‘Κάθε 10-15 λεπτά έρχονταν (σ.σ. οι αστυνομικοί) στο κελί μου και μου έλεγαν ότι είμαι γκέι και ότι θα πρέπει να σκοτώσουν όλους τους ανθρώπους που είναι σαν εμένα’» (*Ένας Ρώσος Ομοφυλόφιλος Μιλά Για Τα Βασανιστήρια Που Υπέστη Στη Τσετσενία: Ξυλοδαρμοί, Εξευτελισμός Και Απειλές Θανάτου*, Lifo, 16/10/2017).

4.2 Η παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων ή οι πολιτικές συνέπειες ως βασικός γνώμονας για την κάλυψη των διώξεων στην Τσετσενία

Το τέταρτο ερευνητικό ερώτημα της παρούσας εργασίας (ερευνητικό ερώτημα Q4) αφορούσε το αν τα ΜΜΕ του δείγματος έδωσαν μεγαλύτερη έμφαση στην ίδια την κρίση παραβίασης των ανθρώπινων δικαιωμάτων ή στις πολιτικές συνέπειες ενώ κάλυπταν τις διώξεις στην Τσετσενία.

Συνολικά, θα έλεγε κανείς ότι τα ΜΜΕ του δείγματος ενδιαφέρθηκαν σχεδόν εξίσου τόσο για την παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, όσο και για τις πολιτικές συνέπειες που ανέκυψαν.

Από τη μία, όλα τα ΜΜΕ παρουσίασαν εκτεταμένα την παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων (εξευτελισμός, φυλάκιση χωρίς δίκη, δολοφονίες τιμής κτλ.). Το νοηματικό πλαίσιο της «αναφοράς στις διώξεις» είχε το πρώτο ή δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό εμφάνισης σχεδόν σε όλους τους μήνες κάλυψης. Οι δημοσιογράφοι κατέγραψαν τις μαρτυρίες των θυμάτων, έκαναν επιτόπια ρεπορτάζ και

προσπάθησαν να προβούν σε αποκαλύψεις για τον αριθμό των νεκρών. Συμπληρωματικά, κάλυψαν και τις διώξεις που υπέστησαν οι υποστηρικτές των θυμάτων, είτε ακτιβιστές, είτε δημοσιογράφοι (πρβ. Υποκεφάλαιο 4.1).

Πέρα από το νοηματικό πλαίσιο των «αναφορών στις διώξεις», το ενδιαφέρον για την παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι λέξεις όπως «rights» (δικαιώματα) «crisis» (κρίση) και «violate» (παραβιάζω) εμφανίζονται συχνά μέσα σε όλο το δείγμα (πρβ. Υποκεφάλαιο 3.2).

Ακόμα, το νοηματικό πλαίσιο του «ταμπού» χρησιμοποιήθηκε αρκετά για να περιγράψει τις κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες που οδήγησαν στην παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Με άλλα λόγια, τα ΜΜΕ προσπάθησαν σε κάποιο βαθμό να εξηγήσουν για ποιο λόγο η τοπική κοινωνία επικροτούσε με τέτοιο πάθος τις μαζικές συλλήψεις, τον εξευτελισμό και τις δολοφονίες τιμής των ΛΟΑΤΚΙ ανθρώπων. Αυτές οι εξηγήσεις βασίστηκαν αρκετές φορές στον κυρίαρχο ρόλο που έχει το Ισλάμ μέσα στην καθημερινότητα των Τσετσένων (πρβ. Υποκεφάλαιο 4.1).

Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα αυτής της προσπάθειας μετριάζεται από το ότι τα περισσότερα άρθρα είχαν έντονα επιφανειακό, επικαιρικό χαρακτήρα. Δεν διεύρυναν το χρόνο της δημοσιογραφικής έρευνας (πρβ. Υποκεφάλαιο 3.1), ούτε προσπάθησαν να ανιχνεύσουν τα βαθύτερα αίτια που πυροδότησαν τις διώξεις.

Επιπλέον, έγινε ελάχιστη χρήση του νοηματικού πλαισίου της «κανονικοποίησης». Με αυτό το πλαίσιο οι αρθρογράφοι θα μπορούσαν ίσως να αναδείξουν τον πραγματικά ανθρωπιστικό χαρακτήρα αυτής της κρίσης και να πλαισιώσουν την έλξη προς το ίδιο φύλο ως κάτι φυσιολογικό και ανθρώπινο. Κάτι τέτοιο δεν συνέβη. Τα ΜΜΕ έχασαν την ευκαιρία για μία ουσιαστική παρουσίαση των

ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένων ως ανθρώπων που έχουν τις ίδιες ανάγκες και δικαιώματα με όλους τους υπόλοιπους (πρβ. Υποκεφάλαιο 4.1).

Από την άλλη, και οι πολιτικές συνέπειες κατείχαν εξίσου κεντρική θέση στην κάλυψη. Υπενθυμίζεται ότι το αντίστοιχο νοηματικό πλαίσιο ήταν πρώτο ή δεύτερο ως προς τη συχνότητα εμφάνισης και στους επτά μήνες κάλυψης. Σε όλες τις χώρες τα ΜΜΕ, τόσο ευρείας κυκλοφορίας όσο και ΛΟΑΤΚΙ θεματικής, ασχολήθηκαν εκτεταμένα με τη στάση της κυβέρνησης της Τσετσενίας, την κάλυψη που παρείχε σε αυτήν το Κρεμλίνο και τις αντιδράσεις θεσμών και πολιτικών προσώπων της Δύσης (πρβ. Υποκεφάλαιο 4.1).

Επιπλέον, τα ΜΜΕ στηρίχθηκαν κυρίως στις δηλώσεις επίσημων, πολιτικών πηγών, και όχι στις μαρτυρίες ακτιβιστών ή θυμάτων από την Τσετσενία (πρβ. Υποκεφάλαιο 3.2).

Το παράδειγμα της Τσετσενίας, λοιπόν, δείχνει ότι η πρόκληση για εκτενέστερη και κυρίως ουσιαστικότερη κάλυψη των κρίσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων παραμένει ανοιχτή και πρέπει να απασχολήσει σοβαρά τόσο τον ακαδημαϊκό-επιστημονικό κόσμο, όσο και τους ίδιους τους δημοσιογράφους.

4.3 Διαφοροποίηση στην κάλυψη των διώξεων στην Τσετσενία ανάμεσα στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και στα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ

Το ερευνητικό ερώτημα Q5 ήταν αν υπήρξε διαφοροποίηση στην κάλυψη της ΛΟΑΤΚΙ κρίσης ανάμεσα στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και στα ΜΜΕ ειδικού ενδιαφέροντος (ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ).

Στον Πίνακα 3 παρατίθενται συγκριτικά τα ποσοστά εμφάνισης των νοηματικών πλαισίων στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και στα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ.

Πίνακας 3: Σύγκριση των ποσοστών εμφάνισης των νοηματικών πλαισίων στα περιοδικά ευρείας κυκλοφορίας και τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ.

Νοηματικό Πλαίσιο	Ποσοστό επί Των Συνολικών Περιπτώσεων (ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας)	Ποσοστό επί Των Συνολικών Περιπτώσεων (ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ)
Αναφορά σε διώξεις	34,1%	35,4%
Αλληλεγγύη	10,4%	12,6%
Κανονικοποίηση	0,8%	0,8%
Ρητορική Μίσους	4,4%	4,7%
Πολιτικές Συνέπειες	28,8%	30,1%
Ταμπού	21,5%	16,4%

Όπως αποδεικνύουν και τα παραπάνω ποσοστά εμφάνισης, τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ πλαισίωσαν σε μεγάλο βαθμό τη σεξουαλική ετερότητα όπως και τα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας.

Καταρχήν, τα περισσότερα άρθρα τους κάλυψαν το ζήτημα καθαρά ειδησεογραφικά, αναφερόμενα κυρίως στις διώξεις που υπέστησαν οι ομοφυλόφιλοι Τσετσένοι.

Την ίδια στιγμή, οι πολιτικές συνέπειες των διώξεων απασχόλησαν έντονα τους συντάκτες τους. Το ποσοστό εμφάνισης του αντίστοιχου νοηματικού πλαισίου είναι ελαφρώς μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό για τα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας. Το έντονο ενδιαφέρον για το πολιτικό σκέλος των διώξεων επιβεβαιώνεται και από τα ευρήματα του Υποκεφαλαίου 3.2, σύμφωνα με τα οποία οι επίσημες πολιτικές πηγές εμφανίζονται περισσότερες φορές μέσα στα άρθρα των ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ σε σχέση με τα θύματα.

Το ποσοστό της «κανονικοποίησης» εμφανίζεται ιδιαίτερα χαμηλό. Από μία άποψη αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί οξύμωρο, δεδομένου ότι η προώθηση της ομοφυλοφιλίας ως κάτι του φυσιολογικού ήταν ανέκαθεν ψηλά στην ατζέντα πολλών ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ.

Από την άλλη, το χαμηλό ποσοστό ίσως εξηγείται από την εξέλιξη της θεματολογίας των συγκεκριμένων ΜΜΕ μέσα στο χρόνο. Όπως προέκυψε και από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση του Υποκεφαλαίου 1.2, ο πολιτικός λόγος και ο ριζοσπαστισμός των ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ έχει μετριαστεί ιδιαίτερα τις τελευταίες δεκαετίες. Είναι ενδεικτική η περίπτωση του *The Advocate*. Ήδη από τη δεκαετία του 1980 το περιοδικό πλαισίωσε τις εξελίξεις γύρω από το AIDS ως απλώς ενδιαφέρουσες ειδήσεις, χωρίς ακτιβιστικό ή πολιτικό υπόβαθρο (Sender, 2001). Αντίστοιχη πλαισίωση φαίνεται να ακολουθεί και τώρα, μένοντας απλά στην καταγραφή των γεγονότων. Το ίδιο ισχύει και για τα άλλα δύο ΜΜΕ του δείγματος, το *The Gay Times* και το *Antivirus Magazine*.

Εκτός από τα παραπάνω, το νοηματικό πλαίσιο του «ταμπού» έχει χαμηλότερο ποσοστό εμφάνισης ακόμα και από τα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας. Επιβεβαιώνεται και έτσι, λοιπόν, ότι τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ απέφυγαν τη ριζοσπαστική αμφισβήτηση του πολιτισμικού, θρησκευτικού και κοινωνικού status quo.

Μία άλλη ομοιότητα ανάμεσα στις δύο κατηγορίες ΜΜΕ αφορά το ρυθμό της κάλυψης κατά τη διάρκεια των επτά μηνών. Μολονότι τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ αφιέρωσαν γενικά μεγάλο αριθμό άρθρων και λέξεων στις διώξεις (πρβ. Υποκεφάλαιο 3.1), ο ρυθμός της κάλυψης έπεσε ραγδαία μετά τους πρώτους δύο μήνες. Κάτι αντίστοιχο συνέβη και στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας, με ορισμένα από αυτά, μάλιστα, να αφήνουν ολόκληρους μήνες να περάσουν χωρίς τη δημοσίευση κάποιου άρθρου.

Ολοκληρώνοντας, αξίζει να αναφερθούν δύο αποκλειστικότητες των ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ, που δεν υπήρχαν στο υπόλοιπο δείγμα.

Η πρώτη είναι η εξής είδηση: μία ομάδα ανδρών-μοντέλων δημιούργησε ένα ημερολόγιο με ερωτικές φωτογραφίες, έχοντας σαν στόχο τη συγκέντρωση χρημάτων για τους ομοφυλόφιλους Τσετσένου που κατέφευγαν στον Καναδά. Αυτή η ανοιχτά αισθησιακή-σεξουαλική προσέγγιση δεν είναι άγνωστη στον ΛΟΑΤΚΙ Τύπο, όπως έδειξε και η βιβλιογραφική ανασκόπηση του Υποκεφαλαίου 1.2.

«Όλο και περισσότερες είναι οι αναφορές σχετικά με τους διωγμούς που υφίστανται τα gay άτομα στην Τσετσενία. Γι' αυτό και ομάδα [των] μοντέλων δημιούργησε ένα NSFW ημερολόγιο, με στόχο τη συγκέντρωση χρημάτων για όσους προσπαθούν να φύγουν από την περιοχή. [...] Το ημερολόγιο περιλαμβάνει μια σειρά από ανδρικά σώματα [...] αφήνοντας λίγα στη φαντασία για ένα φιλανθρωπικό σκοπό. Τα κέρδη που θα προκύψουν θα δοθούν στο Rainbow Railroad, ένα καναδικό φιλανθρωπικό ίδρυμα που εργάζεται για την προστασία των ΛΟΑΤΚΙ από διακρίσεις σε ολόκληρο

τον κόσμο. Το Rainbow Railroad έχει συνεργαστεί με το ρωσικό ΛΟΑΤΚΙ Δίκτυο για το ημερολόγιο» (*Σέξι Μοντέλα Δημιουργούν Ένα NSFW Ημερολόγιο Για Τα Gay Θύματα Της Τσετσενίας*, Antivirus Magazine, 22/8/2017).

Επίσης, το The Advocate ήταν το μόνο από όλα τα ΜΜΕ του δείγματος που φιλοξένησε κάποιο από τα θύματα όχι ως απλό συνεντευξιαζόμενο, αλλά ως συντάκτη. Πιο συγκεκριμένα, δημοσίευσε ένα άρθρο της διεμφυλικής γυναίκας Leila, η οποία κατέφυγε στις ΗΠΑ μετά από διώξεις στην Τσετσενία και τη Ρωσία. Μέσα από το άρθρο η Leila δεν διστάζει να ασκήσει κριτική στην επιφανειακή κάλυψη των γεγονότων από τους δημοσιογράφους:

«Σαν ακτιβίστρια και τρανς γυναίκα, είμαι χαρούμενη που αυτή η κρίση έχει προσελκύσει υπολογίσιμο (αν και ανεπαρκές ακόμα) ενδιαφέρον από το κοινό των ΗΠΑ. [...] Ωστόσο, είμαι απογοητευμένη από το συναισθηματισμό [που επικρατεί] σε ένα κομμάτι της κάλυψης. Τα ίδια τα θύματα χάνονται ανάμεσα στις μακάβριες αναφορές για την κακοποίηση: η ανθρώπινη υπόστασή τους, η αξιοπρέπειά τους, τα ανθρώπινα δικαιώματά τους» (*Chechen Refugee To Americans: Don't Forget About Us*, The Advocate, 14/9/2017).

4.4. Δημοσιογραφική κάλυψη των διώξεων στην Τσετσενία: μία επίφαση προοδευτικότητας ή ένα ειλικρινές ενδιαφέρον για τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα;

Το τελευταίο ερευνητικό ερώτημα (ερευνητικό ερώτημα Q6) της παρούσας εργασίας ήταν το εξής: Η κάλυψη των διώξεων από τα ΜΜΕ έγινε για την ειλικρινή

στήριξη των ομοφυλόφιλων ή απλώς για να δοθεί μια επίφαση προοδευτικότητας στην ειδησεογραφία τους;

Το να δοθεί μία ξεκάθαρη απάντηση σε αυτό το ερώτημα είναι αρκετά δύσκολη, δεδομένου ότι οι παράγοντες που επηρεάζουν τον καθορισμό της ειδησεογραφικής ατζέντας (agenda setting) σε κάθε ΜΜΕ δεν είναι προφανώς ξεκάθαροι και γνωστοί.

Σε γενικές γραμμές, πάντως, δεν τίθεται αμφιβολία ότι υπήρξε αλλαγή στάσης στα σημερινά ΜΜΕ σε σχέση με τα παλιότερα. Όπως έδειξε και η βιβλιογραφική ανασκόπηση του Κεφαλαίου 1, τα περισσότερα ΜΜΕ μέχρι και τη δεκαετία του 1990 έβλεπαν τα μέλη της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας σαν εξωτερική απειλή απέναντι στην ετεροκανονικότητα, ενώ άλλες φορές την αγνοούσαν ολοκληρωτικά. Η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που υφίσταντο τα μέλη της κοινότητας δεν απασχολούσε καθόλου τον Τύπο. Ενδεικτικά να υπενθυμίσω τα συχνά περιστατικά αστυνομικής βίας, αλλά και τη διαπόμπευση των ομοφυλόφιλων φορέων του HIV, στην οποία συχνά πήραν μέρος και τα οι ίδιοι οι δημοσιογράφοι.

Αυτή η στάση φαίνεται να ανήκει πλέον στο παρελθόν, αν κρίνει τουλάχιστον κανείς από τα ΜΜΕ του δείγματος. Όλα τα ΜΜΕ παρουσίασαν τις διώξεις στην Τσετσενία με μία κάποια βαρύτητα. Κανένας δημοσιογράφος δεν μίλησε υποτιμητικά ή προσβλητικά για το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου των θυμάτων. Πλέον, οι ομοφυλόφιλοι παρουσιάζονται ως τα θύματα της ετεροκανονικότητας και όχι το ανάποδο, όπως γινόταν παλιότερα.

Κάποια λίγα ΜΜΕ, μάλιστα, παρότρυναν ανοιχτά τους αναγνώστες να βοηθήσουν με δωρεές ή κινήσεις υποστήριξης:

«Υπάρχει ελπίδα να σταματήσουμε αυτές τις αγριότητες; Όχι, αλλά μπορούμε να σώσουμε μερικούς από αυτούς που βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο. Πολλοί ομοφυλόφιλοι Τσετσένοι επικοινωνήσαν με το ρωσικό ΛΟΑΤΚΙ Δίκτυο μετά τη δημοσίευση του άρθρου της Novaya Gazeta. Η οργάνωση προωθεί τα ανθρώπινα δικαιώματα σε ολόκληρη τη Ρωσία και προσπαθεί να καταγράψει τα εν εξελίξει εγκλήματα της Τσετσενίας στην ιστοσελίδα της. [...] Η ιστοσελίδα είναι στα ρωσικά και στα αγγλικά και υπάρχει ένας σύνδεσμος για την αποστολή δωρεών. [...] Δεν μπορούμε να κάνουμε μια κοινωνία σαδιστών σαν την Τσετσενία πιο ανθρώπινη και ανεκτική. Αλλά μπορούμε να απαντήσουμε στις χυδαιότητες που γίνονται εκεί δωρίζοντας τα χρήματά μας, και βοηθώντας να σωθούν όσο το δυνατόν περισσότερες ζωές» (*Gay Crisis in Chechnya*, The Huffington Post, 10/4/2017).

«Ανάλαβε δράση: Υπόγραψε το υπόμνημα της Διεθνούς Αμνηστίας στο Ηνωμένο Βασίλειο που ζητά από τις αρχές της Ρωσίας και της Τσετσενία “να διερευνήσουν αυτές τις αρπαγές και να φέρουν στο εδώλιο τους υπεύθυνους”. Κάνε μια δωρεά στο Russian LGBT Network. [...] Υποστήριξε το αίτημα της Προέδρου του GLAAD, Sarah Kate Eliss, προς την Πρέσβειρα των ΗΠΑ [Nikki] Haley να καταδικάσει δημοσίως της επιθέσεις» (*As Anti-LGBTQ Persecution Worsens In Russia, The U.S. Government Must Act*, The Huffington Post, 16/4/2017).

«Οι βασικές οργανώσεις που αξίζουν τις δωρεές σας είναι το Russian LGBT Network, το RUSA LGBT στη Νέα Υόρκη και το Rainbow Railroad στον Καναδά» (*Only Great Political Will Can Save Gay Chechens*, The Advocate, 17/5/2017).

«Διαδήλωση και συλλαλητήριο του Eyes On Chechnya: Η κυβέρνησή μας έχει δεν έχει κάνει πολλά σχετικά με τη δολοφονία και τη φυλάκιση των γκέι και bi αντρών στη ρωσική Δημοκρατία της Τσετσενίας —αυτό είναι απλά απαράδεκτο. Το Los Angeles

LGBT Center παρακαλεί τους συμμετέχοντες στη διαδήλωση να συγκεντρωθούν στην πλατεία Pershing στο κέντρο στη 1:30 μ.μ. Η διαδήλωση θα ξεκινήσει 30 λεπτά αργότερα» (*7 Ways To Resist This Week*, The Advocate, 19/5/2017).

Φαίνεται, λοιπόν, ότι τα ΜΜΕ του δείγματος στήριξαν τους ομοφυλόφιλους και ορισμένες φορές, μάλιστα, προέτρεψαν ενεργά τους αναγνώστες τους να κάνουν το ίδιο.

Ωστόσο, οι προβληματισμοί που εκφράστηκαν στα Υποκεφάλαια 3.1 και 4.2 παραμένουν. Η πλειοψηφία των αρθρογράφων υιοθέτησε μία απαθή στάση, μένοντας στην απλή παρουσίαση των στοιχείων που προέκυψαν από το ρεπορτάζ. Τα περισσότερα άρθρα είχαν έντονα επικαιρικό χαρακτήρα. Δεν έγινε κάποια προσπάθεια να αναγνωριστούν τα βαθύτερα πολιτισμικά αίτια που οδήγησαν στις διώξεις. Το μεγαλύτερο ποσοστό των πηγών προέρχονταν από επίσημα πολιτικά περιβάλλοντα. Όμως, το βασικότερο στοιχείο που αποκαλύπτει την επιφανειακή προσέγγιση των ΜΜΕ είναι ο ίδιος ο όγκος των άρθρων. Ο αριθμός των λέξεων που αφιέρωσαν τα ΜΜΕ στο ζήτημα άρχισε να μειώνεται ραγδαία ήδη ένα μήνα μετά τις αποκαλύψεις της Novaya Gazeta. Έτσι επτά μήνες μετά την έναρξη της κάλυψης, η συνολική έκταση του δείγματος μειώθηκε από τις 56.6.31 λέξεις στις 10.177 (μείωση περίπου 82%).

Σε κάθε περίπτωση, είναι ενδιαφέρον το ότι η οπτική του δημοσιογραφικού κόσμου, τουλάχιστον στη Δύση, έχει αντιστραφεί: κάποτε οι ομοφυλόφιλοι παρουσιάζονταν ως απειλή για την κοινωνική ομαλότητα. Πλέον παρουσιάζονται ως θύματα του θρησκευτικού φανατισμού και των πολιτικών σκοπιμοτήτων, ειδικά στις χώρες που δεν ασπάζονται τις φιλελεύθερες αρχές των δυτικών δημοκρατιών. Είναι άνθρωποι που στερούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία δικαιούνται.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η συγκεκριμένη διπλωματική εργασία είχε σαν στόχο τη συνεισφορά στα επιστημονικά πεδία της διεθνούς δημοσιογραφίας, της σεξουαλικής ετερότητας (sexual otherness) και των κρίσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πιο συγκεκριμένα, αντικείμενο έρευνας της εργασίας ήταν το πώς καλύφθηκαν δημοσιογραφικά οι διώξεις κατά της σεξουαλικής ετερότητας, και πιο συγκεκριμένα της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, στη Δημοκρατία της Τσετσενίας.

Στο πρώτο Κεφάλαιο της εργασίας έγινε μία εκτεταμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετικά με την εκπροσώπηση της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας στα έντυπα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας, αλλά και στα έντυπα ΜΜΕ με αποδέκτες κυρίως τα δικά της μέλη.

Μέσα από την ανασκόπηση φάνηκε η μεγάλη πρόοδος που σημειώθηκε στην εκπροσώπηση της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας. Μέχρι και τη δεκαετία του 1980, τα μέλη της θεωρούνταν κοινωνικοί παρίες με ελάχιστο χώρο στον Τύπο, ακόμα και σε δυτικές χώρες. Τις λίγες φορές που εμφανιζόταν στις σελίδες των εφημερίδων ή των περιοδικών παρουσιαζόταν κυρίως ως απειλή για τη δημόσια τάξη, το κυρίαρχο ηθικό ή πολιτισμικό αφήγημα, ακόμα και για την υγεία της πλειοψηφίας. Στον αντίποδα, τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ είχαν κυρίως αντισυστημικό χαρακτήρα, υιοθετώντας μία σεξουαλικά απελευθερωμένη και πολιτικά ριζοσπαστική προσέγγιση.

Από τη δεκαετία του 1990 τα πράγματα άρχισαν να αλλάζουν. Σήμερα τα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας στις ΗΠΑ και την Ευρώπη μιλούν πλέον πολύ πιο ανοιχτά για τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα και τα δικαιώματα που διεκδικεί, αν και εξακολουθούν να αναπαράγουν κάποια στερεότυπα. Αντίθετα, στην Ασία και την Αφρική, όπου υπάρχει

αισθητά χαμηλότερη αποδοχή της ομοφυλοφιλίας, η κοινότητα εξακολουθεί να υποεκπροσωπείται ή να παρουσιάζεται σαν –εισαγόμενη από τη Δύση– απειλή στην παράδοση.

Αντίστοιχα, τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ αναπτύχθηκαν έντονα την τελευταία τριακονταετία. Όμως, έχασαν το ριζοσπαστικό χαρακτήρα τους και υιοθέτησαν μία «ελαφριά» θεματολογία lifestyle με αποδέκτες σχεδόν αποκλειστικά τους λευκούς, μεσοαστούς ομοφυλόφιλους άντρες-καταναλωτές.

Στο δεύτερο Κεφάλαιο αναπτύχθηκαν τα ερευνητικά ερωτήματα, το δείγμα, οι περιορισμοί της έρευνας και η μεθοδολογία που ακολούθησα. Τα ερευνητικά ερωτήματα αποσκοπούσαν στο να αναδείξουν τα διάφορα μοτίβα δημοσιογραφικής κάλυψης της συγκεκριμένης κρίσης ανθρώπινων δικαιωμάτων στην Τσετσενία. Το δείγμα αποτελούταν από τα άρθρα δεκαεπτά ηλεκτρονικών ΜΜΕ, διαφορετικών χωρών και πολιτικού χρωματισμού, τα οποία είτε ήταν ευρείας κυκλοφορίας, είτε εστιασμένα στη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα. Η συλλογή των δεδομένων έγινε από τους επίσημους ιστοτόπους αυτών των ΜΜΕ και αφορούσε μία χρονική περίοδο επτά μηνών, από τον Απρίλιο του 2017 ως τον Οκτώβριο του 2017. Για την ανάλυση των δεδομένων επιστρατεύτηκε μία μικτή προσέγγιση, τόσο ποσοτική, όσο και ποιοτική.

Στο τρίτο Κεφάλαιο παρατέθηκαν τα ευρήματα της ποσοτικής ανάλυσης των δεδομένων. Αρχικά, παρατίθενται ο αριθμός των άρθρων και το σύνολο των λέξεων που αφιέρωσαν τα ΜΜΕ του δείγματος στην κάλυψη των διώξεων.

Τα δεδομένα έδειξαν ότι δεν μπορεί να γίνει ξεκάθαρη συσχέτιση ανάμεσα στην πολιτική ταυτότητα ενός ΜΜΕ και στο πόσο μεγάλη ή μικρή εκπροσώπηση θα έχει η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα μέσα από τα άρθρα του. Για παράδειγμα, η κεντροαριστερή εφημερίδα The Guardian αφιερώνει περίπου δύομισή φορές λιγότερες λέξεις σε σχέση

με την *The Daily Mail*, που είναι δεξιάς πολιτικής κατεύθυνσης. Το ίδιο ισχύει και στην Ελλάδα, όπου η κεντροαριστερή Εφημερίδα των Συντακτών αφιερώνει περίπου τον ίδιο αριθμό λέξεων με το συντηρητικό Πρώτο Θέμα. Στον Καναδά, η κεντροαριστερή εφημερίδα *Toronto Star* έρχεται στις τελευταίες θέσεις σε ό,τι αφορά την ποσότητα της κάλυψης, παρόλο που διατείνεται ότι υποστηρίζει τις ατομικές ελευθερίες («About the *Toronto Star*», 2018).

Στα δύο ρωσικά ΜΜΕ παρατήρησα μια τάση που μάλλον επιβεβαιώνει τα ευρήματα των Gehlback (2010) και Jackson (2016) σχετικά με την ισχύ της κυβέρνησης πάνω στο δημοσιογραφικό κόσμο. Το ειδησεογραφικό πρακτορείο *Sputnik*, που έχει υποστεί κριτική για έλεγχο από το Κρεμλίνο (Alandete, 2018; de Pedro & Iriarte, 2017) δημοσιεύει μόλις έξι άρθρα για τις διώξεις, σε αντίθεση με την αντικυβερνητική εφημερίδα *The Moscow Times*, που δημοσιεύει 23.

Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν οι 58 λέξεις με τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης μέσα στα ΜΜΕ του δείγματος. Σε αυτές περιλαμβάνονται τα ονόματα πολιτικών-θεσμικών προσώπων, ακτιβιστών και θυμάτων των ΛΟΑΤΚΙ διώξεων. Επίσης, περιλαμβάνονται οι βασικοί τόποι εκτύλιξης των γεγονότων (Ρωσία, Τσετσενία, Μόσχα, Grozny) και διάφορες άλλες λέξεις που υποδηλώνουν κάποια νοηματική πλαισίωση.

Η πλειοψηφία των λέξεων που υποδηλώνουν νοηματική πλαισίωση έχει αρνητική συνδήλωση και παραπέμπει σε βία ή κακοποίηση. Σε αντίστοιχο συμπέρασμα έφτασαν και οι Jenicek, Wong και Lee (2009). Και η δική τους έρευνα, που μελέτησε τη δημοσιογραφική αναπαράσταση ΛΟΑΤΚΙ αιτούντων άσυλο στον Καναδά το 2001, αναδεικνύει την έμφαση πολλών ΜΜΕ στη βία και στις διακρίσεις που υπέστησαν αυτοί οι άνθρωποι στις χώρες καταγωγής τους.

Επίσης, τα ονόματα των πολιτικών και θεσμικών πηγών εμφανίζονται πολύ συχνότερα από ό,τι τα ονόματα των θυμάτων ή των ακτιβιστών. Υπάρχει, λοιπόν, ταύτιση με τα αποτελέσματα προγενέστερων ερευνών, που κάνουν λόγο για ξεκάθαρη προτίμηση των συστημικών ΜΜΕ στις επίσημες πηγές (ενδεικτικά: Berkowitz & Beach, 1983· Brown, Bybee, Wearden, Straughan, 1987· Bullock, 2008· Lee, Muslog & Kim, 2006).

Στο τέταρτο και τελευταίο Κεφάλαιο αναλύθηκαν τα αποτελέσματα της ποιοτικής ανάλυσης των δεδομένων, χωρισμένα ανά μήνα κάλυψης. Για την υλοποίηση της ανάλυσης χρησιμοποιήσα έξι διαφορετικά νοηματικά πλαίσια σχετικά με τη σεξουαλική ετερότητα.

Σχεδόν σε κάθε μήνα κάλυψης –με εξαίρεση το Σεπτέμβριο– τα δύο πλαίσια που εμφανίζονταν συχνότερα ήταν αυτό της «αναφοράς στις διώξεις» και αυτό των «πολιτικών συνεπειών». Τα πλαίσια του «ταμπού» και της «αλληλεγγύης» καταλάμβαναν είτε την τρίτη είτε την τέταρτη θέση, ανάλογα με το μήνα.

Με βάση τα παραπάνω, φαίνεται ότι μέσα στα άρθρα κυριάρχησαν εκ του παραλλήλου δύο αφηγήματα: το «επίσημο» και το «εναλλακτικό». Το πρώτο αφήγημα, που είναι και το κυρίαρχο, αφορά την απλή καταγραφή των δολοφονιών, των βασανιστηρίων και των αντιδράσεων του πολιτικού κόσμου διεθνώς. Το δεύτερο αφήγημα, που εμφανίζεται λιγότερο, περιλαμβάνει κυρίως εναλλακτικές πηγές (π.χ. ακτιβιστές, εκπροσώπους οργανώσεων ανθρώπινων δικαιωμάτων) και προσπαθεί να αναδείξει τους θρησκευτικούς ή πολιτισμικούς παράγοντες που υποδαυλίζουν την ομοφοβία στην Τσετσενία (λ.χ. εγκλήματα τιμής, σχέση Ισλάμ με ομοφυλοφιλία κτλ.).

Τα δύο ποσοστά με το μικρότερο ποσοστό εμφάνισης είναι αυτά της «ρητορικής μίσους» και της «κανονικοποίησης».

Από τη μία, το ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό της ρητορικής μίσους αποδεικνύει ξεκάθαρα την πρόοδο που έγινε στα ΜΜΕ. Η αντίθεση με τις δεκαετίες του 1960, του 1970 και του 1980, όταν η αναδημοσίευση ακραία ομοφοβικών δηλώσεων ήταν ο κανόνας για το δημοσιογραφικό κόσμο σε ΗΠΑ και Ευρώπη, είναι μεγάλη (πρβ. Υποκεφάλαια 1.1.1 και 1.1.2).

Από την άλλη, η ισχνή παρουσία της «κανονικοποίησης» στα άρθρα θα έπρεπε να προκαλεί προβληματισμό. Φαίνεται ότι σε γενικές γραμμές τα ΜΜΕ απέτυχαν να τονίσουν τη φυσιολογική, ανθρώπινη υπόσταση των ΛΟΑΤΚΙ ανθρώπων στην Τσετσενία. Και ακόμα και όταν το έκαναν, κάποιες φορές υπέπεσαν στο υπεραπλουστευτικό δίπολο της προηγμένης Δύσης και της οπισθοδρομικής Ανατολής. Αντίστοιχο στερεότυπο εμφανίστηκε σε μεγαλύτερο βαθμό και στην έρευνα των Jenicek, Wong και Lee για τους ΛΟΑΤΚΙ πρόσφυγες που ζήτησαν άσυλο στον Καναδά μετά την επίθεση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 (2009).

Οι διαφορές στην κάλυψη ανάμεσα στα ΜΜΕ ευρείας κυκλοφορίας και τα ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ ήταν ελάχιστες και μάλλον αμελητέες. Άρα, υπάρχει επιβεβαιώνεται η παλιότερη βιβλιογραφία που κάνει λόγο για σταδιακή σύγκλιση των ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ με τη θεματολογία και το οικονομικό μοντέλο των συστημικών ΜΜΕ (πρβ. Bertilsdotter-Rosqvist & Andersson, 2016· Bérubé, 2001· Nelkin, 1991· Sender, 2001· Streitmatter, 1995, όπ. αναφ. στο Hitchcock, 2017).

Σε γενικές γραμμές, στα ΜΜΕ του δείγματος διαφάνηκε ένα υπαρκτό ενδιαφέρον για τους ΛΟΑΤΚΙ Τσετσένους και την παραβίαση των δικαιωμάτων τους. Αυτό το ενδιαφέρον είναι, φυσικά, καλοδεχούμενο. Όμως, τις περισσότερες φορές παραμένει επιφανειακό, επικαιρικό και μονομερές ως προς την επιλογή των πηγών. Έτσι, τα ΜΜΕ δεν ενισχύουν όσο θα μπορούσαν τη δικαιωματική ατζέντα των

ΛΟΑΤΚΙ ατόμων και ενθαρρύνουν έμμεσα τη διαιώνιση κρίσεων παραβίασης ανθρώπινων δικαιωμάτων σαν και αυτή που μελετήθηκε εδώ.

Κλείνοντας, αξίζει να αναφερθούν μερικές προτάσεις για μελλοντική έρευνα με βάση τα ευρήματα αυτής της διπλωματικής εργασίας. Αρχικά, θα ήταν χρήσιμο να αυξηθεί το χρονικό διάστημα του δείγματος και να αναλυθούν τα άρθρα ενός ολόκληρου έτους, από τον Απρίλιο του 2017 μέχρι τον Απρίλιο του 2018. Έτσι, θα ξεκαθαρίσει αν το ενδιαφέρον των ΜΜΕ για τις διώξεις αυξήθηκε και πάλι κάποια στιγμή ή αν η σταδιακή μείωση της κάλυψής του συνεχίστηκε. Επιπρόσθετα, θα μπορέσουν να εξαχθούν ασφαλέστερα συμπεράσματα σχετικά με το ποια ΜΜΕ αφιέρωσαν τη μεγαλύτερη έκταση στο ζήτημα, το ποιες είναι οι λέξεις που κυριάρχησαν στην κάλυψη και το ποια νοηματικά πλαίσια αξιοποιήθηκαν περισσότερο από τους δημοσιογράφους. Για τους ίδιους λόγους, θα είχε ενδιαφέρον και η επανάληψη της έρευνας με ένα πιο πρόσφατο δείγμα, από το 2019.

Μπορεί, επίσης, να αυξηθεί ο αριθμός των καναδικών και των ρωσικών ΜΜΕ του δείγματος, προκειμένου να υπάρχει πιο ισορροπημένη εκπροσώπηση όλων των χωρών μέσα στην έρευνα.

Τέλος, θα ήταν επιθυμητός και ο εμπλουτισμός του θεωρητικού πλαισίου. Θα μπορούσε να γίνει μία βιβλιογραφική ανασκόπηση για το πώς τα διεθνή ΜΜΕ καλύπτουν τις κρίσεις παραβίασης ανθρώπινων δικαιωμάτων εστιάζοντας:

α) στο αν τα ΜΜΕ χρησιμοποιούν κυρίως επίσημες πηγές για την κάλυψη και σε ποιο βαθμό δίνουν χώρο σε απλούς, ανώνυμους πολίτες

β) στο ποια νοηματικά πλαίσια αξιοποιούν τα ΜΜΕ και με τι είδους λέξεις εκφράζονται αυτά

γ) στο κατά πόσο επικρατούν στερεότυπα στην παρουσίαση του πολιτισμικά «Άλλου» από τα διεθνή ΜΜΕ δυτικών χωρών.

Εναλλακτικά, η δίωξη κατά της σεξουαλικής ετερότητας στην Τσετσενία προσφέρεται και για επιστημονική έρευνα με βάση ένα τελείως διαφορετικό μοντέλο, το λεγόμενο μοντέλο της «ειρηνευτικής δημοσιογραφίας». Αυτό το μοντέλο προτάθηκε από το Νορβηγό κοινωνιολόγο Johan Galtung τη δεκαετία του 1970 (Lee, Maslog & Kim, 2006).

Ως ειρηνευτική δημοσιογραφία ορίζεται η δημοσιογραφία που «συνεισφέρει στη διαδικασία της επίτευξης και της διατήρησης της ειρήνης αντιστοίχως με την ειρηνική διευθέτηση των συγκρούσεων» (Hanitzsch, 2004, σ. 484).

Τα βασικά χαρακτηριστικά αυτού του μοντέλου δημοσιογραφίας είναι η ανίχνευση των αυτουργών και των αιτίων μίας σύγκρουσης (conflict) μακριά από τα πεδία πραγματοποίησής της (Galtung & Fischer, 2013)· ακόμα, η αναζήτηση από το δημοσιογράφο της πραγματικής ρίζας της εκάστοτε σύγκρουσης και η ανάδειξη των πρωτοβουλιών επίλυσής της (Galtung & Fischer, 2013)· η εκπροσώπηση των μελών της κοινωνίας που συνήθως δεν έχουν λόγο (π.χ. μειονότητες, γυναίκες) (Atay, 2016)· η πραγματοποίηση ενός δημιουργικού ρεπορτάζ που αντιτίθεται στη βία· η επίγνωση από το δημοσιογράφο των συνεπειών που επιφέρει η παρέμβασή στο πεδίο της σύγκρουσης· ένα νέο είδος δημοσιογραφικής αντικειμενικότητας, το οποία δεν θα στηρίζεται κυρίως στις επίσημες πηγές, ούτε σε μία επιφανειακή, υπεραπλουστευτική ανάγνωση των γεγονότων (Lynch & McGoldrick, 2005, όπ. αναφ. στο McGoldrick, 2006). Θα ήταν ενδιαφέρον να ερευνηθεί αν και κατά πόσο τα ρεπορτάζ για τα γεγονότα της Τσετσενίας υιοθέτησαν κάποια από αυτά τα χαρακτηριστικά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Βιβλία

Alwood, E. (1996). *Straight News: Gays, Lesbians, and the News Media*. New York: Columbia University Press.

Bérubé, A. (2001). How gay stays white and what kind of white it stays. Στο Birgit Brander Rasmussen, Eric Klinenberg, Irene J. Nexica & Matt Wray (Επιμ.), *The making and unmaking of whiteness*, (σσ. 234-265). Durham, NC: Duke University Press Books.

Butler, J. (1990). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. New York: Routledge.

Γαλανού, Μ. (2014). *Ταυτότητα και έκφραση φύλου: Ορολογία, διακρίσεις, στερεότυπα και μύθοι*. Αθήνα: Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών.

Collins, P. H. (2004). *Black sexual politics: African Americans, gender, and the new racism*. New York: Routledge.

Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (4th edition)* [Έκδοση Ebook]. Sage publications.

d'Emilio, J. (1983). *Sexual politics, sexual communities*. Chicago: University of Chicago Press.

d'Emilio, J. (2007). Capitalism and gay identity. Στο R.G. Parker & P. Aggleton (Επιμ.), *Culture, society and sexuality: a reader* (έκδοση δεύτερη, έκδοση ebook, σσ. 250-258). New York: Routledge. Ανάκτηση από:

<https://chairoflogicphiloscult.files.wordpress.com/2013/02/culture-society-and-sexuality.pdf>.

Faderman, L. (1981). *Surpassing the love of men: Romantic friendship and love between women from the Renaissance to the present*. New York: Morrow.

Galtung, J., & Fischer, D. (2013). *High road, low road: Charting the course for peace journalism*. Στο J. Galtung & D. Fischer (Επιμ.), *Johan Galtung: pioneer of peace research* (σσ. 95-102). Berlin, Heidelberg: Springer.

Gross, L. (2001). *Up from invisibility: Lesbians, gay men, and the media in America*. New York: Columbia University.

Θερμός, Β. (2015). *Έλξη και πάθος: Μια διεπιστημονική προσέγγιση στην ομοφυλοφιλία*. Αθήνα: Εν Πλω.

Lunsing, W. (1999). Japan: Finding its way. Στο B. D. Adam. .J. W. Duyvendak & A. Krouwel (Επιμ.), *The global emergence of gay and lesbian politics: National imprints of a worldwide movement* (σσ. 293-325). Philadelphia: Temple University Press.

Jenkins, H. (2006). *Convergence culture: Where old and new media collide*. New York and London: New York University Press.

Κυριαζή, Ν. (1999). *Η κοινωνιολογική έρευνα. Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Milk, H. (1997). The Hope Speech. Στο M. Blasius, M. & S. Phelan (Επιμ.), *We are everywhere: A historical sourcebook of gay and lesbian politics* (σσ. 450-453). New York, London: Routledge.

Meyer, R. (1991). Rock Hudson's body. Στο D. Fuss (Επιμ.), *Inside/out: Lesbian theories, gay theories*, (σσ. 259-88) New York: Routledge.

Neuman, W. L. (2014). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches (Seventh edition)*. London: Pearson education Limited.

Nockleby, J. T. (2000). Hate speech. Στο L. W. Levy, K. L. Karst & D. J. Mahoney (Επιμ.), *Encyclopedia of the American Constitution* (σσ. 1277–1279). New York City: Macmillan.

Nunokawa, J. (1991). All the sad young men: AIDS and the work of mourning. Στο D. Fuss (Επιμ.), *Inside/Out: Lesbian theories, gay theories* (σσ. 311-323). New York: Routledge.

Παπαθανασίου, Χ. & Αποστολίδης, Θ. (2013). Ηθικές αξίες, ταμπού και δικαιώματα: Έλληνες πολιτικοί μιλούν για την ομοφυλοφιλία. Στο Κ.Ν. Φελλάς, Μ. Καψού & Ε. Επαμεινώνδα (Επιμ.), *Σεξουαλικότητες: Απόψεις, Μελέτες και Βιώματα στον Κυπριακό και Ελλαδικό χώρο* (σ.σ. 91-130). Αθήνα: Πολύχρωμος Πλανήτης.

Πολίτης, Φ. (2006). *Οι “ανδρικές ταυτότητες” στο σχολείο: ετεροσεξουαλικότητα, ομοφυλοφοβία και μισογυνισμός*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Pearce, F. (1973). How to be immoral and ill, pathetic and dangerous, all at the same time: Mass media and the homosexual. Στο C. Cohen & J. Young (Επιμ.), *The manufacture of news: Social problems, deviance and the mass media* (σσ. 284-301). Beverly Hills, CA: Sage Publications.

Sender, K. (2012). No hard feelings: Reflexivity and queer affect in the new media landscape. Στο K. Ross (Επιμ.), *The handbook of gender, sex and media* (σσ. 207-225). West Sussex: John Willey & Sons.

Μακρή-Τσιλιπάκου, Μαριάνθη (2014α). Σεξουαλικός προσανατολισμός και γλώσσα. Στο N. Lavidas, Th. Alexiou & A.-M. Sougari (Επιμ.), *Major Trends in Theoretical and Applied Linguistics: Selected Papers from the 20th ISTAL, Vol II* (σσ. 53-68). London: Versita de Gruyter.

Walters, S. D. (2001). *All the rage: The story of gay visibility in America*. Chicago: University of Chicago Press.

Whisnant, C. (2012). *Male homosexuality in West Germany: between persecution and freedom, 1945-69*. Berlin: Springer.

Wimmer, R. D., & Dominick, J. R. (2013). *Mass media research (Ninth edition)*. Massachusetts: Cengage learning.

Χατζητρύφων, Ν. & Παπαζήση, Θ. (2007). *Το φύλο και η συμπεριφορά του: Οικογένειες από ομόφυλα ζευγάρια. Πρακτικά 2ου διεπιστημονικού συνεδρίου: Θεσσαλονίκη, 12-14 Μαΐου 2005*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Επιστημονικά άρθρα και εισηγήσεις

Adamczyk, A., Kim, C., & Paradis, L. (2015, December). Investigating differences in how the news media views homosexuality across nations: An analysis of the United States, South Africa, and Uganda. In *Sociological Forum*, 30, No. 4, σσ. 1038-1058. Doi: 10.1111 /socf. 12207

Adams, T. E. (2013). Frames of homosexuality: Comparing Los Angeles Times' coverage of california's proposition 6 (1978) and proposition 8 (2008). *Sexuality & Culture*, 17(2), σσ. 213-228. Doi: 10.1007/s12119-012-9145-2

Aday, S., Livingston, S., & Hebert, M. (2005). Embedding the truth: A cross-cultural analysis of objectivity and television coverage of the Iraq war. *Harvard International Journal of Press/Politics*, 10(1), σσ. 3-21. Doi: 10.1177/1081180X05275727

Armstrong, E. A., & Crage, S. M. (2006). Movements and memory: The making of the Stonewall myth. *American Sociological Review*, 71(5), σσ. 724-751. Doi: 10.1177/000312240607100502

Atay, A. D. (2016). Communicating With the “Other”: Peace Journalism as a Form of Self–Other Relationship. *Journal of Media Ethics*, 31(3), 188-195. Doi: 10.1080/23736992.2016.1188012

Ayoub, P. M. & Garretson, J. (2015, Απρίλιος). Getting the Message Out: Media Context and Global Changes in Attitudes Toward Homosexuality. Εισήγηση στο *Western Political Science Association Annual Meeting*, Las Vegas. Doi: 10.1177/0010414016666836

Berkowitz, D., & Beach, D. W. (1993). News sources and news context: The effect of routine news, conflict and proximity. *Journalism Quarterly*, 70(1), 4-12. Doi: 10.1177/107769909307000102

Billings, A. C., Moscovitz, L. M., Rae, C., & Brown-Devlin, N. (2015). The art of coming out: Traditional and social media frames surrounding the NBA’s Jason Collins. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 92(1), σσ. 142-160. Doi: 10.1177/1077699014560516

Bowling, K. L., Firestone, J. M., & Harris, R. J. (2005). Analyzing questions that cannot be asked of respondents who cannot respond. *Armed Forces & Society*, 31(3), σσ. 411-437. Doi: 10.1177/0095327X0503100305

Branchik, B. J. (2002). Out in the market: a history of the gay market segment in the United States. *Journal of Macromarketing*, 22(1), σσ. 86-97. Doi: 10.1177/027467022001008

- Brown, J. D., Bybee, C. R., Wearden, S. T., & Straughan, D. M. (1987). Invisible power: Newspaper news sources and the limits of diversity. *Journalism Quarterly*, 64(1), 45-54. Doi: 10.1177/107769908706400106
- Bullock, C. F. (2008). Official sources dominate domestic violence reporting. *Newspaper Research Journal*, 29(2), 6-22. Doi: 10.1177/073953290802900202
- Bullough, V. L. (2004). Sex will never be the same: The contributions of Alfred C. Kinsey. *Archives of sexual behavior*, 33(3), σσ. 277-286. Doi: 10.1023/B:ASEB.0000026627.24993.03
- Calder, B. (2015). 1970s gay liberationist ideas: the challenge to reach readers. *Journal of Australian Studies*, 39(2), σσ. 184-199. Doi: 10.1080/14443058.2015.1018925
- Carratalá Simón, A. (2016). Press coverage of same-sex domestic violence cases in Spain. *Revista Latina de Comunicación Social*, 2016, 71, σσ. 40-65. Doi: 10.4185/RLCS-2016-1083en
- Chang, J., & Ren, H. (2017). Keep Silent, Keep Sinful: Mainstream Newspapers' Representation of Gay Men and Lesbians in Contemporary China. *Indian Journal of Gender Studies*, 24(3), σσ. 317-340. Doi: 10.1177/0971521517716765
- Ciasullo, A. M. (2001). Making her (in) visible: Cultural representations of lesbianism and the lesbian body in the 1990s. *Feminist Studies*, 27(3), σσ. 577-608. Doi: 10.2307/3178806
- Clarke, J. N. (2006). Homophobia out of the closet in the media portrayal of HIV/AIDS 1991, 1996 and 2001: Celebrity, heterosexism and the silent victims. *Critical Public Health*, 16(4), σσ. 317-330. Doi: 10.1080/09581590601091620

Cleland, J. (2014). Association football and the representation of homosexuality by the print media: A case study of Anton Hysén. *Journal of homosexuality*, 61(9), σσ. 1269-1287. Doi: 10.1080/00918369.2014.926765

Conrad, P., & Markens, S. (2001). Constructing the 'gay gene' in the news: optimism and skepticism in the US and British press. *Health*, 5(3), σσ. 373-400. Doi: 10.1177/136345930100500306

de Pedro, N. & Iriarte, I. (2017). When the Russkiy Mir and the Spanish-speaking world meet: RT and Sputnik in Spanish. Coleccion Monografias CIDOB. Ανάκτηση από: https://www.cidob.org/en/articulos/monografias/war_in_peacetime_russia_s_strategy_on_nato_s_eastern_and_southern_flanks/when_the_russkiy_mir_and_the_spanish_speaking_world_meet_rt_and_sputnik_in_spanish

Dhoest, A., & Simons, N. (2012). Questioning queer audiences: Exploring diversity in lesbian and gay men's media uses and readings. *The Handbook of Gender, Sex and Media*; Ross, K., Ed, σσ. 260-276. Doi: 10.1002/9781118114254

Dimitrova, D. V., & Connolly-Ahern, C. (2007). A tale of two wars: Framing analysis of online news sites in coalition countries and the Arab world during the Iraq war. *The Howard Journal of Communications*, 18(2), σσ. 153-168. Doi: 10.1080/10646170701309973

Dworkin, S. L., & Wachs, F. L. (1998). "Disciplining the body": HIV-positive male athletes, media surveillance, and the policing of sexuality. *Sociology of Sport Journal*, 15(1), σσ. 1-20. Doi: 10.1123/ssj.15.1.1

Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of communication*, 43(4), σσ. 51-58. Doi: 10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x

Epstein, J. (1992). AIDS, stigma, and narratives of containment. *American Imago*, 49(3), σσ. 293-310 Ανάκτηση από:

<https://search.proquest.com/docview/1289752920/fulltextPDF/EC5C62A42CC4FDEPQ/1?accountid=8359>

Ewing, C. (2017). “Color Him Black”: Erotic Representations and the Politics of Race in West German Homosexual Magazines, 1949–1974. *Sexuality & Culture*, 21(2), σσ. 382-403. Doi: 10.1007/s12

Fetner, T. (2001). Working Anita Bryant: The impact of Christian anti-gay activism on lesbian and gay movement claims. *Social Problems*, 48(3), σσ. 411-428. Doi: 10.1525/sp.2001.48.3.411

Gadsden, G. Y. (2002). Crooked men and straightened women: Images of homosexuality across race in two women's magazines, 1986-1995. *Journal of homosexuality*, 43(2), σσ. 59-75. Doi: 10.1300/J082v43n02_04

Galupo, M. P., Mitchell, R. C., Grynkiewicz, A. L. & Davis, K. S. (2014). Sexual minority reflections on the Kinsey Scale and the Klein Sexual Orientation Grid: Conceptualization and measurement. *Journal of Bisexuality*, 14(3-4), σσ. 404-432. Doi: 10.1080/15299716.2014.929553

Gamson, W. A., & Modigliani, A. (1989). Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach. *American journal of sociology*, 95(1), 1-37.

Gehlbach, S. (2010). Reflections on Putin and the Media. *Post-Soviet Affairs*, 26(1), σσ. 77-87. Doi: 10.1086/229213

Goh, D. (2008). It's the gays' fault: News and HIV as weapons against homosexuality in Singapore. *Journal of Communication Inquiry*, 32(4), σσ. 383-399. Doi: 10.1177/0196859908320295

Goldkuhl, G. (2012). Pragmatism vs interpretivism in qualitative information systems research. *European journal of information systems*, 21(2), σσ. 135-146. Doi: 10.1057/ejis.2011.54

Grau, G. (1999). Return of the past: The policy of the SED and the laws against homosexuality in Eastern Germany between 1946 and 1968. *Journal of homosexuality*, 37(4), σσ. 1-21. Doi: 10.1300/J082v37n04_02

Greene, W. C. (2007). A history of AIDS: looking back to see ahead. *European journal of immunology*, 37, σσ. S94-S102. Doi: 10.1002/eji.200737441

Gross, L. (1991). Out of the mainstream: Sexual minorities and the mass media. *Journal of Homosexuality*, 21(1-2), σσ. 19-46.

Hackl, A. M., Boyer, C. R., & Galupo, M. P. (2013). From “gay marriage controversy” (2004) to “endorsement of same-sex marriage” (2012): Framing bisexuality in the marriage equality discourse. *Sexuality & Culture*, 17(3), σσ. 512-524. Doi: 10.1300/J082v21n01_04

Halperin, D. M. (2003). The normalization of queer theory. *Journal of homosexuality*, 45(2-4), σσ. 339-343. Doi: 10.1300/J082v45n02_17

Han, C. S. (2008). Sexy like a girl and horny like a boy: Contemporary gay 'Western' narratives about gay Asian men. *Critical Sociology*, 34(6), σσ. 829-850. Doi: 10.1177/0896920508095101

Hanitzsch, T. (2004). Journalists as peacekeeping force? Peace journalism and mass communication theory. *Journalism Studies*, 5(4), σσ. 483-495. Doi: 10.1080/14616700412331296419

Hitchcock, M. (2017). True Art Sells Itself: XY Magazine and the Gay Press in Digital-Age America. *Historian*, 79(1), σσ. 80-99. Doi: 10.1111/hisn.12422

Huang, Y. (2018). Media Representation of Tongxinglian in China: A Case Study of the People's Daily. *Journal of homosexuality*, 65(3), σσ. 338-360. Doi: 10.1080/00918369.2017.1317475

Hubert, S. J. (1999). What's wrong with this picture? The politics of Ellen's coming out party. *The Journal of Popular Culture*, 33(2), σσ. 31-36. Ανάκτηση από:

http://ne4ke2fg4p.search.serialssolutions.com/?ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8&rft_id=info:sid/ProQ%3A&rft_val_fmt=info:ofi/fmt:kev:mtx:journal&rft.genre=article&rft.jtitle=Journal+of+Popular+Culture&rft.atitle=What%27s+Wrong+with+This+Picture%3F+The+Politics+of+%22Ellen%27s%22+Coming+Out+Party&rft.au=Hubert%2C+Susan+J&rft.aulast=Hubert&rft.aufirst=Susan&rft.date=1999-10-01&rft.volume=33&rft.issue=2&rft.spage=31&rft.isbn=&rft.btitle=&rft.title=Journal+of+Popular+Culture&rft.issn=00223840&rft_id=info:doi/

Jackson, C. (2016). Legislation as an Indicator of Free Press in Russia: Patterns of Change from Yeltsin to Putin. *Problems of Post-Communism*, 63(5-6), σσ. 354-366. Doi: 10.1080/10758216.2016.1164572

Jenicek, A., Wong, A. D., & Lee, E. O. J. (2009). Dangerous shortcuts: representations of sexual minority refugees in the post-9/11 Canadian press. *Canadian Journal of Communication*, 34(4). Doi: 10.22230/cjc.2009v34n4a2119

Jones, A. (2006). Straight as a rule: Heteronormativity, gendercide, and the noncombatant male. *Men and Masculinities*, 8(4), 451-469. Doi: 10.1177/1097184X04268797

Jones, J. W. (1992). Discourses on and of AIDS in West Germany, 1986-90. *Journal of the History of Sexuality*, 2(3), σσ. 439-468. Ανάκτηση από: https://www.jstor.org/stable/3704333?casa_token=IA2C62KbjM8AAAAA:5TSnXXW7EKt_Viz0HYcp3dJRN_JBfuywjZDIgccpFbGvuKVwVOT4qjZ-shWJ1d3IC3DKk2iLRWQo-N9gvAfvqhiGmkuIbwxMYuWyCIZEflYERvcjTHg&seq=1#metadata_info_tab_contents

Jowett, A. (2014). ‘But if you legalise same-sex marriage...’: Arguments against marriage equality in the British press. *Feminism & Psychology*, 24(1), σσ. 37-55. Doi: 10.1177/0959353513510655

Jowett, A., & Peel, E. (2010). “Seismic Cultural Change?”: British media representations of same-sex ‘marriage’. *Women's Studies International Forum*, 33(3), σσ. 206-214. Doi: 10.1016/j.wsif.2009.12.009

Kian, E. T. M., & Anderson, E. (2009). John Amaechi: Changing the way sport reporters examine gay athletes. *Journal of Homosexuality*, 56(7), σσ. 799-818. Doi: 10.1080/00918360903187788

Landau, J. (2009). Straightening out (the politics of) same-sex parenting: Representing gay families in US print news stories and photographs. *Critical Studies in Media Communication*, 26(1), σσ. 80-100. Doi: 10.1080/15295030802684018

Lee, S. T., Maslog, C. C., & Kim, H. S. (2006). Asian conflicts and the Iraq war: A comparative framing analysis. *International Communication Gazette*, 68(5-6), 499-518. Doi: 10.1177/1748048506068727

Lupton, D. (1993). AIDS risk and heterosexuality in the Australian press. *Discourse & Society*, 4(3), σσ. 307-328. Doi: 10.1177/0957926593004003002

Magrath, R., Cleland, J., & Anderson, E. (2017). Bisexual Erasure in the British Print Media: Representation of Tom Daley's Coming Out. *Journal of Bisexuality*, 17(3), σσ. 300-317. Doi: 10.1080/15299716.2017.1359130

McGoldrick, A. (2006). War Journalism and 'Objectivity'. *Conflict & communication*, 5(2). Ανάκτηση από: http://cco.regener-online.de/2006_2/pdf/mcgoldrick.pdf

McLelland, M. J. (2000). Male homosexuality and popular culture in modern Japan. *Intersections*, 1(3), σσ. 1-14. Ανάκτηση από:

https://espace.library.uq.edu.au/data/UQ_141361/UQ141361OA.pdf?Expires=1566465547&Key-Pair-

https://espace.library.uq.edu.au/data/UQ_141361/UQ141361OA.pdf?Expires=1566465547&Key-Pair-Id=APKAJKNBj4MJBjNC6NLQ&Signature=TxQ9L2qjgkSiAKwC7i3eSoORu1PEd9x5o94hqNoEvZtpcLnDvPPjVx1gzxb1pccxhxPk6u0g0e0c~273ETW1INRAActUaidbV~KnicI9At5qE5pFKcAy-Jk-RR7UHi~xRMu6jsMTnrIfNpEUzRY3SnWzUuN1a2d5ZvpR1JV99qRngLqcCk~PahADo~68q01UOqAayVpy71xkVMeYI5~XeLJm8HuOOs71PQPYSgeyuornslb8wglzcL5k2m9oskTouvgMLowRHxUM9T~v9Rmx8nt2Uqq8hRRX8jLSeZh7vkYFX2eUo-0bRNw1nLgAPSYO2Q-C2UbLc5GsXYgkkV5c7GQ

https://espace.library.uq.edu.au/data/UQ_141361/UQ141361OA.pdf?Expires=1566465547&Key-Pair-Id=APKAJKNBj4MJBjNC6NLQ&Signature=TxQ9L2qjgkSiAKwC7i3eSoORu1PEd9x5o94hqNoEvZtpcLnDvPPjVx1gzxb1pccxhxPk6u0g0e0c~273ETW1INRAActUaidbV~KnicI9At5qE5pFKcAy-Jk-RR7UHi~xRMu6jsMTnrIfNpEUzRY3SnWzUuN1a2d5ZvpR1JV99qRngLqcCk~PahADo~68q01UOqAayVpy71xkVMeYI5~XeLJm8HuOOs71PQPYSgeyuornslb8wglzcL5k2m9oskTouvgMLowRHxUM9T~v9Rmx8nt2Uqq8hRRX8jLSeZh7vkYFX2eUo-0bRNw1nLgAPSYO2Q-C2UbLc5GsXYgkkV5c7GQ

Mertus, J. (2007). The rejection of human rights framings: The case of LGBT advocacy in the US. *Human Rights Quarterly*, 29(4), σσ. 1036-1064. Ανάκτηση από:

https://www.jstor.org/stable/20072835?casa_token=D1kpJLUe278AAAAA:bwrRESi

[AhfYICUgjV8DgNcdJ6V2DpVdcFCMbupk5e62EzuDPwEZLFrTyPrRdZLKUqrxX
RvvBpNGl74jjalMXVQ4w-
v13SqoUXYcXdIdf2upzbaTgn8&seq=1#metadata_info_tab_contents](#)

Meyers, M. (1994). Defining Homosexuality: News Coverage of the 'Repeal the Ban' Controversy. *Discourse & Society*, 5(3), σσ. 321-344. Doi: 10.1177/0957926594005003004

Moeller, R. G. (2010). Private acts, public anxieties, and the fight to decriminalize male homosexuality in West Germany. *Feminist Studies*, 36(3), σσ. 528-552. Ανάκτηση από:

https://www.jstor.org/stable/27919120?casa_token=r7kdiXw966oAAAAA:ZuAdDO9t2C_6BVXgSGww4P-V1yDoWRinpF4BRos3_3Lfh8V6ebiSmFQ43vYkCpbfEfBZSnPqZR-HkSdeMzr_5KRhyN0CWqHQp9ZqiqZwAZSN7MEsPuY&seq=1#metadata_info_tab_contents

Morantz, R. M. (1977). The scientist as sex crusader: Alfred C. Kinsey and American culture. *American Quarterly*, 29(5), σσ. 563-589. Ανάκτηση από:

https://www.jstor.org/stable/2712574?casa_token=4Q73SmdG_EUAAAAA:SENUEpT5EBQbjPouNPo0wzEOEAEx9xH94Y8ugda7tEYS57_G1LA-iUoYru87t3c62Pmh-OaH5oEx_QCP0vgWGUBpYVKrfA63dcWDprouDqzVjMmnXPw&seq=1#metadata_info_tab_contents

Myrick, R. (1998). AIDS discourse: A critical reading of mainstream press surveillance of marginal identity. *Journal of homosexuality*, 35(1), σσ. 75-93. Doi: 10.1300/J082v35n01_04

Nelkin, D. (1991). AIDS and the news media. *The Milbank Quarterly*, 69(2), σσ. 293-307. Ανάκτηση από:

https://www.jstor.org/stable/3350206?casa_token=7AFpnyEA64AAAAA:0V-42FpodvPqfSyYtaxHZFAN7olix6U2XodVXsUGSYjReyXOH0ys_ixvV_reJEhjDf0H-Mb-kO5wT6hE4HmCXHcFQgi3rKTHTggFWDKVLsxq_LaSAAo&seq=1#metadata_info_tab_contents

Nölke, A. I. (2018). Making Diversity Conform? An Intersectional, Longitudinal Analysis of LGBT-Specific Mainstream Media Advertisements. *Journal of homosexuality*, 65(2), 224-255. Doi: 10.1080/00918369.2017.1314163

Pan, P. L., Meng, J., & Zhou, S. (2010). Morality or equality? Ideological framing in news coverage of gay marriage legitimization. *The Social Science Journal*, 47(3), σσ. 630-645. Doi: 10.1016/j.socij.2010.02.002

Perlesz, A., Brown, R., Lindsay, J., McNair, R., De Vaus, D., & Pitts, M. (2006). Family in transition: parents, children and grandparents in lesbian families give meaning to 'doing family'. *Journal of family therapy*, 28(2), 175-199. Doi: 10.1111/j.1467-6427.2006.00345.x

Persson, E. (2015). Banning "homosexual propaganda": Belonging and visibility in contemporary Russian media. *Sexuality & Culture*, 19(2), σσ. 256-274. Doi: 10.1007/s12119-014-9254-1

Padva, G. (2002). Heavenly monsters: The politics of the male body in the naked issue of Attitude magazine. *International Journal of sexuality and gender studies*, 7(4), σσ. 281-292. Doi: 10.1023/A:1020334829223

Παπαθανασόπουλος, Σ., Καραδημητρίου, Α. & Γιαννούλη, Η. (2014). Η πολιτική ενημέρωση σε περιόδους κρίσης. *Ζητήματα Επικοινωνίας*, Τεύχος 18-19, σσ. 89-111.

Ανάκτηση

από:

https://s3.amazonaws.com/academia.edu.documents/35800703/%CE%97_%CE%A0_%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%95%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7_%CF%83%CE%B5_%CF%80%CE%B5.pdf?response-content-disposition=inline%3B%20filename%3D35800703.pdf&X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIAIWOWYYGZ2Y53UL3A%2F20190822%2Fus-east-1%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20190822T093155Z&X-Amz-Expires=3600&X-Amz-SignedHeaders=host&X-Amz-Signature=0c62d1048197964191066d73eca015bd22ccfbdf862ea9253d6ea9ab4303bd d3

Reed, J. (2005). Ellen Degeneres: Public lesbian number one. *Feminist Media Studies*, 5(1), σσ. 23-36. Doi: 10.1080/14680770500058165

Rodriguez, N. S., & Blumell, L. (2014). What a year! The framing of marriage equality through media's selected sources in 2013. *Journal of Communication Inquiry*, 38(4), σσ. 341-359. Doi: 10.1177/0196859914551767

Rosqvist, H. B., & Andersson, C. (2016). Bad Sex, Good Love: Homonormativity in the Swedish Gay Press, 1969–86. *GLQ: A Journal of Lesbian and Gay Studies*, 22(1), σσ. 33-54. Doi: 10.1215/10642684-3315325

Roy, O. (2012). The colour of gayness: Representations of queers of colour in Québec's gay media. *Sexualities*, 15(2), σσ. 175-190. Doi: 10.1177/1363460712436541

Santos, A. C. (2016). 'In the old days, there were no gays'—democracy, social change and media representation of sexual diversity. *International Journal of Iberian Studies*, 29(2), σσ. 157-172. Doi: 10.1386/ijis.29.2.157_1

Saucier, J. A., & Caron, S. L. (2008). An investigation of content and media images in gay men's magazines. *Journal of Homosexuality*, 55(3), σσ. 504-523. Doi: 10.1080/00918360802345297

Schallhorn, C., & Hempel, A. (2017). Media Coverage of Thomas Hitzlsperger's Coming-out in German Newspapers. *Journalism Studies*, 18(9), σσ. 1187-1205. Doi: 10.1080/1461670X.2015.1112243

Seidman, S. (1988). Transfiguring sexual identity: AIDS & the contemporary construction of homosexuality. *Social Text*, (19/20), σσ. 187-205. Doi: 10.2307/466184

Semykina K. S. (2017). Same-sex marriage in the Russian media: between neutrality and anxiety. *Monitoring of Public Opinion: Economic and Social Changes*, σσ. 329-344. Doi: 10.14515/monitoring.2017.5.19

Semykina, K. (2018). *Media Construction of LGBT Prides in Russia: Framing Dynamics and Frame Resonance* (No. WP BRP 81/SOC/2018). National Research University Higher School of Economics. Ανάκτηση από: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3192478

Sender, K. (2001). Gay readers, consumers, and a dominant gay habitus: 25 years of the Advocate magazine. *Journal of Communication*, 51(1), σσ. 73-99. Doi: 10.1111/j.1460-2466.2001.tb02873.x

Serykh, D. (2017). Homonationalism Before Homonationalism: Representations of Russia, Eastern Europe, and the Soviet Union in the US Homophile Press, 1953–1964. *Journal of homosexuality*, 64(7), σσ. 908-927.

Shugart, H. A. (2003). Reinventing privilege: The new (gay) man in contemporary popular media. *Critical studies in media communication*, 20(1), σσ. 67-91. Doi: 10.1080/00918369.2017.1280992

Shugart, H. A. (2005). On misfits and margins: Narrative, resistance, and the poster child politics of Rosie O'Donnell. *Communication and Critical/Cultural Studies*, 2(1), σσ. 52-76. Doi: 10.1080/1479142042000332107

Sotelo, M. J. (2000). Political tolerance among adolescents towards homosexuals in Spain. *Journal of Homosexuality*, 39(1), σσ. 95-105. Doi: 10.1300/J082v39n01_06

Stein, A., & Plummer, K. (1994). "I Can't Even Think Straight": "Queer" Theory and the Missing Sexual Revolution in Sociology. *Sociological theory*, 12(2), σσ. 178-187. Doi: 10.2307/201863

Steiner, L., Fejes, F. & Petrich, K. (1993). Invisibility, homophobia and heterosexism: Lesbians, gays and the media. *Critical Studies in Mass Communication*, 10(4), σσ. 392-422. Doi: 10.1080/15295039309366878

Stemler, S. (2001). An overview of content analysis. *Practical assessment, research & evaluation*, 7(17), 137-146. Ανάκτηση από: https://www.researchgate.net/profile/Steven_Stemler/publication/269037805_An_Overview_of_Content_Analysis/links/547e0aba0cf2de80e7cc402a/An-Overview-of-Content-Analysis.pdf

Strand, C. (2012). Homophobia as a barrier to comprehensive media coverage of the Ugandan anti-homosexual bill. *Journal of homosexuality*, 59(4), σσ. 564-579. Doi: 10.1080/00918369.2012.665679

Streitmatter, R. (1995). Creating a venue for the “love that dare not speak its name”: Origins of the gay and lesbian press. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 72(2), σσ. 436-447. Doi: 10.1177/107769909507200215

Takács, J., Szalma, I., & Bartus, T. (2016). Social attitudes toward adoption by same-sex couples in Europe. *Archives of sexual behavior*, 45(7), σσ. 1787-1798. Doi: 10.1007/s10508-016-0691-9

Treichler, P. A. (1987). AIDS, homophobia and biomedical discourse: An epidemic of signification. *Cultural studies*, 1(3), σσ. 263-305. Doi: 10.1080/09502388700490221

Ware, C. (2017). “Time to Speak Out”: The 1980s Australian Gay Press and Personal Accounts of Living with HIV. *Journal of Australian Studies*, 41(4), σσ. 472-486. Doi: 10.1080/14443058.2017.1382551

Watney, S. (1987). The spectacle of AIDS. *The MIT Press*, 43, σσ. 71-86. Doi: 10.2307/3397565

Weaver, D. H. (2007). Thoughts on agenda setting, framing, and priming. *Journal of communication*, 57(1), σσ. 142-147. Doi: 10.1111/j.1460-2466.2006.00333.x

Younai, F. S. (2013). Thirty years of the human immunodeficiency virus epidemic and beyond. *International journal of oral science*, 5(4), σσ. 191-199. Doi: 10.1038/ijos.2013.76

Εισηγήσεις σε συνέδρια

Tankard, J., Hendrickson, L., Silberman, J., Bliss, K., & Ghanem, S. (1991, Αύγουστος). *Media frames: Approaches to conceptualization and measurement*. Εισήγηση στο Annual Convention of the Association for Education in Journalism and Mass Communication, Boston, MA.

Warner, W., & Hirschberg, J. (2012, Ιούνιος). *Detecting hate speech on the World Wide Web*. Εισήγηση στο Proceedings of the Second Workshop on Language in Social Media του Association for Computational Linguistics. Stroudsburg PA.

Μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες

Βέβη, Ε., & Σαμούρη, Ζ. Ρ. (2018). *Οι Σύγχρονες απόψεις σχετικά με την Ομοφυλοφιλία και το Σύμφωνο Συμβίωσης στην Ελλάδα* (Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία). Ανάκτηση από: <http://repository.library.teimes.gr/xmlui/handle/123456789/6786>

Διδακτορικές διατριβές

Buckle, S. (2012). *Homosexual identity in England, 1967-2004: political reform, media and social change* (Doctoral dissertation, University of Southampton). Ανάκτηση από: <https://eprints.soton.ac.uk/367041/1/Homosexual%20Identity%20in%20England%201967-2004-%20-%20Sebastian%20Buckle.pdf>

Τζαμαλούκα, Γ. (2002). *Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις και οι αιτιακές αποδόσεις της ομοφυλοφιλίας στη σύγχρονη Ελλάδα* (Διδακτορική διατριβή). Ανάκτηση από: <http://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/14476#page/4/mode/2up>

Δημοσιογραφικά άρθρα-ρεπορτάζ

«Το κελί μύριζε σαν σάπιο κρέας» - Συγκλονιστικές μαρτυρίες ομοφυλοφίλων που βασανίστηκαν στην Τσετσενία (2017, 1 Αυγούστου). *Lifo*. Ανάκτηση από: <https://www.lifo.gr/now/world/154892> (τελευταία πρόσβαση: 18/8/2019).

Αποδοκιμασία για τη δημοσίευση φωτογραφίας του Φύσσα την ώρα που ξεψυχά (2013, 21 Σεπτεμβρίου). *In.gr*. Ανάκτηση από: <https://www.in.gr/2013/09/21/greece/apodokimasia-gia-ti-dimosieysi-fwtoγραφias-toy-fysssa-tin-wra-poy-ksepsyxa/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Αποχωρεί από Την Εφημερίδα Πρώτο Θέμα Ο Θέμος Αναστασιάδης; (2018, 9 Νοεμβρίου). *Daily Media*. Ανάκτηση από: <https://dailymedia.gr/media/76075/apochorei-apo-tin-efimerida-proto-thema-o-themos-anastasiadis.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Alandete, D. (2018, 2 Ιανουαρίου). RT, Sputnik and the new Russian war. *El País*. Ανάκτηση από: https://elpais.com/elpais/2018/01/02/inenglish/1514887171_124173.html (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Bromwich, J. E. (2016, 17 Αυγούστου). What Is Breitbart News?. *The New York Times*. Ανάκτηση από: <https://www.nytimes.com/2016/08/18/business/media/what-is-breitbart-news.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Burrows, E. (2017, 29 Μαΐου). French president calls on Putin to protect gay Chechens. *CNN (US Edition)*. Ανάκτηση από: <https://edition.cnn.com/2017/05/29/europe/macron-putin-russia/index.html> (τελευταία πρόσβαση: 18/8/2019).

Carroll, O. (2017, 16 Οκτωβρίου). Chechnya's 'gay purge' victim speaks out over torture ordeal. *The Independent*. Ανάκτηση από: <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/chechnya-gay-purge-men-detained-torture-argun-prison-footage-inside-first-vice-news-deny-allegations-a7801621.html> (τελευταία πρόσβαση: 18/8/2019).

Chan, S. (2017, 20 Ιουνίου). Russia's 'Gay Propaganda' Laws Are Illegal, European Court Rules. *The New York Times*. Ανάκτηση από: <https://www.nytimes.com/2017/06/20/world/europe/russia-gay-propaganda.html> (τελευταία πρόσβαση: 26/3/2018).

Corner, L. (2017, 2 Μαΐου). Angela Merkel confronts Vladimir Putin over Chechnya's gay torture camps. *The Gay Times*. Ανάκτηση από: <https://www.gaytimes.co.uk/community/71201/angela-merkel-confronts-vladimir-putin-chechnyas-gay-torture/> (τελευταία πρόσβαση: 18/8/2019).

Dearden, L. (2017, 21 Ιουνίου). Chechnya gay purge: Footage taken inside prison shows where men were 'detained and tortured'. *The Independent*. Ανάκτηση από: <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/chechnya-gay-purge-men-detained-torture-argun-prison-footage-inside-first-vice-news-deny-allegations-a7801621.html> (τελευταία πρόσβαση: 18/8/2019).

Disinfo News: Why Does Sputnik Ignore Top Russian News? (2018, 9 Απριλίου). *Polygraph*. Ανάκτηση από: <https://www.polygraph.info/a/sputnik-not-covering-us-russia-sanctions/29155035.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Diva Staff (2018, 19 Οκτωβρίου). Gay Times Honours: Check out the LGBTQ activists, celebs and allies shortlisted this year!. *Diva*. Ανάκτηση από:

<http://outnewsglobal.com/gay-times-honours-check-out-the-lgbtq-activists-celebs-and-allies-shortlisted-this-year/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Έτσι στήθηκε το ρεπορτάζ με τις γριούλες (2013, 23 Σεπτεμβρίου). *Η Εφημερίδα των Συντακτών*. Ανάκτηση από: <http://archive.efsyn.gr/?p=118424> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

EU's Mogherini tells Russia to protect its own citizens' human rights (2017, 24 Απριλίου). *The Daily Mail*. Ανάκτηση από: <https://www.dailymail.co.uk/wires/reuters/article-4439800/EUs-Mogherini-tells-Russia-protect-citizens-human-rights.html> (τελευταία πρόσβαση: 18/8/2019).

Evans, A. (2017, 15 Ιουλίου). 'We don't have any gays': President of Chechnya says his government cannot have concentration camps for homosexuals as there aren't any in his Muslim majority Republic. *The Daily Mail*. Ανάκτηση από: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-4698216/President-Chechnya-says-country-no-homosexuals.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Farand, C. (2017, 28 Οκτωβρίου). Pop star 'feared dead' in Chechnya's anti-gay crackdown, human rights group warns. *The Independent*. Ανάκτηση από: <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/chechen-pop-star-zelimkhan-bakayev-feared-dead-chechnya-anti-gay-crackdown-ramzan-kadyrov-a8025026.html> (τελευταία πρόσβαση: 18/8/2019).

Finn, P. (2006, 28 Μαΐου). Moscow's first gay pride parade disrupted by police and hecklers. *Washington Post*. Ανάκτηση από: <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2006/05/27/AR2006052701002.html> (τελευταία πρόσβαση: 26/3/2018).

Fleischmann, A, & Petrakis, P. (2019, 18 Ιουνίου). Πότε αποποινικοποίησαν την ομοφυλοφιλία οι χώρες της Ευρώπης;. *Euronews*. Ανάκτηση από: <https://gr.euronews.com/2019/06/18/pote-apopoinikopoiisan-omofylofilia-xwres-evrwphs> (τελευταία πρόσβαση: 21/8/2019).

Fletcher, P. (2017, 6 Ιουλίου). The Moscow Times publishes last print Edition, goes Online only. Ανάκτηση από: <https://www.forbes.com/sites/paulfletcher/2017/07/06/the-moscow-times-publishes-last-print-edition-goes-online-only/#44abbc4b2260> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Gilchrist, T.E. (2017, 3 Σεπτεμβρίου). Rainbow railroad helps 31 persecuted Chechen gay & bisexual men to safety. *The Advocate*. Ανάκτηση από: <https://www.advocate.com/world/2017/9/03/rainbow-railroad-helps-31-persecuted-chechen-gay-bisexual-men-safety> (τελευταία πρόσβαση: 21/8/2019).

Giuliano, F. (2018, 31 Οκτωβρίου). They Hated Angela Merkel. Now They'll Miss Her. *Bloomberg*. Ανάκτηση από: <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2018-10-31/they-hated-angela-merkel-now-they-ll-miss-her> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Hamilton., R. E. (2018, 14 Δεκεμβρίου). Patterns in Russian-American Relations. *Foreign Policy Research Institute*. Ανάκτηση από: <https://www.fpri.org/article/2018/12/the-reset-that-wasnt-the-permanent-crisis-of-u-s-russia-relations/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Highlyman. L. (2007, 20 Σεπτεμβρίου). What is the history of The Advocate?. *GMax*. Ανάκτηση από: <http://www.gmax.co.za/think/history/2007/070920-theadvocate.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Καραθανάση, Ζ. (2013, 21 Ιανουαρίου). Ομοφοβία στο ελληνικό σχολείο. *10 Percent*.

Ανάκτηση από: <http://www.10percent.gr/stiles/h-gnwmh-tou-10/3105-2013-01-20-22-57-46.html> (τελευταία πρόσβαση: 25/8/2019).

Kircher M.M. (2017, 9 Φεβρουαρίου). Wikipedia Bans Daily Mail As Source Material: 'Unreliable'. *NY Mag*. Ανάκτηση από:

<http://nymag.com/intelligencer/2017/02/wikipedia-bans-daily-mail-as-unreliable-source.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Kramer, A. (2017, 1 Απριλίου). Chechen authorities arresting and killing gay men, Russian paper says. *The New York Times*. Ανάκτηση από:

<https://www.nytimes.com/2017/04/01/world/europe/chechen-authorities-arresting-and-killing-gay-men-russian-paper-says.html> (τελευταία πρόσβαση: 18/8/2019).

LGBTQ Activists Protesting Alleged Chechen Abuse Arrested In Russia (2017, 2 Μαΐου). *The Huffington Post*. Ανάκτηση από: https://www.huffpost.com/entry/russia-chechen-protest-arrests_n_5908cf0de4b02655f8416dbc?guccounter=2

(τελευταία πρόσβαση: 18/8/2019).

Luhn, A. (2015a, 5 Φεβρουαρίου). Hackers target Russian newspaper site accused of being anti-Putin. *The Guardian*. Ανάκτηση από:

<https://www.theguardian.com/world/2015/feb/05/russia-moscow-times-cyber-attack> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Luhn, A. (2015b, 6 Νοεμβρίου). Russia's last independent English newspaper ends daily edition. *The Guardian*. Ανάκτηση από:

<https://www.theguardian.com/world/2015/nov/06/russia-moscow-times-weekly> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Mangan, D. (2018, 23 Οκτωβρίου). 'Don't mess with American elections': Trump national security advisor John Bolton tells Russia. *CNBC*. Ανάκτηση από: <https://www.cnb.com/2018/10/23/john-bolton-says-russia-meddling-in-american-election-harmed-diplomacy.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Margagkidou, M. & Boeselager, M. (2015, 30 Ιανουαρίου). How Do Greeks and Germans Actually Feel About Each Other? *Vice*. Ανάκτηση από: https://www.vice.com/en_uk/article/av4x3a/young-greeks-germans-austerity-merkel-tsipras-vox-pops-876 (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Mark, M. (2016, 17 Νοεμβρίου). A brief history of Breitbart News, the controversial website run by Trump's chief adviser. *Business Insider*. Ανάκτηση από: <https://www.businessinsider.com/what-is-breitbart-news-steve-bannon> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Martosko, D. (2017, 21 Απριλίου). Hillary back to claiming Trump is attacking gay rights: Democratic loser calls for her party to rally for 2018 (and can't stop going on about Russia). *The Daily Mail*. Ανάκτηση από: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-4431396/Hillary-Clinton-Progress-LGBT-rights-not-secure.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Palazzo, C. (2017, 20 Απριλίου). *Chechen leader Ramzan Kadyrov denies arrest and abuse of gays*. *The Telegraph*. Ανάκτηση από: <https://www.telegraph.co.uk/news/2017/04/20/chechen-leader-ramzan-kadyrov-denies-arrest-abuse-gays/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Perverts called government peril; Gabrielson, G.O.P. chief, says they are as dangerous as Reds (1950, 19 Απριλίου). *The New York Times*, σ. 25. Ανάκτηση από: <https://timesmachine.nytimes.com/timesmachine/1950/04/19/86432041.html?action=>

[click&contentCollection=Archives&module=ArticleEndCTA®ion=ArchiveBody&pgtype=article&pageNumber=25](#) (τελευταία πρόσβαση: 19/11/2017).

Roberts, S. (2018, 9 Ιανουαρίου). I DO! When was same sex marriage legalized in the UK, which was the first country in the world to support equality and how did Australia vote? *The Sun*. Ανάκτηση από: <https://www.thesun.co.uk/fabulous/4917555/same-sex-marriage-legalised-uk-australia-first-country-world/> (τελευταία πρόσβαση: 26/3/2018).

Rody-Martha B. (2018, 25 Ιανουαρίου). Digital growth slow for newspapers and magazines: study. *Media in Canada*. Ανάκτηση από: <http://mediaincanada.com/2018/01/25/digital-growth-slow-for-newspapers-and-magazines-study/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Rothman, L. (2017, 13 Απριλίου). Read the 'Yep, I'm Gay' Ellen DeGeneres interview from 20 years ago. *Time*. Ανάκτηση από: <http://time.com/4728994/ellen-degeneres-1997-coming-out-cover/> (τελευταία πρόσβαση: 25/2/2018).

Ruddick, G. (2017, 16 Νοεμβρίου). Katharine Viner: in turbulent times, we need good journalism more than ever. *The Guardian*. Ανάκτηση από: <https://www.theguardian.com/media/2017/nov/16/katharine-viner-we-need-public-interest-journalism-in-turbulent-digital-age> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Ο ΣΥΡΙΖΑ ζητά πολιτική καταδίκη για τον «φασιστικό οχέτο» του Θέμου Αναστασιάδη (27 Ιουνίου 2018). *The Press Project*. Ανάκτηση από: <https://www.thepressproject.gr/article/131219/O-SURIZA-zita-politiki-katadiki-gia-ton-fasistiko-oxeto-tou-Themou-Anastasiadi> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Smith, M. (2017, 7 Μαρτίου). Complaints that the British press has a right-wing bias have long been made by left-wingers – but is this a state of affairs the public

recognises?. *YouGov*. Ανάκτηση από: <https://yougov.co.uk/topics/media/articles-reports/2017/03/07/how-left-or-right-wing-are-uks-newspapers> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Smith-Spark, L., & Black, P. (2013, 4 Αυγούστου). Protests, boycott calls as anger grows over Russia anti-gay propaganda laws. *CNN*. Ανάκτηση από: <https://edition.cnn.com/2013/08/01/world/europe/russia-gay-rights-controversy/index.html> (τελευταία πρόσβαση: 26/3/2018).

Τσέκου: Έχω μετανοιώσει οικτρά για το βίντεο με τον Ζαχόπουλο (13 Μαρτίου 2013). *Reader.gr*. Ανάκτηση από: <https://www.reader.gr/crime/tsekoy-eho-metanoiousei-oiktra-gia-vinteo-me-ton-zahopoylo> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Tatchell, P. (2010, 12 Οκτωβρίου). The Gay Liberation Front's social revolution. *The Guardian*. Ανάκτηση από: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2010/oct/12/gay-liberation-front-social-revolution> (τελευταία πρόσβαση: 10/12/2018).

The Huffington Post: The Story of How they Got to Where they are Today (2016, 11 Αυγούστου). *The Infographic Design Team*. Ανάκτηση από: <https://www.infographicdesignteam.com/blog/the-huffington-post-story/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

The Independent becomes the first national newspaper to embrace a global, digital-only future (2016, 12 Φεβρουαρίου). *The Independent*. Ανάκτηση από: <https://www.independent.co.uk/news/media/press/the-independent-becomes-the-first-national-newspaper-to-embrace-a-global-digital-only-future-a6869736.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Topping, A. (2015, 3 Φεβρουαρίου). Nancy Reagan refused to help dying Rock Hudson get Aids treatment. *The Guardian*. Ανάκτηση από: <https://www.theguardian.com/us-news/2015/feb/03/nancy-reagan-refused-help-dying-rock-hudson-get-aids-treatment> (τελευταία πρόσβαση: 26/3/2018).

Walker, S. (2017a, 13 Απριλίου). Chechens tell of prison beatings and electric shocks in anti-gay purge: ‘They called us animals’. *The Guardian*. Ανάκτηση από: <https://www.theguardian.com/world/2017/apr/13/they-called-us-animals-chechens-prison-beatings-electric-shocks-anti-gay-purge> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Walker, S. (2017b, 14 Απριλίου). Journalists fear reprisals for exposing purge of gay men in Chechnya. *The Guardian*. Ανάκτηση από: <https://www.theguardian.com/world/2017/apr/14/journalists-fear-reprisals-for-exposing-purge-of-gay-men-in-chechnya> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Villarreal, Y. (2017, 5 Μαΐου). Vladimir Putin plans to investigate abuse of gay and bi men in Chechnya. *The Advocate*. Ανάκτηση από: <https://www.advocate.com/politics/2017/5/05/vladimir-putin-plans-investigate-abuse-gay-and-bi-men-chechnya> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Reports

Circulation of newspapers in the United Kingdom (UK) as of June 2018 (in 1,000 copies) (2018). Statista. Ανάκτηση από: <https://www.statista.com/statistics/529060/uk-newspaper-market-by-circulation/> (ημερομηνία τελευταίας πρόσβασης: 10/11/2018).

Lyons, M. T. (2017, 20 Ιανουαρίου). *Ctrl-Alt-Delete: The origins and ideology of the Alternative Right*. Ανάκτηση από τον ιστότοπο του Political Research Associates:

<https://www.politicalresearch.org/2017/01/20/ctrl-alt-delete-report-on-the-alternative-right?print=print>

Τι πιστεύουν οι Έλληνες (2018). Αθήνα: διαΝΕΟσις. Ανάκτηση από: <https://www.dianeosis.org/2018/03/greeks-believe-2018/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Kuhar, R. (2003). *Media representations of homosexuality: An analysis of the print media in Slovenia*. Ljubljana: Peace Institute.

Εγκυκλοπαιδικά Λήμματα

Hidalgo, D. A., & Barber, K. (χ.η.). Queer. *Encyclopedia Britannica*. Ανάκτηση από: <https://www.britannica.com/topic/queer-sexual-politics> (τελευταία πρόσβαση: 23/8/2019).

Staszak, J. F. (2009). Other/Otherness. Στο R. Kitchin & N. Thrift (Επιμ.), *International Encyclopedia of Human Geography* (Τόμος 8, σσ. 43-47). Amsterdam: Elsevier.

The Editors of Encyclopedia Britannica (χ.η.α). The Daily Telegraph. *Encyclopedia Britannica*. Ανάκτηση από: <https://www.britannica.com/topic/The-Daily-Telegraph> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

The Editors of Encyclopedia Britannica (χ.η.β) The Independent. *Encyclopedia Britannica*. Ανάκτηση από: <https://www.britannica.com/topic/The-Independent-British-newspaper> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

The Editors of Encyclopedia Britannica (χ.η.γ). The New York Times. *Encyclopedia Britannica*. Ανάκτηση από: <https://www.britannica.com/topic/The-New-York-Times> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Ιστοσελίδες

A Rich and Unique History (χ.η.). Ανάκτηση από: <https://corporate.telegraph.co.uk/about-us/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

About Antivirus (χ.η.). Ανάκτηση από: <https://avmag.gr/about/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

About the Toronto Star (2018). Ανάκτηση από: <https://www.thestar.com/about/aboutus.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

About Us (χ.η.a). Ανάκτηση από: <https://sputniknews.com/docs/about/index.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

About Us (χ.η.b). Ανάκτηση από: <https://themoscowtimes.com/info/about-us> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Δελτία κυκλοφορίας ημερήσιων εφημερίδων (πανελλαδικό) 11/11/2018 - 11/11/2018.
Ανάκτηση από: <http://www.argoscom.gr/> (τελευταία πρόσβαση: 17/11/2018).

General Definitions (χ.η.). Ανάκτηση από: <https://lgbt.ucsf.edu/glossary-terms> (τελευταία πρόσβαση: 23/8/2019).

Η ιστορία της «Εφ.Συν.» (χ.η.). Ανάκτηση από: <https://www.efsyn.gr/istoria-tis-efsyn> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

History of the Guardian (2017). Ανάκτηση από: <https://www.theguardian.com/gnm-archive/2002/jun/06/1> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

History of the Toronto Star (χ.η.). Ανάκτηση από: <https://www.thestar.com/about/history-of-the-toronto-star.html> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Intersex Society Of North America (χ.η.). What is intersex?. Ανάκτηση από: http://www.isna.org/faq/what_is_intersex

New York Times (χ.η.). Ανάκτηση από: <https://mediabiasfactcheck.com/new-york-times/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Our History (χ.η.). Ανάκτηση από: <https://www.nytc.com/who-we-are/culture/our-history/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Our Story (χ.η.). Ανάκτηση από: <https://www.ap.org/about/our-story/> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

Pew Research Center (2013, 4 Ιουνίου). The global divide on homosexuality. Ανάκτηση από: <http://www.pewglobal.org/2013/06/04/the-global-divide-on-homosexuality/> (τελευταία πρόσβαση: 26/3/2018).

Russia: New Anti-Gay Crackdown in Chechnya (2019, 8 Μαΐου). Ανάκτηση από: <https://www.hrw.org/news/2019/05/08/russia-new-anti-gay-crackdown-chechnya> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

The Daily Mail: 1896-1940 (χ.η.). Ανάκτηση από: <https://spartacus-educational.com/Jmail.htm> (τελευταία πρόσβαση: 22/8/2019).

The Official Harvey Milk Biography (χ.η.). Ανάκτηση από: <http://milkfoundation.org/about/harvey-milk-biography/> (τελευταία πρόσβαση: 7/12/2018).

Top Sites in Greece (χ.η.). Ανάκτηση από:

<https://www.alexacom/topsites/countries/GR> (τελευταία πρόσβαση: 20/8/2019).

World Health Organization (2017, Νοέμβριος). 10 facts on HIV/AIDS. Ανάκτηση από:

<http://www.who.int/features/factfiles/hiv/en/> (τελευταία πρόσβαση: 26/3/2018).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ΤΑ ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΑΠΑΡΤΙΖΟΥΝ ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ

ΗΠΑ

The Huffington Post (US Edition)

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Gay Men Are Being Rounded Up And Killed In Chechnya: Report	2 Απριλίου 2017	U.S. News, International News	Είδηση
Gay Crisis In Chechnya	10 Απριλίου 2017	Queer Voices, International News	Είδηση
Alleged Gay ‘Concentration Camps’ In Chechnya Spark Global Outrage	11 Απριλίου 2017	Queer Voices, U.S. News, International News	Είδηση
Ellen DeGeneres And Others Call For End To Gay ‘Concentration Camps’	13 Απριλίου 2017	Queer Voices	Είδηση
As Anti-LGBT/GAYQ Persecution Worsens in Russia, The U.S. Government Must Act	16 Απριλίου 2017	U.S. News, International News	Είδηση
Newspaper Which Reported On Gay Abuse In Chechnya Fears For Staff	19 Απριλίου 2017	International News, Queer Voices	Είδηση

Andy Cohen Calls Out Chechen Leader Over Gay ‘Concentration Camps’	20 Απριλίου 2017	International News, Queer Voices	Είδηση
Process Of Elimination: How Do We Stop The Persecution Of Gay Men In Chechnya?	24 Απριλίου 2017	U.S. News, International News	Άρθρο Γνώμης
Gay Concentration Camps: Silence = Death	28 Απριλίου 2017	U.S. News, International News	Άρθρο Γνώμης
LGBT/GAYQ Activists Protesting Alleged Chechen Abuse Arrested In Russia	2 Μαΐου 2017	U.S. News, International News, Queer Voices	Είδηση
Angela Merkel Calls On Putin To Protect Gay Men In Chechnya	2 Μαΐου 2017	International News, Queer Voices	Είδηση
Chechen Authorities Allegedly Tell Parents: ‘Kill Your Gay Sons Or We Will’	4 Μαΐου 2017	U.S. News, International News, Queer Voices	Είδηση
This Chilling Film Depicts The Gruesome Reality For Gay Men In Chechnya	10 Μαΐου 2017	Arts & Entertainment, Queer Voices	Είδηση
Russian LGBT/GAY Network Claims To Have Saved 42 Chechen Gay Men	11 Μαΐου 2017	U.S. News, International News, Queer Voices	Είδηση
U.S. Lawmakers Call On Russia To End Alleged Killings Of Gay Men In Chechnya	26 Μαΐου 2017	U.S. News, International	Είδηση

		News, Queer Voices	
Paragraph 175 Revisited: Genocide In Chechnya And Its Global Impact On The Criminalization Of Being LGBT/GAY	31 Μαΐου 2017	U.S. News, International News	Άρθρο Γνώμης
Gay Men Open Up About Alleged Torture In Chechnya	16 Ιουνίου 2017	International News, Queer Voices	Είδηση
U.S. House Passes H. Res. 351, Condemning Anti-LGBT/GAYQ Violence In Chechnya	28 Ιουνίου 2017	U.S. News, International News	Είδηση
A Reminder That Russia Is An Authoritarian State That Terrorizes LGBT/GAYQ People	13 Ιουλίου 2017	Queer Voices	Άρθρο Γνώμης
Chechen President: ‘We Don’t Have Any Gays... Take Them From Us’	14 Ιουλίου 2017	International News, Queer Voices	Είδηση
Jussie Smollett, Tituss Burgess And More Back MTV’s Push To End Gay Abuse In Chechnya	17 Ιουλίου 2017	International News, Queer Voices	Είδηση
Voices 4 Chechnya’ Speaks Out On Giving Voices To LGBT/GAYQ+ Chechens	25 Σεπτεμβρίου 2017	U.S. News, International News	Είδηση
New Reports of Gay Singer Abducted and Murdered in Chechnya	21 Οκτωβρίου 2017	-	Είδηση

Breitbart

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Claim: Chechen Govt. Rounding up Gay Men in ‘Concentration Camps’	11 Απριλίου 2017	Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Russia’s Chechnya Denies Report on Gay ‘Prison Camps’: Gay Chechens ‘Just Don’t Exist’	11 Απριλίου 2017	Russia/Chechnya, National Security	Είδηση
Russian Paper Asks Kremlin for Help After Chechen Islamic Clerics Threaten ‘Retribution’	17 Απριλίου 2017	Russia/Chechnya, National Security	Είδηση
Nikki Haley: U.S. ‘Disturbed’ by Reports of Torture, Murder of Gay Men in Russia’s Chechnya	18 Απριλίου 2017	Russia/Chechnya, National Security, Social Justice	Είδηση
Facing death for being gay, men flee Russia’s Chechnya	19 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Gay Russian in Muslim-Majority Chechnya: ‘I Had No Choice But Lie or Die’	21 Απριλίου 2017	Russia/Chechnya, National Security, Social Justice	Είδηση

Survivor: Chechen Police Tells Parents ‘Kill Your Gay Children Or We’ll Do It For You’	6 Μαΐου 2017	Russia/Chechnya, National Security	Είδηση
Israelis Protest at Russian Embassy Against Persecution of Gay Men in Chechnya	7 Ιουνίου 2017	Chechnya, Middle East, National Security	Είδηση
Chechen President on Alleged Torture of Gays: There Are No Gay Men in Chechnya	15 Ιουλίου 2017	Chechnya, National Security	Είδηση
Russia: Authorities in Muslim-Majority Chechnya Investigating Torture of Gay Man	5 Νοεμβρίου 2017	Russia/Chechnya, National Security	Είδηση

The New York Times

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Chechen Authorities Arresting and Killing Gay Men, Russian Paper Says	1 Απριλίου 2017	World/Europe	Είδηση
U.N. Experts Condemn Killing and Torture of Gay Men in Chechnya	13 Απριλίου 2017	World/Europe	Είδηση

‘They Starve You. They Shock You’: Inside the Anti-Gay Pogrom in Chechnya	21 Απριλίου 2017	World/Europe	Είδηση
Reporting on People Who ‘Don’t Exist’	23 Απριλίου 2017	Insider	Άρθρο Γνώμης
Chechnya’s Crackdown on Gays	24 Απριλίου 2017	Opinion	Άρθρο Γνώμης
Russians Protesting Abuse of Gay Men in Chechnya Are Detained	1 Μαΐου 2017	World/Europe	Είδηση
Angela Merkel Presses Vladimir Putin on Treatment of Gays and Jehovah’s Witnesses	2 Μαΐου 2017	World/Europe	Είδηση
Chechnya’s Anti-Gay Pogrom	3 Μαΐου 2017	Opinion	Άρθρο Γνώμης
After Fleeing Bias at Home, Gay Russians Say It Persists in Brooklyn	21 Μαΐου 2017	NY Region	Είδηση
Emmanuel Macron Challenges Putin on Syria and Gay Rights	29 Μαΐου 2017	World/Europe	Είδηση

Gay Chechens, Attacked at Home, Find Doors Opening in Europe	9 Ιουνίου 2017	World/Europe	Είδηση
Trump Gave Putin Exactly What He Wanted	8 Ιουλίου 2017	Opinion	Άρθρο Γνώμης
Is Chechnya Taking Over Russia?	17 Αυγούστου 2017	Opinion	Άρθρο Γνώμης
Chechnya's Persecuted Gays Find Refuge in Canada	3 Αυγούστου 2017	World/Americas	Είδηση
After Anti-Gay Crackdown in Chechnya, a Witness Steps Forward	16 Οκτωβρίου 2017	World/Europe	Είδηση

Associated Press

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Report: Chechnya police arrest 100 alleged gays, 3 killed	2 Απριλίου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Kremlin: No 'reliable information' on Chechen gay killings	14 Απριλίου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση

Russia asked to end alleged killings of gays in Chechnya	14 Απριλίου 2017	International News, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Chechen leader decries ‘attack’ over gay persecution reports	16 Απριλίου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
CPJ: investigate threats to paper over Chechen gay torture	17 Απριλίου 2017	International News, Russia/Chechnya	Είδηση
Kremlin: No reason to believe gays abused in Chechnya	20 Απριλίου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Russian foreign minister: No proof of persecution of gay men	24 Απριλίου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Gay activists detained in Russia at protest against torture	1 Μαΐου 2017	International News, Europe, Russia/Chechnya, Gay Rights	Είδηση
Chechen gays survive torture, flee to Moscow safe houses	2 Μαΐου 2017	International News, Europe, Russia/Chechnya, Gay Rights	Είδηση
Putin supports plan to investigate reported abuse of gays	5 Μαΐου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση

Activists protesting torture of gay men in Chechnya detained	11 Μαΐου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Gay rights supporters demonstrate in Russia's St. Petersburg	17 Μαΐου 2017	Europe, Russia/Chechnya, Gay Rights	Είδηση
Rights group says Chechen officials humiliated gay detainees	26 Μαΐου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
French leader Macron says he will be constantly vigilant about LGBT/Gay rights in Russia's Chechnya region	29 Μαΐου 2017	Russia/Chechnya, France	Είδηση
Chechnya's leader invites Macron, Merkel to visit his region	30 Μαΐου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Germany starts granting humanitarian visas to Chechen gays	8 Ιουνίου 2017	Europe, Germany, Russia/Chechnya	Είδηση
Chechen leader invokes damnation for gay persecution claims	15 Ιουλίου 2017	Sports, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
White House says it's upset by Kadyrov's anti-gay remarks	19 Ιουλίου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση

Russia: Formal complaint made over gay crackdown in Chechnya	16 Οκτωβρίου 2017	Europe, Russia/Chechnya	Είδηση

Ηνωμένο Βασίλειο

The Telegraph

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Russia bans 'extremist' picture of Vladimir Putin as a gay clown	6 Απριλίου 2017	News, Russia/Chechnya	Είδηση
Chechnya accused of detaining and torturing dozens of gay men	11 Απριλίου 2017	News, Russia/Chechnya, LGBT/GayQ	Είδηση
Russia asked to end alleged killings of gays in Chechnya	14 Απριλίου 2017	News, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Chechen 'fanatics threaten entire staff' of Russian newspaper after it alleges abuse of gay men	14 Απριλίου 2017	News, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση

Chechen leader Ramzan Kadyrov denies arrest and abuse of gays	20 Απριλίου 2017	News, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Angela Merkel urges Vladimir Putin to protect Chechnya gay rights	3 Μαΐου 2017	News, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Vladimir Putin backs investigation into reports of violent anti-gay crackdown in Chechnya	5 Μαΐου 2017	News, Russia/Chechnya	Είδηση
Macron slams Russian media 'lies' during muscular exchange with Putin at Versailles	29 Μαΐου 2017	News, Russia, Europe, France	Είδηση
Ramzan Kadyrov denies existence of gay men in Chechnya, but says 'if there are any, take them to Canada'	16 Ιουλίου 2017	News, Russia/Chechnya, Canada, LGBT/Gay	Είδηση
Canada quietly accepts gay refugees escaping violent crackdown in Chechnya	4 Σεπτεμβρίου 2017	News, Canada, Chechnya	Είδηση
Victim of Chechnya 'gay purge' calls on Moscow to investigate	16 Οκτωβρίου 2017	News, Russia/Chechnya, Europe, LGBT/Gay	Είδηση

The Guardian

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Chechen police 'have rounded up more than 100 suspected gay men'	2 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Chechens tell of prison beatings and electric shocks in anti-gay purge: 'They called us animals'	13 Απριλίου 2017	News, World, Russia, LGBT/Gay	Είδηση
Gay men in Chechnya are being tortured and killed. More will suffer if we don't act	13 Απριλίου 2017	Opinion, Europe, Russia/Chechnya	Άρθρο γνώμης
Let's answer Chechen brutality with a global uprising against homophobia	14 Απριλίου 2017	Opinion, Europe, Russia	Άρθρο γνώμης
Journalists fear reprisals for exposing purge of gay men in Chechnya	14 Απριλίου 2017	News, World, Europe, LGBT/Gay	Είδηση
No 'reliable information' on Chechnya gay persecution, says Putin spokesman	15 Απριλίου 2017	News, World, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση

Chechnya leader rejects reports of anti-gay purge	21 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia, LGBT/Gay	Είδηση
In macho Chechnya, being gay is an act of intolerable rebellion	22 Απριλίου 2017	Opinion, World, Europe, Russia, LGBT/Gay	Άρθρο Γνώμης
Merkel presses Putin over anti-gay purge in Chechnya	2 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
LGBT/Gay activists detained in Moscow while petitioning against Chechen purge	11 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Russia investigates 'gay purge' in Chechnya	26 Μαΐου 2017	News, World, LGBT/Gay, Russia	Είδηση
Victim of Chechnya's 'gay purge' calls on Russia to investigate	16 Οκτωβρίου 2017	News, World, Europe, Russia, LGBT/Gay	Είδηση
Chechen pop star may have been killed in anti-gay crackdown, rights group says	27 Οκτωβρίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση

The Daily Mail

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Chechnya police arrest 100 alleged gays, 3 killed	2 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Chechen police round up 100 gay men killing three following a clamp down by Putin's hard-man ally Razman Kadyrov	3 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Chechnya opens world's first concentration camp for homosexuals since Hitler's in the 1930s where campaigners say gay men are being tortured with electric shocks and beaten to death	10 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Hundreds protest at Russian Embassy over "gay concentration camps" in Chechnya	13 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Russia asked to end alleged killings of gays in Chechnya	13 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Gay men are 'murdered by their ashamed families after being released from Nazi-style concentration camps in Chechnya where they were tortured, beaten and humiliated'	14 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Kremlin: No 'reliable information' on Chechen gay killings	14 Απριλίου 2017	News	Είδηση

Russian newspaper fears for staff after Chechen clerics vow vengeance	14 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Chechen leader decries 'attack' over gay persecution reports	16 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Gay men fearing for their lives flee Chechnya as leader denies he is rounding up and murdering homosexuals	20 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Kremlin: No reason to believe gays abused in Chechnya	20 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Canadian activists urge emergency visas for LGBT/Gay from Chechnya	20 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Hillary back to claiming Trump is attacking gay rights: Democratic loser calls for her party to rally for 2018 (and can't stop going on about Russia)	21 Απριλίου 2017	News	Είδηση
EU's Mogherini tells Russia to protect its own citizens' human rights	24 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Russian foreign minister: No proof of persecution of gay men	24 Απριλίου 2017	News	Είδηση
'At least SIX secret prisons are holding gay men in Russia's Chechen Republic, with prisoners tortured until families pay police large bribes'	24 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Chechnya 'is attempting to eliminate its gay community by the	25 Απριλίου 2017	News	Είδηση

start of the Muslim holy month of Ramadan', it is claimed following reports of torture camps for homosexuals in the country			
Parents are told – ‘Kill your gay children or we’ll do it for you’: Terrifying threats made by Chechen police are revealed by victims of country’s ‘concentration camps’ for homosexuals	3 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Putin finally supports investigation into attacks on gay people in Chechnya but can only bring himself to refer to them as 'rumors about people of non-traditional orientation'	5 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Activists protesting torture of gay men in Chechnya detained	11 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Russia detains activists delivering petition on Chechnya gay rights [<i>ανενεργός σύνδεσμος</i>]	11 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Chechnya's leader invites Macron, Merkel to visit his region	30 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Russian minister claims there are 'no facts' on Chechnya gay persecution after Macron urged Putin to do more to stop torture in heated first meeting	30 Μαΐου 2017	News	Είδηση
In US and abroad, a worrisome time for LGBT/Gay activists	1 Ιουνίου 2017	Opinion	Άρθρο Γνώμης

Sir Ian McKellen joins Russian embassy protest over Chechnya gay men “purge”	2 Ιουνίου 2017	News	Είδηση
Germany starts granting humanitarian visas to Chechen gays	8 Ιουνίου 2017	News	Είδηση
Chechen men describe how they were tortured for being gay	14 Ιουνίου 2017	News	Είδηση
'We don't have any gays': President of Chechnya says his government cannot have concentration camps for homosexuals as there aren't any in his Muslim majority Republic	15 Ιουλίου 2017	News	Είδηση
Chechen leader invokes damnation for gay persecution claims	15 Ιουλίου 2017	News	Είδηση
LGBT/Gay Chechens covertly brought to Canada, granted asylum	8 Σεπτεμβρίου 2017	News	Είδηση
Russia: Formal complaint made over gay crackdown in Chechnya	16 Οκτωβρίου 2017	News	Είδηση

The Independent

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Gay men being tortured and murdered in Chechen prisons, claim detainees	6 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση

Chechen leader Ramzan Kadyrov denies massacre of gay citizens saying 'such people do not exist'	10 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
The UK, US and Germany have called on Russia to investigate a gay purge	10 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
More than 100 gay men 'sent to prison camps' in Chechnya	11 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia, LGBT/Gay	Είδηση
Silence is not good enough when gay men are suffering in Chechnyan (sic) 'concentration camps'	11 Απριλίου 2017	Opinion, Chechnya, LGBT/Gay	Άρθρο Γνώμης
Gay men in Chechnya are some of the most disempowered people in the world today – we can do something about that	13 Απριλίου 2017	Opinion, Chechnya, LGBT/Gay	Άρθρο Γνώμης
Boris Johnson condemns Chechen 'detention of 100 gay men' calling on Russian authorities to investigate	13 Απριλίου 2017	News, UK, Politics, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση

LGBT/GayQ activists stage Chechnya protest outside Russian Embassy against gay 'concentration camps'	13 Απριλίου 2017	News, World, Europe	Είδηση
Newspaper staff threatened after reporting 'mass detention' of gay men in Chechnya, editors say	14 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Chechen killing and torture of gay men 'cannot be ignored', says Nikki Haley	19 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Russia backs Chechnya government's denials over killing and torture of gay men	20 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Chechnya wants to eliminate gay community by end of May, reports suggest	25 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Russian reporter who exposed Chechen 'detention and torture of gay men' goes into hiding as allegations widen	26 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Holocaust museum condemns 'torture and killing of gay men' in Chechnya	28 Απριλίου 2017	News, World, Europe,	Είδηση

		Russia/Chechnya, LGBT/Gay	
Russian police round up LGBT/Gay activists demonstrating against persecution of gay men in Chechnya	1 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Gay Chechens report days of beatings and electro-shock torture at hands of Russian government-backed thugs	2 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Angela Merkel raises concerns with Vladimir Putin over persecution of gay people in Chechnya	2 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Chechnya	Είδηση
Chechen leader Ramzan Kadyrov claims no gay people exist in region just fake Chechens	7 Μαΐου 2017	News, World, Europe	Είδηση
Chechen authorities tell parents: 'Kill your gay sons or we will', survivor claims	9 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Chechnya	Είδηση
Theresa May condemns Chechen persecution of gay men as 'utterly barbaric'	10 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Chechnya gay rights activists arrested on way to deliver petition in Moscow	11 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση

Chechnya accused of 'genocide' against gay people in complaint to International Criminal Court	17 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Gay Chechens denied US visas after attempting to flee horrors of government crackdown	17 Μαΐου 2017	News, World, Americas/United States, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Chechyan (sic) LGBT/Gay activists urge governments to help them flee persecution in their Russian homeland	20 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Chechnya gay purge: Victims tell of being stripped naked, beaten with pipes and electrocuted	26 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Emmanuel Macron challenges Vladimir Putin on gay rights in Chechnya and Syria conflict	30 Μαΐου 2017	News, World, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Chechnya gay purge: Russian foreign minister says claims of abuse are 'not based on fact'	30 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Chechnya gay purge: Footage taken inside prison shows where men were 'detained and tortured'	21 Ιουνίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Ramzan Kadyrov says there are no gay men in Chechnya - but if	16 Ιουλίου 2017	News, World, Chechnya, Canada	Είδηση

there are they should be deported to Canada			
Chechnya leader Ramzan Kadyrov says he condones honour (sic) killings of gay people	19 Ιουλίου 2017	News, World, Europe, Russia/Chechnya	Είδηση
Canada quietly gives asylum to gay people fleeing persecution in Russia	3 Σεπτεμβρίου 2017	News, World, Americas/Canada, Chechnya	Είδηση
Chechnya's 'gay purge' victim speaks out over torture ordeal	16 Οκτωβρίου 2017	News, World, Europe, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Pop star 'feared dead' in Chechnya's anti-gay crackdown, human rights group warns	28 Οκτωβρίου 2017	News, World, Europe, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση

Ελλάδα

Η Εφημερίδα Των Συντακτών

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Απαγωγές, βασανισμοί, ακόμη και δολοφονίες	14 Απριλίου 2017	News, World, Europe	Είδηση

Μέρκελ και Πούτιν σε μία τεταμένη συνέντευξη	2 Μαΐου 2017	News, World, Europe	Είδηση
Διάθεση για συνεργασία, αλλά και εκατέρωθεν «παράπονα»	29 Μαΐου 2017	News, World, Europe	Είδηση
Ο Μακρόν, ο Πούτιν και ο Μεγάλος Πέτρος	30 Μαΐου 2017	News, World, Europe	Είδηση

LIFO

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Η κυβέρνηση της Τσετσενίας φέρεται να συλλαμβάνει και να σκοτώνει ομοφυλόφιλους	3 Απριλίου 2017	News, World, Russia/Chechnya, LGBT	Είδηση
Διεθνής κατακραυγή για την Τσετσενία - Αποκαλύψεις για «στρατόπεδο συγκέντρωσης», απαγωγές και δολοφονίες ομοφυλόφιλων	12 Απριλίου 2017	News, World, Russia/Chechnya, LGBT	Είδηση
Απαγωγές, ξυλοδαρμοί και βασανιστήρια με ηλεκτροσόκ: Συγκλονιστικές μαρτυρίες από τις διώξεις κατά των ομοφυλοφίλων στην Τσετσενία	14 Απριλίου 2017	News, World, Russia/Chechnya, LGBT	Είδηση

Ο Πούτιν υποσχέθηκε να συζητήσει το ζήτημα των διώξεων των ομοφυλοφίλων στην Τσετσενία	5 Μαΐου 2017	News, World, Russia/Chechnya, European Union	Είδηση
Αποκαλύψεις για το πογκρόμ κατά των γκέι στη Τσετσενία: 40 ομοφυλόφιλοι άντρες έχουν διασωθεί από τις διώξεις	10 Μαΐου 2017	News, World, Russia/Chechnya, LGBT	Είδηση
Σοκαριστικές αποκαλύψεις για την Τσετσενία: Πολιτικός ήταν παρών στα βασανιστήρια των γκέι	27 Μαΐου 2017	News, World, Chechnya, LGBT	Είδηση
Παρέμβαση Μακρόν για τις διώξεις ομοφυλοφίλων στην Τσετσενία - Έθεσε το θέμα στον Πούτιν	29 Μαΐου 2017	News, World, Chechnya, LGBT	Είδηση
«Δεν υπάρχουν ομοφυλόφιλοι στην Τσετσενία» δηλώνει ο ηγέτης της Τσετσενίας που κατηγορείται για τις διώξεις τους	18 Ιουλίου 2017	News, World, Chechnya, LGBT	Είδηση

«Το κελί μύριζε σαν σάπιο κρέας» - Συγκλονιστικές μαρτυρίες ομοφυλοφίλων που βασανίστηκαν στην Τσετσενία	1 Αυγούστου 2017	News, World, Chechnya, LGBT	Είδηση
Ένας Ρώσος ομοφυλόφιλος μιλά για τα βασανιστήρια που υπέστη στη Τσετσενία: Ξυλοδαρμοί, εξευτελισμός και απειλές θανάτου	16 Οκτωβρίου 2017	News, World, Chechnya, LGBT	Είδηση

Πρώτο Θέμα

Τίτλος	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Αρθρου
Η Τσετσενία άνοιξε στρατόπεδα συγκέντρωσης για ομοφυλόφιλους	10 Απριλίου 2017	News, World	Είδηση
Τσετσενία: Συγκλονιστική μαρτυρία θύματος του «διωγμού των γκέι» για ξυλοδαρμούς και ηλεκτροσόκ	14 Απριλίου 2017	News, World	Είδηση
Τσετσένοι ιμάμηδες κήρυξαν τζιχάντ ενάντια σε Ρώσους δημοσιογράφους	27 Απριλίου 2017	News, World	Είδηση

Απειλή-σοκ των τσετσενικών Αρχών: «Σκοτώστε τους γκέι γιους σας αλλιώς θα το κάνουμε εμείς»	3 Μαΐου 2017	News, World	Είδηση
Πούτιν: Θα συζητήσω με τον Εισαγγελέα τις «φήμες» περί διωγμού των γκέι στην Τσετσενία	5 Μαΐου 2017	News, World	Είδηση
Ρωσία: Προσαγωγή Ιταλού ακτιβιστή για τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων	11 Μαΐου 2017	News, World	Είδηση
Σεργκέι Λαβρόφ: Δεν υπάρχουν αποδείξεις για διωγμούς ομοφυλόφιλων στην Τσετσενία	31 Μαΐου 2017	News, World	Είδηση
Ρώσος ομοφυλόφιλος μίλησε δημοσίως για τα βασανιστήρια στην Τσετσενία	16 Οκτωβρίου 2017	News, World, Russia	Είδηση

Καναδάς**The Toronto Star**

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Chechnya police ‘round up’ more than 100 suspected gay men, kill 3: Russian report	3 Απριλίου 2017	News, World, Russia	Είδηση
UN rights agency condemns abuse of gay men in Chechnya	13 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia	Είδηση
No ‘reliable information’ on Chechen gay killings, Moscow says	14 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia	Είδηση
Russian journalist who reported on Chechnya’s anti-gay purge receives death threats	16 Απριλίου 2017	News, World, Europe, Russia	Είδηση
Gay men recount days of torture in Chechnya: ‘We were beaten several times a day’	2 Μαΐου 2017	News, World, Russia	Είδηση
Putin supports plan to investigate reported abuse of gay men in Chechnya	5 Μαΐου 2017	News, World, Europe, Russia	Είδηση

Activists protesting torture of gay men in Chechnya detained	11 Μαΐου 2017	News, World, Russia	Είδηση
Macron holds 'extremely frank' talks with Putin, won't 'give an inch' on certain issues	29 Μαΐου 2017	News, World, France, Russia	Είδηση
Germany starts granting humanitarian visas to Chechen gays	8 Ιουνίου 2017	News, World	Είδηση
We mustn't lose sight of work ahead in fight for LGBT/GayQ inclusion: Editorial	26 Ιουνίου, 2017	Opinion	Άρθρο Γνώμης
Ottawa has been quietly helping gay men and lesbians get out of Chechnya	4 Σεπτεμβρίου 2017	News, Canada, Europe	Είδηση

Ρωσία**Sputnik**

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Russian Interior Ministry to Look Into LGBT/Gay Persecution Reports in Chechnya	3 Απριλίου 2017	Russia	Είδηση
Russian Rights Ombudsman to Send Team to Chechnya to Probe Gay Persecutions	21 Μαΐου 2017	Russia	Είδηση
Zakharova Urges Kadyrov to Help Finnish Journalist to Cover LGBT/Gay Rights Issue	31 Μαΐου 2017	Politics	Είδηση
US, Russia and Nukes: Chechen Leader Comments on His Interview With HBO	16 Μαΐου 2017	World	Είδηση
Chechen Leader Invites Merkel, Macron to Visit, Assess LGBT/Gay Rights in Region	30 Μαΐου 2017	World	Είδηση
US in Talks With Russia at Highest Level on LGBT/Gay Issues in Chechnya	18 Ιουλίου 2017	Russia	Είδηση

The Moscow Times

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Detained, Tortured, Killed: How Chechnya Cracked Down on Gays	6 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Crackdown on Gays in Chechnya: A Vicious Circle of Law and Disorder	10 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Russian Newspaper Demands Government Protection From Chechen Religious Fanatics	14 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Chechnya Opens Investigation Into Kidnappings, Murders of Gays	17 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Putin Will Be Forced to Act on Chechnya's Anti-Gay Purge	20 Απριλίου 2017	Opinion	Άρθρο Γνώμης
The Kremlin Says There's No Reason Not to Trust Chechnya's Leader	24 Απριλίου 2017	News	Είδηση

Four More Secret Jails Illegally Holding Gay Men Discovered in Chechnya — Reports	24 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Why Putin is Getting Nervous About His Chechen Proxy	27 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Russian LGBT/Gay Activists Detained After Chechnya Protests	1 Μαΐου 2017	News	Είδηση
German Chancellor Pressures Putin to Defend Chechen Gays and Jehovah's Witnesses	2 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Putin Promises to Raise Chechnya's Anti-Gay Crackdown With Law Enforcement	5 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Petitioners Arrested Protesting Chechnya's LGBT/Gay Crackdown	12 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Chechnya's 'First Transgender Woman' Comes Forward	18 Μαΐου 2017	News	Είδηση

Panic Mode: Moscow Probe Into Anti-Gay Purge Has Chechen Leaders Rattled	24 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Chechen Parliament Speaker Played Key Role in Anti-Gay Purges – HRW	26 Μαΐου 2017	News	Είδηση
The Kremlin 'Notes' Fresh Allegations of Chechnya Killings	10 Ιουλίου 2017	News	Είδηση
Kadyrov Calls for Purging Chechnya of Gay Men, But Insists None Live There	15 Ιουλίου 2017	News	Είδηση
Kremlin Sees 'Nothing Unusual' In Kadyrov's Call for Gay Purge	17 Ιουλίου 2017	News	Είδηση
Novaya Gazeta Publishes Documents Detailing Chechnya Executions	31 Ιουλίου 2017	News	Είδηση
Russian LGBT/Gay Group Alleges Killings of Gay Men in Chechnya	1 Αυγούστου 2017	News	Είδηση
Human Rights Official Moskalkova Says Chechnya Investigating 18 Kidnapping Cases	21 Σεπτεμβρίου 2017	News	Είδηση

Men Shown as Proof of Life by Officials Were Actually Missing Chechens' Brothers	4 Οκτωβρίου 2017	News	Είδηση
Investigators to Open Case Into Gay Chechen Purge	1 Νοεμβρίου 2017	News	Είδηση

ΛΟΑΤΚΙ ΜΜΕ

The Advocate

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Gay Men Reportedly Being Arrested, Killed in Russian Republic of Chechnya	2 Απριλίου 2017	World, Russia/Chechnya	Είδηση
State Department Condemns LGBT/Gay Killings in Russia	5 Απριλίου 2017	World, Russia/Chechnya	Είδηση
Report: Chechnya Is Torturing Gay Men in Concentration Camps	10 Απριλίου 2017	World, Russia/Chechnya	Είδηση
GLAAD Calling on Nikki Haley to Act on Chechnya	11 Απριλίου 2017	Politics, Russia/Chechnya	Είδηση

HRC Urges Rex Tillerson to Address Antigay Violence While in Russia	12 Απριλίου 2017	World, Russia/Chechnya	Είδηση
Joe Biden Condemns Human Rights Abuses Against Gay Men in Chechnya	14 Απριλίου 2017	Politics, Russia, Chechnya	Είδηση
Putin Flack Denies Torture, Murder of Gay Men in Chechnya	14 Απριλίου 2017	Politics, Russia, Chechnya	Είδηση
Chechen Gay Men Tell of Horrific Abuse in Detention Centers	14 Απριλίου 2017	World, Russia, Chechnya	Είδηση
7 Ways to Resist This Week	14 Απριλίου 2017	-	Είδηση
Chechnya's President Claims He Is Under "Attack" as Journalists Flee for Their Lives	17 Απριλίου 2017	World, Chechnya	Είδηση
U.N. Ambassador Nikki Haley Condemns Abuse of Gay Men in Chechnya	17 Απριλίου 2017	World, ,Russia/Chechnya	Είδηση

Human Rights Group Hopes to Evacuate Gay Men From Chechnya	18 Απριλίου 2017	Politics, Russia/Chechnya	Είδηση
The Curious Case of Nikki Haley	19 Απριλίου 2017	Opinion, Politics, Chechnya	Άρθρο Γνώμης
Putin Has Little Interest in Investigating Gay Murders in Chechnya	20 Απριλίου 2017	Politics, Russia/Chechnya	Είδηση
Chechnya Survivors Tell Their Stories of Horror	21 Απριλίου 2017	Politics, Russia	Είδηση
Hillary Clinton Demands Trump Condemn Persecution of Gay and Bi Men in Chechnya	21 Απριλίου 2017	Politics, Chechnya	Είδηση
Russian Foreign Minister Denies Persecution of Gay Men in Chechnya	24 Απριλίου 2017	World, Russia, Chechnya	Είδηση
LGBT/Gay Activists Arrested at May Day Protest in Russia	1 Μαΐου 2017	Politics, Russia/Chechnya	Είδηση
Angela Merkel Urges Putin to Protect Gay Chechens	2 Μαΐου 2017	World, Chechnya	Είδηση

Unchecked Homophobia Leads to Scenarios Like Chechnya	3 Μαΐου 2017	Opinion, Chechnya, World	Άρθρο Γνώμης
Chechen Authorities Tell Families: Kill Your Gay Sons or We Will	3 Μαΐου 2017	World, Chechnya	Είδηση
We're Not That Far From Chechnya	5 Μαΐου 2017	Opinion, Chechnya	Άρθρο Γνώμης
Vladimir Putin Plans to Investigate Abuse of Gay and Bi Men in Chechnya	5 Μαΐου 2017	Politics, Russia/Chechnya	Είδηση
Latest Chechen Atrocity: Gay Teen's Uncle Throws Him Off Balcony to His Death	9 Μαΐου 2017	World, Russia/Chechnya	Είδηση
White House Staffer: Unaware if Trump Knows About Chechnya	10 Μαΐου 2017	Politics, Russia/Chechnya	Είδηση
We Can't Look Away From Chechnya	15 Μαΐου 2017	Opinion, World, Chechnya	Άρθρο Γνώμης
Gay Chechens Trying to Escape Russia Denied Visas by U.S.	17 Μαΐου 2017	Politics, Chechnya	Είδηση

Only Greater Political Will Can Save Gay Chechens	17 Μαΐου 2017	Opinion, World, Chechnya	Άρθρο Γνώμης
Sen. Marco Rubio Condemns Antigay Violence in Chechnya	25 Μαΐου 2017	Politics, Russia/Chechnya	Είδηση
Gay Chechen Refugees Are Finding a Surprising Ally	29 Μαΐου 2017	World, Chechnya	Είδηση
7 Ways to Resist This Week	19 Μαΐου 2017	-	Είδηση
Gay Chechens Detail Abuse in New Human Rights Watch Report	26 Μαΐου 2017	Politics, World, Russia/Chechnya	Είδηση
Vice Explores Chechen Prison, But Officials Still Deny Antigay Persecution	21 Ιουνίου 2017	World, Chechnya	Είδηση
Chechen President on Gays: 'They Are Devils. They Are Not People'	14 Ιουλίου 2017	World, Chechnya	Είδηση
On Chechnya, Silence Is Complicity	9 Αυγούστου 2017	Opinion, World, Chechnya/Russia	Άρθρο Γνώμης
Rainbow Railroad Helps 31 Persecuted Chechen Gay & Bisexual Men to Safety	3 Σεπτεμβρίου 2017	World, Chechnya	Είδηση

Chechens Find, Threaten Gay Refugee in Canada	14 Σεπτεμβρίου 2017	World, Chechnya	Είδηση
Chechen Refugee to Americans: Don't Forget About Us	14 Σεπτεμβρίου 2017	Opinion, World, Chechnya	Άρθρο Γνώμης
Survivor of Gay Concentration Camp in Chechnya Comes Forward	17 Οκτωβρίου 2017	World, Chechnya, Russia	Είδηση

Gay Times

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
Gay men in Chechnya recall horrific accounts of torture and electrocution	20 Απριλίου 2017	News	Είδηση
Chechnya's police are telling parents to kill their gay sons – or they'll do it themselves	2 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Angela Merkel confronts Vladimir Putin over Chechnya's gay torture camps	2 Μαΐου 2017	News	Είδηση

Gay men in Chechnya are being hunted down by their own families to be killed	10 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Gay teen in Chechnya pushed from 9th floor balcony and killed by his family	6 Μαΐου 2017	News	Είδηση
Chechnya accused of 'gay genocide' in International Criminal Court complaint	19 Μαΐου 2017	News	Είδηση
New documentary takes you inside Chechnya's alleged anti-gay prison – watch	20 Ιουνίου 2017	News	Είδηση
Chechnya are 'charging gay men with terrorism claiming they are members of ISIS'	2 Αυγούστου 2017	News	Είδηση
This NSFW calendar of hot naked guys is raising money for gay men in Chechnya	22 Αυγούστου 2017	News	Είδηση
Chechnya's latest plan to defeat gay people is absolutely absurd	24 Αυγούστου 2017	News	Είδηση
Canadian government are giving asylum to gay refugees in Chechnya	3 Σεπτεμβρίου 2017	News	Είδηση

Russia to probe Canada for saving 31 gay men from Chechnya	6 Σεπτεμβρίου 2017	News	Είδηση
Hundreds march in protest of Chechnya's treatment of LGBT+ people	16 Οκτωβρίου 2017	News	Είδηση
Popular singer who's gone missing is believed to be victim of Chechnya's anti-gay purge	19 Οκτωβρίου 2017	News	Είδηση
Russian pop star reportedly murdered as part of Chechnya's anti-gay purge	23 Οκτωβρίου 2017	News	Είδηση

Antivirus

Τίτλος Άρθρου	Ημερομηνία	Θεματική Ομάδα	Είδος Άρθρου
«Προληπτικό Σκούπισμα» & δολοφονίες gay ανδρών στη Τσετσενία	3 Απριλίου 2017	News, World, Chechnya, LGBT/Gay	Είδηση
Αποκαλύψεις από επιζήσαντες της αντι-gay εξολόθρευσης της Τσετσενίας	4 Απριλίου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση

Τσετσενία: Ανοίγει τα πρώτα στρατόπεδα συγκέντρωσης για ομοφυλόφιλους απ' την εποχή του Χίτλερ	10 Απριλίου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Διαμαρτυρία στο Λονδίνο για την κατάσταση στην Τσετσενία	13 Απριλίου 2017	News, World, London, Chechnya	Είδηση
Απαγωγές, βασανισμοί, ακόμη και δολοφονίες	15 Απριλίου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Το δυνατό μήνυμα του Cumming προς τον αρχηγό της Τσετσενίας	18 Απριλίου 2017	News, World, LGBT/Gay, Chechnya	Είδηση
Γιατί πρέπει ν' απαντήσουμε στην ομοφοβία της Τσετσενίας με αλληλεγγύη	18 Απριλίου 2017	Opinion, Chechnya	Άρθρο Γνώμης
Ο πρόεδρος της Τσετσενίας υποσχέθηκε να «εξαφανίσει» όλους τους gay άνδρες μέχρι τα τέλη Μαΐου	22 Απριλίου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Γνωρίστε τη δημοσιογράφο που αποκάλυψε τους «gay διωγμούς» στην Τσετσενία	22 Απριλίου 2017	News, World, LGBT/Gay, Chechnya	Είδηση

Τραγικός απολογισμός: 6 στρατόπεδα συγκέντρωσης και περισσότεροι από 300 gay κρατούμενοι στην Τσετσενία	25 Απριλίου 2017	News, World, LGBT/Gay, Chechnya	Είδηση
Τσετσενία: Οι αρχές πιέζουν τους γονείς να σκοτώσουν τα -gay- παιδιά τους	2 Μαΐου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Η Μέρκελ ζητά από Πούτιν να δείξει σεβασμό στη gay κοινότητα	3 Μαΐου 2017	News, World, LGBT/Gay, Chechnya	Είδηση
Σεβασμό στα δικαιώματα των gay στην Τσετσενία ζήτησαν πέντε ΥΠΕΞ	4 Μαΐου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Η εξομολόγηση ενός gay Τσετσένου που ξέφυγε την τελευταία στιγμή	5 Μαΐου 2017	News, World, LGBT/Gay, Chechnya	Είδηση
Θα ερευνήσουμε τις φήμες για όσα συμβαίνουν σε Τσετσένους με «μη παραδοσιακό σεξουαλικό προσανατολισμό»	6 Μαΐου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Τσετσενία: Πέταξε τον ανιψιό του απ' τον 9ο όροφο επειδή ήταν gay	7 Μαΐου 2017	News, World, LGBT/Gay, Chechnya	Είδηση

«Εμείς δεν έχουμε gay κι αυτοί που υπάρχουν δεν είναι αληθινί Τσετσένου»	8 Μαΐου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Οι οργανώσεις προσπαθούν να φυγαδεύσουν τους gay απ'την Τσετσενία	10 Μαΐου 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
Η Theresa May αναλαμβάνει δράση για τις διώξεις των gay στην Τσετσενία	11 Μαΐου 2017	News, World, United Kingdom, Chechnya	Είδηση
Ρωσία: Προσαγωγή Ιταλού ακτιβιστή για τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων	11 Μαΐου 2017	News, World, Italy, Russia	Είδηση
Να τι μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε τους άνδρες στην Τσετσενία	17 Μαΐου 2017	News, World, LGBT, Chechnya, Australia	Είδηση
Η Τσετσενία αντιμέτωπη με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για γενοκτονία	18 Μαΐου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Η Λιθουανία η πρώτη χώρα που χορηγεί άσυλο σε gay Τσετσένους	18 Μαΐου 2017	News, World, Lithuania	Είδηση

Οι ΗΠΑ αρνούνται τη χορήγηση βίζας σε περισσότερους από 40 gay Τσετσένους	19 Μαΐου 2017	News, World, USA, Chechnya	Είδηση
Τρανς γυναίκα απ' την Τσετσενία εξομολογείται πως γλίτωσε απ' τους δολοφόνους της	19 Μαΐου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Διαμαρτυρία στο Φεστιβάλ Καννών για την κατάσταση στην Τσετσενία	22 Μαΐου 2017	News, World, LGBT, Chechnya, Cannes	Είδηση
Δραματική αύξηση του αριθμού των θυμάτων στην Τσετσενία	24 Μαΐου 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
Ο Μακρόν θέτει στον Πούτιν το ζήτημα της Τσετσενίας	30 Μαΐου 2017	News, World	Είδηση
Χαρίστε αεροπορικά μίλια για να ξεφύγουν από την Τσετσενία τα αδέρφια μας	31 Μαΐου 2017	News, LGBT, Chechnya, Hong Kong	Είδηση
Η Γαλλία καλωσόρισε τον 1ο gay πρόσφυγα από την Τσετσενία	31 Μαΐου 2017	News, World, LGBT, Chechnya, France	Είδηση

Ramzan Kadyrov: Η εξολόθρευση των gay ανδρών είναι αντιπερισπασμός των Ευρωπαίων	1 Ιούνιος 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
Η Γερμανία παρέχει βίζα σε Τσετσένους gay άνδρες	9 Ιουνίου 2017	News, World, Germany, Chechnya	Είδηση
Μέσα σ' ένα στρατόπεδο (gay) συγκέντρωσης στην Τσετσενία	20 Ιουνίου 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
Νέες συλλήψεις gay ανδρών στην Τσετσενία τις τελευταίες 72 ώρες	8 Ιουλίου 2017	News, World, Gay, Chechnya	Είδηση
Τσετσενία: Λεσβίες, αμφί & τρανς άτομα γίνονται στόχος	12 Ιουλίου 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
«Οι gay είναι διάβολοι, δεν είναι άνθρωποι. Πάρτε τους στον Καναδά»	16 Ιουλίου 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
Η θέση του Λευκού Οίκου απέναντι στην Τσετσενία	20 Ιουλίου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση
Ανίκανος να αναπνεύσεις: Η ζωή των LGBTQI ανθρώπων στη Τσετσενία	1 Αυγούστου 2017	News, World, Chechnya, LGBT	Είδηση

Η Τσετσενία «κατηγορεί gay άνδρες για τρομοκρατία ως μέλη του ISIS»	3 Αυγούστου 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
Σέξι μοντέλα δημιουργούν ένα NSFW ημερολόγιο για τα gay θύματα της Τσετσενίας	22 Αυγούστου 2017	News, World	Είδηση
Το πιο πρόσφατο σχέδιο της Τσετσενίας είναι εντελώς παράλογο	24 Αυγούστου 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
Πώς ο Καναδάς παρέχει κρυφά άσυλο σε gay άνδρες από την Τσετσενία	2 Σεπτεμβρίου 2017	News, World, Gay, Canada, Chechnya	Είδηση
Με κυρώσεις προειδοποιεί η Ρωσία τον Καναδά για το πρόγραμμα διάσωσης των gay Τσετσένων	6 Σεπτεμβρίου 2017	News, World, Gay, Canada, Chechnya	Είδηση
Φάκελος Τσετσενία: Οι μαρτυρίες των gay θυμάτων που σοκάρουν	9 Σεπτεμβρίου 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
Συνεχίζονται οι διώξεις των gay Τσετσένων και στον Καναδά;	15 Σεπτεμβρίου 2017	News, World, Canada, Chechnya	Είδηση
Η ζωές των LGBT προσφύγων από την Τσετσενία είναι ακόμη σε κίνδυνο	6 Οκτωβρίου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση

Gay αποκαλύπτει τα βασανιστήρια που υπέστη από αστυνομικούς στην Τσετσενία	17 Οκτωβρίου 2017	News, World, LGBT, Chechnya	Είδηση
Το θρίλερ με την εξαφάνιση του Ρώσου ποπ σταρ που φαίνεται να δολοφονήθηκε από τις αρχές της Τσετσενίας λόγω ομοφυλοφιλίας	22 Οκτωβρίου 2017	News, World, Chechnya	Είδηση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ΒΑΣΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Σεξουαλικός Προσανατολισμός: ένα διαρκές μοτίβο συναισθηματικής, ρομαντικής ή σεξουαλικής έλξης προς κάποιο/-οια φύλο/-α.

Ομοφυλόφιλη (homosexual), Λεσβία (lesbian): μία γυναίκα με σεξουαλικό προσανατολισμό προς άτομα του ίδιου φύλου.

Ομοφυλόφιλος (homosexual), Γκέι (gay): ένας άντρας με σεξουαλικό προσανατολισμό προς άτομα του ίδιου φύλου. Ο όρος γκέι ενδέχεται σπανιότερα να χρησιμοποιείται και για ομοφυλόφιλες γυναίκες.

Αμφιφυλόφιλος/-η (bisexual): ένα άτομο με σεξουαλικό προσανατολισμό τόσο προς άτομα του ίδιου φύλου όσο και διαφορετικού.

Ομοφοβία/Αμφιφοβία/Τρανσφοβία: ο στερούμενος λογικής εξήγησης φόβος και μίσος προς τα ομοφυλόφιλα/αμφιφυλόφιλα/διεμφυλικά άτομα. Εκφράζεται μέσα από τη διάκριση, την προκατάληψη, την κακοποίηση και τις βίαιες ενέργειες προς αυτά τα άτομα. Μπορεί να εκφραστεί σε προσωπικό, θεσμικό και κοινωνικό επίπεδο.

Κουήρ (queer): Κυριολεκτικά η λέξη μεταφράζεται ως «παράξενος», «εκκεντρικός», «αντισυμβατικός». Στη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα χρησιμοποιείται ως όρος-ομπρέλα, που συχνά αναφέρεται στο σεξουαλικό προσανατολισμό ή την έκφραση ταυτότητας φύλου ενός συνόλου ανθρώπων, των κουήρ ατόμων (queer people). Αυτά τα άτομα ενδέχεται να είναι μεταξύ άλλων ομοφυλόφιλα, αμφιφυλόφιλα, ίντερσεξ ή διεμφυλικά και/ή να απαρνούνται το δυικό διαχωρισμό «αρσενικού/θηλυκού» (genderequeer people).

Κουήρ Θεωρία (queer theory): μία κοινωνιολογική θεωρία, η οποία: α) κάνει λόγο για άσκηση εξουσίας και ύπαρξη αντίρροπων δυνάμεων μέσω της σεξουαλικότητας σε πολλά διαφορετικά επίπεδα εντός της κοινωνικής ζωής, β) προβληματίζεται γύρω από την ταυτότητα και την έκφραση των φύλων, αλλά και γύρω από τις ταυτότητες γενικότερα, γ) πιστεύει ότι η κατάκτηση δικαιωμάτων της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας δεν θα έρθει μέσω της εμμονής στα αστικά δικαιώματα, αλλά κυρίως μέσω της παρωδίας/καρναβαλισμού, της υπέρβασης και της αποδόμησης, δ) έχει τη διάθεση να επεκταθεί σε πεδία του επιστητού τα οποία κατά κανόνα δεν εξετάζονται υπό το πρίσμα της σεξουαλικότητας (βλ. παρακάτω).

Διεμφυλικός/-η, Τρανς (transgender): άτομο του οποίου το λεγόμενο «κοινωνικό φύλο» (εμφάνιση, συμπεριφορά, δραστηριότητες, επάγγελμα) διαφοροποιείται από το «ανατομικό φύλο», δηλαδή το φύλο που του αποδόθηκε νομικά κατά τη γέννησή του.

Ιντερσεξ (intersex), Μεσοφυλικός/-ή: εναλλακτικά ονομάζεται και «άτομο μη καθορισμένου ανατομικά φύλου». Είναι ο άνθρωπος που γεννιέται με μία αναπαραγωγική ή σεξουαλική ανατομία η οποία δεν φαίνεται να εντάσσεται στους τυπικούς ορισμούς του «αρσενικού» ή του «θηλυκού». Σε ορισμένες περιπτώσεις αυτή η ανατομία φαίνεται ήδη από τη γέννηση, ενώ σε άλλες εμφανίζεται αργότερα (π.χ. στην εφηβεία).

Εναλλακτική Δεξιά (alternative right, alt-right): ένα ακροδεξιό κίνημα με χαλαρή οργάνωση, έμφαση στον ακτιβισμό του διαδικτύου και αρνητική στάση τόσο για τον πολυπολιτισμικό φιλελευθερισμό, όσο και για τον «παραδοσιακό» συντηρητισμό. Σαν κίνημα σχετίστηκε με την προεκλογική καμπάνια του Προέδρου της Αμερικής Ντόναλντ Τραμπ. Η Εναλλακτική Δεξιά συνδυάζει διαφορετικά παρακλάδια του Λευκού Εθνικισμού (White Nationalism), του νεοναζιστικού κινήματος και της

λεγόμενης «Νέας Δεξιάς» (New Right). Η Εναλλακτική Δεξιά υιοθετεί και δεξιόστροφες ιδεολογίες που δεν εστιάζουν στη φυλή, όπως την επίθεση στο φεμινισμό, και «αγκαλιάζει» πολλά ελιτίστικα και αυταρχικά κινήματα. Οι απαρχές της βρίσκονται σε Αμερικανούς παλαιοσυντηρητικούς (paleoconservatists) πολέμιους της μετανάστευσης και του ελεύθερου εμπορίου (τέλη δεκαετίας 1980), αλλά και σε υποστηρικτές του πολιτικού σχηματισμού Nouvelle Droite (Νέα Δεξιά, New Right), ο οποίος ξεκίνησε στη Γαλλία (τέλη δεκαετίας 1960). Τον όρο εισηγήθηκε το 2008 από τον Richard Spencer, ιδρυτή ενός ομώνυμου διαδικτυακού περιοδικού με αντίστοιχη πολιτική κατεύθυνση.